

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถ
ในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามและไทย

โดย รองศาสตราจารย์เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญและคณะ

กรกฎาคม 2551

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของยางพาราในเวียดนามและไทย

คณะผู้วิจัย	สังกัด
1. รศ.เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นายณัฐวุฒิ ภายยะวรรณ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ผศ.ดร.เหรียญทอง สิงห์จามรงค์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. นายพุดพิงศ์ วรสุมนต์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. นางปิยะมาศ ทามี่	มหาวิทยาลัยนเรศวร
6. น.ส. วณิชฐา สามภักดี	มหาวิทยาลัยนเรศวร

ชุดโครงการ ศึกษาภาพของไทยและเวียดนาม

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยใน “โครงการศึกษาภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามและไทย” อยู่ในชุดโครงการวิจัย “ศักยภาพของไทยและเวียดนาม” ซึ่งเป็นโจทย์วิจัยจากการประชุมระดมความคิดเห็น วันที่ 24 สิงหาคม 2549 ณ ห้องเมจิก โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ ชุดโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในศักยภาพของเวียดนามซึ่งเปรียบเทียบกับประเทศไทย เพื่อกำหนดท่าทีของประเทศไทยต่อการดำเนินนโยบายทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศต่อประเทศเวียดนาม

โครงการวิจัยชุดนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) “โครงการศึกษาภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามและไทย” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามเพื่อประสานประโยชน์กับไทยและเพื่อกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจและกำหนดรูปแบบและกำหนดรูปแบบและแสวงหาความร่วมมือทางเศรษฐกิจการลงทุนด้านยางพาราระหว่างประเทศ

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทางคณะทำงานใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพงศ์ศักดิ์ พรหมโชติชัย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิษณุโลก คุณสุนันต์ แก้วคุ้มภัย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดน่าน คุณชาติรี ทองอินทราช พนักงานสงเคราะห์สวนยาง 6 ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่าน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดอุดรธานี สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดหนองคาย สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดจันทบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตร อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดระยอง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดตรังในการอนุเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ตลอดจนหัวหน้าฝ่ายส่งมอบ สำนักตลาดกลางยางพารา อำเภอบางบาล จังหวัดสุราษฎร์ธานี สละเวลาในการให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ให้ข้อคิดเห็นและภาพรวมของยางพารา ผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรมยางพาราในพื้นที่ศึกษาทุกจังหวัดซึ่งให้ความอนุเคราะห์ให้เข้าสัมภาษณ์และเยี่ยมชมโรงงาน ปรชชานกลุ่มเกษตรกรและประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพาราที่กรุณาสละเวลาในการให้สัมภาษณ์และกรอกแบบสอบถาม ตลอดจนพาคณะทำงานเข้าสำรวจในสวนยางพาราและกิจกรรมต่างๆในสหกรณ์และกลุ่มผู้ปลูกยาง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวทั้งหมดเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการศึกษาวิจัย และขอขอบพระคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่เห็นความสำคัญของการวิจัยในเรื่องยางพาราของไทยและเวียดนาม

เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ

เมษายน 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาถึงศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามและไทย พบว่า เวียดนามมีความสามารถในการผลิตสูงมากในเขตที่ได้กำหนดให้ปลูก ซึ่งให้ผลผลิตสูงและมีการแปรรูปน้ำยางที่มีคุณภาพ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านพื้นที่และมรสุม ทำให้เวียดนามขยายโอกาสใช้พื้นที่ประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีนเป็นฐานการผลิตด้วยต้นทุนด้านแรงงานที่ต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากนั้นยังมีการนำเข้ายางและเนื้อไม้จากประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านเพื่อทำการค้าขาย ส่งต่อไปยังประเทศคู่ค้า จะเห็นได้ว่าเวียดนามได้อาศัยความได้เปรียบทางการค้าและการตลาดยางพารา มีการขยายผลประโยชน์ที่ได้รับผนวกกับเสถียรภาพทางการเมืองและการมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนอย่างชัดเจน การลงทุนจากต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คาดว่าอุตสาหกรรมการต่อเนื่องจากยางพาราในด้านต่างๆจะขยายตัวตามเม็ดเงินลงทุนและความต้องการผลผลิต อุตสาหกรรมยางต้นน้ำและปลายน้ำในขณะนี้และอนาคต จะมีความได้เปรียบและข้อจำกัดปรากฏอย่างแตกต่างกันใน 2 ประเทศ ดังนั้นการศึกษาถึงขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศทั้งสองอย่างลึกซึ้ง จึงเป็นหัวใจสำคัญในการวางกรอบนโยบายและการดำเนินการบริหารจัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Collaborative Advantage) ที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์แก่ทั้งสองประเทศ ซึ่งยังต้องมีการศึกษาต่อไป เพื่อเป็นการพัฒนาความร่วมมือและสร้างความเข้มแข็งแบบทวิภาคีในอุตสาหกรรมยางพารา เพื่อลดความเสี่ยงและขยายโอกาสสู่การเจริญเติบโตของประชาชาติต่อไป

Abstract

The study on the potential of rubber production, marketing and collaborative competency of Para rubber in Vietnam and Thailand found that Vietnam has the high competency for producing the high yield of rubber production in the rubber promoting area with the good quality of rubber latex processing. However, the limitation from monsoon and land leading to the rubber expansion area to neighboring countries in Indo China as the base line of rubber production with low cost of labor under the international relationship. Vietnam imports the rubber material and rubber wood from Thailand and other neighboring countries for commercial affairs then send to the exporting countries. It shows that Vietnam has the advantage in rubber trade and rubber marketing. The expansion of benefit received with the stable of politic and obvious investment supporting policy lead to the increasing of foreign investment. The related industries from rubber will expand along with the capital and demand. The rubber upstream and downstream in the present day and the future will have the competency for competition and limitation obviously between 2countries. Thus, the in-depth study of rubber potential and collaborative competency will be the core of rubber policy framework and management for increase the collaborative advantage that every partner can gain the benefit to both countries. There should be more study about this matter for develop the collaboration and empower in rubber

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

โครงการศึกษาศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของ ยางพาราในเวียดนามและไทย ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยได้ทำการศึกษาและสำรวจภาคการผลิตและภาคอุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย และเวียดนาม โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์เพื่อบ่งชี้ขีดความสามารถในการแข่งขัน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยอยู่ในระดับสูงและเวียดนามอยู่ในระดับปานกลางเมื่อทำการวิเคราะห์โดยภาพรวมด้วย Diamond Model หากพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าขีดความสามารถของเวียดนามที่สูงกว่าไทยคือด้านยุทธศาสตร์ โครงสร้างและสภาพการแข่งขัน เนื่องจากเวียดนามอยู่ใกล้กับจีนและเวียดนามมีกลยุทธ์ในการขายที่กำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเวียดนามมีรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจให้การสนับสนุน อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงได้เปรียบในด้านความเพียงพอของทรัพยากรเนื่องจากมีพื้นที่เพาะปลูกมากกว่าในขณะที่เวียดนามมีพื้นที่จำกัด และกำลังขยายพื้นที่ไปในประเทศเพื่อนบ้าน

ในด้านการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค พบว่าในด้านจุดแข็งไทยมีประสบการณ์ในการผลิตและมีลูกค้าที่หลากหลาย มีพื้นที่ที่สามารถขยายเพื่อการปลูกยางได้อีก ส่วนจุดแข็งของเวียดนามคือเวียดนามมีนโยบายที่ชัดเจน อีกทั้งภาครัฐให้การสนับสนุนบริหารจัดการระดับแปลงเป็นอย่างดี อยู่ใกล้ประเทศผู้บริโภคหลักเช่นจีน และจุดอ่อนของไทยคือข้อจำกัดด้านเทคโนโลยี อำนาจการต่อรองทางการค้าและการแปรรูปในประเทศต่ำ นโยบายของรัฐบาลไม่ต่อเนื่อง จุดอ่อนของเวียดนามคือข้อจำกัดด้านที่ดิน เกษตรกรรายย่อยไม่ได้รับการสนับสนุนเหมือนผู้ประกอบการ โอกาสของไทยคือการขยายการส่งออกสู่ประเทศจีน อินเดียโดยการประสานประโยชน์กับเวียดนาม โอกาสของเวียดนามคือการเข้ามาลงทุนจากต่างประเทศนำมาซึ่งการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ อุปสรรคของไทยคือการเพิ่มขึ้นของการปลูกยางทั่วโลก จะส่งผลกระทบต่อราคา ยางพาราในอนาคต ค่าแรงงานและปัจจัยการผลิตสูง อุปสรรคของเวียดนามคือมรสุมในประเทศ และขีดจำกัดด้านการขยายพื้นที่เพาะปลูก อาจทำให้ขาดความน่าสนใจในการลงทุนด้านการปลูกจากผู้ลงทุนหลัก

การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในตลาดจีนพบว่าไทยมีความได้เปรียบในช่วงแรกและค่อยๆลดลงในขณะที่เวียดนามมีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบในตลาดจีนพบว่าประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวในการส่งออกในตลาดจีนลดลงในขณะที่เวียดนามมีอัตราการส่งออกสูงขึ้นทุกปี ในตลาดสหรัฐอเมริกาพบว่าไทยมีความสามารถในการส่งออกมากกว่าเวียดนามและมีอัตราการส่งออกเพิ่มสูงขึ้น ส่วนในตลาดญี่ปุ่นพบว่าไทยมีขีดความสามารถในการส่งออกสูงกว่าเวียดนาม โดยเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

เล็กน้อย ในด้านดัชนีความเข้มข้นทางการค้าในตลาดจีนพบว่าอัตราความเข้มข้นของทั้งไทยและเวียดนามไม่คงที่ โดยไทยมีความเข้มข้นทางการค้าสูงกว่า ในตลาดสหรัฐอเมริกาพบว่าไทยมีความเข้มข้นทางการค้าสูงกว่าและมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ส่วนในตลาดญี่ปุ่นพบว่าไทยมีอัตราความเข้มข้นลดลงในขณะที่เวียดนามค่อยๆเพิ่มขึ้นทีละน้อย

ทั้งนี้ โดยสรุปไทยควรผลักดันให้เกิดการพัฒนาในประเทศโดยอาศัยยุทธศาสตร์การพัฒนา ยางพาราครบวงจรและควรได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาการศึกษาการประสานประโยชน์ของไทยกับเวียดนามในฐานะคู่ค้า เพื่อประสานประโยชน์ในการส่งออกยางสู่จีนและอินเดีย ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพการส่งออกยางสังเคราะห์สู่รัสเซีย

อักษรย่อที่ใช้ในรายงานฉบับนี้
(Abbreviations used in this report)

อักษรย่อ	อักษรเต็ม
STR	Standard of Thai Rubber
SVR	Standard of Vietnam Rubber
FDI	Foreign Direct Investment
RCA	Revealed Comparative Advantage
CEP	Comparative Export Performance
TII	Trade Intensive Index
NR	Natural Rubber
SR	Synthetic Rubber
TOCOM	Tokyo Commodity Exchange
OME	Osaka Mercantile Exchange
SICOM	Singapore Commodity Exchange
SHFE	Shanghai Futures Exchange
GERUCO	Vietnam General Rubber Corporation
VRG	Vietnam Rubber Group
VRA	Vietnam Rubber Association
HA	Hi Ammonia
LA	Low Ammonia
AFD	French Development Agency
DRC	Dry Rubber Content
OTR	Off The Road
IRA	International Rubber Association
IRSG	International Rubber Study Group
VCCI	Vietnam Chamber of Commerce and Industry
ARBC	Asean Rubber Business Council
AFET	The Agricultural Future Exchange of Thailand
ADP	Agricultural Diversification Project
WB	World Bank
VRC	Vietnam Rubber Corporation

FOEs	Foreign Owned Enterprises
JVs	Joint Ventures
BCCs	Business Cooperation Contracts
BOTs	Build-Operate-Transfer Investment
EPZ	Export Processing Zone
IZ	Industrial Zone
HIZ	High-Tech Zone
RSS	Ribbed Smoke Sheet
FAO	Food and Agriculture Organization

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	i
บทคัดย่อ (Abstract)	ii
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)	iv
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ (Introduction)	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 ระยะเวลาการดำเนินงาน	3
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)	4
2.1 การผลิตยางของโลก	4
2.2 การใช้ยางของโลก	5
2.3 การคาดการณ์การผลิตยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์	8
2.4 การค้าและการตลาดยางพารา	13
2.5 สถานการณ์ยางพาราของเวียดนาม	16
2.6 สถานการณ์ยางพาราของไทย	36
บทที่ 3 วิธีการศึกษาและผลการศึกษา (Methodology and Results)	53
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะ (Suggestion)	60
4.1 กลุ่มตัวอย่างในประเทศไทย	61
4.2 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันด้วยระบบเพชร	69

สารบัญ (ต่อ)

4.3 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม	98
4.4 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ	102
4.5 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบ	103
4.6 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้า	105
4.7 ข้อเสนอแนะ	107
บทที่ 5 ภาคผนวก	110
บรรณานุกรม	154

สารบัญตาราง

	หน้า
2.1 การผลิตและการใช้ยางของโลก	6
2.2 อัตราการขยายตัวของการผลิตและการใช้ยางของโลก	7
2.3 การคาดการณ์ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ	9
2.4 คาดการณ์ปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์	9
2.5 คาดการณ์ความต้องการใช้ยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก	10
2.6 ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ	11
2.7 อัตราการขยายตัวของการใช้ยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ	11
2.8 ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยและเวียดนาม	12
2.9 อัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยและเวียดนาม	13
2.10 พื้นที่ปลูกยางของไทยและเวียดนาม	13
2.11 พื้นที่ปลูกยางธรรมชาติและผลผลิตยางของเวียดนาม	17
2.12 พื้นที่ปลูกยางธรรมชาติและการผลิตยางของเวียดนาม	17
2.13 พื้นที่ปลูกยางธรรมชาติและผลผลิตยางของเวียดนามแบ่งตามภาคส่วน	20
2.14 พื้นที่ การผลิตและผลผลิตยางของ VRG	20
2.15 การจำแนกพันธุ์ยางในสวนยางของ VRG	21
2.16 การส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนาม	22
2.17 ประเทศผู้นำเข้ายางจากเวียดนาม	22
2.18 ปริมาณการส่งออกยางของเวียดนามแยกตามประเภท	23
2.19 มาตรฐานยางแท่งของเวียดนาม	28
2.20 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่กรีดยาง ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ ปี 2548 และ 2549	36
2.21 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่กรีดยางได้ ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ ปี 2549 และ 2550	37
2.22 ผลผลิตยางธรรมชาติของไทย	39
2.23 ผลผลิตยางธรรมชาติแยกตามประเภท	39
2.24 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางในภาคใต้	41
2.25 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42
2.26 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางในภาคตะวันออก	42
2.27 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางในภาคเหนือ	43
2.28 ผลผลิตและต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
2.29 โรงงานแปรรูปยางดิบของงไทย	45
2.30 ข้อกำหนดมาตรฐานน้ำยางชั้นของไทย	45
2.31 มาตรฐานยางแผ่นดิบของไทย	46
2.32 มาตรฐานยางแผ่นรมควัน	46
2.33 มาตรฐานยางแท่งของไทย	47
2.34 ปริมาณการส่งออกยางแยกตามประเภทของไทย	49
2.35 ปริมาณการส่งออกยางของไทยไปประเทศต่างๆ	50
4.1 พื้นที่ศึกษาในไทยและเวียดนาม	60
4.2 ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับยางพารา	63
4.3 เกณฑ์การพิจารณาระดับศักยภาพ	69
4.4 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของไทย	71
4.5 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของเวียดนาม	72
4.6 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราทั้งหมด	76
4.7 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราโดยเกษตรกรรายย่อย	76
4.8 จำนวนและขนาดของเกษตรกรรายย่อยแบ่งตามพื้นที่	77
4.9 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลตอบแทนของอุตสาหกรรมยางพารา	78
4.10 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลตอบแทนของยางธรรมชาติแบ่งตามเขตการเพาะปลูก	78
4.11 พื้นที่และผลผลิตของยางธรรมชาติแบ่งตามหน่วยงาน	79
4.12 ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนาม	89
4.13 ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติและสัดส่วน	89
4.14 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ	102
4.15 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบ	103
4.16 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้า	105
4.17 การจัดลำดับศักยภาพด้านต่างๆในอุตสาหกรรมยาง	107
5.1 ศักยภาพการผลิตยางจังหวัดพิจนุโลก	112
5.2 พื้นที่การปลูกยางพาราจังหวัดพิจนุโลก ปี 2547	113
5.3 พื้นที่การปลูกยางพาราจังหวัดพิจนุโลก ปี 2548	113
5.4 พื้นที่การปลูกยางพาราจังหวัดพิจนุโลก ปี 2549	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
5.5 พื้นที่การปลูกยางพาราจังหวัดพิจิตรโลก ปี 2550	114
5.6 พื้นที่สวนยางจังหวัดน่าน	115
5.7 จำนวนสวนยางที่อยู่นอกโครงการ	115
5.8 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดน่าน	117
5.9 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดหนองคาย	119
5.10 ปริมาณการประมุลยางในอำเภอบึงกาฬ	119
5.11 ปริมาณการประมุลยางในอำเภอเมืองหนองคาย	120
5.12 พื้นที่สวนยางจังหวัดอุดรธานี	122
5.13 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดอุดรธานี	124
5.14 การผลิตยางของจังหวัดจันทบุรี	126
5.15 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดจันทบุรี	127
5.16 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดระยอง	132
5.17 พื้นที่ปลูกยางพาราของอำเภอแกลง	132
5.18 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	137
5.19 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราปี 2549	142
5.20 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดตรัง	143

สารบัญภาพ

	หน้า
2.1 ปริมาณการผลิตและการบริโภคยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก	7
2.2 ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยและเวียดนาม	12
2.3 พื้นที่ปลูกยางพาราของเวียดนาม	18
2.4 พื้นที่ผลิตยางพาราของเวียดนาม	19
2.5 มูลค่าการส่งออกยางพาราปี 2541-2549	24
2.6 ปริมาณการส่งออกยางระหว่างปี 2519-2549 ของเวียดนาม	25
2.7 ปริมาณการคาดการณ์การผลิตยางในเวียดนาม	27
2.8 เนื้อที่ปลูกยางของไทย	38
2.9 ผลผลิตยางธรรมชาติแยกตามประเภท	40
3.1 Diamond Model	54
3.2 การพิจารณาตัวบ่งชี้ปัจจัยที่สนับสนุนความสามารถในการแข่งขัน	54
4.1 การกำหนดตัวบ่งชี้จากข้อมูลปฐมภูมิตามแนวคิดระบบเพชร	70
4.2 โครงสร้างของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของไทย	94
4.3 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ	102
4.4 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบในตลาดจีน	103
4.5 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบในตลาดสหรัฐอเมริกา	104
4.6 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบในตลาดญี่ปุ่น	104
4.7 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้าในตลาดจีน	105
4.8 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้าในตลาดสหรัฐอเมริกา	106
4.9 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้าในตลาดญี่ปุ่น	106
4.10 มูลค่าการส่งออกยางธรรมชาติจากไทยไปเวียดนาม	109
5.1 แผนที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดพิจิตรโลก	111
5.2 พื้นที่การปลูกยางพาราในจังหวัดน่าน	116
5.3 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราของจังหวัดหนองคาย	118
5.4 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดอุดรธานี	123
5.5 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดจันทบุรี	126
5.6 ฟังโรงงานแกรนด์รีบเบอร์ จำกัด	128
5.7 การจัดชั้นยางพาราของโรงงาน	129

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
5.8 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดระยอง	131
5.9 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	137
5.10 กระบวนการผลิตยางแท่งอย่างย่อ	139
5.11 กระบวนการผลิตถุงยางอนามัย	141
5.12 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดตรัง	143

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เวียดนามเป็นประเทศเกษตรกรรมเช่นเดียวกับประเทศไทย มีภูมิอากาศและพืชพันธุ์ที่เพาะปลูกคล้ายคลึงกับประเทศไทยและปัจจุบันยังเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรในระดับต้นๆ ของโลกอีกด้วย ในปี พ.ศ. 2547 เวียดนามเป็นประเทศที่ส่งออกพริกไทยเป็นอันดับหนึ่งของโลก ข้าวเป็นอันดับสองรองจากประเทศไทย กาแฟเป็นอันดับสองรองจากประเทศบราซิล เม็ดมะม่วงหิมพานเป็นอันดับสองรองจากประเทศอินเดีย และยางพาราเป็นอันดับสี่รองจากประเทศไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย

ยางพาราเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่รัฐบาลเวียดนามส่งเสริมการปลูกและการส่งออกอย่างเต็มที่ ในอนาคตอันใกล้เวียดนามอาจจะนำหน้ามาเลเซียหรืออินโดนีเซีย มีรายงานว่าในช่วงไตรมาสแรก ของปี พ.ศ. 2548 รัฐบาลจีนได้จัดสรรโควตาการส่งออกน้ำยางสด SRV3L ไปยังจีนให้กับเวียดนาม เพิ่มขึ้นเฉลี่ยวันละ 200 ตันต่อวัน จากปีที่แล้วจัดสรรให้เฉลี่ยวันละ 300-400 ตันต่อวัน ในปี พ.ศ. 2547 เวียดนามส่งออกยางพาราปริมาณรวมทั้งสิ้น 495,000 ตัน คิดเป็นมูลค่า 579 ล้านดอลลาร์ ปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 14 คิดเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 53 ประเทศที่เป็นลูกค้ารายใหญ่ ได้แก่ประเทศจีน เกาหลีใต้ เยอรมัน รัสเซีย เบลเยียม สิงคโปร์ มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2548 เวียดนามมีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 465,000 เฮกตาร์ ผลิตยางพารา 510,000 ตัน เปรียบเทียบกับพื้นที่ 77,000 เฮกตาร์และปริมาณการผลิต 39,000 ตัน ในปีพ.ศ. 2519 แล้วจะพบว่า พัฒนาการด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจประเภทยางพาราของเวียดนามมีศักยภาพการเติบโตที่รวดเร็ว เนื่องจากการส่งเสริม มีการวางแผนในการสร้างโรงงานแปรรูปน้ำยางในพื้นที่เพาะปลูกให้มีกำลัง การผลิตที่สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตน้ำยางที่ผลิตในแต่ละพื้นที่ ในขณะที่ประเทศไทยนั้น เกษตรกรแปรรูปกันเองทำให้คุณภาพไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันไม่เหมือนกับการแปรรูปจากโรงงาน ที่รับซื้อน้ำยางจากเกษตรกรมาแปรรูปพร้อมกันในคราวเดียว ศักยภาพการผลิตยางพาราใน เวียดนามแม้จะยังไม่เท่ากับประเทศไทย แต่มีลักษณะฐานการลงทุนจากต่างประเทศและรูปแบบ การวางแผนการผลิตยางพาราในเวียดนามถือว่ามีศักยภาพที่จะเติบโตในอนาคตอันใกล้ เนื่องจากการลงทุนสร้างโรงงานแปรรูปในประเทศ มีการลงทุนด้านการปลูกยาง ตลอดจนศักยภาพด้านพื้นที่ ซึ่งประเทศนำเข้ายางพาราหลักเช่น ประเทศต่างๆ ในเขตติดต่อทะเลจีนใต้ โดยเฉพาะจีนซึ่งมีอาณา เขตติดต่อกับเวียดนามโดยตรง เอื้อต่อการขยายโควตาการผลิตกับเวียดนามโดยง่าย

การศึกษาศักยภาพการผลิตและการตลาดยางพาราของเวียดนามนำมาเปรียบเทียบกับ ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ส่งออกยางพาราอันดับหนึ่งของโลกจึงเป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ

เพื่อกำหนดนโยบายและทำที่ต่อการเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจในด้านการผลิตและการตลาดยางพารา กำหนดรูปแบบในการลงทุนระหว่างไทยและเวียดนาม ตลอดจนการศึกษาวิจัยร่วมกันด้านเทคโนโลยีการผลิตยางพารา

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาศึกษาภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามเพื่อประสานประโยชน์กับไทย

1.2.2 เพื่อกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจและกำหนดรูปแบบและแสวงหาความร่วมมือทางเศรษฐกิจการลงทุนด้านยางพาราระหว่างประเทศ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 พื้นที่ศึกษา ในประเทศไทยประกอบด้วยภาคเหนือ (จังหวัดพิจิตร โลกและน่าน) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย) ภาคตะวันออก (จังหวัดระยองและจันทบุรี) และภาคใต้ (จังหวัดสุราษฎร์ธานีและตรัง) ส่วนในเวียดนามประกอบด้วยจังหวัดที่ปลูกยางซึ่งมีศักยภาพของประเทศ ได้แก่จังหวัดบาเรียหุงเต่า (Ba Ria-Vung Tau) จังหวัดไตนิ่ง (Tay Ninh) จังหวัดบิ่นดอง (Binh Duong) จังหวัดบิ่นเฟือก (Binh Phuoc) และจังหวัดดองไน (Dong Nai) ทั้งนี้พื้นที่ที่เลือกนำมาเป็นกรณีศึกษา เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพระดับสูงถึงปานกลางในแต่ละภูมิภาคของประเทศ

1.3.2 กลุ่มเป้าหมาย ในประเทศไทยและเวียดนามประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราจำนวนรวม 50 ราย โรงงานอุตสาหกรรมยางรวม 10 แห่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยางจำนวนรวม 10 แห่ง ผู้ค้าส่งค้าปลีกรวม 10 ราย และผู้นำเข้าส่งออกยางจำนวนรวม 6 ราย

1.3.3 รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูล ในด้านการศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีผลกระทบต่อศักยภาพการผลิต โดย **Porter's Diamond** ซึ่งศึกษาเงื่อนไขด้านนโยบายรัฐบาล (Government Sector) เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (Factor Condition) เงื่อนไขของความต้องการผลผลิต (Demand) อุตสาหกรรมที่สนับสนุนและต่อเนื่องกัน (Related & Supplies Industry) กลยุทธ์และโครงสร้างของธุรกิจ (Firm Strategies Structure & Rivalry) ตลอดจนศึกษาการลงทุนจากต่างประเทศ (**FDI**) และระบบห่วงโซ่อุปทาน (**Logistic**) การศึกษาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม (**SWOT Analysis**) ตลอดจนวิเคราะห์การตลาดโดยวิธี **RCA** (Revealed Comparative Advantage) **CEP** (Comparative Export Performance) และ **THI** (Trade Incentive Index) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางและทำที่ของความร่วมมือระหว่างประเทศ

1.4 ระยะเวลาการดำเนินงาน

1 พฤษภาคม 2550-30 เมษายน 2551

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเวียดนาม เพื่อการพิจารณาจัดทำนโยบายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การลงทุนยางพาราระหว่างสองประเทศ
- 1.5.2 ทราบถึงศักยภาพของเวียดนามด้านการผลิตและการตลาดยางพาราเพื่อแสวงหาจุดร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจยางพาราร่วมกัน
- 1.5.3 ข้อมูลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

2.1 การผลิตยางของโลก

ปัจจุบันโลกมีการผลิตยางเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอยู่ 2 ชนิด คือยางธรรมชาติ (Natural Rubber) และยางสังเคราะห์ (Synthetic Rubber) การผลิตของโลกทั้งยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ถึงปี พ.ศ. 2543 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2543 โลกผลิตยางทั้งสองชนิดได้ 17.600 ล้านตัน ประกอบด้วยยางธรรมชาติ 6.810 ล้านตัน และยางสังเคราะห์ 10.790 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.74 และ 10.55 ตามลำดับ ประเทศที่ผลิตยางธรรมชาติในโลกมีมากกว่า 20 ประเทศ โดยมีประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตรายใหญ่อันดับหนึ่งของโลก รองลงมาคืออินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่วนประเทศที่ผลิตยางสังเคราะห์มีประมาณ 30 ประเทศ ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่เจริญทางอุตสาหกรรม โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศผู้ผลิตรายใหญ่อันดับหนึ่งของโลก สำหรับการใช้อย่างธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลกในปี 2543 การใช้อย่างทั้งสองชนิดมีจำนวนรวมกัน 18.050 ล้านตัน ประกอบด้วย ยางธรรมชาติ 7.350 ล้านตันและยางสังเคราะห์ 10.700 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.29 และ 11.57 ตามลำดับ ประเทศที่ใช้อย่างธรรมชาติและยางสังเคราะห์รายใหญ่ของโลกอันดับหนึ่งคือ สหรัฐอเมริกา รองลงมาคือ ญี่ปุ่น การใช้อย่างของโลกตามทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศเชิงเปรียบเทียบ (The Theory of Comparative Advantage) กล่าวไว้ว่า ประเทศผู้ผลิตจะเสียเปรียบการค้ากับประเทศผู้ใช้ เพราะประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีฐานะยากจนหรือกำลังพัฒนา จะขายสินค้าวัตถุดิบไปให้กับประเทศผู้ใช้ซึ่งเป็นประเทศอุตสาหกรรมซึ่งจะทำการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงกว่า ส่งกลับไปขายยังประเทศผู้ผลิต (ชลลิกา ทิพยกุล, 2545)

พื้นที่ปลูกยางพาราใน 24 ประเทศทั่วโลก ประกอบด้วย 12 ประเทศในทวีปเอเชีย คือ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน อินเดีย เวียดนาม ศรีลังกา ฟิลิปปินส์ กัมพูชา เมียนมาร์ ปาปัวนิวกินี และบังคลาเทศ 9 ประเทศ ในทวีปแอฟริกา คือ คาเมรูน โคตดิวัร์ กาบอง กานา กินี ไชบีเรีย สาธารณรัฐคองโก และสหภาพแอฟริกา ส่วนในทวีปอเมริกาใต้ คือ บราซิล กัวเตมาลา และเม็กซิโก โดยประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุดในโลก โดยมีพื้นที่ทั้งสิ้น 20.56 ล้านไร่ ไทยมีพื้นที่ปลูกยางมากเป็นอันดับสองของโลก 12.56 ล้านไร่ และอันดับสามคือ มาเลเซีย มีพื้นที่ปลูกยางทั้งสิ้น 8.22 ล้านไร่ ประเทศไทยยังมีศักยภาพขยายพื้นที่ปลูกไปในเขตปลูกยางใหม่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือนับสิบล้านไร่ นอกจากนั้นรัฐบาลก็สนับสนุนให้มีการปลูกยางเพิ่มมากขึ้นให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ.2547-2549 สนับสนุนให้มีการปลูกยาง จำนวน 1 ล้านไร่ แยกเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 700,000 ไร่

และภาคเหนือ 300,000 ไร่ เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในอีก 7 ปีข้างหน้า ในปีพ.ศ. 2556 ผลผลิตของประเทศจะเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 250,000 ตัน จะทำให้ประเทศได้มูลค่าที่เพิ่มจากยางพาราจำนวนดังกล่าวอีกประมาณ 20,000 ล้านบาท ลักษณะสวนยางในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นสวนยางขนาดเล็ก (Smallholdings) กล่าวคือ อินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย และอินเดีย มีสัดส่วนของสวนยางขนาดเล็กเป็นร้อยละ 83 ร้อยละ 90 ร้อยละ 87 และร้อยละ 88 ตามลำดับ ส่วนลักษณะสวนยางของประเทศแอฟริกาเกือบทุกประเทศ (ยกเว้น ในจีเรีย) มีลักษณะเป็นสวนยางขนาดใหญ่ (Estates) ซึ่งมีพื้นที่มากกว่า 250 ไร่ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548-2549) เช่นเดียวกับในประเทศเวียดนาม

ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก มีสัดส่วนการผลิตเป็นร้อยละ 34 ของปริมาณการผลิตทั้งหมดและส่งออกร้อยละ 47 ของปริมาณการส่งออกยางทั้งหมดของโลก รายได้จากการส่งออกยางในรูปแบบของวัตถุดิบมีมูลค่าถึง 136,704 ล้านบาทในปี 2547 อย่างไรก็ตามปริมาณยางธรรมชาติที่ไทยผลิตได้ในปี 2547 จำนวน 2.97 ล้านตันนั้น ร้อยละ 89 ส่งออกในรูปวัตถุดิบ ทำให้ต้องพึ่งพาดตลาดส่งออกเป็นสำคัญ ซึ่งความต้องการยางธรรมชาติเป็นความต้องการต่อเนื่อง (Derived Demand) จากความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ยางซึ่งประมาณร้อยละ 60 ของปริมาณการใช้ยางธรรมชาติทั้งหมดใช้ในอุตสาหกรรมผลิตยานพาหนะ ความต้องการใช้ยางธรรมชาติจึงขึ้นอยู่กับ การขยายตัวของเศรษฐกิจโลก ขณะที่ราคายางขึ้นอยู่กับความต้องการใช้และปัจจัยอื่นๆมากมาย แต่เนื่องจากยางเป็นพืชที่ต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างยาวนานในการปลูกสร้างสวนและใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูง การกำหนดแผนและนโยบายที่เกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป จึงต้องทำด้วยความรอบคอบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาสถานการณ์การผลิตและการตลาดยางจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม ในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าปริมาณการผลิตยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก ได้เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 6.04 ล้านตัน และ 9.49 ล้านตันในปี 2538 เป็น 8.62 ล้านตัน และ 11.95 ล้านตันในปี 2547 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.7 และร้อยละ 25.9 โดยที่ยางธรรมชาติมีอัตราการขยายตัวของการผลิตโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.09 ต่อปี ในช่วงระหว่างปี 2538-2547 ขณะที่ยางสังเคราะห์มีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.62 ต่อปี (สถาบันวิจัยยาง, 2550)

2.2 การใช้ยางของโลก

ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก ได้เพิ่มจากปริมาณ 5.09 ล้านตัน และ 9.25 ล้านตัน ในปี 2534 เป็น 9.735 ล้านตันและ 13.197 ล้านตัน ในปี 2550 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.81 และ 81.56 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2543 (ตารางที่ 2.1) อัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยของปริมาณการใช้ยางธรรมชาติร้อยละ 3.67 ต่อปี ส่วนยางสังเคราะห์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.70 ต่อปี (ตารางที่ 2.2)แม้ว่าการใช้ยางธรรมชาติจะขยายตัวในอัตราที่สูงกว่ายางสังเคราะห์เมื่อพิจารณา

สัดส่วนการใช้ยางธรรมชาติต่อยางสังเคราะห์ในช่วงเวลาดังกล่าว พบว่าสัดส่วนการใช้ยางทั้งสองชนิด เปลี่ยนแปลงไม่มากนัก จะเห็นได้จากสัดส่วนการใช้ยางธรรมชาติต่อยางสังเคราะห์ในปี 2540 มีสัดส่วนเป็น 39:61 และได้เพิ่มขึ้นเป็น 42:58 ในปี 2550 สัดส่วนการใช้ยางธรรมชาติเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3 ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา จึงอาจกล่าวได้ว่าการทดแทนกันของยางทั้ง 2 ชนิดเป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ไม่มากนักเนื่องจากเป็นปัญหาทางเทคนิคมากกว่าเรื่องราคา

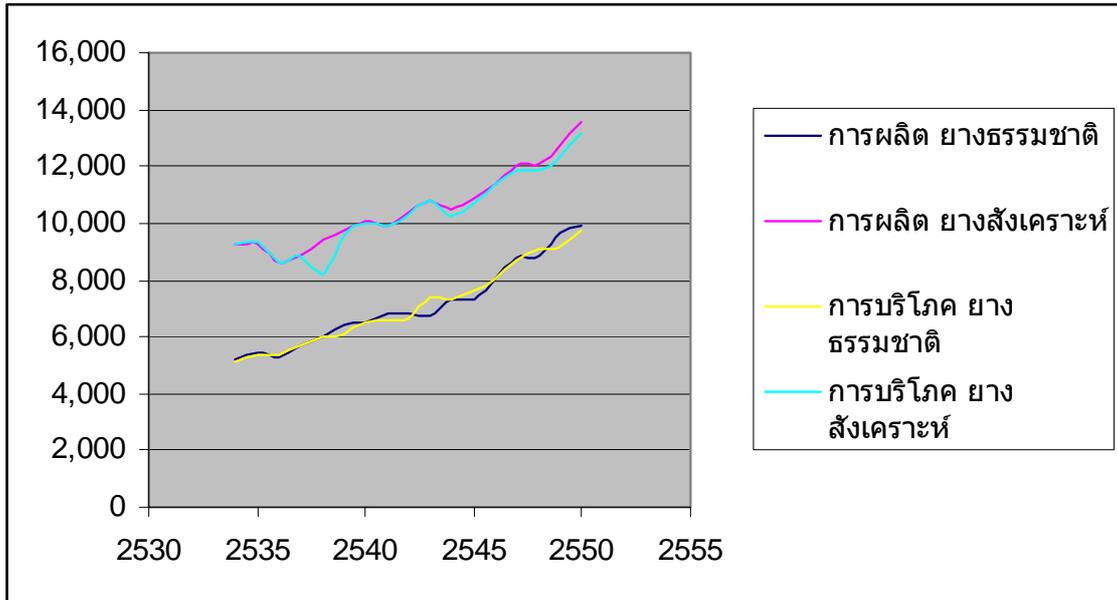
ตารางที่ 2.1 การผลิตและการใช้ยางของโลก

หน่วย: 1,000 ตัน

ปี	การผลิต				การบริโภค			
	ยางธรรมชาติ	ยางสังเคราะห์	รวม	อัตราส่วนต่อ ยางธรรมชาติ	ยางธรรมชาติ	ยางสังเคราะห์	รวม	อัตราส่วนต่อ ยางธรรมชาติ
2534	5,160	9,270	14,430	36:64	5,090	9,250	14,340	35:65
2535	5,440	9,260	14,700	37:63	5,370	9,300	14,670	37:63
2536	5,290	8,580	13,870	38:62	5,390	8,610	14,000	39:61
2537	5,710	8,880	14,590	39:61	5,650	8,820	14,470	39:61
2538	6,040	9,430	15,470	39:61	6,000	8,220	14,220	42:58
2539	6,440	9,760	16,200	40:60	6,110	9,590	15,700	39:61
2540	6,460	10,080	16,540	39:61	6,470	10,010	16,480	39:61
2541	6,840	9,880	16,720	41:59	6,540	9,870	16,410	40:60
2542	6,810	10,390	17,200	40:60	6,660	10,290	16,950	39:61
2543	6,762	10,818	17,580	38:62	7,381	10,764	18,145	41:59
2544	7,332	10,483	17,721	41:59	7,333	10,253	17,586	42:58
2545	7,337	10,882	18,184	40:60	7,628	10,692	18,352	42:58
2546	8,033	11,390	19,365	41:59	8,033	11,371	19,437	41:59
2547	8,756	12,019	20,643	42:58	8,715	11,839	20,475	43:57
2548	8,892	12,115	20,855	43:57	9,082	11,895	21,004	43:58
2549	9,686	12,733	21,703	45:55	9,216	12,371	21,573	43:59
2550	9,893	13,596	23,489	42:58	9,735	13,197	22,932	42:58

IRCO, 2008

ภาพที่ 2.1 ปริมาณการผลิตและการบริโภคยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก

ตารางที่ 2.2 อัตราการขยายตัวของการผลิตและการใช้ยางของโลก

หน่วย: ร้อยละ

ปี	ยางธรรมชาติ		ยางสังเคราะห์	
	การผลิต	การใช้	การผลิต	การใช้
2540	0.31	5.86	3.27	4.38
2541	5.01	1.23	-0.69	-1.30
2542	2.53	0.91	3.19	3.34
2543	-2.03	10.24	4.73	5.09
2544	7.72	-1.77	-3.13	-4.38
2545	1.24	7.86	3.90	4.78
2546	8.85	5.43	5.04	5.95
2547	7.88	4.15	4.36	6.25
2548	0.24	5.57	0.12	1.42
2549	2.97	0.26	2.85	4.51
เฉลี่ย	3.47	3.67	2.36	2.70

เชื่อม ดาวโรฤทธิ, 2550

2.3 การคาดการณ์การผลิตยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์

การคาดการณ์การผลิตยางธรรมชาติ โดย LMC International ได้คาดการณ์การผลิตยางธรรมชาติในช่วงเวลาอีก 30 ปีข้างหน้าว่าปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยเพิ่มขึ้นจาก 2.997 ล้านตันในปี 2548 เป็น 3.031 ล้านตันในปี 2553 และเพิ่มขึ้นเป็น 3.825 ล้านตันในปี 2578 ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยคาดว่าจะขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1 ต่อปี ส่วนเวียดนามมีการคาดการณ์ว่าปริมาณการผลิตยางธรรมชาติจะเพิ่มจาก 469,000 ตันในปี 2548 เป็น 548,000 ตันในปี 2553 เป็น 634,000 ตันในปี 2558 เป็น 726,000 ตันในปี 2563 และเป็น 1,054,000 ตันในปี 2578 อัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตยางของเวียดนามคาดว่าจะขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี (ตารางที่ 2.3)

ในส่วนของการผลิตยางสังเคราะห์ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศผู้ผลิตยางสังเคราะห์รายใหญ่ที่สุดของโลกในปัจจุบัน ปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์ของสหรัฐอเมริกาในปี 2547 มีปริมาณทั้งสิ้น 2.256 ล้านตัน ญี่ปุ่น จีน รัสเซีย และเยอรมนี เป็นประเทศผู้ผลิตยางสังเคราะห์อันดับรองลงมา ปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์ในปี 2547 ของประเทศดังกล่าวมีปริมาณ 1.616 ล้านตัน 1.477 ล้านตัน 1.111 ล้านตันและ 0.905 ล้านตัน ตามลำดับ การคาดการณ์การผลิตยางสังเคราะห์ในช่วงระยะเวลาอีก 30 ปีข้างหน้า LMC คาดการณ์ว่ากลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก (เยอรมนี ฝรั่งเศส อังกฤษ เนเธอร์แลนด์) จะเป็นผู้ผลิตยางสังเคราะห์รายใหญ่ที่สุด โดยคาดว่าปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์ของกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตกจะเพิ่มจาก 2.556 ล้านตันในปี 2548 เป็น 3.127 ล้านตันในปี 2578 ขณะที่กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกจะผลิตยางสังเคราะห์เพิ่มขึ้นจาก 1.346 ล้านตันในปี 2548 เป็น 2.384 ล้านตันในปี 2578 ญี่ปุ่นซึ่งเป็นผู้ผลิตยางสังเคราะห์มากเป็นอันดับสองในปัจจุบันจะผลิตยางสังเคราะห์เพิ่มขึ้นจาก 1.745 ล้านตันในปี 2548 เป็น 2.338 ล้านตันในปี 2578 ส่วนสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้ผลิตยางสังเคราะห์มากเป็นอันดับหนึ่งของโลกในปัจจุบันจะลดการผลิตยางสังเคราะห์ลงจากปริมาณ 2.72 ล้านตันในปี 2548 เหลือเพียง 2.266 ล้านตัน ในปี 2578 (ตารางที่ 2.4) ในส่วนของการผลิตยางสังเคราะห์ของโลก คาดว่าปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์ในช่วงเวลาอีก 30 ปีข้างหน้าจะเพิ่มขึ้นจาก 12.684 ล้านตันในปี 2548 เป็น 14.143 ล้านตันในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 15.576 ล้านตันในปี 2558 เป็น 16.992 ล้านตันในปี 2563 และเป็น 21.259 ล้านตันในปี 2578 ตามลำดับ

ความต้องการใช้ยางธรรมชาติในอนาคต LMC ได้คาดการณ์ความต้องการใช้ยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ในช่วงระยะเวลา 30 ปีข้างหน้าว่า ปริมาณความต้องการใช้ยางธรรมชาติจะเพิ่มขึ้น 8.493 ล้านตันในปี 2548 เป็น 15.027 ล้านตันในปี 2578 ส่วนความต้องการใช้ยางสังเคราะห์คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจาก 12.583 ล้านตันในปี 2548 เป็น 21.259 ล้านตันในปี 2578 โดยอุตสาหกรรมยางรถยนต์ (Tyre) จะใช้ยางทั้ง 2 ชนิดเพิ่มขึ้นจาก 11.164 ล้านตันในปี 2548 เป็น 20.651 ล้านตันในปี 2578 ในส่วนของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางชนิดอื่นๆ (Non-Tyre) คาดว่าจะใช้ยางเพิ่มขึ้นจาก

9.913 ล้านตันในปี 2548 เป็น 15.635 ล้านตันในปี 2578 (ตารางที่ 2.5) อุตสาหกรรมยางรถยนต์ใช้ยาง (ทั้งยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์) ในสัดส่วนร้อยละ 53 ของปริมาณการใช้ยางทั้งหมดในปี 2547 และคาดว่าจะเพิ่มสัดส่วนการใช้เป็นร้อยละ 57 ในปี 2578 การใช้ยางธรรมชาติของโลกคาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 2 ต่อปี ในช่วงระหว่างปี 2548-2578

ตารางที่ 2.3 การคาดการณ์ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ

หน่วย: 1,000 ตัน

ปี	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อินเดีย	จีน	เวียดนาม	อื่นๆ	รวม
2553	3,031	2,250	1,441	847	649	548	1,062	9,528
2558	3,163	2,700	1,057	918	709	634	1,420	10,601
2563	3,306	3,500	1,000	998	774	726	1,377	11,681
2568	3,446	3,887	898	1,089	843	827	1,794	12,784
2573	3,645	4,512	801	1,173	917	936	1,909	13,893
2578	3,825	5,106	693	1,268	996	1,054	2,085	15,027
อัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ย (%)	1	3	-2	2	2	3	5	2

เชื่อม ตารางโรฤทธิ์, 2550

ตารางที่ 2.4 คาดการณ์ปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์

หน่วย: 1,000 ตัน

ปี	อเมริกาเหนือ	ยุโรปตะวันตก	ญี่ปุ่น	ยุโรปตะวันออก	อื่นๆ	รวม
2553	2,638	2,643	1,832	1,480	5,540	14,134
2558	2,559	2,773	1,924	1,628	6,731	15,576
2563	2,482	2,827	2,020	1,791	7,872	16,992
2568	2,408	2,924	2,121	1,970	9,026	18,449
2573	2,336	3,024	2,227	2,167	10,101	19,855
2578	2,266	3,127	2,338	2,384	11,144	21,259

เชื่อม ตารางโรฤทธิ์, 2550

ตารางที่ 2.5 คาดการณ์ความต้องการใช้ยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก

หน่วย: 1,000 ตัน

รายการ	2553	2558	2563	2568	2573	2578
ยางรถยนต์ (Tyre)	12,688	14,267	15,838	17,428	19,032	20,651
ส่วนที่ไม่ใช่ยางรถยนต์	10,993	11,909	12,835	13,805	14,716	15,635
ยางธรรมชาติ	9,528	10,601	11,681	12,784	13,893	15,027
ยางสังเคราะห์	14,134	15,576	16,992	18,849	19,855	21,259
รวมทั้งหมด	23,662	26,176	28,673	31,233	33,748	36,285

เชื่อม ถาวรโรฤทธิ์, 2550

หากจำแนกปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ จะพบว่า ประเทศจีนเป็นประเทศผู้ใช้ยางธรรมชาติมากที่สุดในโลกนับตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมาโดยในปี 2544 ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของจีนมีปริมาณทั้งสิ้น 1.215 ล้านตัน เทียบกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งใช้ยาง 974,100 ตันและญี่ปุ่นซึ่งใช้ยาง 729,200 ตัน ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของจีนได้เพิ่ม 1.310 ล้านตัน 1.485 ล้านตัน และ 1.63 ล้านตัน ในปี 2545-2547 ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของจีนในปี 2547 เพิ่มขึ้นร้อยละ 108.9 เมื่อเทียบกับปี 2538 อัตราการขยายตัวของปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของจีนเฉลี่ยร้อยละ 8.9 ต่อปี ในช่วงระหว่างปี 2538-2547 (ตารางที่ 2.6-2.7)

เมื่อพิจารณาปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยและเวียดนามระหว่างปี 2540-2549 จะพบว่าไทยมีอัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติ ร้อยละ 4.22 ต่อปี ส่วนเวียดนามมีอัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติ ร้อยละ 9.78 ต่อปี แสดงถึงศักยภาพในการขยายตัวของยางพาราในประเทศเวียดนามที่มีการเพิ่มขึ้นตามลำดับ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคตต่อไป (ตารางที่ 2.8-2.9) อย่างไรก็ตาม พื้นที่ปลูกยางของไทยในปี 2547 ยังพบว่ามีพื้นที่มากกว่าเวียดนาม ส่วนพื้นที่สวนยางขนาดใหญ่ (Estate) ของไทยและเวียดนามต่างกันไม่มากนัก เนื่องจากแปลงปลูกยางพาราในประเทศเวียดนามส่วนใหญ่ มีการควบคุมโดยรัฐบาล จึงมักเป็นแปลงปลูกขนาดใหญ่ (ตารางที่ 2.10)

ตารางที่ 2.6 ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ

หน่วย: 1,000 ตัน

ปี	จีน	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	อินเดีย	มาเลเซีย	เกาหลี	ฝรั่งเศส	เยอรมนี
2538	780.0	1,003.9	692.0	516.5	327.4	300.0	176.0	211.7
2539	810.0	1,001.7	714.5	558.2	357.4	300.0	182.2	193.0
2540	910.0	1,044.1	713.0	571.7	326.9	302.0	192.3	212.0
2541	839.0	1,157.4	707.3	580.3	334.1	282.0	223.0	247.0
2542	852.0	11,116.3	734.2	619.1	344.4	332.8	240.0	226.0
2543	1,080.0	1,194.8	751.8	637.7	363.7	332.4	270.0	250.0
2544	1,215.0	974.1	729.2	630.6	400.9	331.8	282.0	246.0
2545	1,310.0	1,110.8	749.0	680.0	407.9	325.6	230.7	247.0
2546	1,485.0	1,078.5	784.2	717.1	420.8	332.6	300.2	260.3
2547	1,630.0	1,144.0	814.8	745.3	402.5	351.7	230.1	242.3
2548	2,150.0	1,159.2	857.4	789.2	386.5	369.8	230.0	263.0
2549	2,400.0	1,003.1	873.7	815.1	383.3	363.6	219.6	269.2
2550	2,550.0	1,018.4	888.1	850.7	4448.7	377.3	220.0	283.3

สถาบันวิจัยยาง, 2550

ตารางที่ 2.7 อัตราการขยายตัวของการใช้ยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ

หน่วย: 1,000 ตัน

ปี	จีน	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	อินเดีย	มาเลเซีย	เกาหลีใต้	ไทย
2539	3.84	-0.21	3.25	13.88	9.16	0.00	13.38
2540	12.34	4.23	-0.20	2.41	-8.53	0.66	4.77
2541	-7.80	10.85	-0.79	1.50	2.20	-6.15	2.41
2542	1.54	-3.55	3.80	6.68	3.08	17.43	21.72
2543	26.76	7.03	2.39	3.00	5.60	-0.12	6.87
2544	12.50	-18.47	-3.00	-1.11	10.22	-0.18	4.37
2545	7.81	14.03	2.71	7.83	1.74	-1.86	9.99
2546	13.35	-2.90	4.69	5.45	3.16	2.21	7.29
2547	9.76	6.07	3.90	3.93	-4.34	5.70	1.10
เฉลี่ย	8.90	1.90	1.86	4.84	2.48	1.97	7.99

สถาบันวิจัยยาง, 2550

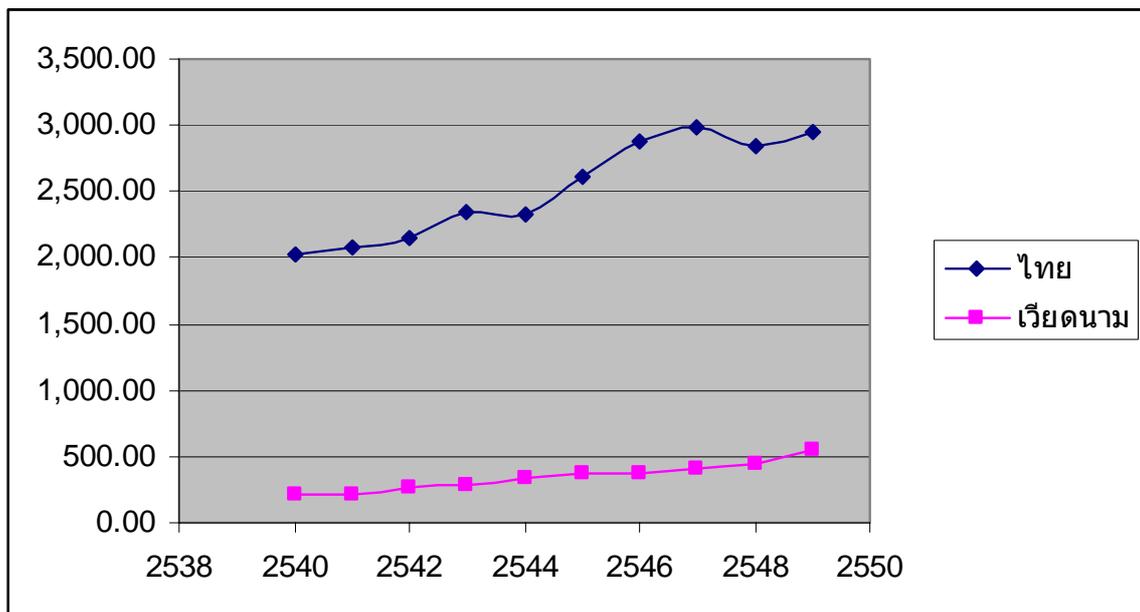
ตารางที่ 2.8 ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยและเวียดนาม ปี 2540-2549

หน่วย:1 ,000 ตัน

ปี	ไทย	เวียดนาม
2540	2,030.8	212.0
2541	2,075.9	218.0
2542	2,154.6	262.0
2543	2,346.4	293.0
2544	2,319.6	331.0
2545	2,615.1	372.0
2546	2,876.0	380.0
2547	2,984.0	415.0
2548	2,850.0	436.0
2549	2,947.0	544.0

เชื่อม ดาวโรถุทธิ์, 2550

ภาพที่ 2.2 ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยและเวียดนาม ปี 2540-2549

ตารางที่ 2.9 อัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยและเวียดนาม

หน่วย: ร้อยละ

ปี	ไทย	เวียดนาม
2540	3.06	-3.63
2541	2.22	2.83
2542	3.79	20.18
2543	8.90	11.83
2544	-1.14	12.96
2545	12.73	12.38
2546	9.97	2.15
2547	2.86	9.21
2548	-4.49	5.06
2549	3.40	24.77
เฉลี่ย	4.22	9.78

เชื่อม ดาวโรฤทธิ์, 2550

ตารางที่ 2.10 พื้นที่ปลูกยางของไทยและเวียดนาม ปี 2547

ประเทศ	พื้นที่ทั้งหมด (ล้านไร่)	พื้นที่กรีด (ล้านไร่)	พื้นที่สวนยาง ขนาดใหญ่ (ล้านไร่)	พื้นที่สวนยาง ขนาดเล็ก (ล้านไร่)	สัดส่วนของ สวนยางขนาด เล็ก (%)	ผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)
ไทย	13.021	10.356	1.250	11.771	90.4	290
เวียดนาม	2.818	1.750	1.181	1.636	58.1	229

สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

2.4 การค้าและการตลาดยางพารา

การค้ายางธรรมชาติของโลกในปัจจุบันประมาณกว่าร้อยละ 70 เป็นการค้าตรง (Direct Trade) ระหว่างผู้ใช้ คือ บริษัทผู้ผลิตยางยานพาหนะกับผู้ผลิต/ผู้ส่งออกอุตสาหกรรมยางยานพาหนะใช้ยางธรรมชาติปริมาณร้อยละ 60 ของปริมาณการใช้ยางธรรมชาติทั้งหมด บริษัทผู้ผลิตยางยานพาหนะรายใหญ่ของโลกได้แก่ บริดจ์สโตน กู้ดเยียร์ มิซลิน คอนติเนนตัลและพิรารี จะซื้อขายโดยตรงกับผู้ผลิต/ผู้ส่งออก โดยการทำสัญญาซื้อขายยางระยะยาว (Long-term Contract) ระยะเวลา 1 ปี โดยใช้ราคาตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์เป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคาขายที่ซื้อขาย ปริมาณการซื้อขายยางที่ผ่านระบบตลาดกลาง (Open Market) ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน 3 แห่ง ที่ตลาดซื้อขายล่วงหน้าโตเกียว (Tokyo Commodity Exchange : TOCOM) ตลาดซื้อขาย

ล่วงหน้าโอซากา (Osaka Mercantile Exchange : OME) และตลาดซื้อขายล่วงหน้าสิงคโปร์ (Singapore Commodity Exchange :SICOM) มีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามบทบาทของตลาดซื้อขายล่วงหน้าที่มีต่อราคาภายในตลาดส่งมอบจริง (Physical Market) ยังคงมีบทบาทสำคัญ เฉพาะอย่างยิ่งราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดซื้อขายล่วงหน้าโตเกียว มีบทบาทสำคัญต่อราคาซื้อขายที่ตลาดซื้อขายล่วงหน้าสิงคโปร์ และต่อราคาของแผ่นรมควันและยางแผ่นดิบของไทย เหตุที่ยางประเทศนี้มีความต้องการเป็นพิเศษด้วยคุณสมบัติการยืดหยุ่นตัวที่ดี ใช้ในการผลิตส่วนของแก้มยางรถยนต์

ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลและมีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาภายในตลาดโลก ได้แก่

1. เงื่อนไขของสภาวะอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลง สถานการณ์อากาศที่เรียกว่าปรากฏการณ์ “ลานีญา” เป็นปรากฏการณ์ที่ตรงข้ามกับ “เอลนีโญ” ซึ่งอุณหภูมิผิวน้ำของทะเลบริเวณตอนกลางและตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตเส้นศูนย์สูตรจะมีค่าลดต่ำกว่าปกติทำให้ประเทศบริเวณแปซิฟิกฝั่งตะวันตก เช่น ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ รวมทั้งประเทศไทยมีปริมาณฝนตกมากกว่าปกติ และเสี่ยงต่อปัญหาน้ำท่วมฉับพลัน ส่งผลต่อสภาวะฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศไทยและมาเลเซียช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายนเป็นเงื่อนไขที่ทำให้ความสามารถในการกรีดยางน้อยและกระทบต่อโรงงานที่มีคำสั่งซื้อเข้ามา ถือได้ว่าเป็นสภาวะที่ยางขาดแคลนและเดือนกรกฎาคมปริมาณฝนที่ตกน้อยลง จึงมีสถานการณ์ที่ยางสามารถทยอยออกมาได้มากขึ้น

2. ความเปลี่ยนแปลงของราคาภายในตลาดล่วงหน้าสำคัญ ๆ ของโลก นักลงทุนประเภทเก็งกำไร กำลังมีบทบาทสำคัญต่อการลงทุนในตลาดล่วงหน้าโตเกียว (TOCOM) และตลาดล่วงหน้าเซี่ยงไฮ้ (SHFE) ซึ่งผลักดันให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น โดยการเข้ามาซื้ออย่างต่อเนื่อง มีการเทขายและเปลี่ยนไปลงทุนในกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะสามารถเก็งกำไรได้ราคาสูงกว่า เช่น ราคาน้ำมันและราคาทองในตลาดล่วงหน้า ขณะเดียวกัน ราคาล่วงหน้าจะปรับลดลงกลายเป็นเรื่องของอิทธิพลปัจจัยทางเทคนิค ตลาดจริง (Spot Price) คือมียางน้อย เป็นไปได้ที่ราคาจะอยู่ขณะนี้ อาจมาจากกลุ่มกองทุนบริหารความเสี่ยง (Hedge Fund) ที่อยากซื้อของถูกเลยกดราคาลง ทำให้ยากต่อการคาดจากสถานการณ์ได้ เนื่องจากเรื่องที่เกิดตรงข้ามกับความเป็นจริง

3. สถานการณ์ของผู้ซื้อคนสุดท้ายหรือที่เรียกว่าผู้บริโภค จากรายงานตัวเลขการใช้ยางในประเทศจีนที่พบว่ามีการเสนอซื้อราคาธรรมชาติในจำนวนที่ลดลงเนื่องจาก ราคาที่ถีบตัวสูงขึ้นไปอย่างมาก มีผลทำให้ตลาดอยู่ในสภาวะหยุดชะงักไม่กล้าซื้อ ส่งผลทำให้เกิดภาวะหมี (Bear Market) ในตลาดล่วงหน้าโตเกียว (TOCOM) ซึ่งผู้ซื้อในตลาดใหญ่อย่างจีนย่อมต้องการซื้อวัตถุดิบในราคาต่ำ เว้นเสียแต่จะมีความจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบอย่างจริงจัง หากราคาลงมาๆตอนนี้ประเทศจีนคาดว่าจะกลับเข้ามาซื้อยางอีกครั้ง หลังจากหยุดไปนานจากยางราคาสูง การหยุดซื้อไปนานทำให้สต็อกน้อยลง ผู้ใช้ยางส่วนใหญ่ตอนนี้ไม่มียางในสต็อกทั้งจีนและญี่ปุ่นลดลง

4. ผู้แปรรูปสินค้า ผู้ซื้อยางในตลาดใหญ่ต้องการซื้อวัตถุดิบในราคาต่ำ ยกเว้นมีความจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบอย่างจริงจัง หากราคาสูงขึ้นมาก อาจเกิดการหยุดชะงักของการซื้อ และส่งผลกระทบต่อให้เกิดภาวะหมี (Bear Market)

5. ภายใต้ง่อนไขของราคา การที่ราคายางในตลาดกลางลดลง เป็นผลกระทบจากผู้แปรรูปที่ต้องการลดราคาและเมื่อราคาแพงชาวสวนก็นิยมขายน้ำยางขึ้นมากกว่ายางแผ่น เกิดสถานการณ์ที่ไม่สมดุลระหว่างยางแผ่นรมควันชั้น 3 กับน้ำยางสด ขณะเดียวกันวงการค้ายางพาราเริ่มที่จะมีผู้ประกอบการมากขึ้น จากก่อนหน้านี้นี้มีผู้ประกอบการยางพาราได้รับผลตอบแทนดี ทำให้ระยะหลังมีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นเป็น 8-11 ราย จากเดิม 4-5 ราย เนื่องจากพ่อค้าผู้ซื้อขายสินค้าในตลาดกลางมีทั้ง 2 ประเภทคือ ซื้อเพื่อเก็งกำไร กับผู้ซื้อมาเพื่อผลิตและจำหน่าย ปัจจุบันเจ้าของสวนยางได้เปลี่ยนแปลงหันมาผลิตน้ำยางสดกันมากถึง 70-80% ที่เหลือก็ผลิตเป็นยางแผ่นดิบ หากราคาน้ำยางสดได้ลดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแต่ละวันอาจลดลงถึงวันละ 4-5 บาท จนพ่อค้ารับซื้อน้ำยางสดหลายรายได้ล้มเลิกการตระเวนออกซื้อน้ำยางสดจากชาวสวนยางไปชั่วคราวแล้ว ดังนั้นชาวสวนยางพาราในระยะต่อไปอาจหันกลับไปผลิตยางพาราแผ่น หรือผลิตเศษยางพาราอีก แทนการจำหน่ายน้ำยางขึ้น เพราะตลาดของยางพาราแผ่นดิบ ยางพาราอัดแท่ง คาดว่าจะมีการขยายตัวต่อไปในอนาคต ขณะที่ความต้องการน้ำยางขึ้นมีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น

6. การคาดการณ์ตลาดยางโลก ผลจากการคาดการณ์ตลาดของนักวิเคราะห์ก่อให้เกิดนัยสำคัญภายใต้ง่อนไขของราคาที่เกิดจากการเก็งกำไรและการใช้ปัจจัยทางเทคนิค ซึ่งบางครั้งตลาดก็ใช้อารมณ์หรือความรู้สึกที่มากกว่าข้อมูลของปัจจัยด้านพื้นฐาน (ที่มา: ว่าที่ ร.ต.เชษฐา มีมั่งคั่ง, บริษัท แอ็กโกรวี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด)

ตลาดกลางยางพาราในประเทศไทย ในปัจจุบันเปิดดำเนินการอยู่ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นตลาดซื้อขายยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน ยางก้อนถ้วย และน้ำยางสด โดยใช้วิธีการประมูลในการซื้อขาย ปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านระบบตลาดกลางยางพารา ทั้ง 3 แห่ง ปริมาณปีละ 100,000 - 150,000 ตัน มีปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านระบบตลาดกลางในปัจจุบันคิดเป็นร้อยละ 5 ของปริมาณการผลิตยางทั้งหมดของไทย ปริมาณยางที่เหลือที่เหลือเกษตรกรผลิตได้ยังคงซื้อขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วในเกือบทุกอำเภอที่มีการปลูกยาง โดยร้านค้ายาง (Dealers) ที่จดทะเบียนเป็นผู้ค้ายางตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ในปี 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,629 ราย (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548-2549)

โดยสรุป ไทยและเวียดนามในฐานะผู้ผลิตและผู้ส่งออกยางธรรมชาติต่างเร่งขยายพื้นที่ปลูกยางและเพิ่มผลผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดโลก ซึ่งในปัจจุบันปริมาณความต้องการยางธรรมชาติยังไม่เพียงพอต่อการบริโภค นโยบายของภาครัฐและการสนับสนุนทั้งอุตสาหกรรมต้นน้ำและปลายน้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2.5 สถานการณ์ยางพาราของเวียดนาม

ในปี พ.ศ. 2440 เป็นปีที่ยางพาราถูกนำเข้ามาในเวียดนาม สวนยางที่ปลูกสร้างเชิงการค้าเกิดขึ้นแห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของเวียดนามในปี พ.ศ. 2449 โดยในปี พ.ศ. 2487 มีพื้นที่ถึง 108,400 เฮกตาร์ ก่อนเข้าสู่ภาวะตกต่ำจากสงครามโลก (General Statistical Office, 2004)

ต้นยางพันธุ์ดีถูกทดลองปลูกครั้งแรกทางตอนเหนือของเวียดนามในปี พ.ศ. 2501 จากนั้นพัฒนาในระดับใหญ่ขึ้นในปี พ.ศ. 2504 และขยายพื้นที่ถึง 6,725 เฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2506 สวนยางบางส่วนถูกทำลายโดยมรสุม พื้นที่สวนยางในภาคนี้จึงลดลง มีเพียง 4,528 เฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2518

ในเขตพื้นที่สูง ต้นยางถูกทดลองปลูกในปี พ.ศ. 2463 สวนยางเชิงการค้าถูกพัฒนาขึ้นในปี พ.ศ. 2500 บนพื้นที่ 3,4490 เฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2518

ในปีพ.ศ. 2519 มีพื้นที่ปลูกยาง 76,600 เฮกตาร์ ปริมาณการผลิต 40,200 ตัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายขยายพื้นที่ปลูกยางให้ถึง 700,000 เฮกตาร์ ในปีพ.ศ. 2558 หรือ 2563 ดังนั้นอัตราการขยายตัวของพื้นที่ปลูกยางใหม่จึงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วประมาณ 13,400 เฮกตาร์ต่อปี

ในปี พ.ศ. 2549 พื้นที่ปลูกยางมีประมาณ 516,000 เฮกตาร์ ให้ผลผลิตยางธรรมชาติประมาณ 553,500 ตัน เมื่อปีที่แล้วยางธรรมชาติของเวียดนามส่งออกถึง 707,900 ตัน มูลค่ากว่า 1.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รวมทั้งยางธรรมชาติที่นำเข้ามาจากประเทศอื่น ยางธรรมชาติอยู่ในอันดับ 2 ของปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด ตามด้วยข้าว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 คิดเป็น 3.25% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดของเวียดนามในปีพ.ศ. 2549 เวียดนามปัจจุบันเป็นผู้ส่งออกยางธรรมชาติอันดับ 4 โดยมีไทย อินโดนีเซียและมาเลเซีย และอันดับ 5 คืออินเดีย

2.5.1 พื้นที่ การผลิตและผลผลิต

ในปี พ.ศ. 2549 เวียดนามมีพื้นที่ปลูกยางประมาณ 516,100 เฮกตาร์ เพิ่มขึ้น 35,900 เฮกตาร์ หรือ 7.5% จากปี พ.ศ. 2548 การเพิ่มขึ้นของพื้นที่ปลูกยางใหม่ในปี พ.ศ. 2549 อยู่ในระดับที่สูงที่สุดระหว่างปี พ.ศ. 2541-2549 เมื่อเร็ว ๆ นี้พื้นที่ปลูกยางอยู่ในอันดับ 2 ของพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจของประเทศ (ตารางที่ 2.11)

การผลิตยางมีการปรับปรุงทำให้ปริมาณเพิ่มจาก 468,600 ตันในปี พ.ศ. 2548 เป็น 553,500 ตันในปี พ.ศ. 2549 ผลผลิตเฉลี่ย 1,552 ตัน/เฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2549 เพิ่มขึ้น 8.2% จากปี พ.ศ. 2548 การเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติของเวียดนามมิใช่เกิดจากพื้นที่กรีดยังมีมากขึ้น แต่เกิดจากการพัฒนาพันธุ์ยาง การบำรุงรักษา และการจัดการระดับแปลงที่มีประสิทธิภาพ

ในพื้นที่การผลิตของรัฐที่มีการจัดการที่ดี การใช้พันธุ์ยางพันธุ์ดีจะให้ผลผลิตสูงกว่าเกษตรกรรายย่อย อย่างไรก็ตามในพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม เกษตรกรรายย่อยบางรายก็สามารถทำผลผลิตยางธรรมชาติได้ถึงประมาณไร่ละ 320 กิโลกรัม (2 ตัน/เฮกตาร์) (ศักดา ศรีนิเวศน์, มปป.)

ตารางที่ 2.11 พื้นที่ปลูกยางธรรมชาติและผลผลิตยางของเวียดนามระหว่างปี พ.ศ. 2544-2549

ปี	พื้นที่ (เฮกตาร์)	การผลิต (ตัน)	ผลผลิต (กก./เฮกตาร์/ปี)
2544	415,800	312,600	1,299
2545	428,800	331,400	1,360
2546	440,800	363,500	1,363
2547	454,100	419,000	1,385
2548	480,200	468,600	1,434
2549	516,100	553,500	1,552

ที่มา: General Statistical Office, 2006

ตารางที่ 2.12 พื้นที่ปลูกยางธรรมชาติและการผลิตยางของเวียดนามในปี พ.ศ. 2549 แบ่งตามพื้นที่

พื้นที่	พื้นที่ (เฮกตาร์)	การผลิต (ตัน)	ผลผลิต (กก./เฮกตาร์/ปี)
ตะวันออกเฉียงใต้	331,970 (64.3%)	431,080 (77.9%)	1,656
พื้นที่สูง	117,230 (22.7%)	93,600 (16.9%)	1,311
ชายฝั่ง	66,900 (13.0%)	28,840 (5.2%)	1,162

ที่มา: General Statistical Office, 2006

พื้นที่ปลูกยางหลักอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเวียดนาม ตามด้วยบริเวณพื้นที่สูงและชายฝั่ง คิดเป็น 331,970 เฮกตาร์ 117,230 เฮกตาร์ และ 66,900 เฮกตาร์ ในปี พ.ศ. 2549 ตามลำดับ ผลผลิตที่สูงที่สุดอยู่ตะวันออกเฉียงใต้ มีปริมาณการผลิต 431,080 ตัน (ร้อยละ 77.9) ตามด้วยบริเวณพื้นที่สูง 93,600 เฮกตาร์และเขตชายฝั่ง 28,840 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยในปี พ.ศ. 2549 ประมาณ 1,656 กก./เฮกตาร์ ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ 1,311 กก./เฮกตาร์ ในเขตพื้นที่สูงและ 1,162 กก./เฮกตาร์ ในเขตพื้นที่ชายฝั่ง (ตารางที่ 2.12) พื้นที่ปลูกยางและพื้นที่ผลิตยางของเวียดนาม แสดงในภาพที่ 2.1 และ 2.2

ในปี พ.ศ. 2549 การผลิตยางในเวียดนามมีการแบ่งเป็น พื้นที่ของรัฐ 71.6% ของการผลิตทั้งหมด แม้ว่าจะมีพื้นที่ขนาดใหญ่เพียง 57.5% ของพื้นที่ทั้งหมด ผลผลิตเฉลี่ยของสวนยางขนาดใหญ่ (Estate) คิดเป็น 1,661 กก./เฮกตาร์/ปี

ยางธรรมชาติที่ผลิตได้ประมาณ 90% นำไปผลิตเป็นยางแท่ง SVR (Standard Vietnamese Rubber) รองลงมาผลิตเป็นยางแผ่นรมควัน (4%) ส่วนที่เหลือเป็นน้ำยางข้น ซึ่ง GERUCO (Vietnam General Rubber Corporation) ได้ลงทุนสร้างโรงงานน้ำยางข้น เพื่อผลิตน้ำยางข้น 2 ชนิด คือ HA, LA และวางแผนขยายการผลิตเป็น 500,000 ตัน/ปี (แสง อุดมจารุณี, 2547)

ตารางที่ 2.13 พื้นที่ปลูกยางธรรมชาติและผลผลิตยางของเวียดนามในปี พ.ศ. 2549 แบ่งตามภาคส่วน

	รัฐเป็นเจ้าของสวนยาง ขนาดใหญ่	สวนยางรายย่อย	รวม
พื้นที่ (เฮกตาร์)	297,000 (57.5%)	219,100 (42.5%)	516,100
การผลิต (ตัน)	396,160 (71.6%)	157,300 (28.4%)	553,500
ผลผลิต (กก./เฮกตาร์/ปี)	1,661	1,334	1,552

(Thung, 2007)

พื้นที่ปลูกยางของเกษตรกรรายย่อยและภาคเอกชนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วจาก 141,000 เฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 219,000 เฮกตาร์ในปีพ.ศ. 2549 คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 42.5 ของพื้นที่ปลูกยางทั้งหมด แต่มีการผลิตเพียงร้อยละ 28.4 ผลผลิตได้รับการปรับปรุงจนถึง 1,334 กก./เฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2549 โดย สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ 21.8 (ตารางที่ 2.13) แต่ผลผลิตดังกล่าวยังคงต่ำเนื่องจากยางยังมีอายุน้อยและมีการลงทุนต่ำกว่าปีที่แล้ว อย่างไรก็ตาม สวนยางเอกชนบางแห่งให้ผลผลิต 2 ตัน/เฮกตาร์ นอกจากนี้พื้นที่ 31,000 เฮกตาร์ของยางที่ปลูกใหม่และ 10,000 เฮกตาร์ของยางที่ปลูกทดแทนภายในโครงการ Agricultural Diversification Project ที่ได้เงินกู้มาจากธนาคารโลกและ AFD (French Development Agency) คาดว่าจะให้ผลผลิตเป็นที่น่าพอใจ (Thung, 2007)

Vietnam Rubber Group (VRG) เป็นผู้ผลิตยางธรรมชาติรายใหญ่ที่สุดของเวียดนามซึ่งให้ผลผลิตที่สูงที่สุด 1,831 ตัน/เฮกตาร์โดยเฉลี่ย และ 1,966 ตัน 1,451 ตัน และ 1,271 ตัน/เฮกตาร์/ปี ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณพื้นที่สูงและชายฝั่งตามลำดับในปี พ.ศ. 2549 เมื่อปี 2548 ยางพาราของ VRG ให้ผลผลิต 325,900 ตัน คิดเป็น 63.1% ของการผลิตยางธรรมชาติทั้งหมด (ตารางที่ 2.14) ผลผลิตของสวนยางของ VRG เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการใช้ยางพันธุ์ดี ซึ่งมีการจำแนกสายพันธุ์ (ตารางที่ 2.15) การจัดการที่ดีและเทคนิคที่ดี นอกจากนี้ราคายางพาราที่สูงขึ้นและกำไรที่สูงขึ้นในปีล่าสุดกระตุ้นให้ VRG ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์และอนินทรีย์ เครื่องป้องกันฝน ยาป้องกันเชื้อรา การกรีดยางและสารกระตุ้นเป็นต้น (Thung, 2007)

ตารางที่ 2.14 พื้นที่ การผลิตและผลผลิตยางของ VRG ในปี พ.ศ. 2549

พื้นที่	พื้นที่ (เฮกตาร์)	การผลิต (ตัน)	ผลผลิต (กก./เฮกตาร์/ปี)
ตะวันออกเฉียงใต้	162,085	278,920	1,966
พื้นที่สูง	44,035	38,830	2,271
ชายฝั่ง	17,316	8,150	1,451
รวมเฉลี่ย	223,436	325,900	1,831

ที่มา: VRG, 2006

ตารางที่ 2.15 การจำแนกพันธุ์ยางในส่วนยางของ VRG ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 (%)

ปี	พันธุ์ต้นทาน (%)				พันธุ์แนะนำ (%)				
	GT1	RRIM600	PB235	VM515	RRIV4	PB260	RRIV2	PB255	อื่นๆ
2544	14.58	26.80	6.68	22.28	16.51	9.31	-	-	1.25
2545	18.32	4.72	5.37	17.26	34.68	8.41	-	-	2.70
2546-2548	4.26	1.11	0.13	0.34	53.35	14.52	11.22	7.78	7.30

ที่มา: VRG, 2006

2.5.2 การส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนาม

ยางพารา นับว่าเป็นพืชส่งออกที่ทำรายได้เป็นอันดับสองรองจากข้าว ปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นไม่ได้เกิดจากการเพิ่มของพื้นที่เพาะปลูกเท่านั้น แต่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการพัฒนาการจัดการพื้นที่ปลูก การปลูกและการปรับปรุงการเก็บเกี่ยวหรือการกรีดยังมีประสิทธิภาพ ได้ปริมาณน้ำยางเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันราคาผลผลิตของยางธรรมชาติที่สูงขึ้น โดยตลอด เป็นเครื่องกระตุ้นให้บริษัทต่างๆ ในประเทศเวียดนามลงทุนขยายพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ในประเทศลาวและกัมพูชา (ศักดิ์ดา ศรีนิเวศน์, มปป.)

การส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนามตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีปริมาณเพิ่มขึ้นตลอด โดยในปี พ.ศ. 2549 มีปริมาณการส่งออกยาง 707,900 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2548 ถึงร้อยละ 20.6 คิดเป็นมูลค่า 1,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มูลค่าสูงกว่าปี พ.ศ. 2548 ถึงร้อยละ 60 ในกว่า 40 ประเทศทั่วโลก โดยเป็นผลผลิตที่ผลิตได้ในประเทศเวียดนามร้อยละ 85 ของผลผลิตทั้งหมดและนำเข้าจากประเทศต่างๆ คือประเทศไทย ร้อยละ 24.5 กัมพูชา ร้อยละ 16.1 อินโดนีเซีย 11.5 และมาเลเซีย ร้อยละ 4.9 (ศักดิ์ดา ศรีนิเวศน์, มปป.)

จีนเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ด้วยปริมาณ 469,300 ตันในปี พ.ศ. 2549 คิดเป็นร้อยละ 66.4 ของการส่งออกยางธรรมชาติทั้งหมด ผู้นำเข้าอื่นๆ ได้แก่ เกาหลี เยอรมนี ใต้หวัน รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา (ตารางที่ 2.16-2.17) สินค้ายางที่เวียดนามส่งออกคือ SVR 3L คิดเป็น 280,842 ตันหรือ 39.7% ของปริมาณยางส่งออกทั้งหมดในปี พ.ศ. 2549 ตามด้วย SVR 10 จำนวน 111,138 ตัน หรือคิดเป็น 15.7% และน้ำยางข้น จำนวน 86,345 ตัน หรือ 12.2% น้ำยางข้นพุ่งขึ้นเป็น 3.43% เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2548 (ตารางที่ 2.18)

ตารางที่ 2.16 การส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนาม ระหว่างปีพ.ศ. 2544-2549

ปี	ส่งออก (ตัน)	นำเข้า (ตัน)	ส่งออกสุทธิ (ตัน)
2544	308,100	24,900	283,200
2545	454,800	140,000	314,800
2546	432,300	119,000	314,106
2547	513,400	153,000	360,252
2548	587,100	141,510	445,600
2549	707,895	234,360	473,535

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประเทศเวียดนาม ปี 2550

ตารางที่ 2.17 ประเทศผู้นำเข้ายางจากเวียดนาม ในปี พ.ศ. 2548 และ 2549

ประเทศ	2548		2549	
	ตัน	สัดส่วน (%)	ตัน	สัดส่วน (%)
จีน	369,764	62.9	469,356	66.4
เกาหลี	29,053	4.9	32,184	4.5
เยอรมนี	20,718	3.5	29,939	4.2
ไต้หวัน	22,518	3.8	22,425	3.2
รัสเซีย	19,159	3.3	20,476	2.9
สหรัฐอเมริกา	19,216	3.3	17,318	2.4
เบลเยียม	14,998	2.6	12,323	1.74
อิตาลี	7,248	1.2	11,663	1.65
ญี่ปุ่น	11,521	2.0	111,556	1.63
มาเลเซีย	5,975	1.0	10,109	1.43
อื่นๆ	66,940	11.4	70,636	10.0
รวม	587,110	100	707,985	100

ที่มา: ศูนย์ข้อมูล กระทรวงการค้าเวียดนาม ปี 2550

ตารางที่ 2.18 ปริมาณการส่งออกยางของเวียดนามแยกตามประเภท ในปี พ.ศ. 2548 และ 2549

ประเภท	2548		2549		2549/2548
	ตัน	%	ตัน	%	
<u>ยางแท่ง</u>	457,476	77.92	567,403	80.14	
SVR L	-	-	5,935	0.84	0.84
SVR 3L	254,277	43.31	280,842	39.67	-3.64
SVR 5	5,930	1.01	9,136	1.29	0.28
SVR 10	92,646	15.78	111,138	15.70	-0.08
SVR 20	15,852	2.70	20,469	2.89	0.19
SVRCV60	16,087	2.74	30,167	4.26	1.52
SVR CV50	4,227	0.72	9,217	1.30	0.58
ยางผสม (Compound)	31,997	5.45	46,042	6.50	1.05
Skim Block	1,116	0.19	6,624	0.94	0.75
CSR L	35,344	6.02	15,337	2.17	-3.85
CSR 5			3,077	0.43	0.43
CSR 10			19,679	2.78	2.78
SIR 20			5,959	0.84	0.84
STR 20			3,781	0.53	0.53
น้ำยาง (Latex)	51,490	8.77	86,345	12.20	3.43
RSS 3	17,672	3.01	26,683	3.77	0.76
RSS			10,114	1.43	1.43
อื่นๆ	60,472	10.30	17,440	2.46	-7.84
รวม	587,110	100	707,985	100.0	

ที่มา: ศูนย์ข้อมูล กระทรวงการค้าเวียดนาม

ส่วนในปี 2550 ยอดส่งออกยางส่วนใหญ่จะส่งออกไปยังจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น เยอรมนีและ สหรัฐ จำนวน 830,000 ตัน มูลค่ารวมทั้งสิ้นเกือบ 1.4 พันล้านดอลลาร์ ในปี พ.ศ. 2550 เป็นสถิติที่สูงขึ้นร้อยละ 19.1 และเพิ่มขึ้นจากระดับในปี พ.ศ.2549 ที่ร้อยละ 8 โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2550 อยู่ที่ระดับ 344,000 ตัน มูลค่ารวม 659 ล้านดอลลาร์ เมื่อเทียบเป็นรายปีปรับตัวลดลงร้อยละ 3.2 และร้อยละ 0.3 ตามลำดับ เวียดนามคาดการณ์รายได้จากการส่งออกยางไปยังสหภาพยุโรปในปี 2550 จำนวน 233.2 ล้านดอลลาร์ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากระดับปี พ.ศ.2549 ที่ระดับ 155.5 ล้านดอลลาร์ จำนวน 125 ล้านดอลลาร์ในปี 2548 และเกือบ 83.6 ล้านดอลลาร์ในปี 2547 โดยเวียดนามสามารถกวาดรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยังจีนในช่วงปีที่ผ่านมากว่า 770 ล้านดอลลาร์ และตั้งเป้าเพิ่มพื้นที่ปลูกยางในประเทศเป็น 700,000 เฮกตาร์ภายในปี พ.ศ.2553 จากเดิมที่ระดับ 500,000 เฮกตาร์

ในปี 2548 และเร่งสร้างโรงงานผลิตยางในประเทศเพิ่มอีกในเร็ว ๆ นี้ (ที่มา : IQ biz ประจำวันที่ 9 สิงหาคม 2550)

เวียดนามได้สร้างสถาบันวิจัยยางพารา นำเทคโนโลยีการผลิตยางแท่งของมาเลเซียมาใช้ และได้วางแผนพัฒนาการปลูกยางโดยจะขยายพื้นที่ปลูกยางจาก 1.88 ล้านไร่ในปี 2542 เป็น 4.37 ล้านไร่ในปี 2548 ข้อจำกัดของเวียดนาม คือ ยังผลิตยางเพื่อการส่งออกได้ไม่มากเท่าที่ควร เพราะส่วนหนึ่งนำมาใช้ในประเทศ แต่เวียดนามน่าจะสามารถขยายการผลิตได้ในอนาคต เพราะมีพื้นที่เหมาะสม สามารถปลูกยางได้หลายพันธุ์

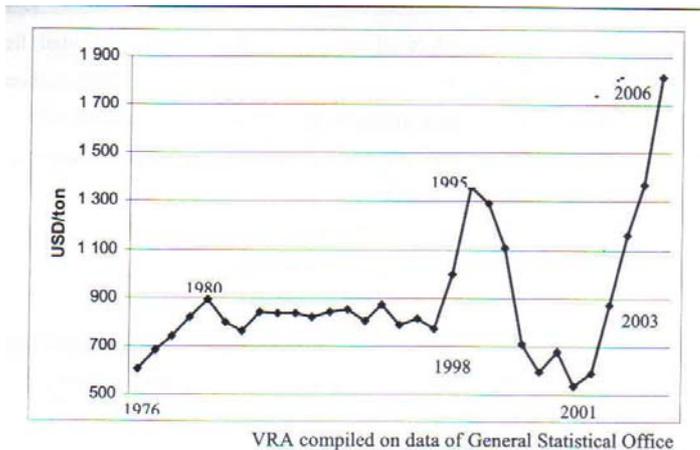
แผนภาพที่ 2.5 มูลค่าการส่งออกยางพาราปี 2541-2549

ที่มา : General Statistics Office of Vietnam

ราคายางธรรมชาติส่งออกของเวียดนามคิดเป็น 800 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2519-2536 จากผลกระทบของตลาดโลก การส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนามเพิ่มสูงขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2537-2540 ประมาณ 1,200 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากนั้นลดลงอย่างรวดเร็วระหว่างปี พ.ศ. 2541-2546 เพียง 660 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากปีพ.ศ. 2547-2549 ราคาขึ้นสูงอีกครั้งเป็น 1,163 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน 1,370 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันและ 1,818 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ตามลำดับ (ภาพที่ 2.3 และ 2.4)

ภาพที่ 2.6 ปริมาณการส่งออกยางระหว่างปีพ.ศ. 2519-2549 ของเวียดนาม

2.5.3 การบริโภคยางธรรมชาติของเวียดนาม

การบริโภคยางธรรมชาติในเวียดนามยังคงไม่เพียงพอ คิดเป็น 12-13% ของจำนวนการผลิตทั้งหมด (65,000-70,000 ตัน/ปี) สินค้ายางขึ้นพื้นฐานอยู่ระหว่างการพัฒนาประเทศภายใต้นโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมในการผลิตยาง ยางรถและท่อยางผลิตเพื่อพาหนะขนาดใหญ่ รถมอเตอร์ไซค์ จักรยานและ สินค้าอื่นๆ อาทิ ถูมมือยาง ที่นอนยาง ยางสังเคราะห์ เป็นต้น ส่งขายให้ตลาดในประเทศ บางส่วนส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปี

ปัจจุบันยางล้อรถยนต์มีประมาณ 20 ยี่ห้อในตลาดท้องถิ่น ได้แก่ Casumina ซึ่งเป็นของ Southern Rubber Industry Joint-Stock Company, DRC ซึ่งเป็นของ Danag Rubber Joint-Stock Company และ SCR ซึ่งเป็นของ Sao Vang Rubber Company และยี่ห้อต่างประเทศอื่นๆภายใต้การร่วมทุน ในปี 2548 เวียดนามผลิตยางรถยนต์และยางรถบรรทุก 60-65% ตามความต้องการของตลาด ยางรถมอเตอร์ไซค์และจักรยานมีการส่งออกมากขึ้นไปสู่ได้หวัน มาเลเซีย สิงคโปร์ อาเจนติน่า บราซิล อิตาลี ฝรั่งเศส กรีซ และบางประเทศในแอฟริกา ยางรถมอเตอร์ไซค์ส่วนใหญ่ผลิตสำหรับรถมอเตอร์ไซค์รุ่นเล็กขนาด 100-150 cc. ข้อได้เปรียบของยางธรรมชาติมีการผลิตเพิ่มปีต่อปีในเวียดนาม DRC กำลังขยายการผลิตของยาง OTR เพื่อการส่งออกอีกด้วย (Thung, 2007)

2.5.4 อุตสาหกรรมไม้ยางพาราในเวียดนาม

การแปรรูปและการผลิตไม้ยางเพื่อการส่งออกของเวียดนามเป็นการลงทุนมหาศาลเมื่อไม่กี่ปีมานี้ โรงงานจำนวนมากใช้ไม้ยางผลิตเฟอร์นิเจอร์และของใช้ในครัวเรือนเพื่อการส่งออกและใช้ในประเทศ ไม้ยางกลายเป็นแหล่งรายได้สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง สำหรับผู้ปลูกยาง นอกจากการเก็บเกี่ยวน้ำยางจนต้นยางอายุ 25-30 ปีแล้ว ปริมาณความต้องการวัตถุดิบจากไม้ยางมีอย่างมากมายซึ่งทำให้เวียดนามนำเข้าไม้ยางจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา มาเลเซียและไทย ในปีพ.ศ. 2549 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์จากไม้ยางมีประมาณ 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไม้ยางเหล่านี้ถูกแปรรูปมา

จากไม้ยาง 465,000 ลูกบาศก์เมตร 2 ใน 3 นำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน 314,000 ลูกบาศก์เมตร และที่เหลือมาจาก 6,000 เฮกตาร์ของการปลูกทดแทนในประเทศ (Thung, 2007)

2.5.5 การพัฒนาพื้นที่ปลูกยางใหม่ในลาวและกัมพูชา

จากปริมาณความต้องการยางธรรมชาติของโลกและราคาที่สูงเมื่อไม่กี่ปีมานี้กระตุ้นให้รัฐบาลเวียดนามสนับสนุนให้มีการขยายพื้นที่ปลูกยางในประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ลาวและกัมพูชา

Vietnam Rubber Group (VRG) และ Daklak Rubber Company กำลังขยายพื้นที่ปลูกยางประมาณ 7,400 เฮกตาร์ และ 4,000 เฮกตาร์ตามลำดับ เมื่อ 2 ปีที่แล้วในปี 2548-2549 ในลาว ส่วนในปีพ.ศ. 2550 VRG มีแผนที่จะปลูกยางในกัมพูชา 2,000-4,000 เฮกตาร์ เป้าหมายของ VRG คือพัฒนาพื้นที่ปลูกยางถึง 100,000 เฮกตาร์ในลาวและ 100,000 เฮกตาร์ในกัมพูชา นอกจากนี้ Daklak Rubber Company ยังมีโครงการขยายพื้นที่ 10,000 เฮกตาร์ในลาวและ 10,000 เฮกตาร์ในกัมพูชา บริษัทยางพาราอื่นๆของเวียดนามต่างเริ่มปลูกยางในลาวและวางแผนที่จะลงทุนปลูกยางในกัมพูชาในอนาคตอันใกล้ (Thung, 2007)

2.5.6 การลงทุนในอุตสาหกรรมยางธรรมชาติในเวียดนาม

ผลประโยชน์จากการปลูกยางไม่เพียงแต่สร้างรายได้เปรียบในการส่งออกเท่านั้นแต่สำหรับผู้ปลูกแล้ว เป็นการสร้างรายได้และการพัฒนาเช่น อุตสาหกรรมไม้ยางและการแปรรูปยาง นอกจากนี้โครงการปลูกป่าทดแทนของประเทศเพื่อสิ่งแวดล้อมสามารถนำดินยางมาเกี่ยวข้องได้ พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในพื้นที่สูงและทางตอนเหนือควรได้รับการส่งเสริมการปลูกยางแทน จากความต้องการอย่างมหาศาลของตลาดยางโลกและผลประโยชน์จากการพัฒนายางพาราทำให้รัฐบาลเวียดนามเปลี่ยนเป้าหมายสู่การปลูกยาง 700,000 เฮกตาร์ในปีพ.ศ. 2563 และ 1,000,000 เฮกตาร์ในปีพ.ศ. 2558 และสนับสนุนการลงทุน 200,000 เฮกตาร์ในลาวและกัมพูชา (ภาพที่ 2.5)

พื้นที่ปลูกยางใหม่ส่วนใหญ่อยู่ทางตอนกลางบริเวณที่สูงของประเทศและตะวันตกเฉียงเหนือปลูกโดยเกษตรกรรายย่อยและสวนยางขนาดใหญ่ มีการเลือกพันธุ์ยางที่ให้น้ำยางและเนื้อไม้ที่ดีมีการพัฒนาเทคนิคการปลูกและการกรีดยางเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ 2 ต้นต่อเฮกตาร์ต่อปี จากพื้นที่ปลูกยางที่เพิ่มมากขึ้นของเวียดนามและการเพิ่มผลผลิตนี้ เวียดนามคาดว่าปริมาณการผลิตยางธรรมชาติจะสูงขึ้นถึง 1.5 ล้านตันและกว่า 1.5 ล้าน เป็นการผลิตไม้ยางในปี พ.ศ. 2563 การพัฒนาการแปรรูปยางเช่น ยางรถยนต์และผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยางรถยนต์ได้รับการส่งเสริมสำหรับตลาดในประเทศและการส่งออก มีการคาดการณ์ว่าอุตสาหกรรมยางจะอยู่ในสัดส่วนร้อยละ 30 ของการผลิตยางธรรมชาติทั้งหมดในปี พ.ศ. 2563 การแปรรูปไม้ยางกำลังได้รับการพัฒนาเป็นรายได้ที่สำคัญของอุตสาหกรรมยางธรรมชาติ โดยเน้นผลิตเฟอร์นิเจอร์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสินค้าจากไม้ยางอื่นๆ อุตสาหกรรมยางธรรมชาติกำลังมีบทบาทสำคัญในฐานะพืชเกษตรเพื่อ

การส่งออกหลักซึ่งนำเงินรายได้จากต่างประเทศเข้ามาตลอดจนเพิ่มรายได้ของผู้ปลูก วัตถุประสงค์ของ
 ธรรมชาติและไม่อย่างที่เพียงพอ จะทำให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องมีการพัฒนาและตอบสนองความพึง
 พอใจจากการบริโภคในสังคม นอกจากนี้ผลประโยชน์จากการปลูกยางไม่เพียงแต่เป็นข้อได้เปรียบ
 เศรษฐกิจสังคมแต่ในหลายรวมด้านการรักษาสีสิ่งแวดล้อมเช่น การอนุรักษ์ดินและลดการตัดไม้จาก
 ป่าธรรมชาติ

ภาพที่ 2.7 ปริมาณการคาดการณ์การผลิตยางในเวียดนามในปี พ.ศ. 2563

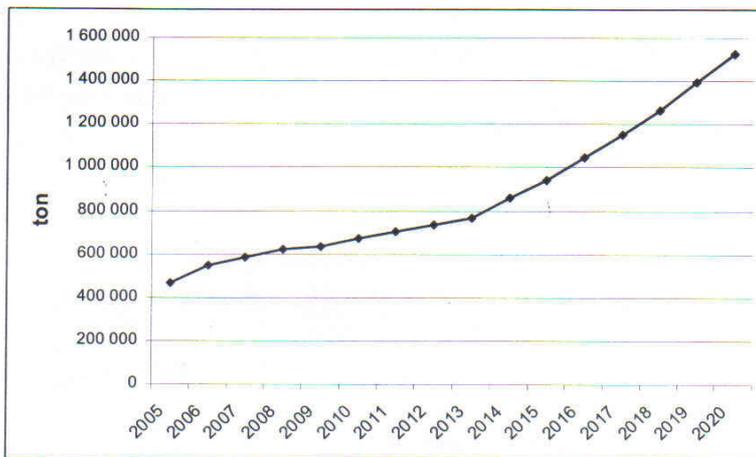

Figure 1. Forecast on NR Production of Vietnam by 2020

ในโครงการพัฒนาทางธรรมชาติของเวียดนาม เวียดนามประสบกับข้อจำกัดบางประการ
 ด้วยพื้นที่จำกัดในการปลูกยางดังนั้นสวนยางปลูกใหม่จึงอยู่บริเวณพื้นที่สูงและทางตอนเหนือ
 เทคนิคขั้นสูงและพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตสูงควรมีการนำมาใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตที่เพียงพอ การผลิต
 เกินปริมาณของ SVR 3L เป็นผลมาจากนำยางคุณภาพดีจากสวนยางขนาดใหญ่ ควรมีการลดพื้นที่
 แต่เพิ่มน้ำยางแทนเพื่อตอบสนองให้ทันตลาดโลก ในการพัฒนาสวนยางขนาดเล็ก SVR 10 และ
 SVR 20 คาดว่าจะมีการผลิตมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงของราคาทางธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญที่
 ส่งผลกระทบต่อการขายพื้นที่ปลูกยางและการผลิตยาง สมาคมยางพาราของเวียดนามได้จัดสรร
 เงินประกันเพื่อการส่งออกยางธรรมชาติและสนับสนุนสมาชิกผู้ผลิตเพื่อลดความเสี่ยงด้านราคาใน
 การส่งออกยาง อย่างไรก็ตามเป็นการยากที่จะสนับสนุนผู้แปรรูปยางในกรณีที่ราคาเกิดความผัน
 ผวน เพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคยางธรรมชาติ ข้อมูลอัตรา
 แลกเปลี่ยนเงินตราจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการคาดการณ์สภาวะตลาดยางธรรมชาติและผลักดันแผนการ
 พัฒนาทางในประเทศให้เพียงพอ ความร่วมมือระหว่างประเทศควรมีความเข้มแข็งเพื่อทำให้ราคาทาง
 ธรรมชาติสมเหตุสมผลและผันผวนน้อยที่สุด

ผลิตภัณฑ์ยางพาราสร้างมูลค่าเพิ่ม แต่การแปรรูปยางในเวียดนามประสบปัญหาอย่างมาก
 เพราะขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตลาด และการส่งออก การลงทุนที่มีอย่างหนาแน่นในระดับปลาย

น้ำต้องได้รับการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อผลิตสินค้าแปรรูปประเภท กุ่ม (ถุงมือ ถุงยาง) ยางพาทนและยางผสมเพื่อตอบสนองการบริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออก (Thung, 2007)

2.5.7 การแปรรูปยางพาราของเวียดนาม

โรงงานแปรรูปยางธรรมชาติพอใจกับปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติในเวียดนามและโรงงานส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยในห้องปฏิบัติการ มีการควบคุมคุณภาพของสินค้าเป็นอย่างดี The Standard Laboratory ของสถาบันวิจัยยางเวียดนาม (RRIV) ดูแลห้องปฏิบัติการของบริษัทต่างๆ ให้ตรงตามคุณภาพของยางเวียดนาม TCVN 3769:2004 ซึ่งมีมาตรฐานเดียวกับมาเลเซีย ไทยและอินโดนีเซีย สถาบันวิจัยยางเวียดนามมีการตรวจสอบแบบ Cross-check กับห้องปฏิบัติการยางของ International Rubber Association (IRA) 2 ครั้งต่อปี เพื่อควบคุมความเที่ยงตรงของการทดสอบและมาตรฐานของอุปกรณ์ นอกจากนี้ยังมีการสอบเทียบคุณภาพกับห้องปฏิบัติการยางในประเทศ 3 ครั้งต่อปี มาตรฐานของยางแท่งเวียดนาม แสดงในตารางที่ 2.19

ตารางที่ 2.19 มาตรฐานยางแท่งของเวียดนาม ตามมาตรฐานสากล TCVN 3769:2004

ตัวชี้วัด (Parameter)	ชนิด (Grade)								
	SVR CV 60	SVR CV 50	SVR L	SVR 3L	SVR 5	SVR CV10	SVR 10	SVR CV20	SVR 20
1. ปริมาณสิ่งสกปรก %สูงสุด- ตระแกรง 45 ไมครอน	0.02	0.02	0.02	0.03	0.05	0.08	0.08	0.16	0.16
2. ปริมาณเถ้า % สูงสุด	0.40	0.40	0.40	0.50	0.60	0.60	0.60	0.80	0.80
3. ปริมาณไนโตรเจน % สูงสุด	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
4. ปริมาณสิ่งระเหย % สูงสุด	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
5. ความอ่อนตัวเริ่มแรก	-	-	35	35	30	-	30	-	30
6. ความเสื่อมสภาพของยาง (PRI) (นาที)	60	60	60	60	60	50	50	40	40
7. สี วัดด้วยโลวิบอนด์ (สูงสุด) การเรียงตัวของสี (สูงสุด)	-	-	4	6	-	-	-	-	-
	-	-	-	2	-	-	-	-	-
8. ความหนืดของยาง ML (1'+4') 100°C	60±5	50±5	-	-	-	60 (+7 -5)	-	65 (+7 -5)	-

(ที่มา คัดแปลงจาก www.doae.go.th/report/2550/070523/01.pdf)

2.5.8 ศักยภาพในการผลิตยางพาราของเวียดนาม

ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของเวียดนามได้เพิ่มขึ้นจาก 155,000 ตันในปี 2538 เป็น 415,000 ตันในปี 2547 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 167 อัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตเฉลี่ยร้อยละ 12.2 ต่อปีในช่วงระหว่างปี 2538-2547 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในกลุ่มประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ ในส่วนของการส่งออกปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนามได้เพิ่มขึ้นจาก 116,700 ตันในปี 2538 เป็น 351,000 ตันในปี 2547 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 200 โดยมีอัตราการขยายตัวของการส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 11.5 ต่อปีในช่วงระหว่างปี 2538-2547 เวียดนามได้นำเข้าวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา เพื่อนำไปแปรรูปเป็นยางแท่งและส่งออก ตลาดส่งออกหลักของเวียดนามคือตลาดจีน พื้นที่ปลูกยางของเวียดนามในปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 2.81 ล้านไร่ เป็นสวนยางที่กรี๊ดได้แล้ว 1.75 ล้านไร่ สวนยางขนาดใหญ่เป็นสัดส่วนร้อยละ 42 ของสวนยางทั้งหมดและสวนยางขนาดใหญ่เป็นกิจการของรัฐ ผลผลิตยางเฉลี่ยของเวียดนาม 229 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

2.5.9 โครงสร้างตลาดส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนาม

ข้อมูลจาก GERUCO (Vietnam General Rubber Corporation) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจเรื่องยางของรัฐบาลเวียดนาม รายงานว่าปริมาณการส่งออกยางของเวียดนามปี 2547 สูงถึง 513,300 ตัน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงกว่าตัวเลขขององค์การศึกษารองยางระหว่างประเทศ (International Rubber study Group: IRSG) เวียดนามได้นำเข้าวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา ไปแปรรูปและส่งออก ยางที่เวียดนามส่งออกในช่วงระหว่างปี 2543-2547 ประมาณร้อยละ 80-85 เป็นยางแท่งโดยเป็นยางแท่ง SVR 3L และ 5 ประมาณร้อยละ 55-60 ยางแท่ง 10, 20 ประมาณร้อยละ 10-15 ยางแท่ง CV ประมาณร้อยละ 10-15 ในส่วนของน้ำยางข้นมีสัดส่วนร้อยละ 10-15 และที่เหลือ 4-5 เป็นยางแผ่นรมควัน ตลาดส่งออกหลักของเวียดนามส่วนใหญ่เป็นประเทศในเอเชียใต้แก่ จีน เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ ในส่วนของสหภาพยุโรป เยอรมนี เป็นตลาดส่งออกที่มีความสำคัญ สัดส่วนการส่งออกไปประเทศจีน เกาหลีใต้ ใต้หวัน เยอรมนีและสิงคโปร์ในปี 2547 เป็นร้อยละ 59.1 ร้อยละ 5.4 ร้อยละ 3.7 ร้อยละ 3.6 และร้อยละ 1.2 ตามลำดับ เปรียบเทียบกับสัดส่วนในปี 2543 ซึ่งเป็นร้อยละ 40.3 ร้อยละ 5.6 ร้อยละ 5 ร้อยละ 4.6 และร้อยละ 12.5 ตามลำดับ จีนเป็นตลาดที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น ขณะที่สิงคโปร์มีบทบาทน้อยลง การซื้อขายยางโดยตรงระหว่างเวียดนามกับผู้ซื้อเพิ่มขึ้น จึงทำให้บทบาทของสิงคโปร์ในฐานะนายหน้าผู้ค้าลดความสำคัญลง เช่นเดียวกับกรณีของอินโดนีเซียซึ่งทำการค้าโดยตรงกับประเทศผู้ซื้อเพิ่มขึ้น (สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการ เกษตร, 2549)

2.5.10 บทบาทของสมาคมยางเวียดนาม (The Vietnam Rubber Association-VRA) ต่อการพัฒนายางพาราในเวียดนาม

สมาคมยางเวียดนามก่อตั้งในปี 2547 เป็นองค์กรอิสระในการสนับสนุนผู้ผลิต ผู้แปรรูป ผู้ค้า องค์กรวิจัย อบรมและบริการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพาราของเวียดนาม วัตถุประสงค์ของสมาคมยางเวียดนามคือช่วยและประสานกิจกรรมของสมาชิกในการป้องกันสิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายส่งเสริมการพัฒนายั่งยืนของอุตสาหกรรมยางเวียดนามและบริษัทยานานาชาติให้การสนับสนุนในการส่งเสริมเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อมของประเทศ

ในเดือนมกราคม 2550 สมาคมยางเวียดนามมีสมาชิก 84 บริษัทซึ่งเป็นบริษัทของรัฐ บริษัทร่วมทุน บริษัทเอกชนและบริษัทร่วมทุนต่างประเทศ ตั้งแต่ปี 2547 สมาคมยางเวียดนามเป็นสมาชิกของหอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (VCCI) พนักงานและสมาชิกของสมาคมยางเวียดนามได้รับการสนับสนุนเป็นประจำโดย VCCI ในการยกระดับทักษะและข้อมูลด้านการตลาด

ตั้งแต่ปี 2548 ได้เป็นสมาชิกของสภาธุรกิจยางอาเซียน (Asean Rubber Business Council-ARBC) และสมาคมยางนานาชาติ (International Rubber Association-IRA) การเป็นสมาชิกช่วยให้สมาคมยางเวียดนามเพิ่มพูนความร่วมมือให้ใกล้ชิดมากขึ้นและความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับสมาคมยางของประเทศอื่นๆ ซึ่งอาจอำนวยความสะดวกให้กับธุรกิจและกิจกรรมของสมาชิก

สมาคมยางเวียดนามมีหน้าที่และสิทธิอันชอบธรรม ต่อไปนี้

1. เป็นตัวแทนสมาชิกและอุตสาหกรรมยางของเวียดนามในการเจรจาความสัมพันธ์ระดับสากลและประเด็นหัวข้อเรื่องตามกิจกรรมของสมาคม
2. แนะนำรัฐบาลในยุทธศาสตร์การพัฒนายาง นโยบายและมาตรการที่จำเป็นในการป้องกันและส่งเสริมผู้ผลิตยางในขั้นตอนต่างๆ ผู้ส่งออกและตัวแทนผู้ให้บริการ ให้ธุรกิจมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. แนะนำสมาชิกและจัดการประสานงานในกิจกรรมของสมาชิกด้านการผลิต กรรมวิธีการประดิษฐ์ การค้า การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การฝึกอบรม การบริการกองทุนสวัสดิการสำหรับการส่งออกยาง เพื่อปรับปรุงผลประโยชน์ของสมาชิกและป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม
4. จัดงานและร่วมงานการประชุมระดับชาติและนานาชาติ การสัมมนา เยี่ยมชมงานตลาดนัดออกร้าน งานแสดงสินค้า การศึกษา ตัวเลขทางสถิติ และข้อมูลทางอุตสาหกรรมยางของเวียดนาม

กิจกรรมของสมาคมยางเวียดนามในอนาคตอันใกล้คือรัฐบาลเวียดนามมีแผนที่จะขยายพื้นที่ปลูกยางเป็น 700,000 เฮกตาร์ภายในปี 2558 หรือ 2563 และให้ผลผลิต 700,000 ตันต่อปีภายในปี 2553 และ 1 ล้านตันต่อปีภายในปี 2563 ภายใต้แผนงานนี้ จะมีการปลูกสวนยางแห่งใหม่ซึ่งจะเป็นการปลูกแบบรายย่อยและในพื้นที่ที่เหมาะสมเป็นหลัก รัฐบาลยังจะให้การสนับสนุน

โครงการการพัฒนาสวนยางในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาวและกัมพูชา แผนงานที่จะปลูกใหม่จะให้ไม้ยาง (ไม้แผ่น) ประมาณ 5 แสนลูกบาศก์เมตรต่อปีภายในปี 2553 และ 1 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปีภายในปี 2563 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้ยางของท้องถิ่น การพัฒนาการผลิตยาง เช่น ผลิตภัณฑ์ล้อยางและที่ไม่ใช้ล้อยางควรได้รับการส่งเสริมสำหรับตลาดภายในประเทศและการส่งออก (Rubber International, 2550)

2.5.11 บทบาทของ Vietnam Rubber Group ต่อการพัฒนายางพาราในเวียดนาม

Vietnam Rubber Group เข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรมยางตั้งแต่ปี 2518 ระหว่างปี 2518-2538 ชื่อของ Rubber General Department of Vietnam ถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาสวนยาง โรงงานแปรรูปและตลาดต่างประเทศ จากปี 2538-2549 องค์กรดังกล่าวได้มีบทบาทเพิ่มขึ้นในการประสานงานด้านการตลาด ชื่อของ Vietnam General Rubber Corporation เป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีว่าเป็นผู้ผลิตยางรายใหญ่ที่สุดในโลก จากกระบวนการบูรณาการระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติของเวียดนามทำให้องค์กรมีบทบาทใหม่ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจเข้มแข็งด้วยการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันแบบบริษัทลูกข่าย

Vietnam Rubber Group (VRG) จึงถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2549 โดยปฏิรูปโครงสร้างจาก Vietnam General Rubber Corporation โดย VRG มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจหลายรูปแบบตั้งแต่การปลูกยาง การเก็บรักษายาง การแปรรูปยาง ต่อเนื่องมาถึงอุตสาหกรรมแปรรูปยาง อุตสาหกรรมไม้ยาง การเลี้ยงสัตว์และอื่นๆ ปัจจุบันในเครือข่าย 44 แห่ง ประกอบด้วยบริษัทผลิตยาง 25 แห่ง โรงงานแปรรูปยางและสวนยาง 36 แห่ง อุตสาหกรรมสนับสนุนและบริการ 15 แห่ง หน่วยงานอื่นๆ อีก 4 แห่ง ควบคุมกว่า 220,000 เฮกตาร์

ยางธรรมชาติของเวียดนามเป็นที่ต้องการของตลาดด้วยเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งสำนักงานสาขาในสหรัฐอเมริกา จีน รัสเซียและยูเครน ทำให้สามารถเข้าถึงตลาดได้ง่าย ทั้งนี้จากคุณภาพยางที่ดีและปริมาณผลผลิตที่ส่งออก ภายใต้คุณภาพมาตรฐานของเวียดนามหรือ SVR การคัดคุณภาพน้ำยางเพื่อตอบสนองความต้องการในอนาคต สินค้าที่ผลิตในปัจจุบัน ได้แก่ SVR10, SVR20, SVR10CV, SVR3L, SVR5, SVR CV50, SVR CV60, น้ำยางและ RSS

VRG มีเป้าหมายที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ในระดับแนวตั้งและแนวนอน รวมทั้งธุรกิจข้างเคียงเพื่อขยายการลงทุนและการครอบครอง นอกจากนี้ยังมีการขยายการลงทุนการผลิตซีเมนต์ โรงงานผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำ การสร้างถนน สนามบิน ท่าเรือ นิคมอุตสาหกรรม การพัฒนาชนบทและครัวเรือน VRG จะเป็นกำลังสำคัญในอุตสาหกรรมยางของประเทศ มีเป้าหมายที่จะให้การผลิตรยางสูงถึง 60% ของการผลิตทั้งประเทศ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการผลิตยางจาก 236,500 พันตันในปี 2546 เป็น 303,600 พันตันในปี 2548 (Rubber International, 2550)

2.5.12 นโยบายด้านการลงทุนในเวียดนาม

1) นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

ในการประชุมสมัชชาแห่งชาติครั้งที่ 6 ของเวียดนาม เมื่อปี 2529 นับเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจสู่ระบบตลาดภายใต้การควบคุมของรัฐบาล ต่อมาในการประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2530 จึงมีการออกกฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ (Law on Foreign Direct Investment) เป็นครั้งแรก จนถึงปัจจุบันมีการปรับปรุงแก้ไขไปแล้ว 4 ครั้ง เมื่อ 30 มิถุนายน 2533, 23 ธันวาคม 2535, 12 พฤศจิกายน 2539 และ 9 มิถุนายน 2543 หลังจากนั้นมีการแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเป็นระยะๆ ล่าสุดมีประกาศแก้ไขเงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ของนักลงทุนต่างประเทศเมื่อปลายปี 2546 และกลางปี 2547 ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป ปัจจุบันหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศคือ Foreign Investment Agency ในสังกัดกระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment: MPI) และมีหน่วยงานระดับกรม (Department of Planning and Investment : DPI) ประจำอยู่ในทุกจังหวัด ในกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศของเวียดนามให้การรับประกันว่าจะให้การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันต่อนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเวียดนามในด้านต่างๆ ดังนี้

- ไม่มีการยึดทรัพย์สินหรือโอนกิจการลงทุนของต่างประเทศเป็นของรัฐ ตลอดช่วงระยะเวลาของการลงทุน
- ให้การรับประกันว่าจะปกป้องสิทธิในทรัพย์สินอุตสาหกรรม และผลประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเวียดนาม
- รัฐบาลจะปกป้องผลประโยชน์ของนักลงทุนอย่างสมเหตุสมผล หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักลงทุน เช่น หากกฎหมายที่ประกาศใช้ภายหลัง ทำให้ผลประโยชน์ของนักลงทุนลดลง นักลงทุนที่ลงทุนก่อนหน้าที่กฎหมายใหม่ประกาศใช้มีสิทธิเลือกใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเดิมได้
- รัฐบาลรับประกันการให้สิทธิการโอนย้ายไปต่างประเทศสำหรับ กำไรจากการดำเนินธุรกิจ เงินที่ได้รับจากการจัดเตรียมเทคโนโลยีและการบริการ เงินต้นและดอกเบี้ยของเงินกู้จากต่างประเทศในระหว่างดำเนินกิจการ เงินลงทุน เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่มีกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย และรายได้หลังหักภาษีรายได้ของแรงงานต่างชาติที่ทำงานในเวียดนาม
- เมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างผู้ร่วมทุน หรือระหว่างบริษัทต่างชาติกับสถาบันใดๆ ของเวียดนาม และไม่สามารถตกลงกันได้ สามารถเสนอให้อนุญาโตตุลาการหรือองค์กรอื่นๆ ตามที่ตกลงกันเป็นผู้ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมได้
- อนุญาตให้บริษัทต่างชาติดำเนินการลงทุนได้ 50 ปี และสามารถต่อเวลาได้ถึง 70 ปี

2) รูปแบบการลงทุนของต่างชาติในเวียดนาม

การลงทุนของต่างชาติในเวียดนามสามารถทำได้หลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบสัญญาร่วมลงทุน การร่วมทุน กิจการที่ต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด และอื่นๆ

2.1) สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract : BCC) เป็นการร่วมทุนทำธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนเวียดนาม ซึ่งอาจมีมากกว่า 1 รายเข้าร่วมทำธุรกิจด้วย มีความยืดหยุ่นมากที่สุด นิยมทำในอุตสาหกรรมประเภทน้ำมัน โทรมนาคมและการโฆษณาตามกฎหมายสัญญาลักษณะนี้ไม่ถือว่าเป็นการจัดตั้งบริษัทจำกัดแห่งใหม่แต่เป็นการสร้างความผูกพันโดยสัญญาของโครงการนั้นๆด้วยความสมัครใจของทั้งสองฝ่ายในการจัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบกำไรและขาดทุนและไม่มีข้อกำหนดเรื่องเงินทุนขั้นต่ำของต่างชาติ ระยะเวลาของสัญญาขึ้นอยู่กับการตกลงกันและนักลงทุนต่างชาติสามารถโอนเงินกำไรกลับประเทศได้ค่อนข้างง่าย แม้ว่าจะไม่มีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาแต่โดยส่วนใหญ่แล้วสัญญาชนิดนี้จะเป็นสัญญาระยะสั้น ข้อเสียของการลงทุนประเภทนี้คือไม่มีการจำกัดความรับผิดชอบหากเกิดการขาดทุนอีกทั้งนักลงทุนต่างชาติยังขาดความเป็นอิสระในการบริหารงาน

2.2) กิจการร่วมทุน (Joint Venture : JV) ในอดีตกิจการร่วมทุนเป็นรูปแบบที่นิยมกันมากในเวียดนาม แต่ปัจจุบันเริ่มลดลง เนื่องจากมักมีปัญหาด้านการบริหารงานและการขยายธุรกิจ กิจการร่วมทุนก่อตั้งโดยสัญญาร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติรายเดียวหรือหลายรายกับนักลงทุนของเวียดนามรายเดียวหรือหลายราย เพื่อดำเนินกิจการทางธุรกิจร่วมกัน หรือบางกรณีอาจเป็นการดำเนินการระหว่างรัฐบาลต่างประเทศกับรัฐบาลเวียดนามก็ได้ การลงทุนประเภทนี้เป็นการตั้งบริษัทใหม่ในรูปหุ้นส่วนที่จำกัดความรับผิดชอบ มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของเวียดนาม การก่อตั้งต้องได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนก่อตั้งจากกระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment : MPI) ทั้งนี้ ผู้ที่เข้าร่วมลงทุนจะมีกฎหมายกำหนดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการลงทุน โดยมีสัดส่วนทุนของแต่ละฝ่ายที่ชัดเจนตามข้อตกลง นักลงทุนต่างชาติอาจลงทุนในรูปของเงินตราต่างประเทศ โรงงาน เครื่องจักรและอุปกรณ์ สิทธิบัตร ความรู้ทางเทคนิค กระบวนการทางเทคนิค และการบริการทางเทคนิคก็ได้ ซึ่งจะมีการประเมินค่าทุนเหล่านั้นเป็นตัวเงินโดยใช้ราคาตลาด ณ เวลานั้น สำหรับนักลงทุนชาวเวียดนามอาจ ลงทุนในรูปเงินตราของเวียดนามหรือเงินตราต่างประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน โรงงาน หรือ แรงงานก็ได้ ไม่มีการกำหนดเพดานของการลงทุนร่วม หรือสัดส่วนการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ แต่โดยทั่วไปสัดส่วนการลงทุนจากต่างชาติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเงินลงทุนทั้งหมด ในส่วนของกำไรและความเสี่ยงต่างๆของกิจการร่วมทุนจะเฉลี่ยไปในแต่ละฝ่ายที่ร่วมลงทุนตามสัดส่วนของทุน ระยะเวลาของการลงทุนจะกำหนดไว้ชัดเจนในสัญญา หากไม่สามารถทำได้ตามเวลาที่กำหนดอาจถูกยกเลิกสัญญาทันที ระยะเวลาของสัญญากำหนดไว้ไม่เกิน 50 ปี แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นกับเงินลงทุนด้วย กิจการร่วมทุนจะดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหาร (Board of Management: BOM) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายตามสัดส่วนของเงินลงทุน ทั้งนี้สมาชิกอย่างน้อย 2 คน ใน BOM จะต้องมาจากฝ่ายเวียดนาม ส่วน

ประธานของ BOM มาจากการแต่งตั้งโดยผู้ร่วมกิจการ ทั้งสองฝ่ายซึ่งเห็นชอบร่วมกันเป็นเอกฉันท์ และ BOM จะแต่งตั้งผู้อำนวยการทั่วไปและรองผู้อำนวยการทั่วไป เพื่อรับผิดชอบในการบริหารกิจการ ซึ่งผู้อำนวยการทั่วไปหรือรองผู้อำนวยการทั่วไปคนที่ 1 คนใดคนหนึ่ง จะต้องเป็นตัวแทนจากฝ่ายเวียดนาม

2.3) กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-owned Enterprise) กิจการที่ต่างชาติเป็นเจ้าของเองทั้งหมด นับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการลงทุนในเวียดนาม โดยเป็นการลงทุนขององค์กรหรือเอกชนจากต่างประเทศทั้งหมด การลงทุนดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจาก MPI หรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นก่อน การลงทุนในลักษณะนี้มีสถานะเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมาย การลงทุนของเวียดนามและผู้ลงทุนมีอำนาจเต็มในการบริหาร อนึ่ง คำว่า "เงินลงทุน" ในเวียดนาม มีศัพท์สำคัญ 2 คำคือ "Registered Capital" หมายถึง มูลค่าลงทุนทั้งหมดของโครงการนั้น และ "Legal Capital" หมายถึง เงินลงทุนตามกฎหมายที่นักลงทุนต่างชาติจะต้อง นำเข้ามาลงทุนในประเทศ คือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดในโครงการนั้น ซึ่งอาจนำเข้ามาเป็นเงินสด หรือเครื่องจักรอุปกรณ์ เทคโนโลยีต่างๆ ก็ได้ โดยนักลงทุนจะต้องเปิดบัญชี "Capital Account" กับธนาคาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการนำเงินเข้ามาลงทุน และสามารถใช้ในการโอนเงินระหว่างประเทศได้ แต่สำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินงานประจำวัน ต้องแยกบัญชีต่างหากที่เรียกว่า "Operating Account" นอกจากนี้ นักลงทุนไม่สามารถกู้เงินระยะยาว (เกิน 1 ปี) จากธนาคารเกินร้อยละ 70 ของมูลค่าลงทุนของโครงการ แต่ไม่มีข้อจำกัดในการกู้ระยะสั้น

2.4) กิจการที่สำคัญกับภาครัฐ เป็นรูปแบบการลงทุนที่เป็นข้อตกลงระหว่างหน่วยงานราชการของเวียดนามกับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งอาจเป็น บริษัทต่างชาติถือหุ้นทั้งหมดหรือบริษัทร่วมทุนกับเวียดนามก็ได้ เพื่อที่จะสร้างหรือดำเนินการในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น สะพาน ถนน สนามบิน ท่าเรือ ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น โดยผู้ลงทุนจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการในระยะเวลาที่เพียงพอที่จะทำให้ได้รับเงินลงทุนคืนพร้อมกำไรที่ สมเหตุสมผล ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในสัญญา โดยอาจเป็นสัญญาในรูปแบบ BOT (Build-Operate-Transfer) คือ สร้างเสร็จแล้วสามารถหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่งก่อนโอนกิจการเป็นของรัฐ หรือ BTO (Build-Transfer-Operate) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐก่อน จึงเปิดดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือ BT (Build-Transfer-Contract) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐทันที โดยรัฐจะอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติไปลงทุนในโครงการอื่นๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามสมควร เป็นต้น ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามได้สนับสนุนการลงทุนต่างชาติในรูปแบบดังกล่าว โดยการให้สิทธิพิเศษในการใช้ที่ดินและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งสิทธิพิเศษทางด้านภาษี เป็นต้น

2.5) อื่น ๆ นอกจากนี้ นักลงทุนอาจขยายกิจการในเวียดนามในรูปแบบอื่นๆ ได้ เช่น การตั้งสำนักงานตัวแทนทางการค้าและการลงทุนในเวียดนาม เพื่อทำหน้าที่แทนบริษัทแม่ในต่างประเทศ หรือการขยายสาขาของธุรกิจบางประเภท เช่น ธนาคาร ประกันภัย การบัญชี หรือกฎหมาย เป็นต้น แต่จะมีขอบเขตการดำเนินกิจการที่ค่อนข้างจำกัด อนึ่ง รัฐบาลกำลังปรับปรุง

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศใหม่ โดยจะรวมกฎหมายการลงทุนในประเทศและการลงทุนจากต่างประเทศเข้าด้วยกัน พร้อมกับปรับปรุงใหม่ ที่สำคัญได้แก่ การเพิ่มรูปแบบการลงทุนมากขึ้น เช่น การร่วมหุ้นในบริษัท (Joint Stock Company) ห้างหุ้นส่วน (Partnership) บริษัทเอกชน (Private Enterprise) และการควบรวมกิจการ (Merger and Acquisition) รวมทั้งจะยกเลิกเงื่อนไขที่ห้ามชาวต่างชาติถือหุ้นในกิจการของชาวเวียดนามเกินร้อยละ 30 ด้วย

3) กิจการที่มีเงื่อนไขพิเศษสำหรับการลงทุนจากต่างชาติ ปัจจุบันมีกิจการบางประเภทที่รัฐบาลเวียดนามห้ามหรือมีเงื่อนไขในการลงทุนของต่างชาติ ดังนี้

3.1) กิจการที่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับรูปแบบการลงทุน

1) กิจการที่ต้องลงทุนในลักษณะ BCC และนักลงทุนฝ่ายเวียดนามต้องมีความเชี่ยวชาญและได้รับอนุมัติดำเนินการได้ในสาขาต่อไปนี้

- การพัฒนาเครือข่ายโทรคมนาคม บริการโทรคมนาคม บริการขนส่งพัสดุภัณฑ์ทั้งในและระหว่างประเทศ

- กิจกรรมเกี่ยวกับสื่อมวลชน การกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์

2) กิจการที่ต้องลงทุนในลักษณะ BCC หรือ Joint Venture เท่านั้น ได้แก่

- การขุดค้นทรัพยากรธรรมชาติและน้ำมัน

- การขนส่งทั้งทางอากาศ ทางรถไฟ และทางทะเล การขนส่งผู้โดยสาร

และการสร้างท่าเรือและท่าอากาศยาน ยกเว้นกรณีทำสัญญาลักษณะ BOT, BTO หรือ BT

- บริการทางทะเลและทางอากาศ

- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

- กิจการที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้

- กิจการที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยว

- การผลิตวัตถุระเบิดเชิงอุตสาหกรรม

- บริการที่ปรึกษา (ยกเว้นที่ปรึกษาทางเทคนิค)

3.2) กิจการที่ต้องมีการลงทุนพัฒนาวัตถุดิบ

- การผลิตและแปรรูปนม

- การผลิตน้ำมันพืชและน้ำตาลจากอ้อย

- การแปรรูปไม้ (ยกเว้นโครงการที่ใช้ไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศ)

3.3) กิจการที่ต้องขออนุมัติจากนายกรัฐมนตรียโดยตรง

- กิจการนำเข้าและกระจายสินค้าในประเทศ

- กิจการประมงนอกชายฝั่ง

4) ภาษีส่งออกและนำเข้า สินค้าส่งออกมีไม่กีรายการที่ต้องเสียภาษีส่งออก เช่น การส่งออกทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นแร่ธาตุ ผลิตภัณฑ์จากป่าและเศษเหล็ก อัตราภาษีไม่เกินร้อยละ 45

ส่วนภานำเข้าจะเก็บในอัตราสูงสำหรับสินค้าอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือย ขณะที่สินค้าประเภทเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ วัตถุดิบที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรม โดยเฉพาะที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ จะเสียภานำเข้าในอัตราต่ำมาก หรือไม่เสียภานำเข้าเลย สินค้าผ่านแดนหรือเพื่อการบริจาครได้รับยกเว้นภานำเข้า สำหรับธุรกิจยางพาราที่นักธุรกิจไทยลงทุนในเวียดนามคือบริษัท วี รีบเบอร์ จำกัด ผลิตยางรถซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าด้วยการผลิตสินค้าจากยางพาราเพื่อการส่งออกสูงสุดโดยเฉพาะสินค้าประเภท ยางยานยนต์

2.6 สถานการณ์ยางพาราของไทย

2.6.1 พื้นที่ปลูกยาง

ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรระบุว่าพื้นที่ปลูกยางพารารวมทั้งประเทศในปี 2549 มีเนื้อที่ขึ้นต้น 14,338,046 ไร่ เนื้อที่กรีดยังได้ 10,896,957 ไร่ ให้ผลผลิต 3,071,218 ตัน คิดเป็นปริมาณผลผลิตต่อไร่ 282 กิโลกรัม (ตารางที่ 2.20) ประเทศไทยมีการปลูกยางพาราเกือบทุกภูมิภาคทุกจังหวัด โดยปลูกหนาแน่นในภาคใต้

ตารางที่ 2.20 เนื้อที่ขึ้นต้น เนื้อที่กรีดยัง ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ ระหว่างปี 2548-2549

ภาค	เนื้อที่ขึ้นต้น (ไร่)		เนื้อที่กรีดยัง (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ภาคเหนือ	98,101	198,171	10,026	11,702	2,038	2,708	203	231
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,004,136	1,539,623	379,277	456,066	95,705	117,303	252	257
ภาคกลาง	1,567,420	1,644,704	1,100,773	1,141,264	295,313	312,393	268	274
ภาคใต้	10,926,161	10,955,548	9,083,432	9,287,925	2,587,262	2,638,814	285	284

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2.21 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่กรี๊ดได้ ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ ปี 2549 และปี 2550

ภาค	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่กรี๊ดได้ (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	
	2549	2550	2549	2550	2549	2550	2549	2550
รวมทั้งประเทศ	14,353,567	15,356,703	10,893,098	11,051,862	3,070,520	3,024,207	282	274
ภาคเหนือ	213,692	402,214	7,843	20,641	2,010	4,788	256	232
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,539,623	2,143,206	456,066	524,155	117,303	136,128	257	260
ภาคกลาง	1,644,704	1,697,967	1,141,264	1,200,700	312,393	338,977	274	282
ภาคใต้	10,955,548	11,113,316	9,287,925	9,306,366	2,638,814	2,544,314	284	273

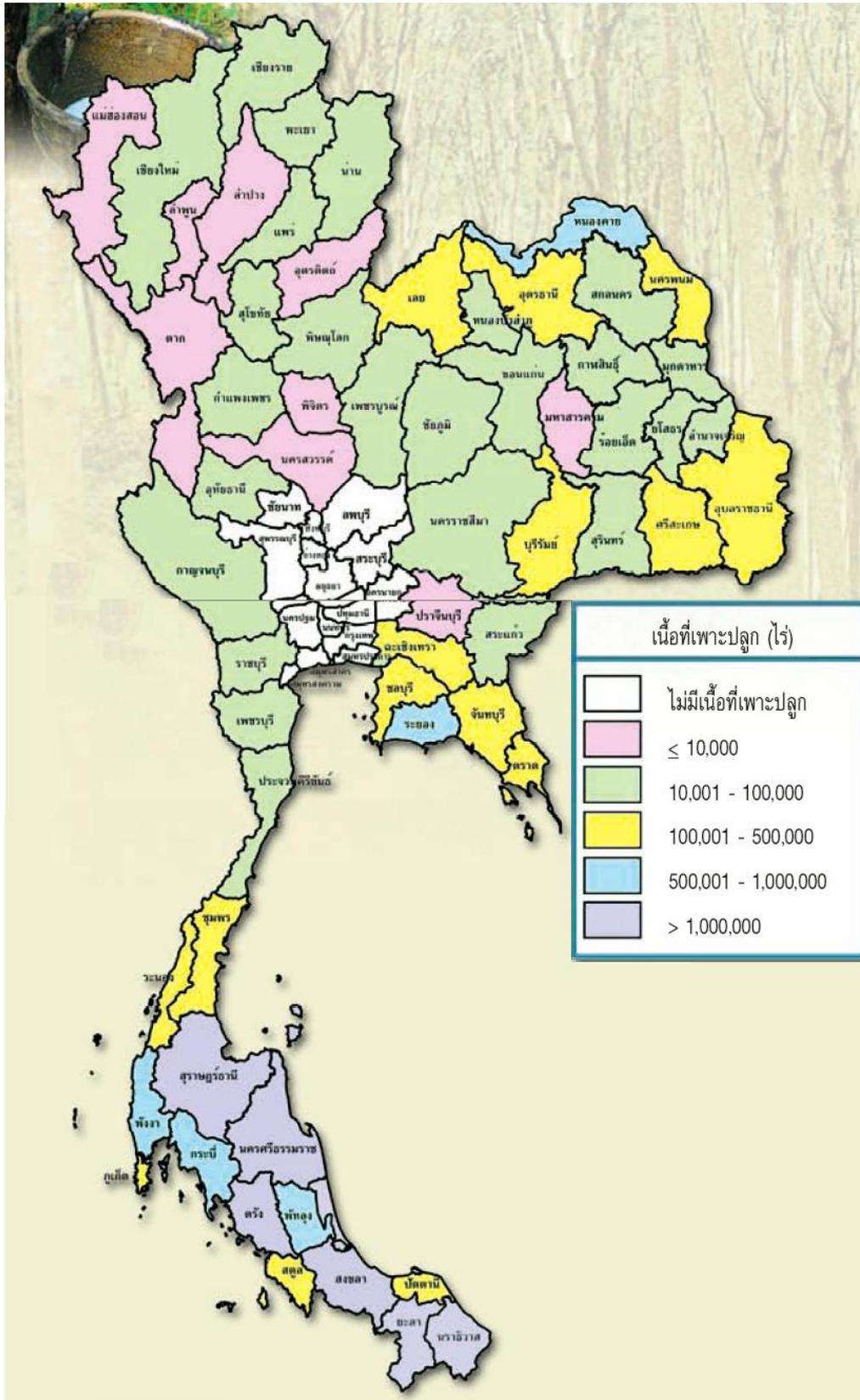
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.6.2 การผลิตและการแปรรูป

ยางพาราในประเทศไทยมีการปลูกสร้างตลอดทั้งปี โดยมีระยะเวลาเก็บเกี่ยวตลอดปียกเว้นเดือนมีนาคม-เมษายน ซึ่งเป็นช่วงต้นยางผลัดใบ ปริมาณการผลิต การค้าและการพัฒนายางพาราแสดงในตารางที่ 2.21 สวนยางขนาดเล็กของไทยมีจำนวนมากกว่า 1 ล้านราย กระจายอยู่ในภาคใต้ประมาณร้อยละ 90 ที่เหลือร้อยละ 10 อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ สวนยางขนาดเล็กมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 95 ของสวนยางทั้งหมดของประเทศ สวนยางขนาดเล็กส่วนใหญ่ผลิตยางในรูปยางแผ่นดิบ นอกจากจะผลิตยางแผ่นดิบแล้วยังมีสวนยางในบางจังหวัดนิคมผลิตยางก้อนถ้วย (Cup Lump) หรือเศษยาง ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตยางแท่งชั้น 20 (STR20) ประมาณร้อยละ 83 ของสวนยางทั้งหมด ผลิตยางในรูปยางแท่ง ประเภท ยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นดิบ ยางก้อนถ้วย เศษยาง จี๊ยาง และเพียงร้อยละ 17 ของสวนยางทั้งหมดขายยางในรูปของน้ำยางสด (ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดพิษณุโลก, 2550)

การเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตยางส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ปลูกยางใหม่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผลผลิตยางธรรมชาติโดยรวมในปี 2549 เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4.1 หรือประมาณ 2.95 ล้านตัน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2548 ซึ่งอยู่ในระดับ 2.83 ล้านตัน เนื่องจากปริมาณฝนน้อยกว่าทุกปีที่ผ่านมาในประเทศผู้ผลิตยางที่สำคัญในช่วงครึ่งปีหลังปี 2549 ซึ่งทำให้มีโอกาสในการกรีดยางได้เพิ่มขึ้น ส่วนประเทศเวียดนามมีการขยายพื้นที่การปลูกยางธรรมชาติมากอย่างเป็นนัยสำคัญ โดยในปี 2549 เนื้อที่ปลูกยางของเวียดนามจะเพิ่มขึ้นเป็น 5 แสนเฮกตาร์ (ประมาณ 3.13 ล้านไร่) และมีมูลค่ารวมของการส่งออกทั้งปี 2549 มากกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งทำให้ประเทศเวียดนามยังคงเป็นคู่แข่งสำคัญการส่งออกยางธรรมชาติของประเทศไทยทั้งในตลาดประเทศจีน (บริษัทศรีตรังเอโกโรอินดัสทรี, แบบ 56-1)

ภาพที่ 2.8 เนื้อที่ปลูกยางของไทย

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2.22 ผลผลิตยางธรรมชาติของไทย

หน่วย: เมตริกตัน

ปี	ปริมาณการผลิต	ปริมาณการส่งออก	ใช้ในประเทศ	สต็อก
2536	1,553,384	1,396,783	130,236	115,561
2537	1,717,861	1,604,964	132,195	96,546
2538	1,804,788	1,635,533	153,159	113,030
2539	1,970,265	1,762,989	173,671	147,669
2540	2,032,714	1,837,148	182,020	159,374
2541	2,075,950	1,839,396	186,379	209,546
2542	2,154,560	1,886,339	226,917	250,850
2543	2,346,487	2,166,153	242,549	188,635
2544	2,319,549	2,042,079	253,105	213,000
2545	2,615,104	2,354,416	278,355	196,680
2546	2,876,005	2,573,450	298,699	202,240
2547	2,984,293	2,637,096	318,649	232,560
2548	2,937,158	2,632,398	334,649	204,256
2549	3,136,993	2,771,673	320,885	249,895

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

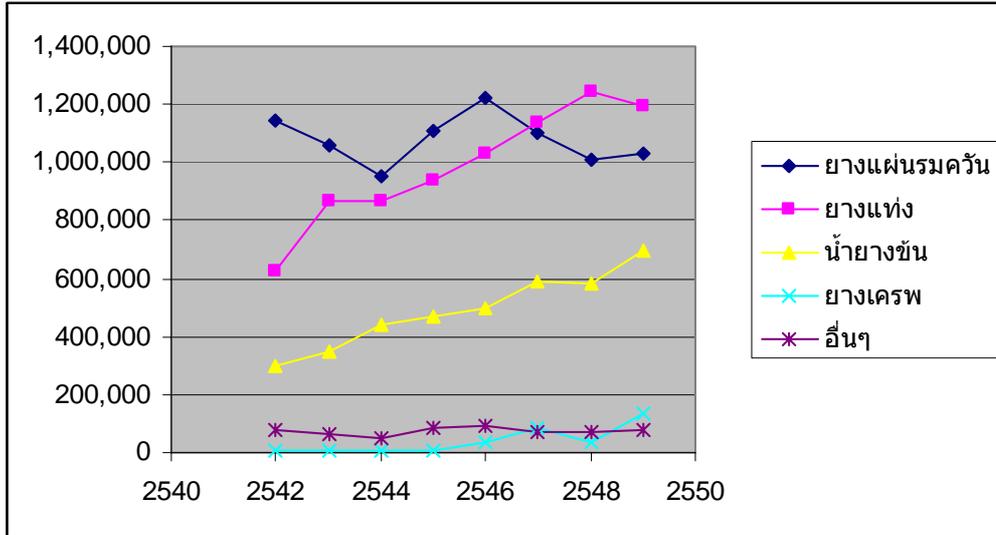
ตารางที่ 2.23 ผลผลิตยางธรรมชาติแยกตามประเภท

หน่วย: เมตริกตัน

ปี	ยางแผ่น รมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	ยางเครพ	อื่นๆ	รวม
2542	1,141,900	624,800	300,640	8,250	78,970	2,154,560
2543	1,055,900	868,200	350,975	9,700	61,712	2,346,487
2544	951,015	869,830	440,714	5,790	52,200	2,319,549
2545	1,111,420	940,400	470,800	6,984	85,500	2,615,104
2546	1,225,170	1,029,600	494,675	37,100	89,460	2,876,005
2547	1,104,180	1,134,030	590,890	86,544	68,649	2,984,293
2548	1,005,700	1,240,265	585,300	36,715	69,178	2,937,158
2549	1,028,930	1,192,055	697,980	138,163	79,865	3,136,993

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ภาพที่ 2.9 ผลผลิตยางธรรมชาติแยกตามประเภท

2.6.3 ศักยภาพการผลิตยางของไทย

ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก ในปี 2549 มีปริมาณการผลิต 3.13 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ที่ผลิตได้ 2.94 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 6 การปลูกยางกระจายอยู่ในทุกภาคของประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรรายงานเบื้องต้นผลการสำรวจปี 2549 พบว่าประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยาง 14,235,440 ไร่ กระจายอยู่ในภาคใต้ 10,959,551 ไร่ ภาคตะวันออกและภาคกลาง 1,644,704 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1,443,033 ไร่ และภาคเหนือ 188,152 ไร่ พื้นที่ปลูกยางทั้งหมดของประเทศเป็นพื้นที่ที่กรีดยางได้แล้ว 10,900,960 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 284 กิโลกรัมต่อไร่ (ตารางที่ 2.22) ในแต่ละพื้นที่จะให้ผลผลิตยางแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของพื้นที่ พันธุ์ยาง และการจัดการสวนยาง ในปี 2550 พบว่าการผลิตยางพาราในช่วงไตรมาสแรกของปี 2550 มีปริมาณผลผลิตยางพาราที่ออกสู่ตลาดประมาณ 0.76 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2549 ที่ผลิตได้ 0.72 ล้านตันหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.17 เนื่องจากต้นยางพาราที่เคยได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมเมื่อปลายปี 2548 ได้ฟื้นตัวดีขึ้น ทำให้ต้นยางให้น้ำยางได้ตามปกติ ประกอบกับพื้นที่เพาะปลูกยางใหม่ในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือเริ่มให้ผลผลิต จึงทำให้ผลผลิตยางออกสู่ตลาดในช่วงนี้มากขึ้น

มีการประเมินศักยภาพการผลิตยางของไทย โดยใช้ค่าดัชนีความเหมาะสมของพื้นที่ที่ได้จากแบบจำลองการผลิตยางที่พัฒนาโดยสถาบันวิจัยยาง ซึ่งใช้ข้อมูลปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางดิน ทั้งกายภาพและเคมีดิน นำมาหาความสัมพันธ์กับผลผลิตยางพารา สามารถจัดแบ่งระดับศักยภาพการผลิตยางพาราได้ ดังนี้

1. พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับยางพารา เป็นพื้นที่ที่สามารถให้ผลผลิตยางภายใน 7 ปี และมีศักยภาพการให้ผลผลิตมากกว่า 250 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

2. พื้นที่ที่มีขีดจำกัดของปัจจัยการผลิตยางเป็นพื้นที่ที่จะเปิดกรีดได้ใน 8 ปีหรือต่ำกว่า
ผลผลิตยางต่ำกว่า 250 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

ผลจากการประเมินพื้นที่ต่างๆ ของประเทศที่มีศักยภาพของการผลิตยางพาราพบว่าไทยมีพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิตยางมากกว่า 250 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี จำนวน 15,082,371 ไร่ และพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิตยางน้อยกว่า 250 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี จำนวน 29,561,300 ไร่ กระจายอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคเหนือ (ตารางที่ 2.23-2.26) การปลูกยางบนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจะมีผลทำให้ดินยางเจริญเติบโตช้า ไม่ต้านโรค ผลผลิตต่ำและยังมีผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้งได้อีกด้วย ดังนั้นในการตัดสินใจปลูกยาง เกษตรกรควรพิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมทั้งปัจจัยทางดินและปัจจัยทางภูมิอากาศ

ตารางที่ 2.24 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางในภาคใต้

จังหวัด	พื้นที่ศักยภาพการผลิตยาง (ไร่)	
	มากกว่า 250 กก./ไร่/ปี	น้อยกว่า 250 กก./ไร่/ปี
กระบี่	482,837	103,465
ชุมพร	128,762	271,817
ตรัง	833,372	457,385
นครศรีธรรมราช	908,163	378,179
นราธิวาส	879,675	100,505
ปัตตานี	152,359	126,075
พังงา	190,311	449,034
พัทลุง	293,849	218,092
ภูเก็ต	55,112	54,853
ยะลา	171,411	849,873
ระนอง	48,712	57,981
สงขลา	534,139	853,722
สตูล	188,132	78,320
สุราษฎร์ธานี	1,374,116	380,880
รวมภาคใต้	6,240,950	4,380,181

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2.25 พื้นที่ศึกษการผลิตยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัด	พื้นที่ศึกษการผลิตยาง (ไร่)	
	มากกว่า 250 กก./ไร่/ปี	น้อยกว่า 250 กก./ไร่/ปี
กาฬสินธุ์	18,289	82,159
ขอนแก่น	50,722	385,489
ชัยภูมิ	237,993	977,603
นครพนม	567,059	1,007,532
นครราชสีมา	155,919	681,998
บุรีรัมย์	474,970	1,102,835
มหาสารคาม	192,190	1,020,454
มุกดาหาร	650,504	753,858
ยโสธร	579,275	375,808
ร้อยเอ็ด	16,734	65,587
เลย	263,674	482,877
ศรีสะเกษ	183,952	1,315,281
สกลนคร	414,009	3,145,096
สุรินทร์	212,816	1,111,021
หนองคาย	426,654	2,127,786
หนองบัวลำภู	417,999	246,654
อุดรธานี	369,307	3,573,449
อุบลราชธานี	382,189	128,100
อำนาจเจริญ	229,476	730,465
รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,843,731	19,314,052

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2.26 พื้นที่ที่มีศึกษการผลิตยางในภาคตะวันออก

จังหวัด	พื้นที่ศึกษการผลิตยาง (ไร่)	
	มากกว่า 250 กก./ไร่/ปี	น้อยกว่า 250 กก./ไร่/ปี
จันทบุรี	207,907	121,333
ฉะเชิงเทรา	54,411	22,518
ชลบุรี	83,954	51,179
ตราด	120,867	77,118
ปราจีนบุรี	2,551	0
ระยอง	406,864	153,538
สระแก้ว	3,155	6,914
รวมภาคตะวันออก	879,709	432,600

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2.27 พื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิตยางในภาคเหนือ

จังหวัด	พื้นที่ศักยภาพการผลิตยาง (ไร่)	
	มากกว่า 250 กก./ไร่/ปี	น้อยกว่า 250 กก./ไร่/ปี
กำแพงเพชร	9,846	877,138
เชียงราย	524,296	291,363
เชียงใหม่	309,252	298,375
ตาก	22,949	115,033
นครสวรรค์	36,896	188,475
น่าน	154,547	161,242
พะเยา	103,836	280,652
พิจิตร	3,402	122,330
พิษณุโลก	111,718	586,953
เพชรบูรณ์	294,448	451,112
แพร่	98,998	167,774
แม่ฮ่องสอน	1,764	11,819
ลำปาง	165,075	657,547
ลำพูน	38,705	32,596
สุโขทัย	31,011	220,090
อุตรดิตถ์	98,811	521,318
อุทัยธานี	112,427	450,650
รวมภาคเหนือ	2,117,981	5,434,467

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2.28 ผลผลิตและต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร

รายการ	การผลิต		
	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550
1. จำนวนคร้วเรือน (คร้วเรือน)	1,193,950	1,210,950	1,257,836
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	13,595,818	14,338,046	15,212,145
3. เนื้อที่กรีดยางได้ (ไร่)	10,573,508	10,896,957	10,939,464
4. ผลผลิตยางดิบ (ตัน)	2,977,309	3,071,218	3,016,891
5. ผลผลิตยางแห้ง (ตัน)	2,917,763	3,037,435	2,983,705
6. ผลผลิตยางดิบต่อไร่ (กก.)	282	282	276
7. ต้นทุนยางแผ่นดิบ (บาท/ไร่)	9,968	9,180	9,517
8. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)			

- ต้นทุนรวม	30,352	32,553	34,482
- ต้นทุนผันแปร	24,334	26,535	28,273
9. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
- ยางแผ่นดิบคุณภาพ 3	53,570	66,240	68,900
- น้ำยางสด	51,240	63,360	65,790
10. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ไร่)	6,547	9,500	9,499
(บาท/ตัน)	23,218	33,687	34,418
11. มาตรฐาน			
- ยางพาราแผ่นดิบ: สำนักตลาดกลางยางพาราได้กำหนดคุณภาพ ยางแผ่นดิบ เป็น 4 ชั้น ได้แก่ ยางแผ่นดิบคุณภาพ 1,2,3,4			
- ยางแท่ง: เอกสารวิชาการยางแท่งเอสทีอาร์ 2/2538 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร			

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.6.4 พันธุ์ยางและมาตรฐานการผลิต

สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตรแนะนำพันธุ์ยางเป็น 3 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการปลูกและความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม พันธุ์ยางชั้น 1 ที่แนะนำให้ปลูกได้ทั่วไปโดยไม่จำกัดเนื้อที่ปลูก ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางสูง ได้แก่ พันธุ์สถาบันวิจัยยาง 251 สถาบันวิจัยยาง 226 BPM 24 และ RRIM 600 ให้ผลผลิตน้ำยางสูง เฉลี่ย 289-457 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

- กลุ่มที่ 2 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง ได้แก่ พันธุ์ PB 235 PB 255 PB 260 และ RRIC 110 ให้ผลผลิตน้ำยางเฉลี่ย 318-330 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปีและให้ผลผลิตเนื้อไม้ ส่วนลำต้นอายุ 20 ปี เฉลี่ย 28.73-28.9 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ นอกจากนั้นยังได้แนะนำเลือกใช้พันธุ์ยางให้เหมาะสมตามเขตปลูกยาง

- กลุ่มที่ 3 พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อสูง ได้แก่ พันธุ์อะเซิงเทรา 50 AVROS 2037 และ BPM 1

ตารางที่ 2.29 โรงงานแปรรูปยางดิบของไทยแยกตามประเภท ปี 2547

ประเภท	จำนวน (โรง)
ยางแผ่นรมควัน	104
ยางแท่ง	62
น้ำยางข้น	76
ยางแผ่นฝั่่งแห้ง	29
ยางเครพ	36
ยางผสม	16
รวม	323

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2.30 ข้อกำหนดมาตรฐานน้ำยางข้นของไทย

ข้อกำหนดมาตรฐานน้ำยางข้นไทย (มอก. 980-2533)

คุณสมบัติ	ขีดจำกัด	
	ชนิดปั่น	
	HA	LA
ปริมาณของแข็งทั้งหมด ^{1/} , % (มวล/มวล), ต่ำสุด	61.5	61.5
ปริมาณเนื้อยางแห้ง, (มวล/มวล), ต่ำสุด	60.0	60.0
ปริมาณของแข็งที่ไม่ใช่เนื้อยาง ^{2/} , % (มวล/มวล), สูงสุด	1.8	1.8
ความเป็นต่าง (ในรูปแอมโมเนีย), % (มวล/มวล) ของน้ำยาง	0.60 (ต่ำสุด)	0.29 (สูงสุด)
เวลาความคงตัวของเครื่องกล ^{3/} , วินาที, ต่ำสุด	650	650
ปริมาณของยางจับตัว, % (มวล/มวล) สูงสุด	0.05	0.05
ปริมาณธาตุทองแดง, มก./กก. ของปริมาณของแข็งทั้งหมด, สูงสุด	8	8
ปริมาณแมงกานีส, มก./กก. ของปริมาณของแข็งทั้งหมด, สูงสุด	8	8
ปริมาณตะกอน, % (มวล/มวล) สูงสุด	0.10	0.10
จำนวนกรดไขมันระเหยได้ (VFA No.)	ตามที่ตกลงกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้แต่ต้องไม่เกิน 0.15	
จำนวนโปรแตสเซียมไฮดรอกไซด์ ^{4/} (KOH No.)	ตามที่ตกลงกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้แต่ต้องไม่เกิน 1.0	
การตรวจสีด้วยสายตา	ไม่เป็นสีฟ้าหรือสีเทา	
การตรวจกลิ่นภายหลังการทำให้เป็นกลางโดยกรดบอริก	ไม่มีกลิ่นบูดเน่า	

หมายเหตุ ^{1/} ปริมาณของแข็งทั้งหมดเลือกได้ตามที่ต้องการ

^{2/} ผลต่างระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดกับปริมาณเนื้อยางแห้ง

^{3/} เวลาความคงตัวของเครื่องกลต่ำสุดอาจเป็นค่าที่สูงกว่าค่าที่กำหนดไว้ได้

^{4/} ถ้าน้ำยางประกอบด้วยกรดบอริก จำนวน โปรแตสเซียมไฮดรอกไซด์อาจเกินกว่าค่าที่กำหนด

ไว้ได้ โดยปริมาณที่เกินไปนั้น มีสมมูลย์เท่ากับกรดบอริก ซึ่งทดสอบหาได้โดยวิธีของ ISO 1802

ตารางที่ 2.31 มาตรฐานยางแผ่นดิบของไทย

มาตรฐานยางแผ่นดิบคุณภาพต่างๆ

รายการ	คุณภาพ			
	1	2	3	4
1. ความสะอาดแผ่น	100%	100%	100%	100%
สิ่งสกปรกในแผ่น	0%	เล็กน้อย	เล็กน้อย	มีบ้าง
ฟองอากาศในแผ่น	0%	เล็กน้อย	เล็กน้อย	มีบ้าง
2. ขนาดความหนาของแผ่นไม่เกิน (มิลลิเมตร)	3	4	4	4
3. ความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน (เปอร์เซ็นต์)	1.5	2	3	4.5
4. สีของเนื้อยาง	ใส	สม่ำเสมอ	ไม่ใสนัก	ไม่ใส
ความคล้ำ	0	อาจมีบ้าง	คล้ำ	คล้ำ
รอยดำ	0	อาจมีบ้าง	ค่อนข้างทึบ	ทึบ
5. แผ่นยืดหยุ่น	ดี	ดี	ดี	ดี
ลายดอกแผ่นที่ปรากฏ	ชัด	ชัด	ชัด	ชัด
6. น้ำหนักแผ่น (กรัม)	800-1,200	100-1,200	ไม่เกิน 1,500	ไม่เกิน 1,500
7. รูปแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้า				
กว้าง (ซ.ม.)	38-46	38-46	38-49	38-46
ยาว (ซ.ม.)	80-90	80-90	80-90	80-90

ตารางที่ 2.32 มาตรฐานยางแผ่นรมควัน

มาตรฐานยางแผ่นรมควันชั้น 1-3

คุณสมบัติ	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3
การขึ้นรา	ต้องไม่มีราหรือมีราแห้งเล็กน้อย เฉพาะผิวของแผ่นยางที่ใช้ห่อ	มีราสนิมได้เล็กน้อยหรือมีราแห้งที่แผ่นยางที่ใช้ห่อแต่ไม่เกิน 5% ของตัวอย่างที่ตรวจ	มีราสนิมได้เล็กน้อยหรือมีราแห้งที่แผ่นยางที่ใช้ห่อแต่ไม่เกิน 10% ของตัวอย่างที่ตรวจ
สมบัติของยางแผ่น	ยางทุกแผ่นจะต้องมีสมบัติดังนี้คือ - แห้ง - เนื้อแข็ง - ไม่มีจุดพอง - ไม่มีกรวดทราย - ไม่มีสิ่งเจือปน - ไม่มีตำหนิใดๆ - สะอาด - ไม่มีราสนิม	ยางทุกแผ่นจะต้องมีสมบัติดังนี้คือ - แห้ง - เนื้อแข็ง - ไม่มีจุดพอง - ไม่มีกรวดทราย - ไม่มีสิ่งเจือปน - ไม่มีตำหนิใดๆ - สะอาด	ยางทุกแผ่นจะต้องมีสมบัติดังนี้คือ - แห้ง - เนื้อแข็ง - ไม่มีจุดพอง - ไม่มีกรวดทราย - ไม่มีสิ่งเจือปน

ตำหนิที่ยอมรับได้	- มีฟองอากาศขนาดหัวเข็มหมุดกระจายอยู่ทั่วแผ่น - มีจุดดำๆของเปลือกไม้เล็กน้อย	- มีฟองอากาศขนาดเล็ก - มีจุดดำๆของเปลือกไม้เล็กน้อย	- มีฟองอากาศขนาดเล็ก - มีจุดดำๆของเปลือกไม้เล็กน้อย
ตำหนิที่ยอมรับไม่ได้	- ยางเหนียวเข้ม - ยางเนื้ออ่อน - ยางแก่ไฟ - ยางไหม้ - ยางอ่อนรมควัน - ยางแถมรมควัน - ยางทึบ	- ยางเหนียวเข้ม - ยางเนื้ออ่อน - ยางแก่ไฟ - ยางไหม้ - ยางอ่อนรมควัน - ยางแถมรมควัน - ยางทึบ	- ยางเหนียวเข้ม - ยางเนื้ออ่อน - ยางแก่ไฟ - ยางไหม้ - ยางอ่อนรมควัน - ยางแถมรมควัน - ยางทึบ

ตารางที่ 2.33 มาตรฐานยางแท่งของไทย

ข้อกำหนดมาตรฐานยางแท่งไทย

สมบัติ/ชั้นยางแท่ง	STR XL	STR 5	STR5CV**	STR 10	STR 10 CV**	STR 20	STR 20 CV**
	น้ำยาง	น้ำยาง/ยางแผ่น		ยางก้อน/ยางแผ่น			
ปริมาณสิ่งสกปรก, % ไม่เกิน	0.02	0.04		0.08	0.08	0.16	0.16
ปริมาณเถ้า, % ไม่เกิน	0.40	0.06		0.60	0.06	0.80	0.80
ปริมาณไนโตรเจน, % ไม่เกิน	0.05	0.06		0.60	0.06	0.60	0.60
ปริมาณสิ่งระเหย, % ไม่เกิน	0.80	0.80		0.80	0.08	0.80	0.80
ความอ่อนตัวเริ่มแรก, ไม่ต่ำกว่า	35.00	30.00		30.00	-	30.00	-
ดัชนีความอ่อนตัว, ไม่ต่ำกว่า	60.00	60.00		50.00	50.00	40.00	40.00
สี วัดด้วยโลวิบอนด์ ไม่เกิน	4.00	-		-	-	-	-
ความหนืด ML (1'+4')100°C	-	-		-	**	-	**
แถบสี	ฟ้า	เขียวอ่อน	ตัวอักษรขาวบนพื้นเขียว	น้ำตาล	ตัวอักษรขาวบนพื้นน้ำตาล	แดง	ตัวอักษรขาวบนพื้นแดง

** ขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

2.6.5 ศักยภาพการผลิตและส่งออกยางธรรมชาติของไทย

การส่งออกยางพาราในไตรมาสแรกของปี 2550 คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันในปีที่ผ่านมา เนื่องจากความต้องการใช้ยางของตลาดโลกยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้มีการคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจะชะลอตัว แต่ประเทศจีนและอินเดีย ภาวะเศรษฐกิจยังคงมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูง รวมทั้งราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกยังคงทรงตัวในระดับสูงส่งผลให้ความต้องการใช้ยางพาราเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ราคายางแผ่นดิบชั้น 3 ที่เกษตรกรขายได้ในช่วงเดือน

ม.ค.-ก.พ. 2550 เฉลี่ยกิโกรัมละ 66.51 บาท ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อนเล็กน้อย ที่มีราคา กิโกรัมละ 67.54 หรือลดลงร้อยละ 1.53 เนื่องจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกทรงตัว ทำให้ความต้องการใช้ยางธรรมชาติเพื่อผลิตยางสังเคราะห์ลดลง ประกอบกับผลผลิตยางของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่มีปริมาณมากขึ้น จึงส่งผลให้ราคายางในประเทศลดลงดังกล่าว

ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของไทยได้เพิ่มขึ้นจาก 1.804 ล้านตันในปี 2538 เป็น 2.959 ล้านตันในปี 2548 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 63.97 อัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติ เฉลี่ยร้อยละ 5.73 ต่อปี ในช่วงระหว่างปี 2538-2547 ในส่วนของการส่งออกปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของไทยเพิ่มขึ้นจาก 1.635 ล้านตันในปี 2538 เป็น 2.627 ล้านตันในปี 2547 หรือเพิ่มขึ้น 60.6 อัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 5.6 ต่อปีในช่วงระหว่างปี 2538-2547 พื้นที่ปลูกยางของไทย ในปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 13.02 ล้านไร่ เป็นสวนยางที่กรี๊ดได้แล้วจำนวน 10.35 ล้านไร่ และผลผลิตยางเฉลี่ยของไทย 290 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ซึ่งเป็นผลผลิตเฉลี่ยที่สูงที่สุดในกลุ่มประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติทั้งหมด ปัจจุบันไทยมีส่วนแบ่งการผลิตอยู่ร้อยละ 34.3 ของการผลิตทั้งหมด และมีส่วนแบ่งการส่งออกร้อยละ 42.1 ของการส่งออกยางธรรมชาติทั้งหมด

2.6.6 โครงสร้างตลาดส่งออกยางธรรมชาติของไทย

ในปี 2547 ชนิดของยางธรรมชาติที่ไทยส่งออกประกอบด้วยยางแผ่นรมควันปริมาณ 1,003,384 ตัน ยางแท่ง 997,952 ตัน น้ำยางข้น 493,081 ตันและยางชนิดอื่นๆ 142,679 ตัน การส่งออกยางทั้ง 4 ประเภทดังกล่าวเป็นสัดส่วนร้อยละ 38 ร้อยละ 38 ร้อยละ 19 และร้อยละ 5 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด เทียบกับปี 2538 ที่สัดส่วนการส่งออกยางทั้ง 4 ชนิดเป็นร้อยละ 66 ร้อยละ 19 ร้อยละ 12 และร้อยละ 3 การส่งออกยางแท่งในปี 2547 มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 997,952 ตันจากปี 2538 ที่ส่งออกปริมาณ 316,111 ตันหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 215 ขณะที่การส่งออกยางแผ่นรมควันในปี 2547 มีปริมาณ 1,003,384 ตันลดลงจากปี 2538 ที่ส่งออก 1,086,865 ตันหรือลดลงร้อยละ 7.6 ในส่วนของการส่งออกน้ำยางข้นปริมาณการส่งออกได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกันจากปี 2538 ที่ส่งออกจำนวน 169,109 ตัน เพิ่มขึ้นเป็น 493,081 ตันในปี 2547 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 191 การส่งออกยางธรรมชาติของไทยไปประเทศต่าง ๆ นั้นในปี 2547 ปริมาณการส่งออกยางไปจีนมีปริมาณ 619,800 ตัน ญี่ปุ่น ปริมาณ 525,654 ตัน มาเลเซีย 383,695 ตัน สหรัฐอเมริกา 249,196 ตัน เกาหลีใต้ 171,668 ตันและสหภาพยุโรป 291,670 ตันหรือร้อยละ 23.5 ร้อยละ 19.9 ร้อยละ 14.5 ร้อยละ 9.4 ร้อยละ 6.5 และร้อยละ 11 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด เปรียบเทียบกับปี 2538 ซึ่งสัดส่วนการส่งออกไปประเทศดังกล่าวเป็นร้อยละ 9.1 ร้อยละ 34.3 ร้อยละ 14.1 ร้อยละ 6.6 ร้อยละ 5.7 และร้อยละ 13 ตามลำดับ

2.6.7 อุตสาหกรรมการแปรรูปยางของไทย

โรงงานแปรรูปยางดิบของไทยปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 323 โรง แยกเป็น โรงงานผลิตยางแผ่นรมควันและยางแผ่นผึ่งแห้ง 133 โรง ยางแท่ง 62 โรง น้ำยางข้น 76 โรง ยางเครพ 36 โรง ยางผสม 16 โรง โรงงานแปรรูปยางทุกประเภทมีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น 4.275 ล้านตัน แต่ในปัจจุบันปริมาณการผลิตยางของไทยผลิตได้ 2.959 ล้านตันหรือร้อยละ 69.2 ของกำลังการผลิตเต็มที่ ผู้ส่งออกยางที่ดำเนินการส่งออกยางในปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 158 ราย เป็นผู้ส่งออกยางขนาดใหญ่ที่มีปริมาณการส่งออกมากกว่า 50,000 ตัน จำนวน 9 ราย ผู้ส่งออกขนาดกลางที่มีปริมาณการส่งออกตั้งแต่ 10,000-50,000 ตัน จำนวน 39 รายและผู้ส่งออกขนาดเล็กที่มีปริมาณการส่งออกน้อยกว่า 10,000 ตัน จำนวน 110 ราย ผู้ส่งออกขนาดใหญ่ทั้ง 9 รายมีปริมาณการส่งออกยางรวมกันถึง 1,559,331 ตันหรือร้อยละ 59 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด ส่วนผู้ส่งออกขนาดกลางมีปริมาณยางที่ส่งออกรวมกันทั้งสิ้น 817,590 ตันหรือร้อยละ 31 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด ขณะที่ผู้ส่งออกยางขนาดเล็กซึ่งมีจำนวน 110 ราย มีปริมาณการส่งออกรวมกันเพียง 260,175 ตันหรือร้อยละ 10 ของปริมาณการส่งออกยางทั้งหมดของไทย

ตารางที่ 2.34 ปริมาณการส่งออกยางแยกตามประเภทของไทย

หน่วย: เมตริกตัน

ปี	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	ยางผสม	อื่นๆ	รวม
2539	1,180,181	324,311	202,869	179	55,450	1,762,990
2540	1,095,210	456,457	225,111	372	59,998	1,837,148
2541	1,047,152	480,222	246,438	76	65,508	1,839,396
2542	1,071,490	540,991	216,845	7,381	49,632	1,886,339
2543	1,006,144	808,475	284,671	9,626	57,237	2,166,153
2544	870,419	763,282	347,541	5,344	55,493	2,042,079
2545	1,049,995	828,561	382,457	6,886	86,517	2,354,416
2546	1,149,610	912,600	408,993	36,608	65,639	2,573,450
2547	1,003,384	997,952	493,081	82,443	60,236	2,637,096
2548	920,972	1,109,327	488,675	36,700	76,724	2,632,398
2549	938,984	1,069,345	555,905	129,564	77,875	2,771,673

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง

ตารางที่ 2.35 ปริมาณการส่งออกยางของไทยไปประเทศต่างๆ

หน่วย: เมตริกตัน

ปี	ญี่ปุ่น	จีน	สหรัฐฯ	มาเลเซีย	เกาหลีใต้	ยุโรป	อื่นๆ	รวม
2536	477,010	240,691	183,653	63,008	78,329	152,037	202,055	1,396,783
2537	521,741	235,801	214,760	104,993	100,278	198,846	228,548	1,604,964
2538	561,766	150,317	231,859	108,404	95,758	214,849	272,580	635,533
2539	529,992	382,580	174,352	110,981	101,681	212,257	251,147	1,762,990
2540	563,195	299,924	239,595	131,737	122,395	209,804	270,498	1,837,148
2541	499,629	237,642	280,355	179,316	122,580	225,788	294,086	1,839,396
2542	509,701	243,318	236,382	154,913	157,215	240,700	344,110	1,886,339
2543	505,233	417,638	329,504	243,708	136,387	231,178	302,505	2,166,153
2544	435,453	368,114	302,174	296,989	139,295	233,390	266,664	2,042,079
2545	498,854	436,637	382,317	363,651	138,756	266,392	321,809	2,354,416
2546	542,837	650,898	278,693	365,486	165,832	294,239	275,465	2,573,450
2547	525,654	619,800	249,196	383,695	171,668	291,670	395,413	2,637,096
2548	540,485	573,385	237,858	403,506	185,308	281,090	410,766	2,632,398
2549	492,740	747,168	210,784	442,664	173,477	261,882	442,958	2,771,673

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง

2.6.8 การตลาดและสถานะการแข่งขัน

ระบบตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบ (Physical Market) ภายในประเทศแยกออกเป็นระบบตลาดท้องถิ่นและระบบตลาดกลางยางพารา

(1) ระบบตลาดยางท้องถิ่น เป็นระบบที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบยางจริงภายในประเทศ ชาวสวนยางส่วนใหญ่นิยมขายยางผ่านระบบตลาดท้องถิ่นจะเห็นได้จากประมาณร้อยละ 94 ของปริมาณยางทั้งประเทศซื้อขายผ่านระบบตลาดท้องถิ่น ประกอบด้วย ร้านค้ายาง ซึ่งกระจายอยู่ใน 46 จังหวัดทั่วประเทศ ในปี 2546 มีผู้จดทะเบียนเป็นผู้ค้ายาง จำนวนทั้งสิ้น 2,429 รายและจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกยางจำนวน 321 ราย ระบบตลาดท้องถิ่นจะประกอบด้วยพ่อค้ารับซื้อยางหลายระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล ระดับอำเภอและระดับจังหวัด โรงงานแปรรูปซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ส่งออกด้วย โดยทั่วไปจะรับซื้อยางจากพ่อค้ารายใหญ่ระดับอำเภอหรือจังหวัด ไม่นิยมที่จะรับซื้อยางจากเกษตรกรรายย่อยทั่วไป เนื่องจากจะเป็นการยุ่งยากในการจัดการ นอกจากเกษตรกรจะขายยางโดยลำพังตนเองแล้ว ในบางจังหวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการรวมกลุ่มขายยางอยู่เป็นจำนวนมาก และมีการผลิตยางแผ่นรมควัน ในรูปของสหกรณ์กองทุนสวน

ยางในบางจังหวัดทางภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวยังแพร่หลายไม่มากนักเมื่อเทียบกับการที่เกษตรกรผลิตและขายยางโดยลำพัง

(2) ระบบตลาดกลางยางพารา เป็นระบบตลาดที่ซื้อขายที่มีการส่งมอบยางจริง เช่นเดียวกับระบบตลาดท้องถิ่น เริ่มเกิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี 2534 ตลาดกลางยางพาราแห่งแรก จัดตั้งที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อมาในปี 2542 ตลาดกลางยางพาราสุราษฎร์ธานีก็ได้เริ่มเปิดดำเนินการและในปี 2544ตลาดกลางยางพารานครศรีธรรมราชก็ได้ให้บริการซื้อขายยาง นอกจากนี้ให้บริการซื้อขายยางประเภทต่างๆ เช่น ยางแผ่นดิบยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นผึ่งแห้ง ยางก้อนถ้วยและน้ำยางสดแล้ว ตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ยังให้บริการซื้อขายยางผ่านห้องค้ายางและตลาดกลางยางพาราทั้ง 3 แห่งมีคลังสินค้าขนาดความจุประมาณ 16,000 ตัน ให้บริการเก็บฝากยางแก่เกษตรกร เอกชนและการเก็บฝากยางตามโครงการแทรกแซงตลาดยางพาราของรัฐบาลด้วยและการให้บริการสนเทศข้อมูลด้านยางก็เป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการของตลาดกลางยางพาราทั้ง 3 แห่ง

(3) ระบบตลาดซื้อขายล่วงหน้า นอกจากการซื้อขายยางในตลาดที่มีการส่งมอบยางจริง (Physical Market) แล้ว ยังมีการซื้อขายยางล่วงหน้า (Future Market) อีกด้วยเช่นกัน ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (The Agricultural Future Exchange of Thailand: AFET) ได้เปิดดำเนินการซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) เมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 ซื้อขายสัญญาล่วงหน้า ระยะเวลา 2-6 เดือน ในระยะแรกที่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเปิดดำเนินการ ปริมาณสัญญาซื้อขายยาง ยังมีจำนวนไม่มากนัก แต่ในอนาคตคาดว่า บทบาทของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าต่อการค้าและราคายางจะมีมากขึ้น

การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตและส่งออกภายในประเทศยังคงเกี่ยวข้องกับคุณภาพสินค้า ระยะเวลาการส่งมอบ ระดับราคาเป็นไปตามตลาดโลก กลุ่มผู้ใช้จ่ายใหญ่ อันได้แก่ บริษัทผู้ผลิตยางล้อรถยนต์ชั้นนำของโลก อาทิ Goodyear, Pirelli, Continental, Michelin และ Bridgestone ยังคงเป็นอุตสาหกรรมที่บริโภคนสูงสุด ตามมาด้วยอุตสาหกรรมถุงมือยางและยางยืด กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อมีอำนาจในการต่อรองสูงมากเพราะปริมาณการบริโภค การซื้อผลิตภัณฑ์ยางมีจำนวนมากและมือยางต่อเนื่องทุกปี กลุ่มผู้ผลิตในประเทศไทยโดยเฉพาะผู้ส่งออกรายใหญ่จึงให้ความสำคัญในเรื่องของส่วนการผลิต สินค้าจะต้องได้คุณภาพตามมาตรฐานที่ตกลงกันไว้ กำลังการผลิตก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นในเสถียรภาพการจัดส่งสินค้า การปรับตัวของสภาอุตสาหกรรมยางทำให้ผู้ผลิตและส่งออกต้องแข่งขันในการสรรหาวัตถุดิบเพิ่มมากขึ้น โดยระดับราคารับซื้อวัตถุดิบในท้องถิ่นจะเป็นปัจจัยหลักต่อแผนการสรรหาวัตถุดิบตามด้วยระบบเครือข่ายที่ครอบคลุมพื้นที่เพื่อให้มีปริมาณวัตถุดิบยางธรรมชาติเพียงพอและต่อเนื่องตามสายการผลิตของตน (บริษัทศรีตรังแอโกรอินดัสทรี, แบบ 56-1)

การแข่งขันระดับภูมิภาคนั้น ผู้ผลิตในประเทศไทยจะส่งออกยางแผ่นรมควันและผลิตภัณฑ์ยางแท่งเป็นหลัก ซึ่งเป็นไปตามรูปแบบเกษตรกรรมพื้นฐานของเจ้าของสวนในประเทศไทยที่ยังคงนิยมผลิตยางแผ่น ในขณะที่ผู้ผลิตในประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย รวมทั้งเวียดนาม

มีลักษณะสวนขนาดใหญ่จะเน้นการผลิตยางแท่ง กลุ่มประเทศผู้ซื้อซึ่งสามารถแยกไปตามลักษณะความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีกันมาช้านาน อาทิเช่น ผลผลิตจากประเทศอินโดนีเซียจะเน้นหนักที่กลุ่มผู้ใช้ในประเทศอเมริกา ในขณะที่ผลผลิตของประเทศมาเลเซียจะส่งออกไปยังกลุ่มประเทศยุโรปเป็นหลัก ส่วนผลผลิตของไทยจะส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นและจีน ตามด้วยอเมริกาและยุโรปตามลำดับ ระดับราคาผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติจะได้รับอิทธิพลจากประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำสุด ซึ่งได้แก่ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งบางช่วงขณะมีความผันผวนค่อนข้างมากแต่ถ้าผู้ประกอบการมีการวางแผนที่ดีและบริหารการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ สถานการณ์ของระดับราคาเป็นไปตามคาดการณ์ การดำเนินการก็สามารถบรรลุไปได้โดยไม่ต้องรับสภาวะความกดดันทางด้านราคาจากประเทศอินโดนีเซียมากนัก เนื่องจากประเทศไทยยังคงดำรงฐานะผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุดของโลกและมีผลิตภัณฑ์ครอบคลุมทั้งสามประเภทคือ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่งและน้ำยางข้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์น้ำยางข้นที่มีอัตราการเติบโตที่ดีในตลาดในประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่รองรับคืออุตสาหกรรมยางยืดและอุตสาหกรรมถุงมือยางใช้ในทางการแพทย์มีฐานการผลิตอยู่ในประเทศบริเวณภาคใต้ของไทย (บริษัทศรีตรังแอโกรอินดัสทรี, แบบ 56-1)

2.6.9 นโยบายด้านภาษี

ภาครัฐมีนโยบายในการเรียกเก็บค่าสงเคราะห์การทำสวนยาง (Cess) จากการส่งออกยางธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำรายได้จากการจัดเก็บดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมกิจการยางพารา โดยรายได้ดังกล่าวจะถูกนำไปใช้ในการดำเนินการส่งเสริม การปลูกยางธรรมชาติทดแทนด้วยยางพันธุ์ดีและการค้นคว้าวิจัย สำหรับอัตราภาษีสำหรับการส่งออกนั้น จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่ภาครัฐเป็นผู้กำหนด (การคำนวณอยู่บนพื้นฐานของราคาต่อกิโลกรัม) ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2531-2546 อัตราการจัดเก็บภาษีเริ่มต้นจากกิโลกรัมละ 0.50 บาทถึง 1.70 บาท ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มขึ้นลดลงเป็นไปตามนโยบายของรัฐในขณะนั้น โดยตั้งแต่ปี 2546-ปัจจุบัน อัตราการจัดเก็บอยู่ที่ 1.40 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับยางแผ่น ยางแท่ง ส่วนน้ำยางข้นจะเป็นร้อยละ 60 ของราคาดังกล่าว (บริษัทศรีตรังแอโกรอินดัสทรี, แบบ 56-1)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและบรรยาย (Survey and Descriptive Research) ตลอดจนการวิเคราะห์เชิงนโยบาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในภาพรวม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

(1) ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ผู้รับซื้อยางพารารายย่อยหรือผู้ค้าส่ง-ค้าปลีก โรงงานอุตสาหกรรมยางและแปรรูปยางพารา ผู้นำเข้า-ส่งออกยางพารา และหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับยางพาราใน 2 ประเทศคือ ไทยและเวียดนาม โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายคือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราจำนวน 50 ราย โรงงานอุตสาหกรรมยางจำนวน 10 แห่ง หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 แห่ง ผู้ค้าส่งค้าปลีกจำนวน 10 ราย ผู้นำเข้าส่งออก จำนวน 6 ราย

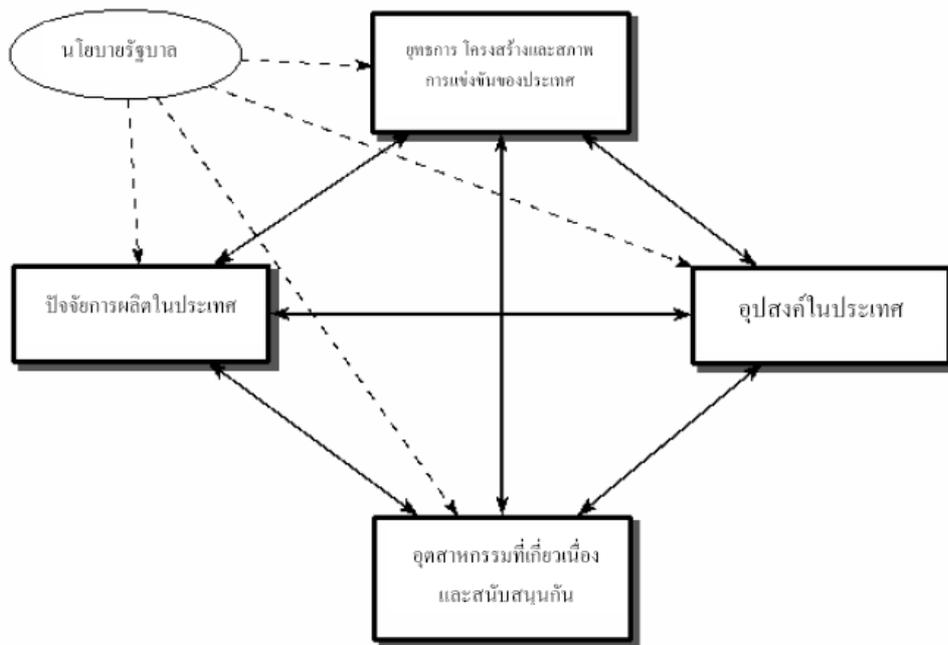
(2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(2.1) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างข้อคำถามต่างๆ ไว้ล่วงหน้า เพียงแต่กำหนดแนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide) ไว้ การสัมภาษณ์มีความยืดหยุ่น ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์จึงมีอิสระในการถามตอบอย่างเต็มที่ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

(2.2) แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นการเน้นถามความเป็นจริง (Fact) ของตัวผู้ตอบและความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบต่อสถานการณ์ต่างๆตามที่แบบสอบถามกำหนดไว้ ดังนั้นการตอบจึงไม่มีข้อใดที่ผิด เพราะทุกข้อผู้ตอบตอบตามข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ หรือมีความคิดเห็นว่าผลจะเป็นเช่นนั้น (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550) แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษามี 2 ลักษณะ ได้แก่ ข้อคำถามแบบเปิด (Open Ended Questionnaire) และข้อคำถามแบบปิด (Close Ended Questionnaire)

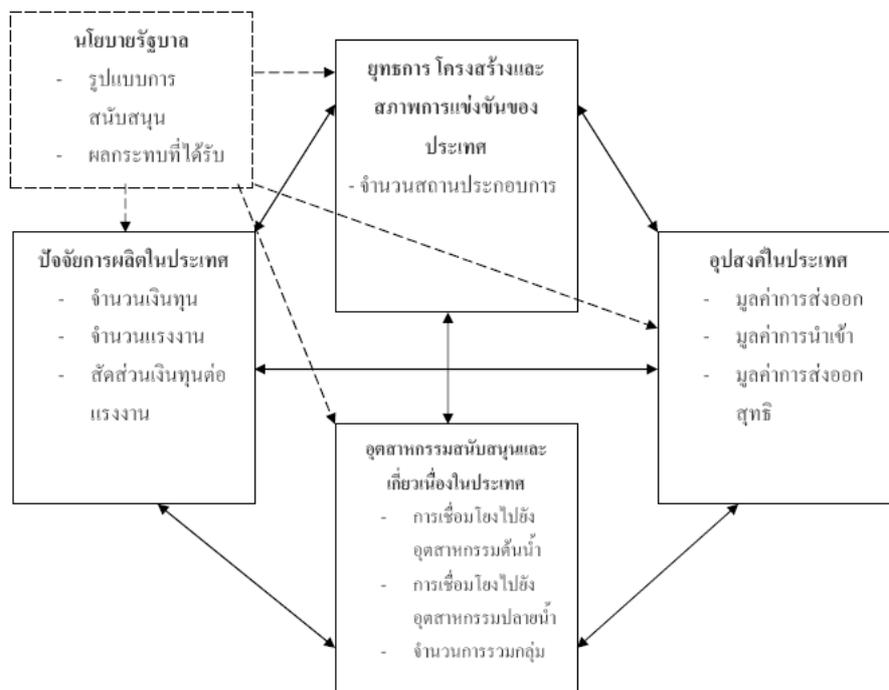
(2.3) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงกลยุทธ์หรือสภาพแวดล้อม

(2.3.1) การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันด้วยระบบเพชร (Diamond Model) ของ Prof. Porter ซึ่งได้วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อม 5 ด้านที่มีผลกระทบต่อการเพิ่มผลผลิต ได้แก่ นโยบายรัฐบาล (Government) ปัจจัยการผลิตในประเทศ (Factor Conditions) อุปสงค์ในประเทศ (Demand Conditions) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกัน (Related and Supporting Industries) และ ยุทธการ โครงสร้างและสภาพการแข่งขันของประเทศ (Firm Strategy, Structure and Rivalry) โดยความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อมทั้ง 5 ด้านจะมีผลสนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 Diamond Model

โดยการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขันได้พิจารณาจากทั้งข้อมูลทุติยภูมิเพื่อแสดงขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มอุตสาหกรรมและผู้ผลิตยางพาราและข้อมูลในระดับปฐมภูมิซึ่งได้จากการสำรวจผู้ประกอบการ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ โดยพิจารณาตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปัจจัยที่สนับสนุนความสามารถในการแข่งขันตามแนวคิดระบบเพชร ดังนี้

ภาพที่ 3.2 การพิจารณาตัวบ่งชี้ปัจจัยที่สนับสนุนความสามารถในการแข่งขัน

(2.3.2) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม

SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต

SWOT เป็นตัวย่อที่มีความหมายดังนี้

1. Strengths - จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ
2. Weaknesses - จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ
3. Opportunities - โอกาสที่จะดำเนินการได้
4. Threats - อุปสรรค ข้อจำกัด หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

ขั้นตอน / วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้าง ด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มึน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก องค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร จะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กร ทุกๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อ การบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้าน โครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร(คน เงิน วัสดุ การจัดการ รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ด้วย

- จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในภายในองค์กรนั้นเองว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

- จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในภายในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กรได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตรารู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของ ประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึง กรรมวิธีใหม่ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

- โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้ หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

- อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพองค์กรให้มี ความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพ แวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้ว ให้นำจุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กร กำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์ เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไป ในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้ องค์กร จะอยู่ในสถานการณ์ 4 รูปแบบดังนี้

(1) **สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง-โอกาส)** สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive - Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

(2) **สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค)** สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุดเนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์ การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลีกเลี่ยงภัยอุปสรรค ต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

(3) **สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน-โอกาส)** สถานการณ์องค์กรมีโอกาสนับเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่ หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้น ทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-Oriented Strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่างๆ ให้ พร้อมทั้งจะฉกฉวยโอกาสต่างๆที่เปิดให้

(4) **สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง-อุปสรรค)** สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้นแทนที่จะรอนจนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัว หรือขยายขอบข่ายกิจการ (diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาวด้านอื่นๆแทน (ที่มา <http://agserver.kku.ac.th/chaichm/Page-Thai/Teaching-t/Graduate/126752/SWOTAnalysis.htm>)

(3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

(3.1) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์เป็นการเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้า (Face to Face) และการพูดโต้ตอบซึ่งกันและกัน

(3.2) เก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ (Mail Survey) เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาณาเขตกระจายวงกว้าง ผู้ศึกษาจำเป็นต้องทำการแนบซองโดยเจ้าหน้าที่ผู้ศึกษาเพื่อส่งกลับคืนและติดแสตมป์ให้เรียบร้อย และมีการระบุระยะเวลาในการส่งกลับ

(4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติด้วยโปรแกรม SPSS/PC: Version 11.5 ดังนี้

- ข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Chick-list) ใช้สถิติความถี่และค่าร้อยละ
- ข้อคำถามแบบจัดอันดับ (Ranking Question) ใช้สถิติความถี่และค่าร้อยละ
- แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้สถิติค่าเฉลี่ย
- ค่าความสัมพันธ์ Peason-Chi Square

ประมวลข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive) โดยการบรรยายสรุปผล การรวบรวมและสังเคราะห์ สรุปประเด็นหลัก ข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อสรุปและกลยุทธ์ด้านการผลิต การตลาด และขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนแนวนโยบายและความต้องการ

(2.3.3) การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าและการตลาดโดยวิธี RCA (Revealed Comparative Advantage) เป็นดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบซึ่งพัฒนามา

จากแนวคิดด้านเศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศที่เชื่อในเรื่องของความสามารถเปรียบเทียบหรือสัมพัทธ์มากกว่าความสามารถเชิงสมบูรณ์ โดยเชื่อว่าประเทศที่มีโครงสร้างการส่งออกสินค้าใดก็ตามที่สัดส่วนการส่งออกสินค้านั้นต่อการส่งออกทั้งหมดของประเทศนั้นมากกว่าโดยเปรียบเทียบกับสัดส่วนการค้าในสินค้านั้นในตลาดโดยรวมต่อการส่งออกทั้งหมดของกลุ่มประเทศที่มีการศึกษา แสดงว่าประเทศนั้นๆ มีศักยภาพในการแข่งขันในสินค้านั้นสูงกว่าโครงสร้างโดยรวม (ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551) ซึ่งมีโครงสร้างสมการดังนี้

$$RCA_{ijk} = \frac{X_{ijk} / X_{ij}}{X_{wjk} / X_j}$$

โดยที่	$RCA_{ijk} =$	ค่าดัชนีความสามารถเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ไปประเทศ j
	X_{ijk}	= มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ไปประเทศ j
	X_{ij}	= มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ i ไปประเทศ j
	X_{wjk}	= มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของโลกไปประเทศ j
	X_wj	= มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลกไปประเทศ j

RCA จะมีค่ามากกว่า 0 เสมอ โดยค่าที่มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศ i มีความได้เปรียบในการส่งออกสินค้า k ในตลาด j ถ้า RCA น้อยกว่า 1 แสดงว่าประเทศ i มีความเสียเปรียบในการส่งออกสินค้า k ในตลาด j และถ้า RCA เท่ากับ 1 แสดงว่า ประเทศ i ในสถานะภาพคงที่ในการส่งออกสินค้า k ในตลาด j

(2.3.4) การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าและการตลาดโดยวิธี CEP (Comparative Export Performance) เป็นการศึกษาดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบ คือ การวิเคราะห์ความได้เปรียบและเสียเปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกระหว่างประเทศที่ศึกษากับประเทศคู่แข่ง มีโครงสร้างสมการ ดังนี้

$$CEP = \frac{X_{ijk} / X_{ojk}}{\sum X_{ij} / \sum X_{io}}$$

$$\begin{aligned} \text{โดยที่ } X_{ijk} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้า } k \text{ ของประเทศ } i \text{ ไปประเทศ } j \\ X_{ojk} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้า } k \text{ ของประเทศคู่แข่ง } o \text{ ไป} \\ &\text{ประเทศ } j \\ \sum X_{ij} &= \text{มูลค่าการส่งออกรวมของประเทศ } i \text{ ไปประเทศ } j \\ \sum X_{io} &= \text{มูลค่าการส่งออกรวมของประเทศคู่แข่ง } o \text{ ไปประเทศ } j \end{aligned}$$

ถ้า CEP มากกว่า 1 แสดงว่า การส่งออกสินค้า k นั้นมีส่วนแบ่งในการส่งออกทั้งหมดมาจากประเทศ i มากกว่าประเทศคู่แข่ง o ที่ถูกนำมาเปรียบเทียบ ดังนั้นประเทศ i มีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

(2.3.5) การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าและการตลาดโดยวิธี TII (Trade Intensive Index) เป็นการศึกษาดัชนีความเข้มข้นทางการค้า ซึ่งจะพิจารณาว่าประเทศใดเป็นประเทศที่มีระดับการค้ากับประเทศคู่ค้าสูงหรือต่ำกว่ากัน มีสูตรคำนวณดังนี้

$$TII = \frac{X_{ijk} / X_{ik}}{M_{jk} / M_{wk} - M_{wk}}$$

$$\begin{aligned} \text{โดยที่ } TII_{ik} &= \text{ค่าดัชนีความเข้มข้นทางการค้าระหว่างประเทศ } i \text{ กับ} \\ &\text{ประเทศคู่ค้าในสินค้า } k \\ X_{ijk} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้า } k \text{ ประเทศ } i \text{ ไปประเทศ } j \\ X_{ik} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้า } k \text{ ประเทศ } i \text{ ไปทั่วโลก} \\ M_{jk} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้า } k \text{ ของประเทศ } j \\ M_{wk} &= \text{มูลค่าการนำเข้าสินค้า } k \text{ ของโลก} \\ M_{ik} &= \text{มูลค่าการนำเข้าสินค้า } k \text{ ของประเทศ } i \end{aligned}$$

ถ้า TII มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศนั้นมีระดับการค้ากับประเทศ j เข้มข้น โดยประเทศ i มีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศ j มากกว่าขนาดความต้องการนำเข้าของประเทศ j

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามและไทย จากกลุ่มตัวอย่างและจากการวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศผู้ศึกษาได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

- (1) ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ผู้ค้าส่งค้าปลีก โรงงานแปรรูปยาง รัฐ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลด้านการผลิต การตลาด ปัญหาและความต้องการ ในไทยและเวียดนาม โดยมีพื้นที่ศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.1 พื้นที่ศึกษาในไทยและเวียดนาม

ประเทศ	พื้นที่ศึกษา/จังหวัด
ไทย	ภาคเหนือ: จังหวัดพิจิตร โลก จังหวัดน่าน
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย
	ภาคตะวันออก: จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี
	ภาคใต้: จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดตรัง
เวียดนาม	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tay Ninh ○ Dong Nai ○ Ba Ria-Vung Tau ○ Binh Duong ○ Binh Phuoc ○ Ho Chi Minh City

- (2) การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันด้วยระบบเพชร (Diamond Model)
- (3) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม (SWOT)
- (4) ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (RCA)
- (5) ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบ (CEP)
- (6) ดัชนีความเข้มข้นทางการค้า (TII)
- (7) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

4.1 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 กลุ่มตัวอย่างในประเทศไทย

การศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคใต้ของประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

ก. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

1. จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด 88 คน เป็นชาย 58 คนและหญิง 42 คน ร้อยละ 8 อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 13.6 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 45.5 อายุ 41-50 ปีและร้อยละ 33 อายุมากกว่า 51 ปี ระดับการศึกษา ร้อยละ 69.3 คือประถมศึกษา ร้อยละ 25 คือมัธยมศึกษา ร้อยละ 3 คือปริญญาตรี เกษตรกรส่วนใหญ่สมรสแล้วร้อยละ 97.7 อัตราสถานภาพโลกและหย่าร้างเท่ากันคือร้อยละ 1.1

2. เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกยางซึ่งมีอายุมากกว่า 6 ปีขึ้นไป ซึ่งสามารถให้ผลผลิตได้แล้ว ร้อยละ 85.2 ร้อยละ 12.5 เป็นต้นยางที่กำลังรอเก็บผลผลิตอายุระหว่าง 2-5 ปี และร้อยละ 2.3 เป็นต้นยางที่ยังไม่ให้ผลผลิต พื้นที่ปลูกยางของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยคือร้อยละ 34.1 มีพื้นที่สวนยางขนาด 1-20 ไร่ ร้อยละ 30.7 มีสวนยางขนาด 21 ไร่ขึ้นไป ร้อยละ 25 มีสวนยางขนาด 11-20 ไร่และร้อยละ 10.2 เป็นสวนยางขนาดใหญ่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนใหญ่ร้อยละ 96.6 ปลูกยางบนพื้นที่ไร่หรือสวน ร้อยละ 2.3 ปลูกในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและร้อยละ 1.1 ปลูกบนที่นา ซึ่งร้อยละ 97.7 เป็นที่ดินของตนเอง

3. เหตุผลในการตัดสินใจปลูกยางพาราของเกษตรกรคือเป็นพืชเศรษฐกิจ ปลูกง่ายไม่ต้องดูแลมาก ใช้น้ำน้อย ไม่ต้องใส่ปุ๋ยมากไม่มีโรคและแมลงมากนัก มีประสบการณ์ดูแลสวนยางในภาคใต้หรือเชื่อว่ามีสภาพพื้นที่เหมาะสม ร้อยละ 25 คู่ตัวอย่างหรือได้รับคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 21.6 ปลูกเพราะรัฐบาลให้การสนับสนุนและเป็นพืชที่ให้ผลตอบแทนสูง ร้อยละ 3.4 ปลูกเพราะยางเป็นพืชที่โตเร็วและร้อยละ 1.1 ปลูกเพราะมีภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุน

4. เกษตรกรร้อยละ 68.2 เป็นสมาชิกหรือมีความสัมพันธ์กับศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางหรือสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในพื้นที่และร้อยละ 31.8 ไม่เป็นสมาชิกในองค์กรใด

5. พันธุ์ยางพาราที่เกษตรกรนิยมปลูกคือ RRIM600 ร้อยละ 95.5 ร้อยละ 17 ปลูก BPM24 ร้อยละ 15.9 ปลูก RRIT251 แต่ปลูกไม่มากนัก ร้อยละ 4.5 ปลูก PB235 และ PB255 และพันธุ์อื่นๆ อีกราวร้อยละ 8

6. เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราอาชีพปลูกยางเป็นอาชีพหลักร้อยละ 78 และยึดเป็นอาชีพเสริมร้อยละ 10 โดยมีรายได้ต่อปีมากกว่า 150,000 บาทร้อยละ 58 มีรายได้ปีละ 100,000-150,000 บาทร้อยละ 15.9 มีรายได้ปีละ 50,000-100,000 บาทร้อยละ 11.4 และมีรายได้ต่ำกว่า 10,000-50,000 บาทต่อปีร้อยละ 3.4 ประเภทสินค้าจากยางพาราที่เกษตรกรจำหน่ายร้อยละ 72.7 เป็นยางแผ่นดิบ โดยร้อยละ 22.7 จำหน่ายเป็นเศษยางหรือขี้ยาง ร้อยละ 1.1 จำหน่ายเป็นยางแผ่นรมควันในกรณีที่มีการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์และมีศักยภาพในการสร้างโรงรมควันของตนเอง ราคาขายแผ่นดิบเฉลี่ยที่

ขายได้กิโลกรัมละ 65-70 บาท น้ำยางข้นเฉลี่ยขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อยางแห้ง (Dry Rubber Content) ประมาณ 35-38 บาทต่อกิโลกรัมและเศษยางราคากิโลกรัมละ 35-40 บาท ในการจำหน่ายยางพารา นั้นเกษตรกรนิยมขายให้พ่อค้าร้อยละ 69.3 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรถที่เข้ามารับซื้อสินค้าถึงสวน ร้อยละ 17 มีการรวมกลุ่มแล้วจัดประมูลยางเพื่อจำหน่าย ร้อยละ 5.7 เกษตรกรนำมาจำหน่ายให้ตลาดกลางยางพาราและร้อยละ 3.4 ขายให้โรงงานอุตสาหกรรมหรือโรงงานแปรรูป ดังนั้นรูปแบบการขนส่งยาง จึงเป็นการให้บริการมารับซื้อโดยผู้ซื้อ ร้อยละ 63.6 และร้อยละ 25 เป็นการรวบรวมสินค้านำไปส่งขายเอง

7. เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้อยละ 70.5 ได้แก่ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในแต่ละพื้นที่ ให้การสนับสนุนด้านการให้ความรู้ทางวิชาการต่างๆ และไม่มีหน่วยงานให้การสนับสนุน ร้อยละ 29.5

8. เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราไม่มีการประชาสัมพันธ์ประเภทสื่อมากนักคิดเป็นร้อยละ 67 โดยส่วนใหญ่จะรับฟังข่าวสารหรือมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในชุมชนร้อยละ 15.9 ทั้งนี้การรับฟังข่าวสารเกี่ยวกับยางพาราร้อยละ 55.7 มาจากสื่อทางโทรทัศน์ ร้อยละ 42 มาจากการบอกเล่าจากเพื่อนบ้านและร้อยละ 30.7 มาจากการรับฟังทางวิทยุ

9. ปัญหาที่เกษตรกรผู้ปลูกยางพบร้อยละ 33 คือโรคและแมลงอาทิ เชื้อรา ร้อยละ 30.7 เป็นปัญหาด้านราคาที่ตกต่ำและเสถียรภาพของราคา ร้อยละ 13.6 เป็นปัญหาด้านปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย และยา ร้อยละ 11.4 เป็นปัญหาด้านเงินทุนและอื่นๆ และร้อยละ 6.8 เป็นปัญหาด้านกรรมสิทธิ์ที่ดิน โดยเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตต่อไร่ต่อปีประมาณ 1,500-3,000 บาทขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการดูแลรักษาและระยะเวลาในการปลูก

10. ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางนั้นเกษตรกรนิยมแปรรูปยางที่บ้านร้อยละ 46.6 ร้อยละ 40.9 แปรรูปยางหรือทำยางแผ่นที่สวน ร้อยละ 10.2 ไม่ได้แปรรูป เช่น ทำยางก้อนถ้วย (Cup lump) และร้อยละ 2.3 แปรรูปที่สหกรณ์ โดยเกษตรกรมีศักยภาพในการผลิตยางเพื่อจำหน่ายสูงสุด 1,500-2,000 กิโลกรัมต่อเดือน

11. เกษตรกรคิดว่าปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อราคายางมาจากนโยบายของรัฐบาลร้อยละ 43.2 ร้อยละ 10.2 เกิดจากคุณภาพของยาง จำนวนผู้ซื้อและระยะทางในการขนส่ง ร้อยละ 9.2 เชื่อว่าจากราคาของปัจจัยการผลิต ร้อยละ 6.8 เชื่อว่าเกิดจากปริมาณยางที่เข้าไปสู่ตลาด ร้อยละ 4.5 เชื่อว่าเกิดจากปริมาณความต้องการยางและร้อยละ 30.7 ไม่ทราบที่เกิดจากสาเหตุใด

12. ลักษณะการจ้างงานเพื่อทำงานในสวนยางร้อยละ 56.8 เกษตรกรไม่ได้จ้างใครเพราะใช้แรงงานในครอบครัว เช่น บุตร หลาน ภรรยา สามีและร้อยละ 33 จ้างแรงงานในท้องถิ่นร้อยละ 22.7 หรือแรงงานจากต่างจังหวัดร้อยละ 9.1 โดยมีเงื่อนไขแตกต่างกัน อาทิ การแบ่งรายได้สัดส่วน 50: 50 ร้อยละ 9.2, 60:40 ร้อยละ 20.7 จำนวนแรงงานที่ใช้ในการกรีดยางร้อยละ 25 มีแรงงาน 1-5 คน ร้อยละ 5.7 ใช้แรงงาน 6-10 คนและร้อยละ 2.3 ใช้แรงงานมากกว่า 10 คน ทั้งนี้เกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็นถึงจำนวนแรงงานที่ใช้ร้อยละ 67

13. ระดับความรู้ของเกษตรกรแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับยางพารา

ประเด็น	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การปลูกยาง	47	53.4	39	44.3	2	2.3
การแปรรูปยาง (ทำยางแผ่น/กรีดยาง)	41	46.6	31	35.2	16	18.2
การขยายพันธุ์ยางพารา	18	20.5	23	26.1	47	53.4
การดูแลรักษายางพารา	40	45.5	47	53.4	1	1.1
การบริหารจัดการ	38	43.2	45	51.1	5	5.7
อาชีพเสริมในสวนยางพารา	35	39.8	35	39.8	18	20.5
การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	38	43.2	39	44.3	11	12.5
เครื่องจักรเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยางพารา	23	26.1	42	47.7	23	26.1

- การปลูกยาง เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 53.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 44.3 ระดับน้อย ร้อยละ 2.3
- การแปรรูปยาง (ทำยางแผ่น/กรีดยาง) เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 46.6 ระดับปานกลาง ร้อยละ 35.2 ระดับน้อย ร้อยละ 18.2
- การขยายพันธุ์ยางพารา เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 20.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 26.1 ระดับน้อย ร้อยละ 53.4
- การดูแลรักษายางพารา เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 45.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 53.4 ระดับน้อย ร้อยละ 1.1
- การบริหารจัดการ เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 43.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 51.1 ระดับน้อย ร้อยละ 5.7
- อาชีพเสริมในสวนยางพารา เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 39.8 ระดับปานกลาง ร้อยละ 39.8 ระดับน้อย ร้อยละ 20.5
- การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 43.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 44.3 ระดับน้อย ร้อยละ 12.5
- เครื่องจักรเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยางพารา เกษตรกรมีความรู้ระดับมาก ร้อยละ 26.1 ระดับปานกลาง ร้อยละ 47.7 ระดับน้อย ร้อยละ 26.1

14. ความคิดเห็นด้านการผลิต การตลาด และการแข่งขันของประเทศ พบว่า

ด้านการผลิต เกษตรกรมีความคิดเห็นดังนี้

- ขณะนี้ประเทศไทยมีการขยายพื้นที่การปลูกยางพารากันมากขึ้น เพราะมีราคาเป็นแรงจูงใจในการปลูก ในขณะที่เดียวกันประชากรมีเพิ่มมากขึ้น จึงมีความต้องการในการใช้ยางกันมากขึ้นด้วยเช่นกัน
- ควรจัดให้มีการอบรมในการผลิตยางแผ่นดิบที่มีคุณภาพให้มากขึ้น เพื่อจะได้จำหน่ายยางพาราในราคาที่สูงขึ้น ต้องการให้มีการแปรรูปยางพาราให้ครบกระบวนการผลิตด้านการตลาด เกษตรกรมีความคิดเห็นดังนี้
- ภายใน 5 – 10 ปี ตลาดยางพารายังมีสภาพดีขึ้นอยู่เพราะตลาดยังมีความต้องการใช้ยางพารา
- ราคาขายในการจำหน่ายยางพาราจะสูงขึ้น
- ต้องการให้มีตลาดกลางยางพาราและโรงงานแปรรูปในจังหวัดของตน
- เกษตรกรมีความกังวลว่าราคาในการจำหน่ายอาจลดลงเนื่องจากมีผู้ปลูกยางพารากันมากขึ้น
- ยางพาราอาจล้นตลาด
- ตลาดยางพาราจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับรัฐบาลและการบริหารประเทศ
- ด้านศักยภาพยางพาราของประเทศ เกษตรกรมีความคิดเห็นดังนี้
- ประเทศไทยเป็นอันดับ 1 ของโลกในเรื่องยางพาราเพราะยังมีพื้นที่ในการปลูกยางพาราอีกมาก
- ศักยภาพยางพาราของประเทศน่าจะมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ
- มีศักยภาพในการส่งออก
- ภาคเหนือของประเทศจะขยายมากขึ้น

ข. กลุ่มผู้นำเข้าและส่งออกยาง

1. จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด 4 คนผู้ให้ข้อมูลเป็นชายทั้งหมด ร้อยละ 50 อายุ 41-50 ปีและร้อยละ 25 อายุ 31-40 และมากกว่า 51 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 25 และร้อยละ 75 ไม่แสดงความคิดเห็น ผู้ประกอบการทั้งหมดประกอบธุรกิจนำเข้า ส่งออกยางและผลิตผลิตภัณฑ์ยางประเภทต่างๆ โดยประกอบธุรกิจระหว่าง 0-5 ปีร้อยละ 75 หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนคือคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือ BOI ซึ่งจะช่วยเหลือด้านกระบวนการและความรู้เรื่องการส่งออก

2. ประเทศหลักในการส่งออกคือ จีน อเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลี โดยเงื่อนไขในการส่งออกที่ใช้ร้อยละ 25 คือ CIF ซึ่ง FOB และอื่นๆอีกน้อยละ 75 สินค้าที่ส่งออกร้อยละ 75 คือยางแท่ง ร้อยละ 50 คือยางแผ่นรมควันและร้อยละ 25 คือยางแผ่นดิบและผลิตภัณฑ์อื่นๆ

3. ราคาขายที่ใช้ในการอ้างอิงร้อยละ 50 อ้างอิงจากตลาดกลางและร้อยละ 25 อ้างอิงจากราคาตลาดโลกและอื่นๆ โรงงานส่วนใหญ่ไม่เน้นการประชาสัมพันธ์เพราะมีลูกค้าเดิมอยู่แล้ว

4. ผู้ประกอบการเชื่อว่าปัจจัยที่มีผลต่อกลไกราคายางในตลาดมาจากกระยะทางการขนส่ง ร้อยละ 75 และร้อยละ 25 มาจากความต้องการผลผลิต นโยบายรัฐบาล จำนวนผู้ซื้อและคุณภาพของ

ยาง อีกทั้งเชื่อว่าในอนาคตการค้ายางจะมีความยากขึ้นเรื่อยๆซึ่งมีปัญหาคือผู้ซื้อที่อำนาจในการต่อรองราคาสูง ค่าเงินบาทแข็งตัว ราคาน้ำมันในการขนส่งแพง

5. ผู้ประกอบการเชื่อว่าด้านตลาดยางพารานั้นมีแนวโน้มที่จะไม่ตกต่ำไปกว่านี้ และก็คงไม่สูงไปกว่านี้เช่นกัน แต่ตลาดยางพาราน่าจะผันผวน ด้านการผลิตเชื่อว่าขณะนี้ประเทศไทยมีการขยายพื้นที่การปลูกยางพารากันมากขึ้น การผลิตยางของไทยยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ด้านการตลาดนั้นราคาขายยังกำหนดราคาที่ต้องการไม่ได้ ด้านศักยภาพของประเทศเชื่อว่าในอนาคตอาจล้ำหลัง เวียดนาม ลาวและอินโดนีเซีย

ค. กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนยางพารา

1. จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด 6 คน ผู้ให้ข้อมูลเป็นชาย ไม่ระบุอายุร้อยละ 66.7 และอายุ 41-50 ร้อยละ 33.3 ไม่ระบุระดับการศึกษาโดยร้อยละ 16.7 เป็นนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ผู้อำนวยการ หัวหน้าแผนกปฏิบัติการหรือหัวหน้าฝ่ายส่งมอบ ซึ่งปฏิบัติงานมากกว่า 11 ปี ร้อยละ 50 และปฏิบัติงานระหว่าง 0-5 ปีร้อยละ 50 เช่นเดียวกัน

2. จำนวนบุคลากรในองค์กรร้อยละ 50 มีบุคลากร 11-20 คน ซึ่งองค์กรส่วนใหญ่ทำหน้าที่ด้านการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

- บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับยางพารา
 - 1) ดูแลเกษตรกรที่ปลูกยางพาราในจังหวัดพื้นที่รับผิดชอบ เช่น การให้คำแนะนำในการดูแลบำรุงรักษาต้นยางพารา, การใส่ปุ๋ย, การสำรวจดิน เป็นต้น
 - 2) ส่งเสริมการปลูกยางพาราตามนโยบายรัฐบาล
 - 3) จัดตั้งกลุ่มพัฒนาส่วนสงเคราะห์
 - 4) จัดตั้งตลาดประมูลยางท้องถิ่นและตลาดกลางยางพารา
- หน่วยงานให้ความช่วยเหลือต่อเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในด้าน
 - 1) จัดตลาดประมูลยางพารา
 - 2) ให้ความรู้ด้านวิชาการ
 - 3) รับซื้อยางแผ่นดิบจากเกษตรกร
- นโยบายในการสนับสนุนยางพาราในอนาคต
 - 1) นโยบายในอนาคตขึ้นอยู่กับนโยบายรัฐบาล
 - 2) เป็นโครงการต่อเนื่อง ดูแลเกี่ยวกับยางในทุกด้าน
 - 3) เปิดตลาดเครือข่าย
- กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุนต่อธุรกิจยางพารา
 - 1) สนับสนุนสหกรณ์กองทุนสวนยาง
 - 2) จัดตั้งตลาดกลางท้องถิ่น
 - 3) ตัวกลางรับซื้อยางแผ่นดิบ

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกยางพารา

3. ปัญหาที่เกษตรกรต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานมากที่สุด ได้แก่ การขอต้นยางชำถุงและพันธุ์ยาง เงินทุนหมุนเวียน ปรึกษาการดูแลรักษาต้นยางพารา การรวมกลุ่มและการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร และอาชีพเสริมในสวนยาง

4. ในด้านการผลิต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชื่อว่า จะมีการปลูกยางพาราเพิ่มขึ้น เพราะเป็นช่วงกระแส มีพื้นที่ในการปลูกยางพารามาก ไทยยังมีพื้นที่ปลูกยางพาราอีกมาก (ประมาณ 1 ล้านไร่) อนาคตไทยจะเป็นอันดับสองรองจากประเทศอินเดีย ไทยมีศักยภาพและมีเสถียรภาพเมื่อเทียบกับประเทศอินโดนีเซีย ไทยเป็นแหล่งวัตถุดิบ ในด้านการตลาดเชื่อว่า ตลาดยางพาราในประเทศไทยจะมีการขยายเพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการของตลาด ตลาดจีนเป็นอันดับ 1 ในส่วนของยางแผ่นรมควัน รองลงมาคือญี่ปุ่นถ้าผลิตได้คุณภาพก็ดี แต่ต้นทุนการผลิตของไทยกลับสูง ประเทศไทยมีการคมนาคมขนส่งที่สะดวกเพราะติดกับประเทศลาว มีตลาดเอกชนเพิ่มขึ้น จึงทำให้เกษตรกรมาขายที่ตลาดกลางลดน้อยลง ด้านศักยภาพของประเทศเชื่อว่าต้นทุนการผลิตของไทยสูงกว่าอินเดียและอินโดนีเซียแต่ประเทศไทยก็มีศักยภาพ จะมีพื้นที่ในการปลูกยางพาราแบบก้ำวกระโดดโดยอินเดียกำลังจะมาเทียบเคียง

ง. กลุ่มผู้ค้าส่งค้าปลีก

1. จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด 2 คน ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชายร้อยละ 66.7 และเพศหญิงร้อยละ 33.3 มีอายุระหว่าง 41-50 ปีร้อยละ 66.7 และอายุ 21-30 ร้อยละ 33.3 โดยร้อยละ 66.7 จบการศึกษาปริญญาตรีและร้อยละ 33.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2. ลักษณะของกิจการร้อยละ 33.3 ปลูกและขายยางแผ่นดิบ ร้อยละ 33.3 ขายยางแผ่นรมควัน และร้อยละ 33.3 รับซื้อยางเพื่อจำหน่าย อาทิ ยางกันถ้วย มีแหล่งรับซื้อยางในหมู่บ้านร้อยละ 66.7 รับซื้อในอำเภอร้อยละ 66.7 และรับซื้อในตำบลร้อยละ 33.3 ส่วนใหญ่รับซื้อเป็นยางแผ่นดิบร้อยละ 66.7 และรับซื้อเศษยางหรือยางกันถ้วยร้อยละ 33.3

3. ปัญหาที่พบในการนำสินค้าไปจำหน่ายต่อคือราคาเปลี่ยนแปลงและการตัดราคาร้อยละ 66.7 ไม่ประสบปัญหาร้อยละ 33.3 การรับค่าตอบแทนในการขายสินค้าร้อยละ 100 รับเป็นเงินเชื่อทั้งหมด

4. พ่อค้ารวมกองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตโดยเชื่อว่าขณะนี้ประเทศไทยมีการขยายพื้นที่การปลูกยางพารากันมากขึ้น ด้านการผลิตยางพาราของประเทศไทยยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร

จ. กลุ่มโรงงานแปรรูปยางพารา

1. จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด 7 คน ผู้ให้ข้อมูลเป็นชายร้อยละ 81.8 และหญิงร้อยละ 18.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปีร้อยละ 45.5 และร้อยละ 18.2 อายุ 31-40 ปีและมากกว่า 51 ปี มีระดับการศึกษาร้อยละ 45.5 ปริญญาตรีและไม่แสดงความคิดเห็น และร้อยละ 9.1 สูงกว่าปริญญาตรี

2. ลักษณะของธุรกิจคือเป็น โรงงานแปรรูปน้ำยางและยางแท่งร้อยละ 45.5 ผลิตยางแผ่นรมควันร้อยละ 36.4 และผลิตถุงมือยาง ถุงยางอนามัยและยางรัดของร้อยละ 9.1 มีระยะเวลาในการ

ดำเนินธุรกิจร้อยละ 54.5 มากกว่า 11 ปี ร้อยละ 27.3 ไม่เกิน 5 ปีและร้อยละ 18.2 ดำเนินการระหว่าง 6-10 ปี มีแรงงานร้อยละ 36.4 มากกว่า 100 คน ร้อยละ 27.3 จำนวน 71-100 คน

3. ประเภทสินค้าที่จำหน่ายได้แก่ยางแผ่นดิบและน้ำยางสดร้อยละ 54.5 ยางแผ่นรมควัน ร้อยละ 18.2 เศษยางและยางแท่งร้อยละ 9.1 โดยราคาที่ใช้อ้างอิงร้อยละ 45.5 มาจากราคาตลาดโลก และร้อยละ 27.3 อ้างอิงราคาตลาดกลางและแหล่งอื่นๆ มีการส่งขายในต่างประเทศร้อยละ 81.8 และจำหน่ายในประเทศร้อยละ 9.1 อาศัยการขนส่งแบบจ้างตัวแทนขนส่งร้อยละ 72.7 และนำสินค้าไปจำหน่ายเองร้อยละ 18.2

4. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสินค้าและองค์กรร้อยละ 54.5 และไม่มีการประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 45.5 เนื่องจากเน้นกลุ่มลูกค้าเดิมเป็นหลัก ส่วนการรับข้อมูลข่าวสารร้อยละ 81.8 รับประทานอาหาร ข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 45.5 ทราบข้อมูลผ่านทางนิตยสารและเอกสาร

5. ปัญหาที่พบในการผลิตและการตลาดได้แก่ ด้านต้นทุนการผลิตร้อยละ 45.5 ต้นทุนการขนส่งและความผันผวนของสภาพเศรษฐกิจร้อยละ 27.3 และคุณภาพสินค้าร้อยละ 9.1

6. ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อกลไกราคาตลาดยางมาจากปริมาณ ความต้องการผลผลิตร้อยละ 63.6 ต้นทุนและปัจจัยการผลิตร้อยละ 54.5 ปริมาณผลผลิตที่ส่งเข้า ตลาดและระยะทางในการขนส่งร้อยละ 18.2 อีก 9.1 คิดว่ามาจากนโยบายของรัฐบาล จำนวนของผู้ซื้อและคุณภาพยางพารา

7. การรับซื้อวัตถุดิบยางพาราร้อยละ 63.6 รับซื้อมาจากพ่อค้ารวมกองหรือพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 54.5 รับซื้อมาจากเกษตรกรผู้ปลูกโดยตรง ร้อยละ 45.5 รับซื้อมาจากเกษตรกรที่รวมกลุ่มกัน หรือสหกรณ์ โดยมีการกำหนดราคาเท่ากันผู้ซื้อรายอื่นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 27.3 กำหนดราคาจาก ตลาดกลางและร้อยละ 18.2 กำหนดราคาด้วยตัวเอง

8. ปัญหาที่ผู้ประกอบการ โรงงานแปรรูปพบร้อยละ 45.5 มาจากราคายางที่เปลี่ยนแปลง ร้อยละ 18.2 ไม่มีปัญหา และร้อยละ 18.2 มีปัญหาด้านการคัดคุณภาพและการตัดราคาและ 9.1 เกิด จากสินค้าค้างสต็อก ในการจำหน่ายสินค้ามีการรับเงินเป็นเงินสดและเงินเชื่อร้อยละ 54.5 รับเป็น เงินเชื่อทั้งหมดร้อยละ 36.4 และรับเป็นเงินสดทั้งหมดร้อยละ 9.1

9. ลักษณะบรรจุภัณฑ์ของโรงงานร้อยละ 45.5 เป็นผลิตภัณฑ์อัดก้อน ร้อยละ 36.4 บรรจุ ลงถังหรือแท็งก์ อาทิ น้ำยางข้น และร้อยละ 27.3 ห่อพลาสติก อาทิ ยางแท่ง โดยมีตลาดที่สำคัญ ได้แก่ จีน ฮองกง เกาหลีใต้ ฮ่องกง ญี่ปุ่น ศรีลังกา บังกลาเทศ ฟิลิปปินส์ รัสเซียและออสเตรเลีย

10. ในด้านทิศทางการตลาดสาหรรมยางพาราในอนาคตเชื่อว่าตลาดยางพารา ณ ปัจจุบันยังคง คืออยู่เนื่องจากความต้องการในการใช้ยางยังมากอยู่ ในด้านการผลิตเชื่อว่าขณะนี้ประเทศไทยมีการ ขยายพื้นที่การปลูกยางพารากันมากขึ้น ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง คู่แข่งที่น่ากลัว ได้แก่ ประเทศ ลาว เวียดนาม ด้านการตลาดเชื่อว่าต้องมีการประชาสัมพันธ์และเพิ่มศักยภาพยางพาราของประเทศ

ไทยให้มากขึ้น อยากให้มีการขยายตลาดไปยังประเทศอินเดีย ด้านศักยภาพของประเทศเชื่อว่าประเทศน่าจะมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างในประเทศเวียดนาม

การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเทศเวียดนามสามารถรวบรวมได้เพียงกลุ่มผู้ประกอบการเท่านั้น โดยได้รับความร่วมมือจากสมาคมยางพาราเวียดนาม ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราไม่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เบื้องต้น ทั้งนี้โดยวัฒนธรรมและความเชื่อของคนเวียดนาม ไม่พึงพอใจต่อคำถามส่วนตัวที่บรรจุในแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ จึงสามารถสรุปข้อมูลได้ดังนี้

ก. กลุ่มโรงงานแปรรูปยาง

1. จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด 8 คน เป็นชายทั้งหมด มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 12.5 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 50 อายุ มากกว่า 51 ปี ร้อยละ 25 และไม่ระบุอายุ ร้อยละ 12.5
2. ระดับการศึกษาของผู้กรอกแบบสอบถาม ร้อยละ 87.5 จบปริญญาตรีและร้อยละ 12.5 ไม่แสดงความคิดเห็น
3. ลักษณะของธุรกิจการแปรรูปยางพารา ร้อยละ 25 ผลิตยางยานพาหนะ ร้อยละ 12.5 ผลิตรองเท้าและยางแผ่นรมควัน และร้อยละ 50 ผลิตสินค้าอื่นๆ อาทิ Concentrate latex, SVR20 โดยประกอบธุรกิจเป็นเวลา 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 62.5 ระยะเวลา 6-10 ปี ร้อยละ 18.2 และร้อยละ 12.5 ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวนคนงานในโรงงาน 100 คนขึ้นไป ร้อยละ 62.5 คนงาน 71-100 คน ร้อยละ 25 และ 10-30 คน ร้อยละ 12.5 ประเภทของยางพาราที่แปรรูป ร้อยละ 75 คือยางแท่งและร้อยละ 25 เป็นยางประเภทอื่นๆ
4. มีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ร้อยละ 75 และไม่ได้รับการสนับสนุน ร้อยละ 25
5. ราคายางพาราที่โรงงานรับซื้ออ้างอิงมาจากราคาตลาดโลก ร้อยละ 50 อ้างอิงจากราคาตลาดกลาง ร้อยละ 25 และสอบถามจากสมาชิกในแวดวงยางพารา ร้อยละ 25 วิธีการจำหน่ายยางพาราใช้วิธีส่งออกต่างประเทศ ร้อยละ 87.5 ส่งขายให้แก่โรงงานในประเทศ ร้อยละ 75 และจำหน่ายผ่านตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 25 การขนส่งที่ใช้คือมีรถมารับซื้อที่โรงงาน ร้อยละ 75 จ้างบริษัทขนส่งหรือตัวแทนส่งออก ร้อยละ 25 และนำรถบรรทุกไปขายเอง ร้อยละ 12.5
6. วิธีการประชาสัมพันธ์ที่ใช้ ร้อยละ 75 ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 62.5 ใช้หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 50 ใช้นิตยสาร ร้อยละ 25 ใช้โทรทัศน์ ร้อยละ 12.5 ใช้วิทยุ
7. ปัญหาที่พบในการผลิตและการตลาดคือปัญหาด้านต้นทุนการผลิตและความผันผวนของสภาพเศรษฐกิจ ร้อยละ 25 และปัจจัยอื่นๆ ร้อยละ 12.5
8. การรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยางพารา ร้อยละ 37.5 มาจากการบอกต่อจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 37.5 และร้อยละ 25 มาจากนิตยสารและหนังสือพิมพ์

9. ความคิดเห็นด้านปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาขายในตลาดยางพารา คือ ปริมาณความต้องการผลผลิต ร้อยละ 50 ปริมาณผลผลิตที่ส่งเข้าตลาด ร้อยละ 37.5 การขนส่งและคุณภาพยางพารา ร้อยละ 12.5

10. โรงงานรับซื้อวัตถุดิบยางมาจากเกษตรกร ร้อยละ 25 รับซื้อมาจากพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 12.5 และแหล่งอื่นๆ ร้อยละ 25

11. ปัญหาที่พบในการขายยางคือ ราคามีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 37.5 ร้อยละ 12.5 มาจากการตัดราคาและ ร้อยละ 12.5 ไม่มีปัญหา รูปแบบในการรับรายได้ ร้อยละ 50 ไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 37.5 เป็นเงินเชื่อและ ร้อยละ 12.5 รับเป็นทั้งเงินสดและเงินเชื่อ

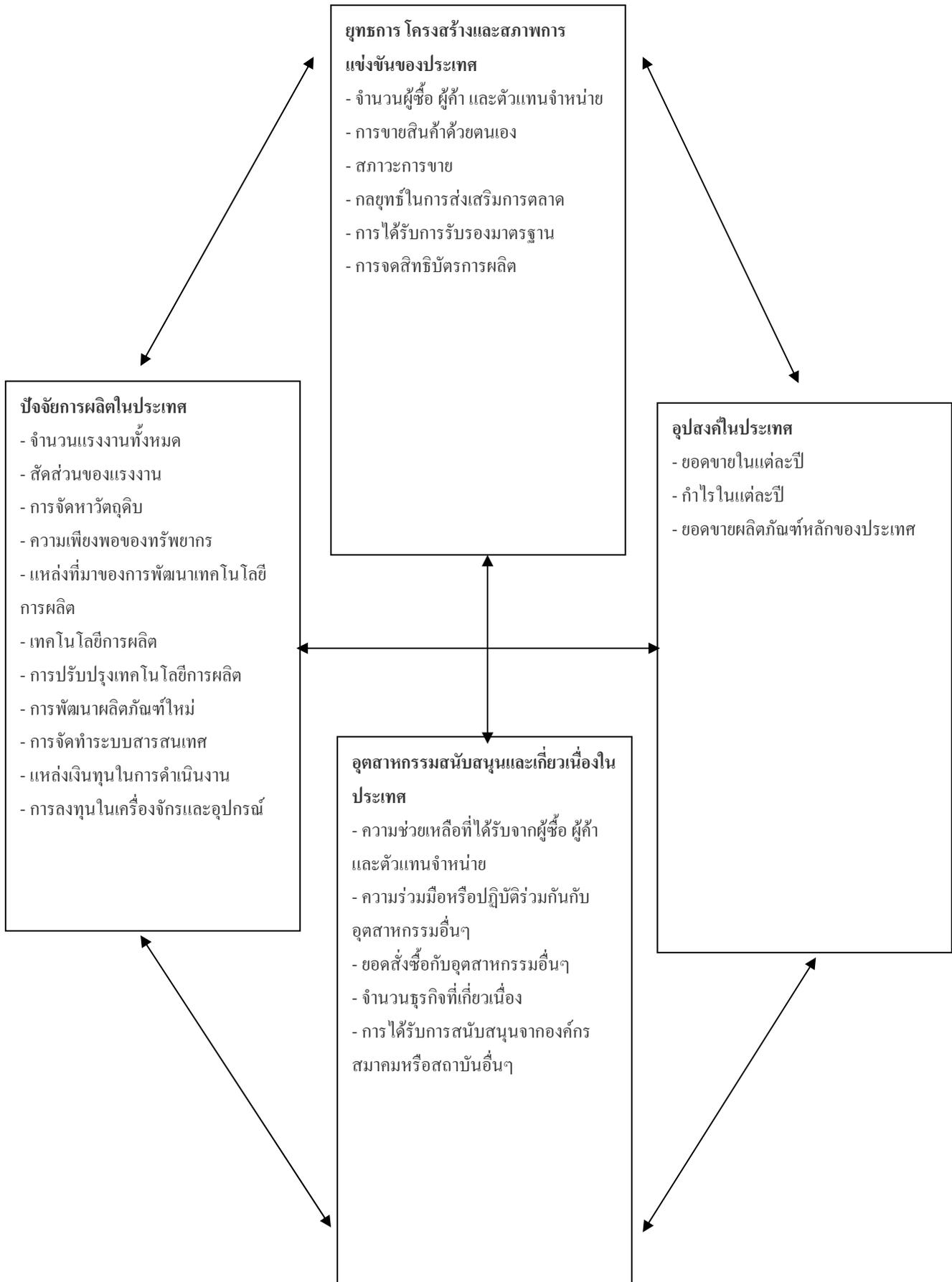
4.2 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันด้วยระบบเพชร (Diamond Model)

ข้อมูลเพื่อการศึกษาได้มาจากข้อมูลทุติยภูมิ จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ซึ่งในแต่ละตัวบ่งชี้มีการกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนในการวิเคราะห์ และมีตัวบ่งชี้ตามแนวคิดระบบเพชรตามภาพที่ 4.1 และเกณฑ์การพิจารณาศักยภาพตามตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 เกณฑ์การพิจารณาระดับศักยภาพ

คะแนนร้อยละเฉลี่ย	ระดับศักยภาพ
80.01-100.00	สูง
60.01-80.00	ค่อนข้างสูง
40.01-60.00	ปานกลาง
20.01-40.00	ค่อนข้างต่ำ
0.00-20.00	ต่ำ

ภาพที่ 4.1 การกำหนดตัวบ่งชี้จากข้อมูลปฐมภูมิตามแนวคิดระบบเพชร

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของไทย

ปัจจัย	คะแนนการประเมิน
1) ยุทธการ โครงสร้างและสภาพการแข่งขันของประเทศ	
- จำนวนผู้ซื้อ ผู้ค้า และตัวแทนจำหน่าย	4
- การขายสินค้าด้วยตนเอง	1
- สภาพะการขาย	2
- กลยุทธ์ในการส่งเสริมการตลาด	2
- การได้รับการรับรองมาตรฐาน	1
- การจดสิทธิบัตรการผลิต	1
2) ปัจจัยการผลิตในประเทศ	
- จำนวนแรงงานทั้งหมด	3
- สัดส่วนของแรงงาน	3
- การจัดหาวัตถุดิบ	4
- ความเพียงพอของทรัพยากร	4
- แหล่งที่มาของการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต	1
- เทคโนโลยีการผลิต	2
- การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต	1
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	1
- การจัดทำระบบสารสนเทศ	1
- แหล่งเงินทุนในการดำเนินงาน	1
- การลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์	2
3) อุปสงค์ในประเทศ	
- ยอดขายในแต่ละปี	4
- กำไรในแต่ละปี	3
- ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักของประเทศ	4
4) อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องในประเทศ	
- ความช่วยเหลือที่ได้รับจากผู้ซื้อ ผู้ค้าและตัวแทนจำหน่าย	2
- ความร่วมมือหรือปฏิบัติร่วมกันกับอุตสาหกรรมอื่นๆ	2
- ยอดสั่งซื้อกับอุตสาหกรรมอื่นๆ	2
- จำนวนธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	2
- การได้รับการสนับสนุนจากองค์กร สมาคมหรือสถาบันอื่นๆ	2
รวม	66

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขันของเวียดนาม

ปัจจัย	คะแนนการประเมิน
1) ยุทธการ โครงสร้างและสภาพการแข่งขันของประเทศ	
- จำนวนผู้ซื้อ ผู้ค้า และตัวแทนจำหน่าย	2
- การขายสินค้าด้วยตนเอง	2
- สภาพะการขาย	2
- กลยุทธ์ในการส่งเสริมการตลาด	3
- การได้รับการรับรองมาตรฐาน	2
- การจดสิทธิบัตรการผลิต	1
2) ปัจจัยการผลิตในประเทศ	
- จำนวนแรงงานทั้งหมด	4
- สัดส่วนของแรงงาน	3
- การจัดหาวัตถุดิบ	2
- ความเพียงพอของทรัพยากร	1
- แหล่งที่มาของการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต	2
- เทคโนโลยีการผลิต	2
- การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต	1
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	1
- การจัดทำระบบสารสนเทศ	1
- แหล่งเงินทุนในการดำเนินงาน	2
- การลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์	3
3) อุปสงค์ในประเทศ	
- ยอดขายในแต่ละปี	4
- กำไรในแต่ละปี	3
- ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักของประเทศ	2
4) อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องในประเทศ	
- ความช่วยเหลือที่ได้รับจากผู้ซื้อ ผู้ค้าและตัวแทนจำหน่าย	2
- ความร่วมมือหรือปฏิบัติร่วมกันกับอุตสาหกรรมอื่นๆ	3
- ยอดสั่งซื้อกับอุตสาหกรรมอื่นๆ	3
- จำนวนธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	2
- การได้รับการสนับสนุนจากองค์กร สมาคมหรือสถาบันอื่นๆ	4
รวม	57

จากผลการวิเคราะห์เบื้องต้นเพื่อเปรียบเทียบศักยภาพในการแข่งขันโดยใช้ Diamond Model จะพบว่าในภาพรวมไทยมีศักยภาพในการแข่งขันในระดับค่อนข้างสูง โดยเวียดนามอยู่ใน

ระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามในบางประเด็นเวียดนามก็มีขีดความสามารถมากกว่าไทย อาทิ ยุทธการ โครงสร้างและสภาพการแข่งขัน เนื่องจากหากมองในแง่ของตลาด เวียดนามมีพื้นที่ ศักยภาพอยู่ใกล้กับจีน แม้จำนวนผู้ซื้อ ผู้ค้า และตัวแทนจำหน่ายจะน้อยกว่าไทย หรือแม้แต่กลยุทธ์ ในการขายเวียดนามเองก็กำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยการผลิตในประเทศในแง่ของแรงงาน ซึ่ง โดยภาพรวมไทยอยู่ในระดับที่ดีกว่า แต่หากมองในแง่ของแรงงาน เวียดนามกลับมีความสามารถ ในการจัดหาแรงงานที่มีค่าแรงต่ำกว่าไทย แต่เวียดนามกลับด้อยเรื่องความเพียงพอของทรัพยากร แต่อาศัยการเติมเต็มจากการลงทุนขยายพื้นที่ปลูกยางไปยังประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ลาวและกัมพูชา ในแง่ของการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง ไทยมีองค์กรสนับสนุนในรูปแบบต่างๆแก่เกษตรกร ผู้ปลูกยางเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ผู้ประกอบการจะได้รับความช่วยเหลือจาก BOI เท่านั้น ส่วน เวียดนามมีภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เช่น VRA และ VRG ให้การสนับสนุนไปพร้อมกับนโยบายการ ขยายการลงทุนจากต่างประเทศโดยรัฐบาลเวียดนาม

4.2.1 สรุปการวิเคราะห์อุตสาหกรรมยางเวียดนาม

เงื่อนไขด้านนโยบายของรัฐบาล (Government Sector)

รัฐบาลเวียดนามมีความชัดเจนมากในการส่งเสริมพัฒนาการผลิตยางพารา มีเป้าหมายที่ ชัดเจนในทุกมิติ โดยมีนโยบายที่จะปรับปรุงการทำสวนยางของเกษตรกรรายย่อยให้ได้ผลผลิตที่มี คุณภาพดี และมีปริมาณมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตโดยรวมของประเทศให้สูงขึ้น (ศักดิ์, 2550) เนื่องจากรัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของต้นยางพาราว่าเป็นหนึ่งในพืชทางการเกษตรที่สำคัญ ของประเทศ รัฐบาลเวียดนามจึงได้เริ่มโครงการ Agricultural Diversification Project (ADP) ซึ่ง ได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจาก World Bank (WB) และ French Development Agency (AFD) ซึ่งวัตถุประสงค์โดยรวมของโครงการนี้คือเพื่อกระจายและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มและ รักษาความคงตัวของรายได้และการมีงานทำของคนในชนบท โดยการสร้างเกษตรกรรายย่อย สำหรับการเพาะปลูกยางพาราและปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ในการเลี้ยงสัตว์ปีก (Phuc, 2008)

ด้านอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพารา นโยบายของรัฐบาลในการให้ความสะดวกและ ช่วยเหลือการลงทุนจากต่างประเทศนั้นมีความชัดเจนมาก โดยรัฐบาลได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบการค้าและการลงทุนเพื่ออำนวยความสะดวกหรือให้เกิดความคล่องตัว สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ส่งเสริมการลงทุนในด้านสิทธิพิเศษต่างๆ เช่น การถือครองที่ดิน มาตรการด้านภาษี อำนวยความสะดวกกระบวนการจดทะเบียนตั้งโรงงานและเร่งดำเนินนโยบาย One-policy Only เพื่อลดต้นทุนให้แก่นักลงทุนจากต่างประเทศในสาขาโทรคมนาคม ไฟฟ้า และ คมนาคมขนส่ง รวมถึงการปฏิรูประบบราชการให้โปร่งใส เพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้า โลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548) รัฐบาลไม่เพียงแต่ ส่งเสริมให้ปลูกยางพาราเท่านั้น แต่ยังมีวางแผนในการสร้างโรงงานแปรรูปน้ำยางในพื้นที่ เพาะปลูก เพื่อให้มีกำลังการผลิตที่สอดคล้องกับปริมาณน้ำยางที่ผลิตได้ในแต่ละพื้นที่ (Anon,

2005) ประเทศเวียดนาม ไม่มีการกำหนดนโยบายระยะยาว มีการวางยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไข ปรับปรุง การดำเนินการได้ทันที หากมาตรการใหม่ดีกว่าเดิม รัฐจะตัดสินใจได้ทันที ในประเด็นนี้ ประเทศ เวียดนามจะได้เปรียบประเทศไทยซึ่งมีการเปลี่ยนรัฐบาลค่อนข้างบ่อย เวียดนามประกาศใช้ กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ ฉบับแรก เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2531 ต่อมาในปี 2535 มีการ เพิ่มเติมและแก้ไขเพื่อส่งเสริมและดึงดูดให้มีการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบัน กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ ฉบับล่าสุดที่ใช้ประกาศเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2539 ซึ่ง กฎหมายนี้ค่อนข้างชัดเจนและเอื้อประโยชน์แก่นักลงทุน โดยรัฐบาลส่งเสริมการลงทุนจาก ต่างประเทศและยืนยันที่จะไม่ยึดกิจการเป็นของรัฐ รวมทั้งอนุญาตให้ส่งเงินทุนและกำไรกลับ ประเทศได้ โดยรัฐจะไม่เก็บภาษีเครื่องจักรอุปกรณ์และวัสดุก่อสร้างที่นำเข้ามาเพื่อผลิตสินค้า ส่งออก นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติโครงการลงทุนจากต่างชาติ โดยใช้ระบบ “เสร็จสิ้นในขั้นตอนเดียว” (One-Stop Service) เพื่อให้การอนุญาตลงทุนเป็นไปอย่าง รวดเร็ว รวมทั้งเร่งแก้ปัญหาความล่าช้าเกี่ยวกับการขออนุญาตลงทุน เช่น การขอใช้ที่ดิน การขอ จัดเตรียมที่ดิน และการขออนุญาตดำเนิน โครงการในที่ดินแปลงนั้น มีการส่งเสริมการลงทุนทั้งใน ด้านสิทธิพิเศษต่างๆ เช่น การถือครองที่ดิน มาตรการด้านภาษี และการอำนวยความสะดวกในการ ขอตังโรงงาน ส่งผลให้การลงทุนในเวียดนามมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งจากนักลงทุนชาวไทย และชาติอื่นๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548)

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเวียดนามเริ่มมีนโยบายสงวนอุตสาหกรรมบางประเภทไว้สำหรับชาว เวียดนาม เช่น อุตสาหกรรมเบาบางประเภท ขณะเดียวกันทิศทางการส่งเสริมการลงทุนจาก ต่างประเทศได้เริ่มเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีต่ำเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยี สูงขึ้น และปรับเปลี่ยนนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศประเภทการร่วมทุนมาเป็นการ ลงทุนจากต่างประเทศสัดส่วน 100 เปอร์เซ็นต์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ, 2548)

เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)

ด้านแรงงาน

ประมาณปลายปี ค.ศ. 2004 มีประชากรชาวเวียดนามมากกว่า 100,000 คนทำงานใน อุตสาหกรรมยางพาราและได้รับรายได้เฉลี่ย 2.5 ล้านเวียดนามดอง/คน/เดือน (Dung, 2006) Vietnam Rubber Association ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับการได้มาซึ่งผลผลิตยางพาราที่ยั่งยืนนั้น เกษตรกรต้องได้รับการฝึกฝน และบริษัทเอกชนต้องทำความเข้าใจและใช้เทคนิคทางการเกษตร แบบใหม่ ส่วนรัฐบาลนั้นต้องหาแหล่งทุนสำหรับสนับสนุนเกษตรกรเพื่อฟื้นฟูและขยายขนาดของ สวนยาง (Thuy, 2006) ในประเทศเวียดนามคนงานกรีดยางมีเงินเดือนประจำขั้นต่ำเดือนละ ประมาณ 11,360 บาท ซึ่งมีความมั่นคงและแน่นอน (ศักดิ์, 2007) แรงงานในการทำสวนยางพารา

และสวนผลไม้ในเวียดนามส่วนใหญ่เป็นคนเขมร ซึ่งค่าจ้างแรงงานถูกกว่าแรงงานชาวเวียดนามมาก (ศักดิ์ดา, 2005)

ที่ดินหรือพื้นที่เพาะปลูกยางพารา

ได้มีการนำเอาเมล็ดยางพารา (*Hevea*) มาปลูกในประเทศเวียดนามครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1897 หลังจากนั้นเป็นระยะเวลา 9 ปี ก็ได้มีพื้นที่เพาะปลูกยางพาราเพื่อการค้าแห่งแรกขึ้นในทางตอนใต้ (South) ของประเทศซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของอุตสาหกรรมยางพาราในประเทศเวียดนาม (Thung, 2006; Phuc, 2008) ส่วนในพื้นที่สูง (Highlands) นั้นได้มีการเพาะปลูกยางพาราครั้งแรกในปี ค.ศ. 1923 และได้มีการพัฒนาวิธีการเพาะปลูกจนกระทั่งถึงจุดสูงสุดในช่วงปี ค.ศ. 1960-1962 ก่อนที่จะเกิดภาวะตกต่ำอย่างยาวนานของอุตสาหกรรมยางพาราเนื่องจากสงครามในประเทศเวียดนาม หลังจากสงครามได้เสร็จสิ้นลง ก็ได้มีโครงการฟื้นฟูการเพาะปลูกยางพาราอีกครั้งอย่างมากมาย และได้มีการขยายการเพาะปลูกออกไปเริ่มตั้งแต่ตอนใต้ ตามมาด้วยพื้นที่สูง และเมื่อเร็วๆ นี้ก็ได้เริ่มปลูกในแถบชายฝั่งทะเล (Coastal Region) ของประเทศ (Phuc, 2006) ในปี ค.ศ. 1958 ได้มีการทดลองปลูกยางพาราในภาคเหนือของเวียดนามและได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1961 เป็นต้นมา จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1975 มีพื้นที่เพาะปลูกยางทั้งหมดในภาคเหนือประมาณ 5,000 เฮกตาร์ (Thung, 2006) ในปี ค.ศ. 1976 พื้นที่เพาะปลูกยางทั่วประเทศคือ 76,600 เฮกตาร์และผลผลิตยาง 40,200 ตัน รัฐบาลเวียดนามได้เริ่มใช้นโยบายในการเพิ่มหรือขยายพื้นที่การเพาะปลูกยางพาราตั้งแต่ปี ค.ศ. 1982 จึงทำให้มีพื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้นจาก 5,000 เฮกตาร์ เป็น 20,000 เฮกตาร์ต่อปี และตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมยางพาราของเวียดนามได้รับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคจากประเทศมาเลเซีย (RRIM) ศรีลังกา (RRIC) ฝรั่งเศส (CIRAD) และ FAO และได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก World Bank และ French Development Agency ในการพัฒนาโครงการสำหรับอุตสาหกรรมยางพารา (Thung, 2006)

ก่อนปี ค.ศ. 1990 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราส่วนใหญ่เป็นของบริษัทของรัฐบาล (State Companies) และมีส่วนน้อยมากเป็นของเกษตรกรรายย่อย (Smallholdings) อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 เป็นต้นมาการเพาะปลูกยางพาราโดยเอกชนได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ค.ศ. 1999 เมื่อรัฐบาลได้เริ่มทำโครงการ Agricultural Diversification Project (ADP) โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนจาก WB และ AFD สำหรับการพัฒนาพื้นที่ปลูกยางของเกษตรกรรายย่อยใน 4 จังหวัดในเขตพื้นที่สูงและอีก 6 จังหวัดแถบชายฝั่งทะเล (Thung, 2006; Phuc, 2006) ซึ่งพื้นที่เพาะปลูกยางพาราทั้งหมดแสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราทั้งหมด

หน่วยงาน	พื้นที่เพาะปลูก (เฮกตาร์)					
	1999	2000	2001	2002	2003	2004
รัฐบาล	287,432	277,285	274,748	281,259	285,382	284,995
% พื้นที่ทั้งหมด	72.79	67.30	66.08	65.57	64.74	62.76
เกษตรกรรายย่อย	107,468	134,705	141,035	147,635	155,409	169,080
% พื้นที่ทั้งหมด	27.21	32.70	33.92	34.43	35.26	37.24
พื้นที่ทั้งหมด	394,900	411,990	415,783	427,794	440,791	454,075
ผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	248,700	290,800	312,600	331,400	363,500	402,207

ที่มา: ดัดแปลงจาก Phuc (2006)

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่า พื้นที่เพาะปลูกยางพาราในเวียดนามนั้นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก 394,900 เฮกตาร์ในปี ค.ศ. 1999 เป็น 454,075 เฮกตาร์ ในปี ค.ศ. 2004 นั่นคือ เพิ่มขึ้น 160,000 เฮกตาร์ในระยะเวลา 6 ปี หรือเฉลี่ย 30,000 เฮกตาร์ต่อปี นอกจากนี้ พบว่า พื้นที่เพาะปลูกยางพาราของรัฐบาลนั้นลดลงเล็กน้อย ในขณะที่พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรรายย่อยนั้นเพิ่มขึ้นประมาณ 57% หรือประมาณ 10,000 เฮกตาร์ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในอนาคตสัดส่วนของพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรรายย่อยจะเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก 1) นโยบายของรัฐบาลที่จะสนับสนุนการพัฒนาของเกษตรกรรายย่อย 2) ราคาของยางพาราที่สูงขึ้นเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มหรือขยายการปลูกยางพาราให้มากขึ้น และ 3) การขาดแคลนที่ดินสำหรับการเพาะปลูกเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ (Phuc, 2006) พื้นที่เพาะปลูกยางพาราโดยเกษตรกรรายย่อยสามารถแบ่งออกตามภาคหรือพื้นที่ของประเทศเวียดนามได้ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราโดยเกษตรกรรายย่อย

พื้นที่	พื้นที่เพาะปลูก (เฮกตาร์)					
	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ภาคใต้	84,152	92,286	93,157	97,839	104,498	113,411
พื้นที่สูง	5,158	18,122	21,146	21,416	20,422	22,095
ชายฝั่งทะเล	18,158	24,297	26,733	28,380	30,489	33,574
พื้นที่ทั้งหมด	107,468	134,705	141,035	147,635	155,409	169,080

ที่มา: ดัดแปลงจาก Phuc (2006)

จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของพื้นที่เพาะปลูกโดยเกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคใต้ของประเทศ (ตารางที่ 4.7) อย่างไรก็ตาม พื้นที่สูงและแถบชายฝั่งทะเลของประเทศก็เริ่มมีพื้นที่

การเพาะปลูกเพิ่มสูงขึ้นและคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคตจนกว่าจะไม่มีที่ดินเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก ส่วนจำนวนและขนาดพื้นที่ของเกษตรกรรายย่อยที่ปลูกยางพาราทั้งหมดสามารถแบ่งตามพื้นที่ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนและขนาดของเกษตรกรรายย่อยแบ่งตามพื้นที่

พื้นที่	จำนวนเกษตรกรรายย่อย	ขนาดพื้นที่ของเกษตรกรรายย่อย (เฮกตาร์)
ภาคใต้	37,760	2.97
พื้นที่สูง	6,887	3.21
ชายฝั่งทะเล	22,903	1.47
ทั้งหมด/เฉลี่ย	67,550	2.49

ที่มา: คัดแปลงจาก Phuc (2006)

จากตารางที่ 4.8 จำนวนเกษตรกรรายย่อยที่เพาะปลูกยางพาราทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 67,550 ราย ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคใต้ รองลงมาคือแถบชายฝั่งทะเลและพื้นที่สูง ตามลำดับ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรรายย่อย พบว่า พื้นที่สูงมีขนาดพื้นที่ในการเพาะปลูกมากที่สุด รองลงมาคือภาคใต้และชายฝั่งทะเล ตามลำดับ โดยขนาดพื้นที่ของเกษตรกรรายย่อยเฉลี่ยมีค่า 2.49 เฮกตาร์ ในปี ค.ศ. 2005 Phuc (2006) กล่าวว่าพื้นที่เพาะปลูกยางพารารวมทั้งสิ้นประมาณ 465,000 เฮกตาร์ และมีผลผลิต 510,000 ตัน ซึ่งมีปริมาณมากกว่าในปี ค.ศ. 1976 คือมีพื้นที่เพาะปลูก 77,000 เฮกตาร์และมีผลผลิตเพียง 39,000 ตันเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เป้าหมายที่ประเทศเวียดนามต้องการ คือ มีพื้นที่เพาะปลูกยางพารารวมทั้งสิ้น 700,000 เฮกตาร์ ในขณะเดียวกัน Thung (2006) กล่าวว่าพื้นที่เพาะปลูกยางพารารวมทั้งสิ้นประมาณ 478,600 เฮกตาร์ และมีผลผลิต 513,500 ตัน โดยประกอบด้วย 194,900 เฮกตาร์ ของเกษตรกรรายย่อยและมีผลผลิต 71,600 ตัน ซึ่งมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น 5.4% จาก 454,100 เฮกตาร์ ในปี ค.ศ. 2004 และคิดเป็น 10.2% ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดของประเทศ โดยพื้นที่ปลูกยางพาราส่วนใหญ่จะอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ รองลงมาคือ พื้นที่สูง และทางตอนใต้และเหนือของชายฝั่งทะเล ซึ่งในปี ค.ศ. 2005 มีพื้นที่ประมาณ 312,000 เฮกตาร์, 108,800 เฮกตาร์, 18,400 เฮกตาร์และ 39,400 เฮกตาร์ ตามลำดับ พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลตอบแทนของอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศเวียดนามระหว่างปี ค.ศ. 2003-2005 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลตอบแทนของยางธรรมชาติของประเทศเวียดนามแบ่งตามเขตการเพาะปลูกในปี ค.ศ. 2005 และพื้นที่และผลผลิตยางธรรมชาติแบ่งตามหน่วยงาน ดังตารางที่ 4.9 และ 4.10

ตารางที่ 4.9 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลตอบแทนของอุตสาหกรรมยางพาราระหว่างปี ค.ศ. 2003-2005

ปัจจัย	ปี		
	2003	2004	2005
พื้นที่เพาะปลูก (เฮกตาร์)	440,800	454,100	478,900
ผลผลิต (ตัน)	363,500	402,700	513,500
ผลตอบแทน (กิโลกรัม/เฮกตาร์/ปี)	1,363	1,372	1,490

ที่มา: Thung (2006)

ผลผลิตยางธรรมชาติของเวียดนามในปี ค.ศ. 2005 คือ 513,500 ตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.5 จากผลผลิต 402,700 ตัน ในปี ค.ศ. 2004 ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ในปี ค.ศ. 2005 มาจากภาคใต้ (417,300 ตัน) รองลงมาเป็นพื้นที่สูง (78,700 ตัน) ชายฝั่งทะเลทางตอนเหนือ (13,600 ตัน) และ ชายฝั่งทะเลทางตอนใต้ (3,900 ตัน) ตามลำดับ โดยผลตอบแทนเฉลี่ยอยู่ที่ 1,490 กิโลกรัม/เฮกตาร์ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5 จากผลตอบแทนในปี ค.ศ. 2004 ผลตอบแทนที่ได้สูงสุดพบในเขตภาคใต้ (1,540 กิโลกรัม/เฮกตาร์) รองลงมาเป็นพื้นที่สูง (1,340 กิโลกรัม/เฮกตาร์) ชายฝั่งทะเลทางตอนใต้ (1,280 กิโลกรัม/เฮกตาร์) และชายฝั่งทะเลทางตอนเหนือ (1,180 กิโลกรัม/เฮกตาร์) สาเหตุเนื่องมาจาก ภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศจัดเป็นเขตพื้นที่เมืองเดิม โดยที่ดินส่วนใหญ่ก่อนข้าง ราบประมาณ 200 เมตรสูงจากระดับทะเลและมีสภาวะภูมิอากาศเหมาะสำหรับการเพาะปลูกยางพารา ส่วนพื้นที่สูงนั้น ยางพาราส่วนใหญ่จะปลูกในพื้นที่ที่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 400-700 เมตร ซึ่งจะมีปัญหาทางด้านภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิต่ำ มีลมแรงในฤดูร้อน มีฝนตกเป็นระยะเวลานาน และมีแสงแดดน้อย เป็นต้น ส่วนเขตชายฝั่งทะเลซึ่งจัดว่าเป็น Non-traditional and Sub-optimal Area สำหรับการปลูกยางพาราเนื่องจากมีปัญหาทางด้านภูมิอากาศ เช่น มีอุณหภูมิต่ำ มรสุม typhoon ฝนตกหนัก และลมแล้ง เป็นต้น (Thung, 2006)

ตารางที่ 4.10 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลตอบแทนของยางธรรมชาติแบ่งตามเขตการเพาะปลูก ในปี ค.ศ. 2005

เขตการเพาะปลูก	พื้นที่ (เฮกตาร์)	ผลผลิต (ตัน)	ผลตอบแทน (กิโลกรัม/เฮกตาร์)
ภาคใต้	312,000	417,300	1,540
พื้นที่สูง	108,800	78,700	1,340
ชายฝั่งทะเลทางตอนเหนือ	39,400	13,600	1,180
ชายฝั่งทะเลทางตอนใต้	18,400	3,900	1,280
รวม	478,600	513,500	1,490

ที่มา: Thung (2006)

ในระหว่างปี ค.ศ. 2004-2005 ได้มีการเพาะปลูกยางพาราเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาส่วนใหญ่มาจากเกษตรกรรายย่อย ในขณะที่พื้นที่ปลูกยางที่เป็นของรัฐบาลนั้นลดลงเล็กน้อย ในปี ค.ศ. 2005 พื้นที่ของเกษตรกรรายย่อยมีประมาณ 194,900 เฮกตาร์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40.7 ของพื้นที่เพาะปลูกยางพาราทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ผลผลิตนั้นมีเพียงร้อยละ 13.9 ของผลผลิตยางธรรมชาติทั้งหมด (Thung, 2006)

ตารางที่ 4.11 พื้นที่และผลผลิตของยางธรรมชาติแบ่งตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	ปัจจัย	ปี			
		2004	%	2005	%
รัฐบาล	พื้นที่ (เฮกตาร์)	286,200	63.0	283,700	59.3
	ผลผลิต (ตัน)	352,200	87.5	441,900	86.1
	ผลตอบแทน (กิโลกรัม/เฮกตาร์)	1,600	-	1,717	-
เกษตรกรรายย่อย	พื้นที่ (เฮกตาร์)	167,900	37.0	194,900	40.7
	ผลผลิต (ตัน)	50,500	12.5	71,600	13.9
	ผลตอบแทน (กิโลกรัม/เฮกตาร์)	690	-	820	-
รวม	พื้นที่ (เฮกตาร์)	454,100	100	478,600	100
	ผลผลิต (ตัน)	402,700	100	513,500	100
	ผลตอบแทน (กิโลกรัม/เฮกตาร์)	1,370	-	1,490	-

ที่มา: คัดแปลงจาก Thung (2006)

ในปี ค.ศ. 2006 ประเทศเวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกยางพาราทั้งสิ้น 500,000 เฮกตาร์ ซึ่ง 37% มีเอกชนเป็นเจ้าของ โดยพื้นที่เพาะปลูกนั้นเพิ่มขึ้นประมาณ 13,000-20,000 เฮกตาร์ต่อปี ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัด Bin Duong, Bin Phuoc และ Tay Ninh รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบทได้ส่งเสริมให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราเพื่อให้ทั้งเกษตรกรและรัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกยางพาราโดยเอกชนอาจแสดงถึงการให้ที่ดินให้เป็นประโยชน์มากขึ้น สร้างการเกษตรที่ยั่งยืน และยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในชนบทอีกด้วย รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าในปี ค.ศ. 2020 จะมีพื้นที่เพาะปลูกยางพารา 700,000 เฮกตาร์ ซึ่งครั้งหนึ่งนั้นก็มีเอกชนเป็นเจ้าของ (Thuy, 2006) และจะมีผลผลิตยางพาราประมาณ 700,000 ตัน ซึ่ง 500,000 ตัน จะส่งออกต่างประเทศ (Thung, 2006)

ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน

ภาคตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Region) ของประเทศเวียดนามจัดเป็นเขตพื้นที่ดั้งเดิม (traditional Region) โดยที่ดินส่วนใหญ่ค่อนข้างราบและสูงประมาณ 200 เมตรจากระดับทะเล และมีสภาพภูมิอากาศเหมาะสำหรับการเพาะปลูกยางพารา ส่วนพื้นที่สูง (Highlands) นั้น ยางพาราส่วนใหญ่จะปลูกในพื้นที่ที่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 400-700 เมตร ซึ่งจะประสบปัญหาทางด้านสภาพ

ภูมิอากาศ เช่น มีอุณหภูมิต่ำ มีลมแรงในฤดูร้อน มีฝนตกเป็นระยะเวลานาน และมีแสงแดดน้อย เป็นต้น ส่วนเขตชายฝั่งทะเล (Coastal Region) ซึ่งจัดว่าเป็น Non-traditional และ Sub-optimal Area สำหรับการปลูกยางพาราเนื่องจากมีปัญหาทางด้านสภาพภูมิอากาศ เช่น มีอุณหภูมิต่ำ มีมรสุม typhoon มีฝนตกหนัก และมีลมแล้ง เป็นต้น (Thung, 2006)

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของเวียดนาม เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าการลงทุน สำหรับสถานภาพของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในปัจจุบัน พอสรุปได้ดังนี้

ท่าเรือ เวียดนามมีท่าเรือพาณิชย์ 17 แห่ง รองรับสินค้าได้ 15 ล้านตันต่อวัน และสามารถรับเรือขนาด 1 หมื่นตันได้ ท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือไซ่ง่อน ดานัง ไฮฟอง คามรานห์ ฮาลอง วินห์ หวุงเต่า เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทดลองสร้างท่าเรือนอกชายฝั่งของจำวินห์เพื่อรองรับเรือสินค้าขนาด 2 หมื่นตัน รวมทั้งสร้างท่าเรืออีก 4 แห่ง ในจำวินห์ สกจาง เบนแจ้ และเกียนยาง เพื่อกระจายปริมาณการขนส่งสินค้าจากท่าเรือไซ่ง่อน โดยท่าเรือหลักที่นิยมใช้ขนส่งระหว่างประเทศ ได้แก่

ท่าเรือไฮฟอง เป็นท่าเรือริมแม่น้ำ Cua Cam ในนครไฮฟอง ห่างจาก นครฮานอย ประมาณ 100 กิโลเมตร สามารถขนถ่ายสินค้าได้ 12-13 ล้านตันต่อปี แต่ปัจจุบันมีปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือนี้เพียงประมาณ 10.5 ล้านตันต่อปี ท่าเรือมีขนาดความยาว 2,366 เมตร ซึ่งแบ่งเป็นเขตท่าเรือย่อยได้ 4 เขต ดังนี้

- ท่าเรือหลัก มีความยาว 1,722 เมตร ลึก 8.4 เมตร
- ท่าเรือเวียดก๊อ มีความยาว 314 เมตร ลึก 3 เมตร
- ท่าเรือจั่วแหวะ มีความยาว 330 เมตร ลึก 8.4 เมตร
- ท่าเรือตะหวานสา มีความยาว 200 เมตร ลึก 8.4 เมตร

ท่าเรือดิงห์หวู อยู่ในนิคมอุตสาหกรรม Dinh Vu Economic Zone นครไฮฟอง ปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือปีละประมาณ 2-7 ล้านตัน สามารถรับเรือระวางบรรทุก 10,000-30,000 ตัน ท่าเรือมีความยาวประมาณ 2-3 กิโลเมตร

ท่าเรือก่ายเถิน อยู่ในเขตจังหวัดกว๋างนินห์ ปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือปีละประมาณ 3-20 ล้านตัน สามารถรับเรือระวางบรรทุก 40,000-50,000 ตัน ท่าเรือมีความยาวประมาณ 165 เมตร ลึก 9 เมตร

ท่าเรือเกือโอง อยู่ในเขตจังหวัดกว๋างนินห์ ปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือนี้มีประมาณ 2-5 ล้านตัน สามารถรับเรือระวางบรรทุกได้ 30,000-50,000 ตัน ท่าเรือมีความยาว 300 เมตร ระดับความลึก 8.4 เมตร

ท่าเรือเดียนก๊อง อยู่ในเขตจังหวัดกว๋างนินห์ เป็นท่าเรือสำหรับสินค้า ถ่านหิน ท่าเรือยาว 200 เมตร ลึก 7 เมตร

ท่าเรือดานัง มีท่าเทียบเรือ 4 ท่า พื้นที่โกดังเก็บ 2 แสนตารางเมตร เคนขนาด 2-25 ตัน ปัจจุบันกำลังปรับปรุงท่าเทียบเรือและถนน 4 ช่องจราจร เพื่อเชื่อมท่าเรือกับทางหลวงหมายเลข 1 ซึ่งจะช่วยให้ท่าเรือแห่งนี้สามารถรองรับเรือขนาด 2.5 หมื่นตัน และปริมาณสินค้า 2.5 ล้านตันในปี 2548 และอนาคตจะสามารถรองรับเรือขนาด 3.5 หมื่นตันและปริมาณสินค้า 4 ล้านตันได้

ท่าเรือไซ่ง่อน เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุดของประเทศ อยู่ในนครโฮจิมินห์มีท่าเทียบเรือโดยสารเดินทะเล 1 ท่า ท่าเทียบเรือขนส่งสินค้า 31 ท่า พื้นที่โกดัง 5 แสนตารางเมตร เคนขนาด 25-100 ตัน 16 ตัว แต่เนื่องจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือนี้ ทำให้คาดว่าท่าเรือแห่งนี้ จะไม่สามารถรองรับปริมาณขนส่งสินค้าระหว่างประเทศได้ในปี 2551 ปัจจุบันยังมีเที่ยวเรือขนส่งสินค้าระหว่างไทยกับเวียดนามค่อนข้างจำกัด กล่าวคือ มีเที่ยวเรือขนส่งสินค้าแบบตู้คอนเทนเนอร์ ระหว่างท่าเรือกรุงเทพฯ-ท่าเรือไซ่ง่อน เดือนละ 2 เที่ยว การขนส่งสินค้าจากประเทศไทยส่วนใหญ่ จึงเป็นการส่งผ่านทางสิงคโปร์ที่มีเที่ยวเรือจากท่าเรือกรุงเทพฯ-สิงคโปร์-ไซ่ง่อน หรือไฮฟอง ประจำทุกสัปดาห์ ส่วนการขนส่งสินค้าทางเรือแบบ Bulk ขึ้นอยู่กับผู้ส่งออกจะเช่าเหมาลำเป็นเที่ยว

การขนส่งทางเรือระหว่างประเทศ การขนส่งทางเรือของประเทศเวียดนามนั้นมีหลากหลายบริษัท ทั้งที่เป็นบริษัทของเวียดนามเอง หรือเป็นกิจการร่วมทุนกับต่างประเทศ โดยบริษัทที่สำคัญมีดังนี้

Vinalines เป็นบริษัทขนส่งทางเรือที่ใหญ่ที่สุดในประเทศเวียดนามในด้านการรองรับสินค้า แต่อย่างไรก็ตามบริษัทนี้ยังไม่ได้รับขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ระหว่างประเทศ

Gematrans เป็นบริษัทร่วมทุนเริ่มดำเนินการเมื่อ 1989 โดย บริษัท Vinalines และ French CGM บริษัทนี้ทำการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ โดยสามารถรองรับได้ประมาณ 4,000 TEU และขนส่งสินค้าทั้งขาเข้า และขาออกของทั้งประเทศเวียดนามประมาณ 30%

APM Maersk Saigonship เป็นอีกหนึ่งบริษัทร่วมทุนระหว่าง Saigonship และ Danish AP Moller บริษัทนี้รับขนส่งตู้คอนเทนเนอร์โดยมีเส้นทางจาก Saigon ถึง Hongkong, Kaoshiung, Busan และ Singapore ซึ่งมีส่วนครองตลาดในการขนส่งทางเรือของประเทศเวียดนามประมาณ 30%

Foreign Carriers เป็นบริษัทที่ให้บริการอยู่ที่ท่าเรือของ นครโฮจิมินห์ และไฮฟอง ศูนย์การดำเนินการใหญ่จะอยู่ที่ประเทศฮ่องกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น โดยจะมีการขนส่งแบบเชื่อมต่อกัน โดยมีเส้นทางขนส่งทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตะวันออกเฉียงเหนือ

อย่างไรก็ตามยังไม่มี การขนส่งโดยตรงที่จะไปถึง หรือมาจากกลุ่มประเทศยุโรป และประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งการขนส่งจากประเทศเหล่านี้ต้องผ่านจุดรับส่งสินค้าอื่น ๆ มาก่อน

ท่าอากาศยาน เวียดนามมีท่าอากาศยานรวม 18 แห่ง แต่เป็นท่าอากาศยานสากล 3 แห่งที่ นครฮานอย ดานัง และโฮจิมินห์

Noi Bai International Airport อยู่ทางตอนเหนือห่างจากนครฮานอยประมาณ 40 กิโลเมตร ให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า มีเที่ยวบินตรงไปยัง ฮองกง กัวลาลัมเปอร์ ไทเป คุไบ ปารีส เบอร์ลิน มอสโก มะนิลา และกรุงเทพฯ เป็นต้น

Da Nang International Airport อยู่ทางภาคกลาง ในอดีตเคยเป็นฐานทัพของสหรัฐฯ ปัจจุบันให้บริการการบินทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ

Tan Son Nhat International Airport เป็นสนามบินใหญ่ที่สุดของประเทศ ตั้งอยู่ห่างจาก นครโฮจิมินห์ 7 กิโลเมตร รัฐบาลมีโครงการจะย้ายสนามบินห่างออกไปอีก 40 กิโลเมตร แต่คงใช้เวลาอีกนาน ปัจจุบันมีโครงการพัฒนาอาคารผู้โดยสารให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ 8-10 ล้านคนต่อปี

สายการบินแห่งชาติของเวียดนาม คือ Vietnam Airlines ให้บริการบินทั้งภายในและภายนอกประเทศ ขณะที่ Pacific Airlines เป็นสายการบินที่จัดตั้งขึ้นจากการร่วมทุนของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลเวียดนาม ให้บริการการบินระหว่างนครฮานอย ดานัง โฮจิมินห์ และ 2 เมืองของไต้หวันคือ เกาสง และไทเป *ส่วนสายการบิน Vietnam Airlines และ Thai Airways International บินไป-กลับ กรุงเทพฯ-ฮานอย-โฮจิมินห์ ทุกวัน

ทางหลวง เวียดนามมีทางหลวงแผ่นดินยาวประมาณ 93,300 กิโลเมตร รัฐบาลมีเป้าหมายว่าภายในปี 2548 ทางหลวงทุกสายจะลาดยาง หรือคอนกรีตเรียบร้อย และภายในปี 2553 ถนนในจังหวัดทุกสายลาดยางหรือคอนกรีตด้วย โดยรัฐบาลจะเปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนพัฒนา เส้นทางสายหลักมี 7 สายคือ

เส้นทางหมายเลข 1 เป็นเส้นทางสายหลักของประเทศที่มีความยาวที่สุดจากเหนือสุดติดชายแดนจีนจาก Lang Son เชื่อมถึง Ha Noi-Da Nang-Ho Chi Minh City ไปจรดใต้สุดที่จังหวัด Minh Hai รวมความยาวทั้งสิ้น 2,289 กิโลเมตร ปัจจุบันรัฐบาลเวียดนามอนุมัติสร้างทางหลวงหมายเลข 1B เป็นทางคู่ขนาน

เส้นทางหมายเลข 2 ระหว่าง Ha Noi-Ha Giang ขึ้นไปทางเหนือติดชายแดนจีนที่มณฑลยูนนาน ความยาว 319 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 3 ระหว่าง Ha Noi-Cao Bang ติดชายแดนจีนทางมณฑลยูนนานเช่นกัน ความยาว 218 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 5 ระหว่าง Ha Noi-Hai Phong ความยาว 105 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 8 ระหว่าง Ha Tinh-Vinh และมีเส้นทางถนนต่อไปถึงชายแดนติดกับจังหวัดบอลิคำไซของลาว ความยาวประมาณ 90 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 9 ระหว่าง Da Nang-Hue-Quang Tri ไปจนถึงชายแดนติดกับจังหวัดสะหวันนะเขตของลาว ยาวประมาณ 250 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 51 ระหว่าง Ho Chi Minh City-Vung Tau ยาวประมาณ 75 กิโลเมตร

อนึ่ง เวียดนามมีโครงการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อกับไทย ลาว และกัมพูชา 5 เส้นทาง โดยเป็นเส้นทางแนวตะวันออก-ตะวันตก 3 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางมุกดาหาร-สะพานนะเขต-ถนนหมายเลข 9-คองฮา-ดานัง โดยมีอุโมงค์จากดานัง-เว้ ระยะทาง 12.3 กิโลเมตร และอุโมงค์คู่ระยะทาง 6.4 กิโลเมตร และถนนเชื่อมต่อกันอีก 5.9 กิโลเมตร เชื่อมเส้นทางหมายเลข 1 สามารถเปิดการจราจรได้แล้วในปี 2548 เส้นทางนครพนม-ท่าแขก-วินห์ กำลังจัดหาผู้สนับสนุนทางการเงิน เส้นทางช่องเม็ก-ปากเซ-อัตตะปือ-ควินอน อยู่ระหว่างหาผู้สนับสนุนทางการเงินเช่นกัน และเป็นเส้นทางแนวตอนใต้ อีก 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางกรุงเทพฯ-อรัญประเทศ-พนมเปญ-โฮจิมินห์-หุงเต่า ซึ่งถนนช่วงเนกเล็ง (Neak Loueng) ถึงบาวเวท ชายแดนกัมพูชาติดกับเวียดนาม บรูณะเสร็จแล้ว เมื่อพฤษภาคม 2547 ส่วนเส้นทางจากชายแดนกัมพูชาถึงโฮจิมินห์ และหุงเต่า ได้รับการบูรณะแล้วเช่นกัน และ เส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลตราด-เกาะกง-สะเรแอมเปิล-พนมเปญ-โฮจิมินห์-หุงเต่า ซึ่งถนนช่วงกัมพูชา-เวียดนาม กำลังบูรณะ ส่วนเส้นทางในเวียดนาม มีการศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นเสร็จแล้ว ส่วนการก่อสร้างจะได้รับการสนับสนุนจาก ADB ในปี 2549

ทางรถไฟ เวียดนามมีเส้นทางรถไฟทั่วประเทศ 6 สาย ดังนี้ Ha Noi-Ho Chi Minh City ระยะทาง 1,726 กิโลเมตร Ha Noi-Hai Phong ระยะทาง 102 กิโลเมตร ใช้เวลา 3-4 ชั่วโมง Ha Noi-Lao Cai ระยะทาง 296 กิโลเมตร ใช้เวลา 9-10 ชั่วโมง Ha Noi-Lang Son ระยะทาง 148 กิโลเมตร ใช้เวลา 5-6 ชั่วโมง Ha Noi-Thai Nguyen ระยะทาง 75 กิโลเมตร ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง Thai Nguyen-Bai Chay ระยะทาง 166 กิโลเมตร นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามกำลังก่อสร้างรถไฟใต้ดิน เชื่อมนครโฮจิมินห์กับเมืองเบียนฮว่า (Bien Hoa City) ในจังหวัดดองไน (Dong Nai) ความยาว 20 กิโลเมตรด้วย

การขนส่งภายในประเทศ SOE's In-house Transport (SOE = State-Owned Enterprises) หลายบริษัทที่บริหารงานโดยรัฐบาลเวียดนามได้เข้ามาอยู่ในธุรกิจการขนส่งสินค้าที่ได้รับมาจากการนำเข้า หรือสินค้าส่งออก ซึ่งทำการขนส่งภายในประเทศเท่านั้น โดยมีเหตุผลหลายประการ ดังนี้คือ 1. บริษัทขนส่งของท้องถิ่นไม่ได้ให้บริการที่ดีพอ 2. มีการรั่วไหลของข้อมูลทางด้านราคา และปริมาณการขายให้กับบริษัทขนส่งอื่น 3. ไม่มีบริษัทขนส่งสำหรับ B2B โดยเฉพาะ

Local Freight Forwarding ในช่วงต้นทศวรรษที่ 2530 การขนส่งภายในประเทศนั้นถูกครอบครองโดยบริษัท VIETRANS และ VINATRANS แต่ในช่วงกลางทศวรรษได้มีการเปิดรับบริษัทใหม่ ๆ ให้เข้ามาทำการแข่งขัน จนกระทั่งในปัจจุบันมีบริษัทขนส่งอยู่นับร้อยรายทั้งที่เป็นของ SOE และบริษัทร่วมทุน ซึ่งบริษัทเหล่านั้นได้มีการพัฒนาทั้งใน และรอบ ๆ นครโฮจิมินห์ไม่เพียงแต่บริษัทร่วมทุนของต่างชาติเท่านั้น แต่บริษัทของเวียดนามเองก็สามารถพัฒนาให้มีมาตรฐานสากลด้วยเช่นกัน

Foreign and JV Forwarders ในช่วงกลางทศวรรษที่ 2530 บริษัทร่วมทุนต่าง ๆ ได้มีการดำเนินการในการจัดการขนส่งสินค้าให้กับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในเวียดนามด้วยมาตรฐานที่เป็นสากล ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบริษัทจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ผลิตชาวเวียดนามจะใช้บริการการขนส่งในท้องถิ่นมากกว่าเนื่องจากราคาถูกกว่า

Express Delivery ในปัจจุบันบริษัทต่างชาติได้เข้ามาทำธุรกิจส่งสินค้าแบบ B2C ด้วยการทำสัญญากับผู้ร่วมลงทุนของประเทศเวียดนาม โดยที่เวียดนามสัญญาว่า จะให้บริษัทต่างชาติที่ทำสัญญาร่วมกับผู้ร่วมลงทุนชาวเวียดนามให้สามารถถือหุ้นของบริษัทในประเทศเวียดนามได้ 100% หรือเป็นบริษัทต่างชาติโดยตรงภายใน 5 ปี เนื่องมาจากการเข้าร่วมในองค์การการค้าโลก (WTO)

การสื่อสารและอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ ขยายตัวอย่างรวดเร็วในเวียดนาม ปัจจุบันมีผู้ให้บริการรวม 6 ราย แบ่งเป็น 2 ระบบ ดังนี้

ระบบ GSM ซึ่งเป็นมาตรฐานสากล มี 3 บริษัท ได้แก่

- **วินาโฟน (Vinafone)** ก่อตั้งเมื่อปี 2539 บริหารงานโดยบริษัท Vietnam National Post and Telecommunications Company ซึ่งเป็นกิจการของรัฐในสังกัดกระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม และเป็นผู้ให้บริการรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม อีกทั้งยังเป็นเครือข่ายที่ให้บริการครอบคลุมมากที่สุดถึง 61 จังหวัด จนถึงต้นปี 2548 มีผู้ใช้บริการเกือบ 3 ล้านคน

- **โมบิโฟน (Mobifone)** ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2536 เป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ GSM 900/1800 รายแรกของเวียดนาม เป็นกิจการของรัฐในสังกัดกระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคมเช่นกัน เป็นผู้ให้บริการรายใหญ่อันดับสอง มีสมาชิกราว 2 ล้านราย

- **เวียดนามเทล (Viettel)** ก่อตั้งขึ้นในปี 2538 เป็นกิจการของรัฐในสังกัดกระทรวงกลาโหม และเป็นรายล่าสุดของเครือข่าย GSM แต่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วจากการเก็บค่าบริการที่ต่ำกว่ารายอื่นและเสนอบริการที่หลากหลาย ทำให้เวียดนามเทลกลายเป็นผู้ให้บริการรายใหญ่อันดับสามภายในเวลาเพียง 5 เดือนหลังการเปิดบริษัท มีสมาชิกแล้ว 250,000 ราย และตั้งเป้าหมายจะเพิ่มเป็น 1 ล้านราย ภายในปี 2548

ระบบ CDMA (Code Division Multiple Access) เป็นมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา มี 3 บริษัท ได้แก่

- **เอสโฟน (S-Fone)** เป็นการลงทุนของเกาหลีใต้ ปัจจุบันมีผู้ใช้บริการราว 205,000 ราย และมีเป้าหมายจะเพิ่มเป็น 500,000 ราย ภายในปี 2548

- **วีพีเทลคอม (VP-Telecom)** เปิดดำเนินการเมื่อปลายปี 2547 มีสมาชิกประมาณ 10,000 ราย แต่กำลังขยายกิจการอย่างรวดเร็ว โดยตั้งเป้าหมายจะให้บริการ ครอบคลุมทั่วประเทศภายในปี 2548

- ฮานอยเทลคอม (Hanoi Telecom) ก่อตั้งเมื่อปี 2544 เป็นผู้ให้บริการรายใหม่ล่าสุด จากการร่วมทุนระหว่างบริษัทฮานอยเทลคอมของนครฮานอย กับกลุ่มฮัทซันจากฮ่องกง เงินลงทุน 655 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เปิดดำเนินการกลางปี 2548

อนึ่ง สมาคมนักลงทุนและการเงินเวียดนาม (Vietnam Association of Financial Investors : VAFI) เสนอรัฐบาลให้เร่งนำบริษัททีนาโฟนและโมบีโฟน เข้าตลาดหลักทรัพย์ เพราะเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีกำไร โดยรัฐบาลอาจยังคงถือครองหุ้นส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 51 ส่วนที่เหลือกระจายให้นักลงทุนที่สนใจ

โทรศัพท์พื้นฐาน ปี 2548 เวียดนามมีจำนวน 6.5 ล้านเลขหมาย สถานีวิทยุเวียดนามมี สถานีวิทยุ AM จำนวน 65 สถานี FM 7 สถานี และคลื่นสั้น 29 สถานี

อินเทอร์เน็ต ข้อมูลจาก Vietnam Internet Network Information Center (VNNIC) เผยแพร่ ใน Vietnam Economic News เมื่อ 1 มิถุนายน 2547 พบว่า ณ สิ้นเมษายน 2547 เวียดนามมีผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตกว่า 4.4 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 5 ของประชากรรวมทั้งประเทศ และมีสมาชิก อินเทอร์เน็ตกว่า 1.1 ล้านคน เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากเดือนเดียวกันของปีก่อนที่มีผู้ใช้เพียง 1.9 ล้าน คน และสมาชิก 445,700 คน เป็นผลจากการส่งเสริมของรัฐบาลทั้งในการลดอัตราค่าบริการและ เพิ่มขีดความสามารถของสายส่ง (Transmission Line) ทั้งนี้ มีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider : ISP) รวม 7 รายคือ

1) Vietnam Post and Telecommunications Corporation (VNPT) เป็นผู้ให้บริการรายใหญ่ ที่สุด มีสมาชิก 653,492 ราย

2) Corporation for Financing and Promoting Technology (FPT) 301,333 ราย

3) Netnam 72,849 ราย

4) Saigonnet 51,981 ราย

5) Viettel 22,131 ราย

6) OCI 18,410 ราย

7) Ha Noi Telcom 1,162 ราย

รัฐบาลมีเป้าหมายว่าภายในปี 2563 จะมีบริการไปรษณีย์ โทรศัพท์ แลอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ ในราคาเท่ากับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนประมาณ 11-12 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ แต่รัฐบาลยังไม่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุน นอกจากนี้ ยังมีโครงการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน 3 เส้นทางคือ เส้นทางกรุงเทพฯ-เวียงจันทน์-วินห์-โฮจิมินห์-พนมเปญ-กรุงเทพฯ และเส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงใหม่-หลวงน้ำทา-ลา-เวียงรุ่ง-คุนหมิง-ฮานอย-วินห์-เวียงจันทน์-กรุงเทพฯ โดยทั้ง 2 เส้นทางอยู่ในแผนเร่งด่วนให้มีการร่วมมือกัน นอกจากนี้ ยังมีเส้นทาง ไทย-เวียดนาม-ฮ่องกง ซึ่งปัจจุบันสามารถรับส่งสัญญาณได้แล้ว

ไฟฟ้า ปี 2544 เวียดนามผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 29.8 พันล้านกิโลวัตต์ มีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14 ต่อปี ระหว่างปี 2534-46 พื้นที่ประมาณร้อยละ 93 ของประเทศ มีสายไฟฟ้าเข้าถึงแล้ว แต่ในชนบทมีเพียงประมาณร้อยละ 83 ของพื้นที่ ในอนาคตเวียดนามมีแผนสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน (Thermoplant) และขยายเครือข่ายสายไฟฟ้า (Gridline) ทั่วประเทศ รวมทั้งศึกษาผู้ทางการตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ด้วย สำหรับเป้าหมายในอนาคต จะให้มีสายไฟฟ้าเข้าถึงทุกพื้นที่ภายในปี 2563 และช่วงปี 2549-2553 มีโรงไฟฟ้าทั่วประเทศ 52 แห่ง คาดว่าต้องใช้เงินลงทุนทั้งหมดประมาณ 2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งรัฐบาลจะเปิดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในลักษณะ BOT โดยเฉพาะโรงไฟฟ้าพลังความร้อนและโรงไฟฟ้าพลังน้ำ อนึ่ง รัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกระบบอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับชาวต่างชาติที่มีถิ่นพำนักในเวียดนาม ตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 ส่งผลให้อัตราค่าไฟฟ้าในเวียดนามปัจจุบันมีอัตราเดียวที่เรียกเก็บจากทั้งชาวต่างชาติและชาวเวียดนาม

ทุน

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมยางของเวียดนามได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก World Bank และ French Development Agency (AFD) ในการพัฒนาโครงการสำหรับอุตสาหกรรมยางพารา (Thung, 2006) โดยโครงการ Agricultural Diversification Programme (ADP) ได้รับเงินสนับสนุนสำหรับการพัฒนายางพาราจำนวน 60,000 เฮกตาร์ ในเขตพื้นที่สูงและชายฝั่งทะเล (Thung, 2006)

เงื่อนไขของความต้องการผลผลิต (Demand)

เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา ความต้องการของยางสังเคราะห์และยางธรรมชาติเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการเพิ่มขึ้นของประชากรโลก อย่างไรก็ตาม การเติบโตของการผลิตยางธรรมชาตินั้นยังคงไม่เหมาะสมหรือสมดุลและพบว่ามี การขาดแคลนยางธรรมชาติ (Thung, 2006) เนื่องจากความต้องการอย่างมากของยางธรรมชาติจากตลาดโลก ทำให้เวียดนามให้การสนับสนุนผู้ปลูกยางพาราให้ขยายพื้นที่เพาะปลูก แม้กระทั่งใน Sub-optimal Regions และเพื่อลงทุนอย่างหนักเพื่อให้ได้กำลังการผลิตที่ดีกว่าเดิม (Thung, 2006) เวียดนามเป็นประเทศอันดับที่ 4 ที่มีการส่งออกยางธรรมชาติสู่ตลาดโลกมากที่สุดรองจากประเทศไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย (Thung, 2006; Phuc, 2006; Yan, 2006) โดยในปี ค.ศ. 2005 ได้ส่งออกยางธรรมชาติจำนวน 587,000 ตัน ซึ่งคิดเป็น 2.5% ของรายได้จากการส่งออก และนำเข้ายางธรรมชาติจำนวน 141,000 ตัน (Thung, 2006) ด้านมูลค่าของการส่งออก ยางธรรมชาตินั้นจัดเป็นสินค้าทางการเกษตรที่ส่งออกมากเป็นอันดับสองรองจากข้าวตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 ซึ่งเดิมที่อันดับสองเป็นกาแฟ (Thung, 2006; Phuc, 2006) ปริมาณความต้องการการใช้ยางธรรมชาติภายในประเทศนั้นไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

นั่นคือ ยังต่ำกว่าเป้าหมาย ซึ่งคิดเป็น 10-12% ของผลผลิตทั้งหมด (50,000-60,000 ตัน/ปี) โดยผลิตภัณฑ์หลักที่ทำจากยางพาราได้แก่ยางรถและท่อที่ผลิตสำหรับยานพาหนะขนาดใหญ่ รถมอเตอร์ไซด์ และจักรยานยนต์ อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์จากน้ำยางกำลังได้รับการสนับสนุนให้ผลิตและพัฒนา เช่น ถุงมือ ที่นอน เส้นใย เป็นต้น (ศักดิ์, 2007; Thung, 2006) เวียดนามส่งออกยางพาราจำนวน 354,000 ตัน มูลค่า 453 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี ค.ศ. 2005 ซึ่งเป้าหมายของการส่งออกทั้งปีคือ 550,000 ตัน ในปี ค.ศ. 2004 เวียดนามส่งออกทั้งสิ้น 495,000 ตัน มูลค่า 579 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยส่งไปยัง 46 ประเทศทั่วโลก โดยประเทศที่รับซื้อยางพาราจากเวียดนามมากตามลำดับ คือ จีน เกาหลีใต้ และเยอรมัน (Anon, 2005) นอกจากนี้ยังมีประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศทางทวีปยุโรป (Yan, 2006) ใต้หวันและรัสเซีย (ศักดิ์, 2006) เวียดนามได้วางแผนไว้ว่าในปี ค.ศ. 2010 จะเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกยางพาราขึ้นเป็น 700,000 เฮกตาร์ (Yan, 2006; Anon, 2005) โดยให้น้ำยางแห้ง 520,000 ตัน และจะสร้างโรงงานแปรรูปยางพาราเพิ่มขึ้นด้วยควบคู่ไปกับการขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในเขตพื้นที่สูงส่วนกลางของประเทศ ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ และพื้นที่ที่กำกับดูแลบางแห่ง เวียดนามจะลงทุนอย่างเต็มที่ในการเพิ่มกำลังการผลิตของสวนยางที่มีอยู่ พื้นฟูวิธีการเก็บน้ำยาง และสร้างโรงงานแปรรูปยางพาราใกล้ๆ พื้นที่เพาะปลูก (Anon, 2005) สำหรับกำลังการผลิตนั้น มีปัจจัยที่สำคัญหลายปัจจัยส่งผลกระทบต่อคุณภาพของต้นยางพาราที่เพาะปลูก เทคนิคการดูแลและจัดการสวนยาง และการกรีดยาง (Thuy, 2006) เริ่มตั้งแต่ต้นปี ค.ศ. 2006 เวียดนามส่งออกยางพาราไปยัง 20 ประเทศ โดยจีนเป็นผู้รับซื้อรายใหญ่ที่สุด เช่น ในเดือนสิงหาคม จีนได้นำเข้ายางพาราจากเวียดนามจำนวน 100 ตันต่อวัน ซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงการค้ากล่าวว่า เมื่อจีนยกเลิกโควตาการนำเข้ายางพารา ยางพาราจากเวียดนามก็จะสามารถเข้าไปยังจีนโดยไม่จำกัดปริมาณ อาจเป็นไปได้ว่าบริษัทในจีนสั่งซื้อยางพาราในปริมาณมากในขณะนี้เนื่องจากกังวลว่าราคาของยางพาราอาจจะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตอันใกล้ (Thuy, 2006) ขณะเดียวกัน ศักดิ์ (2007) กล่าวว่า ในปี ค.ศ. 2006 ประเทศเวียดนามส่งยางธรรมชาติออกทั้งสิ้น 707,895 ตันในกว่า 40 ประเทศทั่วโลก โดยเป็นผลผลิตที่ผลิตได้ในประเทศเวียดนาม 85% ของผลผลิตทั้งหมด และนำเข้าจากประเทศต่างๆ คือ ประเทศไทย 24.5% กัมพูชา 16.1% อินโดนีเซีย 11.5% และ มาเลเซีย 4.9% เป็นไปตามที่ได้ตั้งเป้าไว้ ในปี ค.ศ. 2005 เวียดนามได้ส่งออกยางพาราจำนวน 550,000 ตัน นำเงินเข้าประเทศจำนวน 787 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในสองเดือนแรกของปี ค.ศ. 2006 เวียดนามได้ส่งออกยางพาราไปยังจีนผ่านชายแดนที่เมืองมองไค (Mong Cai) วันละประมาณ 1,000-1,200 ตัน ซึ่งเป็นแนวโน้มที่ดีสำหรับประเทศ (Dung, 2006) เป็นที่คาดหวังแก่ประเทศเวียดนามว่ายางพาราจะเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าเกิน 1000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ค.ศ. 2006 โดยสินค้าส่งออกชนิดอื่นๆ ได้แก่ น้ำมันดิบ เสื้อผ้า รองเท้า อาหารทะเล ผลิตภัณฑ์จากไม้ เครื่องไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ ข้าว และกาแฟ เมื่อเร็วๆ นี้ ความต้องการของยางธรรมชาติและราคาของน้ำยางในตลาดโลกได้เพิ่มขึ้น จากราคาที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง ทำให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนปลูก

ยางพารามากขึ้น โดยในเวียดนาม ในขณะที่พื้นที่เพาะปลูกยางพาราที่รัฐบาลเป็นเจ้าของมีจำนวนลดลง สวนยางที่มีเอกชนเป็นเจ้าของได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก (Thuy, 2006)

International Rubber Study Group (IRSG) ได้ทำนายไว้ว่า ความต้องการยางพาราของปี ค.ศ. 2006 จะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 3.6) แต่ในปี ค.ศ. 2007 จะเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นของประเทศสหรัฐอเมริกา จีนและประเทศทางทวีปยุโรป ซึ่งอาจเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.6 และประเทศเวียดนามจะผลิตได้จำนวน 22.9 ล้านตัน (Thuy, 2006) General Rubber Corporation (GERUCO) กล่าวว่า ในปี ค.ศ. 2005 ปริมาณการจำหน่ายยางพาราภายในประเทศนั้นมีจำนวนทั้งหมด 316,000 ตัน ซึ่งคิดเป็นประมาณ 25,000 ตัน มากกว่าในปี ค.ศ. 2004 และคิดเป็น 1.4 เท่าของปี ค.ศ. 2001 ทั้งนี้เป็นเพราะราคายางพาราของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้อุตสาหกรรมยางพาราในประเทศได้รับผลกำไร 3 ล้านล้านเวียดนามดอง ซึ่งคิดเป็นประมาณ 786 พันล้านเวียดนามดอง มากกว่าในปี ค.ศ. 2004 และคิดเป็น 17 เท่า ของปี ค.ศ. 2001 บริษัทที่เป็นสมาชิกของ GERUCO ได้นำเอาเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตยางพารา โดยที่ GERUCO เก็บเกี่ยวน้ำยางได้มากกว่า 1.7 ตัน/เฮกตาร์ และมี 9 บริษัทในภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่สามารถเก็บเกี่ยวน้ำยางได้มากกว่า 1.81 ตัน/เฮกตาร์ (Dung, 2006)

เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002 เป็นต้นมา การเพิ่มความต้องการของยางธรรมชาตินั้นเคียงคู่มากับการเติบโตทางเศรษฐกิจทั่วโลก การเกิดปัญหาในอุตสาหกรรมน้ำมันปีโตรเลียมนานาชาติส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบเพิ่มสูงขึ้น ขณะเดียวกันก็ทำให้ราคาของยางธรรมชาติเพิ่มสูงขึ้นด้วย แต่ทำให้ความต้องการของยางสังเคราะห์ลดลง (Dung, 2006) ในช่วงปี ค.ศ. 2004-2005 ราคาของยางธรรมชาติที่จำหน่ายได้คือ 30 ล้านเวียดนามดอง ซึ่งสูงกว่าที่เคยจำหน่ายได้คือ 10 ล้านเวียดนามดอง ในช่วงปี ค.ศ. 1985-1990 (Dung, 2006) ประเทศเวียดนามส่งออกยางธรรมชาติระหว่างปี ค.ศ. 2001-2006 ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติและสัดส่วนระหว่างปี ค.ศ. 2004-2006 และชนิดของผลผลิตยางที่ส่งออกระหว่าง ปี ค.ศ. 2005-2006 แสดงดังตารางที่ 5.7-5.9 จะเห็นได้ว่าถึงแม้ประเทศเวียดนามมีแนวโน้มการส่งออกยางธรรมชาติเพิ่มขึ้นตลอดช่วง 6 ปี แต่ปริมาณการนำเข้าก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยปริมาณการส่งออกทั้งหมดในปี ค.ศ. 2006 คือ 473,535 ตัน ซึ่งคิดเป็น 1.67 เท่าของปริมาณที่ส่งออกทั้งหมดในปี ค.ศ. 2001 (283,200 ตัน)

ตารางที่ 4.12 ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของเวียดนามระหว่างปี ค.ศ. 2001-2006

ปี	ปริมาณ (ตัน)		
	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออกทั้งหมด
2001	308,100	24,900	283,200
2002	454,800	140,000	314,800
2003	433,106	119,000	314,106
2004	513,252	153,000	360,252
2005	587,110	141,510	445,600
2006	707,895	234,360	473,535

ที่มา: สักดา (2007)

ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติไปยังประเทศต่างๆ และทวีปต่างๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 2004-2006 (ตารางที่ 3.8) โดยในปี ค.ศ. 2006 ปริมาณการส่งออกในทวีปเอเชียนั้นสูงที่สุดและคิดเป็น 82% รองลงมาเป็นยุโรป และอเมริกา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 13.2 และร้อยละ 3.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติและสัดส่วนระหว่างปี ค.ศ. 2004-2006

ประเทศที่นำเข้า	ปริมาณ (ตัน)			ร้อยละ		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
จีน	303,521	369,764	469,356	59.1	62.9	66.4
เกาหลี	27,815	29,053	32,284	5.4	4.9	4.5
เยอรมัน	18,408	20,718	29,939	3.6	3.5	4.2
ไต้หวัน	18,755	22,518	22,425	3.7	3.8	3.2
รัสเซีย	15,092	19,159	20,476	2.9	3.3	2.4
สหรัฐอเมริกา	16,058	19,216	17,318	3.1	3.3	2.4
เลข	-	20	644	-	0.02	0.1
ทวีปที่นำเข้า						
เอเชีย	387,000	456,504	508,616	75.4	77.7	82.0
ยุโรป	96,606	98,289	93,856	18.8	16.7	13.2
อเมริกา	19,306	26,380	26,146	3.7	4.5	3.7
อื่นๆ	10,340	5,937	33,513	2.0	1.0	1.0
รวม	513,252	587,110	707,985	100	100	100
เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	-	14.4	20.6	-	-	-

ที่มา: สักดา (2007)

ในปี ค.ศ. 2006 ยางแท่งชนิด SVR 3 L ส่งออกมากที่สุดถึงร้อยละ 39.67 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ SVR 10 (ร้อยละ 15.70) และน้ำยางข้น (ร้อยละ 12.20) ซึ่งมีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. 2005 ถึงร้อยละ 3.43 (ศักดิ์ดา, 2007)

ตารางที่ 4.14 ชนิดของผลผลิตยางที่ประเทศเวียดนามส่งออกระหว่างปี ค.ศ. 2005-2006

ชนิด	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	ปี ค.ศ. 2005/2006
<u>Block rubber</u>	<u>567,403</u>	<u>80.14</u>	
SVR L	5,935	0.84	0.84
SVR 3 L	280,842	39.67	-3.64
SVR 5	9,136	1.29	0.28
SVR 10	111,138	15.70	-0.08
SVR 20	20,469	2.89	0.19
SVR CV60	30,167	4.26	1.52
SVR CR50	9,217	1.30	0.58
Compound	46,042	6.50	1.05
Skim block	6,624	0.94	0.75
CSR L	15,337	2.17	-3.85
CSR 5	3,077	0.43	0.43
CSR 10	19,679	2.78	2.78
SIR 20	5,959	0.84	0.84
STR 20	3,781	0.53	0.53
<u>Latex</u>	<u>86,345</u>	<u>12.20</u>	<u>3.43</u>
<u>RSS 3</u>	<u>26,683</u>	<u>3.77</u>	<u>0.76</u>
<u>RSS</u>	<u>10,114</u>	<u>1.43</u>	<u>1.43</u>
อื่นๆ	17,440	2.46	-7.84
รวม	707,985	100.00	-

ที่มา: ศักดิ์ดา (2007)

อุตสาหกรรมที่สนับสนุนและต่อเนื่องกัน (Related and Supported Industry)

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมยางของเวียดนามได้รับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคจากประเทศมาเลเซีย (RRIM) ศรีลังกา (RRIC) ฝรั่งเศส (CIRAD) และ FAO และได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก World Bank และ French Development Agency ในการพัฒนาโครงการสำหรับอุตสาหกรรมยางพารา (Thung, 2006)

กลยุทธ์และโครงสร้างของธุรกิจ (Context for Firm Strategy Rivalry)

เนื่องจากราคายางพารามีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นอีกเรื่อยๆ ในอนาคต การที่จะเพิ่มกำไรให้กับประเทศ อุตสาหกรรมยางพาราในเวียดนามกำลังพยายามที่จะส่งออกทั้งสินค้าแปรรูปจากยางพาราและเข้าร่วมการทำสัญญาระยะยาวกับต่างประเทศเพื่อมาลงทุนในเวียดนามให้มากขึ้น (Dung, 2006) เวียดนามได้วางแผนไว้ว่าในปี ค.ศ. 2010 จะเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกยางพาราขึ้นเป็น 700,000 เฮกตาร์ (Yan, 2006; Anon, 2005) โดยให้น้ำยางแห้ง 520,000 ตัน และจะสร้างโรงงานแปรรูปยางพาราเพิ่มขึ้นด้วย ควบคู่ไปกับการขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในเขตพื้นที่สูงส่วนกลางของประเทศ ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ และพื้นที่ที่กำกับดูแลบางแห่ง เวียดนามจะลงทุนอย่างเต็มที่ในการเพิ่มกำลังการผลิตของสวนยางที่มีอยู่ พื้นฟูวิธีการเก็บน้ำยาง และสร้างโรงงานแปรรูปยางพารา ใกล้เคียง พื้นที่เพาะปลูก (Anon, 2005) ในปี ค.ศ. 2005 เวียดนามมีบริษัทหรือโรงงานแปรรูปน้ำยางคุณภาพดีเพื่อการส่งออกถึง 30 แห่ง ซึ่งผลผลิตที่ส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในรูปของยางแท่ง น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน และยางเครป (ศักดิ์, 2005) Vietnam Rubber Corporation (VRC) มีแผนการที่จะปลูกยางพาราจำนวน 4,000 เฮกตาร์ในประเทศกัมพูชาในปี ค.ศ. 2006 โดย VRC จะลงทุนประมาณ 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับค่าต้นกล้ายางพาราและเครื่องมือต่างๆ ซึ่งสวนยางนี้เป็นโครงการที่ได้รับความร่วมมือจากทั้งสองฝ่าย คือจากรัฐบาลเวียดนามและรัฐบาลกัมพูชาและเป็นส่วนหนึ่งของโครงการใหญ่ที่จะปลูกยางพารา 100,000 เฮกตาร์ ในประเทศกัมพูชา (Anon, 2006) ความต้องการยางธรรมชาติที่เพิ่มสูงขึ้นจากตลาดโลก ประกอบกับยางพารามีราคาสูงขึ้น กระตุ้นให้รัฐบาลเวียดนามส่งเสริมให้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราภายในประเทศ รวมทั้งในประเทศเพื่อนบ้านด้วย เช่น ลาวและกัมพูชา (ศักดิ์, 2007; Hoa, 2007) โดยมีแผนไว้ว่า ในปี ค.ศ. 2020 สวนยางที่มีเวียดนามเป็นเจ้าของในประเทศลาวและกัมพูชาจะมีพื้นที่ทั้งหมด 200,000 เฮกตาร์ ซึ่ง GERUCO และ Daklak Rubber Co. ได้ทำการเพาะปลูกยางพาราแล้วในประเทศลาว จำนวน 7,700 เฮกตาร์ และ 4,400 เฮกตาร์ ตามลำดับ โดยมีเป้าหมายที่จะทำการปลูกยางพาราในประเทศลาวทั้งสิ้น 100,000 เฮกตาร์ และ Daklak Rubber Co. มีเป้าหมายทั้งสิ้น 10,000 เฮกตาร์ ส่วนในประเทศกัมพูชานั้น GERUCO ได้ดำเนินการสำรวจดินและคัดเลือกพื้นที่เพื่อปลูกยางพารา จำนวน 100,000 เฮกตาร์ ในจังหวัดกำปงธมและจังหวัดกระตี๋ โดยจะเริ่มปลูกยางพาราในปี ค.ศ. 2007 ส่วน Daklak Rubber Co. Ltd. มีโครงการที่จะปลูกยางพาราจำนวน 10,000 เฮกตาร์ ในปี ค.ศ. 2008 (ศักดิ์, 2007; Hoa, 2007)

เนื่องจากน้ำยางพารามีราคาดีมากเกษตรกรชาวเวียดนามจึงไม่รีบร้อนที่จะโค่นต้นยางที่มีอายุมากทิ้ง แม้ว่าต้นยางพาราจะมีอายุมากกว่า 30 ปีก็ตาม เกษตรกรจะกรีดยางต้นหนึ่ง 4-5 แนวเพื่อให้ได้น้ำยางมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูฝน ซึ่งยางพาราจะให้ น้ำยางมากกว่าฤดูอื่น เกษตรกรเวียดนามจะไม่กรีดยางแค่เพียงลำต้นเท่านั้น แต่จะกรีดยางกิ่งก้านสาขาของต้นที่มีขนาดใหญ่ทุกกิ่งที่สามารถกรีดยางได้ด้วย เมื่อกรีดยางแล้วจะใช้สายเอ็นไนล่อนเกาะเกี่ยวกับรางรองรับน้ำยางเพื่อให้สายขนวนนำน้ำยางไปสู่ถ้วยรองรับน้ำยาง (ศักดิ์, 2005)

4.2.2 สรุปการวิเคราะห์อุตสาหกรรมยางไทย

เงื่อนไขด้านนโยบายของรัฐบาล (Government Sector)

นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการผลิตและการค้ายางพาราในประเทศไทยเริ่มตั้งแต่มีการมีการปลูกยางใหม่แทนยางพันธุ์พื้นเมืองหรือยางเสื่อมโทรมด้วยยางพันธุ์ดีเมื่อปี พ.ศ. 2504 ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. 2503 จนถึง พ.ศ. 2524 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) และก่อนที่รัฐบาลจะดำเนินนโยบายส่งเสริมการปลูกยางในพื้นที่ใหม่ นอกเหนือจากพื้นที่เดิมที่เพียง 17 จังหวัด ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) (ประดิษฐ์ นวลแก้ว, 2535)

เนื่องจากยางเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญและเป็นสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าการส่งออกและนำรายได้เข้าสู่ประเทศในลำดับต้น ๆ ของสินค้าส่งออกทั้งหมดของประเทศ รัฐบาลจึงได้ส่งเสริมการผลิตยางอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการเพิ่มผลผลิตโดยการขยายพื้นที่ปลูกยางออกไปยังพื้นที่ต่าง ๆ จนถึงพื้นที่ปลูกยางทั่วทุกภาคของประเทศไทย กว่า 14.3 ล้านไร่ มีศักยภาพในการผลิตมากกว่าปีละ 3 ล้านตัน นอกจากนี้ยังเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยางตามหลักวิชาการเพื่อให้ผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ของเกษตรกรสูงขึ้นหรือใกล้เคียงกับผลผลิตทางวิชาการ ขณะที่ด้านการตลาดนั้น รัฐบาลได้ร่วมกับประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติรายใหญ่ของโลกคือ อินโดนีเซียและมาเลเซียจัดตั้งบริษัทร่วมทุนยางระหว่างประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง สำหรับนโยบายเกี่ยวกับยางพาราในด้านการผลิตและการตลาดที่สำคัญดังนี้

1. นโยบายปลูกยางเพื่อยกระดับรายได้และสร้างความมั่นคงให้กับเกษตรกรในแหล่งปลูกยางใหม่ระยะที่ 1 ระยะเวลา ปี 2547-2549 (โครงการปลูกยาง 1 ล้านไร่) ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากรัฐบาลชุดที่ผ่านมา โดยรัฐบาลชุดปัจจุบันยังคงให้การสนับสนุนโครงการ และนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 2550 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจะให้การดูแลเกษตรกรในโครงการอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดกิจกรรม/การดำเนินงานเกี่ยวกับยางพารา ด้านอื่น ๆ เช่น การส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีทดแทนยางเก่า การจัดตลาดประมูลยางแบบครบวงจร เป็นต้น

2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำกลยุทธ์การปรับโครงสร้างยางและผลิตภัณฑ์ยาง เพื่อเน้นการปรับโครงสร้างยางให้มีความเข้มแข็งทั้งในด้านการผลิต การใช้และมีเสถียรภาพทางด้านราคาสามารถแข่งขันได้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 โดยกำหนดกิจกรรมพัฒนายางด้านต่าง ๆ เช่นด้านการผลิต มีการเพิ่มศักยภาพให้กับเกษตรกรพัฒนาสวนยางในแหล่งปลูกยางใหม่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รมรงค์ให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ด้านการสร้างเสถียรภาพราคายาง การสนับสนุนมาตรการของบริษัทร่วมทุนยางระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีพัฒนาบุคลากรด้านยาง

เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)

ที่ดิน จากข้อมูลแผนที่ศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อขยายพื้นที่ปลูกยางปี พ.ศ. 2547-2549 ของกรมวิชาการเกษตรพบว่าประเทศไทยยังมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปลูกยางได้อีกจำนวนมาก โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกยางประมาณ 25 ล้านไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิต 200-250 กิโลกรัม/ไร่/ปี 19.3 ล้านไร่และพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิต 250-450 กิโลกรัม/ไร่/ปี 5.8 ล้านไร่ ประเทศไทยจึงยังมีพื้นที่เพียงพอหากจะขยายพื้นที่ ปลูกยาง แต่อาจต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ทำกิจกรรมอื่นอยู่แล้ว

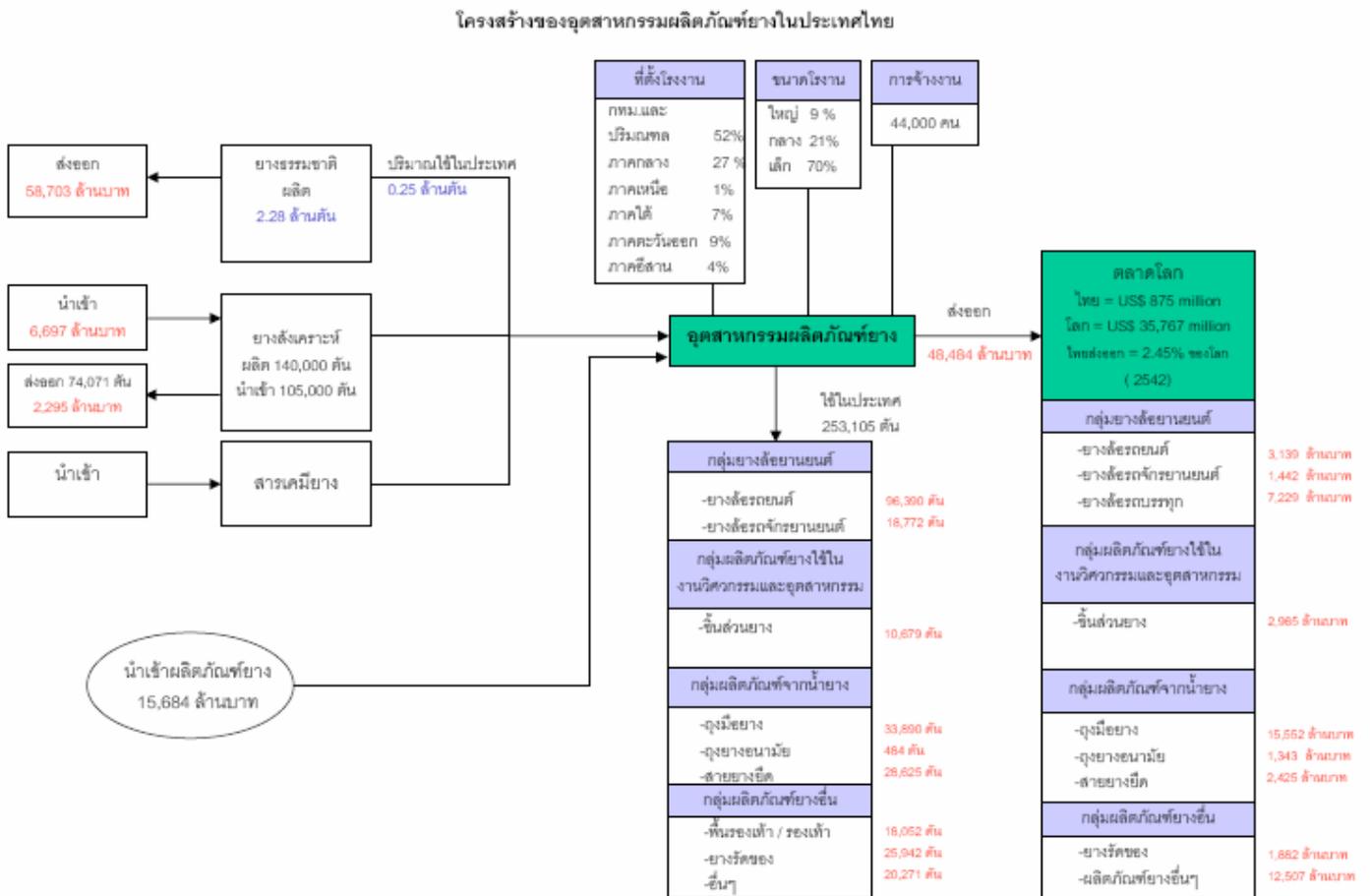
แรงงาน ในกระบวนการผลิตยางของไทย ต้นทุนการผลิตที่สำคัญอย่างหนึ่งคือแรงงาน ในการกรีด เก็บและทำแผ่น ซึ่งแม้ว่าปัจจุบันยังมีน้อยและขาดแคลนในบางพื้นที่ ทำให้ต้องจ้าง แรงงานจากต่างพื้นที่หรือใช้แรงงานต่างด้าว แต่เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของไทยยังอยู่ในภาค เกษตรและกิจกรรมการผลิตยางดังกล่าวใช้ทักษะไม่สูงนัก จึงสามารถนำแรงงานภาคเกษตรที่มีอยู่มากมาย โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปพัฒนาเพื่อรองรับพื้นที่สวนยางที่เพิ่มขึ้นได้อย่าง เพียงพอ ส่วนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและการค้าขายโดยเฉพาะสาขาที่ต้องใช้ทักษะสูงนั้นยังมี ไม่เพียงพอ จะเห็นได้จากมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนและผลิตบัณฑิตทางเทคโนโลยีด้านยางยังมีน้อย ผู้ประกอบการแปรรูปยางบางบริษัทจึงจำเป็นต้องว่าจ้างบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ

ทุน เป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่งที่ไทยมีไม่เพียงพอ ถึงแม้ว่าเกษตรกรบางส่วนจะได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางประการจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เช่น เงิน สงเคราะห์ปลูกแทน พันธุ์ยาง แต่ยังเป็นพีชอายุยาวและตลอดช่วงอายุยางนั้น เกษตรกร จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาต้นยางทุกปี โดยเกษตรกรมักประสบปัญหาขาดแคลน เงินทุน เนื่องจากรายได้ของเกษตรกรมีความไม่แน่นอน และส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยมีพื้นที่ สวนยางไม่เกิน 15 ไร่ ทำให้การสะสมทุนมีน้อย ส่งผลให้มีการบำรุงรักษาต้นยางไม่เต็มที่ เช่น ใส่ปุ๋ยน้อยกว่าคำแนะนำ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลผลิตของเกษตรกรต่ำกว่าทางวิชาการ

ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน

จากผลการศึกษาการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง ของหน่วยเทคโนโลยียาง มหาวิทยาลัยมหิดลพบว่าในส่วนของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางมีโครงสร้างอุตสาหกรรม ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 โครงสร้างของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของไทย

รูปที่ 3.1: โครงสร้างของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางในประเทศไทย พ.ศ. 2544

เงื่อนไขของความต้องการผลผลิต (Demand)

การผลิตและการใช้ยางของไทย

ในแต่ละปี ไทยใช้ยางธรรมชาติประมาณร้อยละ 10 ของยางธรรมชาติทั้งหมดที่ผลิตได้ ซึ่งจากข้อมูลของสถาบันวิจัยยางพบว่า ปี 2549 ไทยผลิตยางทั้งสิ้น 3,136,993 ตัน มีการใช้ยางธรรมชาติในประเทศจำนวน 320,885 ตัน ในจำนวนนี้เป็นการใช้ น้ำยางข้นมากที่สุดจำนวน 131,974 ตันคิดเป็นร้อยละ 41.13 รองลงมาคือยางแท่งจำนวน 104,168 ตันคิดเป็นร้อยละ 32.46 ยางแผ่นรมควันจำนวน 70,276 ตัน คิดเป็นร้อยละ 21.90 ที่เหลือเป็นยางประเภทอื่นๆ โดยมีการใช้ยางในการผลิตภัณฑ์ยานพาหนะมากที่สุดเป็นร้อยละ 42.74 รองลงมาคือการผลิตยางยืดร้อยละ 23.12 ถุงมือยางร้อยละ 16.30 นอกนั้นใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ เช่นยางรัดของ ยางรถจักรยานยนต์ พื้นรองเท้า ยางล้อดอก

อุตสาหกรรมที่สนับสนุนและต่อเนื่องกัน (Related and Supported Industry)

ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมยางที่รองรับการใช้วัตถุดิบอยู่หลากหลาย ทั้งในระดับกลางน้ำ และปลายน้ำ โดยอุตสาหกรรมยางในระดับกลางน้ำ ได้แก่ โรงงานแปรรูปยางชนิดต่าง ๆ เช่น โรงรมควัน โรงงานยางแท่ง โรงงานน้ำยางข้น ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคใต้ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยางที่สำคัญ จากการสำรวจเมื่อปีงบประมาณ 2549 (ต.ค.48-ก.ย.49) ประเทศไทยมีจำนวนโรงรมควันมากที่สุด 126 แห่ง รองลงมาโรงงานน้ำยางข้น 70 แห่ง โรงงานยางแท่ง 66 แห่ง ที่เหลือเป็นโรงงานแปรรูปยางชนิดอื่น ๆ เช่น ยางแผ่นผึ่งแห้ง ยางเคราฟ อย่างไรก็ตาม โรงงานแปรรูปยางชนิดส่วนใหญ่ผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมในระดับปลายน้ำต่าง ๆ เช่น ผลิตยางพาดำ ถุงมือยาง ยางยืดฯ มีจำนวน 236 แห่ง นอกจากนี้ยังมีโรงงานแปรรูป ไม้ยางอีกจำนวนมาก

อุตสาหกรรมสนับสนุนสำหรับยางพารา หมายถึง อุตสาหกรรมแปรรูปยางและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง จากการศึกษพบว่า โรงงานผลิตภัณฑ์ยางในประเทศไทยในปี 2549 มีโรงงานยางรถยนต์ 18 แห่ง ยางรถจักรยาน-จักรยานยนต์ 32 แห่ง หล่อดอกยาง 79 แห่ง รองเท้ายาง รองเท้าผ้าใบ รองเท้าแตะ 69 แห่ง พื้นรองเท้า 51 แห่ง ยางรัดของ 26 แห่ง ยางขอบกระจกรยนต์-ขอบประตู 21 แห่ง ลูกโป่ง-ของเล่น 14 แห่ง ยางลบ 2 แห่ง อะไหล่รถยนต์ 41 แห่ง ถุงมือยาง 56 แห่ง ท่อยาง 28 แห่ง ปะเก็น 21 แห่ง ลูกกลิ้ง แหวนยาง ยางกันกระแทก 78 แห่ง สายพาน 16 แห่ง ล้อรถเข็น-ยางรถขาโต๊ะ 24 แห่ง ยางขัดสีข้าว 6 แห่ง ยางปูพื้น-กระเบื้องยาง 20 แห่ง ยางฟองน้ำ 12 แห่ง กระจ่างน้ำร้อน-เครื่องมือแพทย์ 6 แห่ง เทป-กาว 6 แห่ง เส้นด้ายยางยืด 17 แห่ง หัวนมยาง 6 แห่ง ชิ้นส่วนเครื่องจักร 31 แห่ง ของเล่น 3 แห่ง ฉนวนกันความร้อน 4 แห่ง ถุงยางอนามัย 4 แห่ง อุปกรณ์กีฬา 7 แห่ง ยางคอมปาวด์-ยางรีเครม 41 แห่งยางอื่น ๆ อาทิ จุกอ่างน้ำ ปัมป์ยาง ผ้าเคลือบยาง ยางรองหวี หมอน ที่นอน 67 แห่ง รวมโรงงานผลิตภัณฑ์ยางในประเทศไทยปี 2549 จำนวน 806 แห่ง (สถาบันวิจัยยาง, 2549)

ในส่วนของโรงงานแปรรูปยางในปี 2549 ประกอบด้วย โรงงานผลิตยางแผ่นรมควัน 73 แห่ง โรงงานผลิตยางแท่งเอสทีอาร์ 59 แห่ง โรงงานยางแผ่นผึ่งแห้ง 9 แห่ง โรงงานน้ำยางข้น 88 แห่ง โรงงานยางเคราฟ 24 แห่ง โรงงานยางสกิม 32 แห่ง รวม 285 แห่ง (สถาบันวิจัยยาง, 2549)

กลยุทธ์และโครงสร้างของธุรกิจ (Context for Firm Strategy Rivalry)

ประเทศไทยมีแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับยางพาราเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศจำนวนหลายแผนด้วยกัน ซึ่งมีหน่วยงานของทั้งภาครัฐของหน่วยงานกลางและหน่วยงานระดับจังหวัดที่มีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจังหวัด ขอยกตัวอย่างกรอบแผนปฏิบัติการ ยุทธศาสตร์การพัฒนายางพาราครบวงจรในปี 2542-2546 ซึ่งมีกรอบการดำเนินการ โดยเน้นมาตรการต่างๆ ดังนี้

มาตรการด้านการผลิต

1. ให้เกษตรกรชาวสวนยางในแหล่งปลูกยางเดิม และแหล่งปลูกยางใหม่ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม/ทันสมัยเพื่อให้แหล่งปลูกยางเดิมเปิดกรีดได้ภายใน 5 ½ - 6 ปี และแหล่งปลูกยางใหม่ภายใน 7 ½ ปี
2. ให้เกษตรกรชาวสวนยางผสมปุ๋ยเคมีใช้เองในสวนยาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตยาง
3. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
4. สนับสนุนการพัฒนาแรงงานฝีมือ
5. การพัฒนาการผลิตยางของเกษตรกร ให้ผลิตยางชนิดอื่น ๆ นอกเหนือจากการผลิตยางแผ่นดิบ และน้ำยางสด เพื่อรองรับการขยายตัวของยางแท่งตามความต้องการของตลาดโลก
6. เร่งพัฒนาคุณภาพยางของเกษตรกร ให้ผลิตยางคุณภาพดีและมีคุณภาพสม่ำเสมอตรงตามความต้องการของตลาดยาง

มาตรการด้านอุตสาหกรรมยาง

1. พิจารณาปรับลดภาษี สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยางดิบชนิดพิเศษ (Compound Rubber, Master batch และอื่น ๆ และผลิตภัณฑ์ยาง
2. สนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์ยางทั้งเพื่อใช้ในประเทศ และเพื่อการส่งออก

มาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

สนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราทุกระดับด้วยการแก้ไขกฎระเบียบโดยอนุญาตให้ผู้ประกอบการซื้อเนื้อขนัต้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายไม้ยางพารา และการให้การสงเคราะห์เกษตรกรที่ประสงค์ปลูกยาง เพื่อขยายผลผลิตจากน้ำยาง และไม้ยางพารา

มาตรการด้านการตลาดยาง

1. การรักษาเสถียรภาพราคายาง
 - 1.1 การแทรกแซงตลาดยางพารา
2. การพัฒนาตลาดส่งออก
 - 2.1 รักษาตลาดส่งออกเดิม
 - 2.2 ขยายการส่งออกเพื่อทดแทนตลาดส่งออกหลักของมาเลเซียและอินโดนีเซีย
 - 2.3 หาดตลาดส่งออกใหม่
 - 2.4 การสร้างกระแสโลกให้ยางธรรมชาติ
3. การสนับสนุนการพัฒนาการส่งออก
 - 3.1 กำหนดมาตรฐานวิธีการบรรจุหีบห่อยางดิบ ให้เป็นระดับสากล

3.2 การจัดระบบบริการการส่งออกเป็นระบบ One – Stop Service

3.3 ลดต้นทุนการส่งออก

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ส่งออกไทยใช้ระบบอนุญาตศุลกากรยางพาราของไทยในการแก้ไขปัญหาการบิดพลิ้วสัญญาที่ทำไว้กับคู่ค้า

5. สร้างโอกาสการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยางให้เท่าเทียมกันในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

มาตรการด้านการบริหารงาน

1. ตั้งคณะกรรมการยางแห่งประเทศไทย

2. ตั้งองค์การยางแห่งประเทศไทย

มาตรการด้านการผลิตยาง

1. ให้เกษตรกรชาวสวนยางเลือกใช้ระบบกรีดที่เหมาะสม

2. การจดทะเบียนเกษตรกรและพัฒนากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางให้เป็นสถาบันนิติบุคคล

3. สนับสนุนการเสริมรายได้เจ้าของสวนยางขนาดเล็กทั้งระยะยาวก่อนเปิดกรีดและระหว่างกรีด

4. จดทะเบียนเกษตรกรตามเขตปลูกยาง (Zoning) ที่กำหนดไว้

5. ปรับปริมาณการผลิตยางของประเทศให้มีอัตราเพิ่มร้อยละ 4 ต่อปี

6. สนับสนุนการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ของเกษตรกรชาวสวนยางจากเดิม 218 กก./ไร่/ปี เป็น 250 กก./ไร่/ปี

7. ภาครัฐร่วมกับภาคเอกชน ร่วมจัดทำโครงการนำร่องการปลูกยางเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมตามมาตรฐานคุณภาพ ISO 14000

มาตรการด้านอุตสาหกรรมยาง

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปยางดิบของเอกชน

2. พัฒนาเทคโนโลยีด้านผลิตภัณฑ์ยาง เน้นการเพิ่มสัดส่วนการใช้ยางธรรมชาติในผลิตภัณฑ์ยางให้สูงขึ้น ทั้งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในประเทศและเพื่อการส่งออก

3. กำหนดและปรับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางของประเทศให้เป็นสากล

4. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

5. เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปยางดิบของเอกชนให้ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล

มาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

1. การปรับปรุงพันธุ์ยาง เพื่อพัฒนาคุณภาพไม้ยาง และการปลูกสร้างสวนยางทั้งเพื่อผลิตน้ำยางและเนื้อไม้

2. สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ไม้ยางในประเทศ ด้วยการให้การสนับสนุนและกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนใช้อุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานที่ผลิตจากไม้ยางพารา เพื่อเพิ่มปริมาณ และมูลค่าไม้ยางในประเทศให้สูงขึ้น

มาตรการด้านการตลาดยาง

1. พัฒนาระบบตลาดท้องถิ่น จัดตั้งตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาค
2. จัดตั้งตลาดแลกเปลี่ยนยางไทย (Thai Rubber Exchange)
3. การจัดตั้งระบบตลาดประสาน (Coordinated Marketing System)
4. โครงการรักษาเสถียรภาพราคายาง
 - 4.1 สร้างโกดังเก็บยาง เพื่อสต็อกยางปริมาณ 220,000 ตัน (ร้อยละ 10 ของปริมาณการผลิตของประเทศ)
 - 4.2 ตั้ง Installation tank เก็บน้ำยางขึ้นขนาดจุ 20,000 ตัน
 - 4.3 เพิ่มบทบาทของประเทศไทยในองค์กรยางระหว่างประเทศ

มาตรการด้านการบริหารงานภาคยาง

1. การสนับสนุนและร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม ตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง
2. ตั้งกองทุนพัฒนายางและผลิตภัณฑ์ยาง

4.3 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม (SWOT)

4.3.1 ไทย

จุดแข็ง

1. ไทยเป็นประเทศที่ผลิตยางมากที่สุดในโลก กล่าวคือ 1.1 ไทยมีประสบการณ์ในการผลิตและมีลูกค้าที่หลากหลาย 1.2 การพัฒนาสัดส่วนการผลิตเป็นไปตามความต้องการที่เคยปรากฏจริง 1.3 มีนโยบายส่งเสริมการผลิตและการกำหนดเขตการผลิต ไทยมีผลผลิตที่หลากหลาย ทั้งยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้นๆ สามารถปรับระบบการผลิตให้ยืดหยุ่นตามความต้องการของตลาดได้ จะเห็นได้จากเมื่อปี 2539 ไทยส่งออกยางทั้งสิ้น 1,762,990 ตัน ในจำนวนนี้ส่งออกยางแผ่นรมควัน 1,180,181 ตันหรือร้อยละ 67 ส่งออกยางแท่ง 324,311 หรือร้อยละ 18 ต่อมาเมื่อตลาดโลกมีความต้องการยางแท่งมากขึ้น จึงได้ลดสัดส่วนการส่งออกยางแผ่นรมควันลงและส่งออกยางแท่งเพิ่มขึ้น จนสัดส่วนการส่งออกยางแผ่นรมควันและยางแท่งต่อปริมาณยางที่ส่งออกทั้งหมดได้ใกล้เคียงกันมากขึ้น เป็นร้อยละ 46 และร้อยละ 37 เมื่อปี 2543 และร้อยละ 34 และร้อยละ 39 เมื่อปี 2549

2. พื้นที่ปลูกยางของไทยมีถึง 14.3 ล้านไร่เมื่อปี 2549 เป็นอันดับสองของโลกรองจากอินโดนีเซียและยังมีพื้นที่เหมาะสมที่สามารถขยายพื้นที่ได้อีก โดยเฉพาะแหล่งปลูกยางใหม่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ไทยมีหน่วยงานของรัฐที่ให้การช่วยเหลือทั้งในด้านวิชาการ ด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาดหลายหน่วยงาน เช่น สถาบันวิจัยยาง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง กรมส่งเสริมสหกรณ์ ตลอดจนสถาบันเกษตรกรหลายองค์กร

จุดอ่อน

1. ชาวสวนยางส่วนใหญ่ปลูกยางเป็นพืชเชิงเดี่ยว หรือปลูกยางเพียงชนิดเดียวหรือ จึงมีความเสี่ยงในความผันผวนของราคา เนื่องจากไม่มีการกระจายความเสี่ยงไปผลิตสินค้าอื่น และยางเป็นสินค้าที่พึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก
2. แม้ว่ายางแผ่นรมควันจะได้รับการยอมรับในการซื้อขายระดับสากลตามมาตรฐาน Green Book และไทยเป็นผู้นำตลาดยางแผ่นรมควันของโลก แต่การจัดชั้นคุณภาพยังอาศัยการจัดชั้นด้วยสายตา ยังไม่มีจัดชั้นด้วยกระบวนการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับ
3. ไทยยังมีข้อจำกัดในการไม่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงบางอย่างได้ เช่น การผลิตยางยานพาหนะ ชิ้นส่วนอะไหล่บางชนิด จำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ นอกจากนี้ยังพบว่าหลายบริษัทใช้เครื่องจักรเก่า และมีประสิทธิภาพไม่ดัดนัก ผลิตสินค้าได้น้อยและมีต้นทุนสูง ขาดเงินทุนในการซื้อเครื่องจักรใหม่และการลงทุนในส่วนแปรรูปชั้นสูงมีสัดส่วนของชาวต่างชาติสูงที่พร้อมจะย้ายฐานการผลิตไปประเทศที่ต้นทุนต่ำกว่า
4. อำนาจทางการต่อรองทางการตลาดยางพาราเป็นของผู้ใช้ยาง ซึ่งมีอิทธิพลในการซื้อขายในตลาดทั้งในและต่างประเทศ
5. มีการขยายตัวของพื้นที่ผลิตนอกเขตและประเภทของที่ดินที่กำหนด
6. มีการแปรรูปและใช้ประโยชน์ในประเทศอยู่ในขั้นต่ำ
7. นโยบายที่ไม่ต่อเนื่อง เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งและชะงักงัน

โอกาส

1. ปัจจุบันจีนซึ่งเป็นผู้ใช้ยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงเป็นลำดับต้นๆ ของโลกหลายปีติดต่อกัน โดยปัจจุบันมีความต้องการยางมากกว่าปีละ 1.5 ล้านตัน นอกจากนี้องค์การศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ (IRSG) คาดการณ์ว่าในปี 2563 หรืออีก 13 ปีข้างหน้า ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของโลกจะอยู่ที่ 13.8 ล้านตัน สูงกว่าปริมาณการผลิตซึ่งอยู่ที่ 12.4 ล้านตัน จะทำให้เกิดการขาดแคลนยาง ซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยบวกต่อราคายางธรรมชาติ และจะเป็นช่องทางให้ไทยเพิ่มผลผลิตยางได้มากขึ้นโดยที่ราคาผลผลิตยังคุ้มค่าในการลงทุน
2. การขยายตัวในการปลูกและผลิตยางของประเทศอินเดียและเวียดนามที่มีช่องทางการลงทุนและร่วมทุนในการแปรรูปขั้นพื้นฐานและขั้นสูง
3. โอกาสการขยายตัวของการบริโภคและใช้ยางในประเทศ
4. การขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ต่อเนื่อง

ภัยคุกคาม

1. จากระบายยางที่อยู่ในเกณฑ์สูงหลายปีติดต่อกัน ทำให้ประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติหลายประเทศกำลังเร่งขยายพื้นที่ปลูกยางทั้งประเทศในกลุ่มอาเซียน แอฟริกา ละตินอเมริกา โดยเฉพาะ

อินโดนีเซียจะเป็นคู่แข่งที่สำคัญ เพราะนอกจากจะมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในโลกและยังสามารถขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นแล้ว หากสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นก็จะเป็คู่แข่งที่สำคัญของไทย เนื่องจากมีความได้เปรียบในเรื่องค่าแรงงานและราคาเสนอขายผลผลิตที่ต่ำกว่าของไทย

2. กลไกราคา การตัดราคาในตลาดอนาคตแท้จริง
3. เสถียรภาพทางการเมืองและความมั่นใจในการลงทุน
4. ค่าแรงงาน ค่าที่ดิน ปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น
5. การปลูกยางนอกเขตพื้นที่เหมาะสม ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง
6. ต้นทุนโลจิสติกส์ภายในประเทศสูงและการขนส่งยังต้องผ่านท่าเรือของมาเลเซีย (ปีนัง)
7. ปัญหายางพาราในประเทศมักถูกยกขึ้นเป็นปัญหาทางการเมือง

4.3.2 เวียดนาม

จุดแข็ง

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมยางของเวียดนามได้รับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคจากประเทศมาเลเซีย (RRIM) ศรีลังกา (RRIC) ฝรั่งเศส (CIRAD) และ FAO และได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก World Bank และ French Development Agency ในการพัฒนาโครงการสำหรับอุตสาหกรรมยางพารา (Thung, 2006) ภาครัฐของเวียดนามมีนโยบายที่ชัดเจน อีกทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจลงทุนบริหารจัดการอย่างเข้มแข็ง เวียดนามมีพันธุ์ยางดีในการปลูกทดแทนพันธุ์เดิม ระบบการปลูกและการผลิตได้รับการวางรากฐานมาจากฝรั่งเศส มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน

โรงงานแปรรูปน้ำยางในปัจจุบันมีกำลังการผลิตที่เพียงพอกับปริมาณน้ำยางที่กรีดยได้และมีความทันสมัย โดยมีห้องปฏิบัติการวิจัยทดสอบและควบคุมคุณภาพยางในทุกโรงงาน และยังมีห้องปฏิบัติการมาตรฐานที่ให้การบริการตรวจสอบคุณภาพและออกใบรับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยางให้เป็นไปตามมาตรฐานของ TCVN 3769:2004 ซึ่งห้องปฏิบัติการมาตรฐานนี้จะได้รับการตรวจรับรองจากสมาคมยางนานาชาติ (International Rubber Association) ปีละ 2 ครั้ง เพื่อตรวจสอบความแม่นยำหรือความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิเคราะห์ นอกจากนี้ ห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทุกแห่งจะได้รับการตรวจสอบรับรองจากห้องปฏิบัติการมาตรฐานถึงปีละ 3 ครั้ง (ศักดิ์, 2007)

เวียดนามอยู่ใกล้ลูกค้ารายใหญ่ คือ จีนและญี่ปุ่น ทำให้มีต้นทุนในการขนส่งผลผลิตยางพาราเพื่อจำหน่ายที่ต่ำ นอกจากนี้ เกษตรกรเวียดนามมีความขยันและอดทน (ศักดิ์, 2005) จึงทำให้อุตสาหกรรมยางพาราในเวียดนามมีแนวโน้มพัฒนาขึ้นและมีผลผลิตเพิ่มขึ้นควบคู่กับความต้องการของตลาดโลก เวียดนามได้ตั้งสำนักงานตัวแทนการค้ายางพาราขึ้นในหลายประเทศคือ

นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมืองนานกิง ประเทศจีน และกรุงเคียฟ ประเทศยูเครน (ศักดิ์, 2005) ข้อดีของอุตสาหกรรมยางพาราในเวียดนามคือ 1) สวนยางมีคุณภาพ 2) มีวิธีการที่มีประสิทธิภาพโดยองค์ประกอบทางเศรษฐกิจหลายอย่างเพื่อสร้างนโยบาย การเก็บเกี่ยวผลผลิตยางในเวียดนาม สามารถให้ผลผลิตเร็วกว่าไทยเนื่องจากมีการบำรุงรักษาเป็นอย่างดีจากการคัดเลือกสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงเหมาะสมกับสภาพดินของแต่ละพื้นที่ที่มีการวางแผนการผลิตตั้งแต่ปลูกจนกระทั่ง **จุดอ่อน**

ในช่วงปี ค.ศ. 1997-2002 ราคายางพาราลดต่ำลงอย่างมาก จนถึงระดับ 8 ล้านเวียดนามดอง/ตัน ในขณะที่นั้น ธุรกิจยางพาราไม่ได้อยู่ในสถานะที่ดีสำหรับนักลงทุนเท่าที่ควร การขยายตัวของเกษตรกรรายย่อยมีน้อย โดยสาเหตุหลักอาจจะเนื่องมาจากขาดเทคโนโลยีการแปรรูปที่ทันสมัย (Dung, 2006)

ในเวียดนาม ยางพาราส่วนใหญ่ใช้สำหรับการทำยางรถและท่อสำหรับรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ และทำที่นอน ซึ่งทั้งสองผลิตภัณฑ์นี้ใช้ภายในประเทศเท่านั้น โดยอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพารามีรายได้สูงสุดประมาณ 10% ของปริมาณผลผลิตน้ำยางดิบ (50,000 ตัน) ต่อปี ส่วนยางพาราที่ส่งออกต่างประเทศนั้นได้ผ่านการแปรรูปเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (Dung, 2006)

จุดอ่อนอีกประการหนึ่งสำหรับอุตสาหกรรมยางพาราในเวียดนามคือ การตลาด เวียดนามยังขาดระบบการตลาดที่ดี โดยที่ประมาณ 60% ของผลผลิตยางพาราส่งข้ามชายแดนเพื่อจำหน่ายให้กับจีน (Dung, 2006)

นอกจากนี้ ประเทศเวียดนามยังมีข้อจำกัดในเรื่องที่ดินสำหรับการเพาะปลูกยางพารา (ศักดิ์, 2007; Thung, 2006) ความอ่อนแอของอุตสาหกรรมการผลิตยางพารา และการควบคุมโดยรัฐบาล สำหรับสาขาเศรษฐกิจยังไม่มีประสิทธิภาพ (Thung, 2006) แม้เวียดนามมีแนวโน้มที่จะเปิดการลงทุนในทิศทางอุตสาหกรรมที่ทันสมัย (Hi-Tech) อย่างไรก็ตามขีดความสามารถในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและเทคนิคแก่ผู้ประกอบการรายย่อยยังต่ำ

โอกาส

เนื่องจากความต้องการยางธรรมชาติที่เพิ่มสูงขึ้นจากตลาดโลก ประกอบกับราคาผลผลิตของยางธรรมชาติที่สูงขึ้นโดยตลอด กระตุ้นให้รัฐบาลเวียดนามส่งเสริมให้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราภายในประเทศ และในประเทศเพื่อนบ้านด้วย เช่น ลาวและกัมพูชา (ศักดิ์, 2007; Hoa, 2007)

เวียดนามได้ตั้งสำนักงานตัวแทนการค้ายางพาราขึ้นในหลายประเทศคือ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมืองนานกิง ประเทศจีน และกรุงเคียฟ ประเทศยูเครน (ศักดิ์, 2005)

เวียดนามประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจอย่างงดงาม พร้อมก้าวสู่เวทีเศรษฐกิจและการค้าโลก โดยเฉพาะหลังจากที่เวียดนามเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งจะส่งผลดีต่อสินค้าส่งออกของเวียดนามที่ได้รับการลดหย่อนภาษีขาเข้าจากประเทศคู่ค้า ภายใต้กรอบ WTO เพิ่มความ

ได้เปรียบแก่สินค้าเวียดนามในตลาดโลกมากขึ้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2549) อีกประการหนึ่งคือ เวียดนามมีระบบโลจิสติกส์ทางบก ทางทะเลที่ได้รับการพัฒนามากขึ้น

ภัยคุกคาม

เวียดนามเป็นประเทศมีมักประสบกับมรสุม มีขีดจำกัดของการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในประเทศจึงต้องมีการขยายไปในประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยขีดจำกัดนี้ทำให้ขาดความน่าสนใจในการลงทุนด้านการปลูก การแปรรูปพื้นฐานมาจากประเทศผู้ลงทุนเป็นหลัก

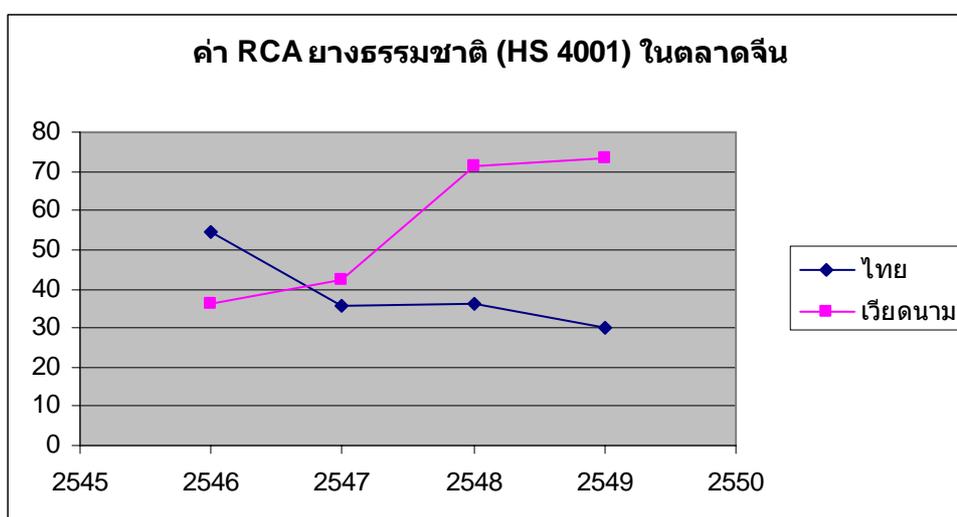
4.4 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (RCA)

การศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของยางธรรมชาติของ ไทยและเวียดนามในตลาดที่สำคัญ 3 ตลาดคือจีน สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น โดยพิจารณาสินค้ายางธรรมชาติ HS Code 4001 ดังตารางที่ 4.14 และภาพที่ 4.3

ตารางที่ 4.14 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของยางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดจีน สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

ตลาด/ปี	ประเทศ	2546	2547	2548	2549
จีน	ไทย	54.6674	35.459	36.2459	30.1291
	เวียดนาม	36.4146	42.160	71.340	73.3075
สหรัฐอเมริกา	ไทย	NA	NA	NA	NA
	เวียดนาม	NA	NA	NA	NA
ญี่ปุ่น	ไทย	20.5354	NA	26.211	23.7415
	เวียดนาม	1.7685	NA	1.9324	1.77991

ภาพที่ 4.3 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของยางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดจีน

4.5 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบ (CEP)

การศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบของยางธรรมชาติของไทยและเวียดนามในตลาดที่สำคัญ 3 ตลาดคือจีน สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น โดยพิจารณาสินค้ายางธรรมชาติ HS Code 4001 ดังตารางที่ 4.15 และภาพที่ 4.4-4.6

ตารางที่ 4.15 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบของยางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดจีน สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

ตลาด/ปี	ประเทศ	2546	2547	2548	2549
จีน	ไทย	1.501	0.8413	0.508	0.4109
	เวียดนาม	0.66	1.19	2.00	2.42
สหรัฐอเมริกา	ไทย	6.758	6.281	4.627	5.871
	เวียดนาม	0.15	0.16	0.23	0.16
ญี่ปุ่น	ไทย	11.619	11.524	13.579	13.341
	เวียดนาม	0.08	0.008685	0.073	0.0749

หมายเหตุ:

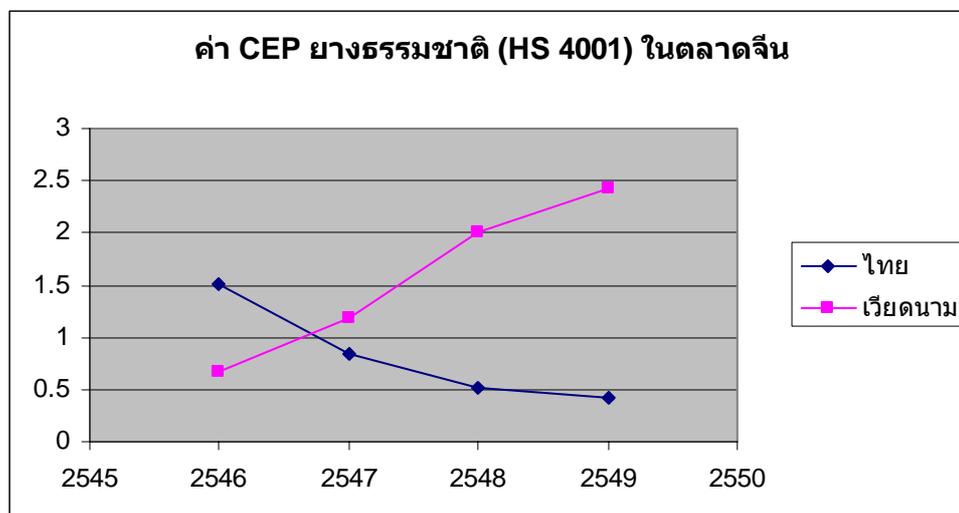
สถิติยางพาราและสินค้าไทยอ้างอิงตัวเลขเพื่อการคำนวณจากกรมศุลกากร

สถิติยางพาราและสินค้าเวียดนามอ้างอิงตัวเลขเพื่อการคำนวณจากสมาคมยางเวียดนาม

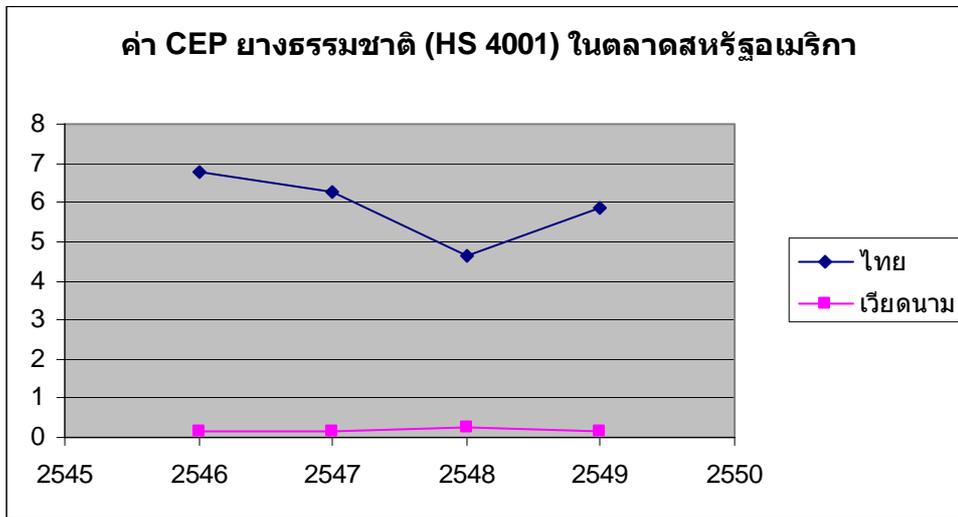
สถิติการนำเข้าและส่งออกของตัวแปรตลาดอ้างอิงจากศูนย์สารสนเทศการค้าระหว่าง

ประเทศ กรมส่งเสริมการส่งออก

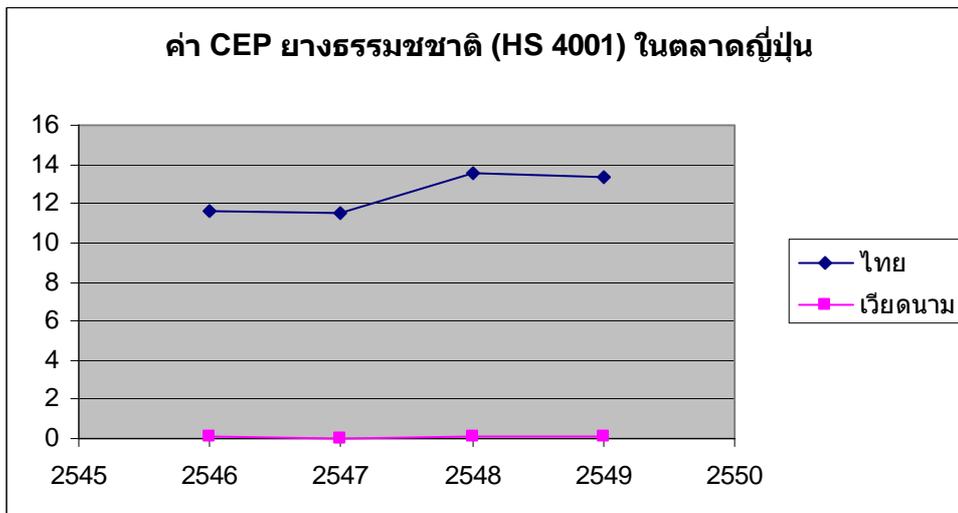
ภาพที่ 4.4 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบของยางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดจีน

ภาพที่ 4.5 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบของยางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดสหรัฐอเมริกา

ภาพที่ 4.6 ดัชนีความสามารถในการส่งออกเชิงเปรียบเทียบของยางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดญี่ปุ่น

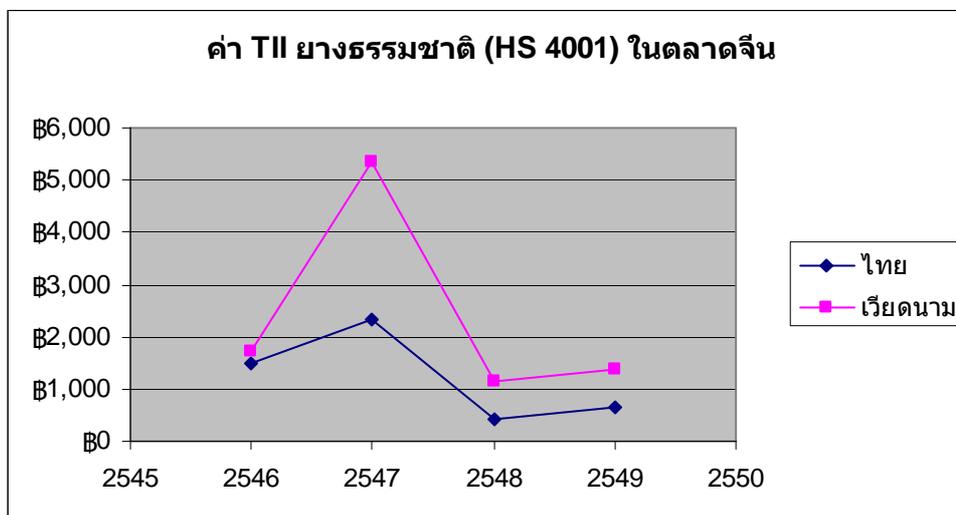
4.6 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้า (TII)

การศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบดัชนีความเข้มข้นทางการค้าของยางธรรมชาติของไทยและเวียดนามในตลาดที่สำคัญ 3 ตลาดคือจีน สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น โดยพิจารณาสินค้ายางธรรมชาติ HS Code 4001 ดังตารางที่ 4.16 และภาพที่ 4.7-4.9

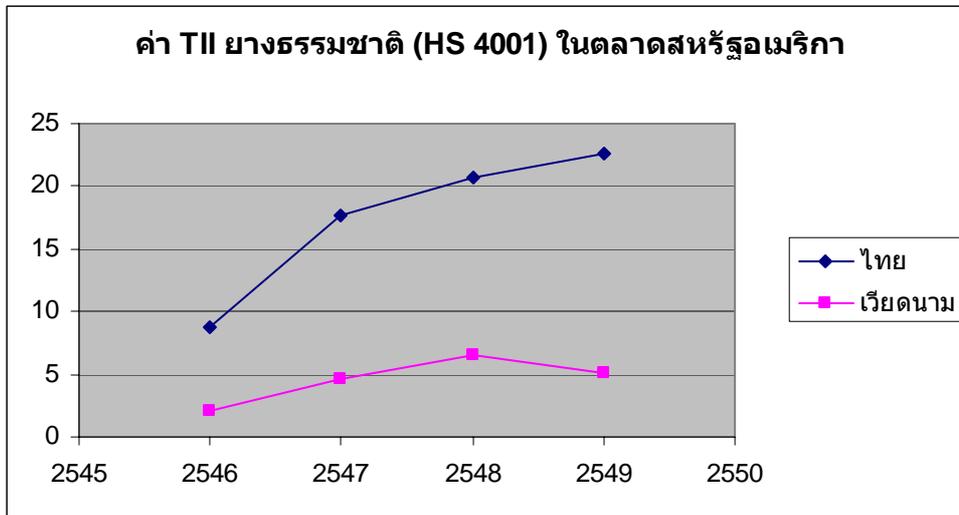
ตารางที่ 4.16 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้ายางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดจีน สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

ตลาด/ปี	ประเทศ	2546	2547	2548	2549
จีน	ไทย	1,482.12	2,319.796	432.081	664.185
	เวียดนาม	1,724.137	5,340.951	1,140.673	1,371.801
สหรัฐอเมริกา	ไทย	8.795	17.677	20.669	22.623
	เวียดนาม	2.1215	4.5621	6.466	5.0735
ญี่ปุ่น	ไทย	180.604	581.45	1,895.74	1,593.769
	เวียดนาม	22.559	6.594	169.337	80.371

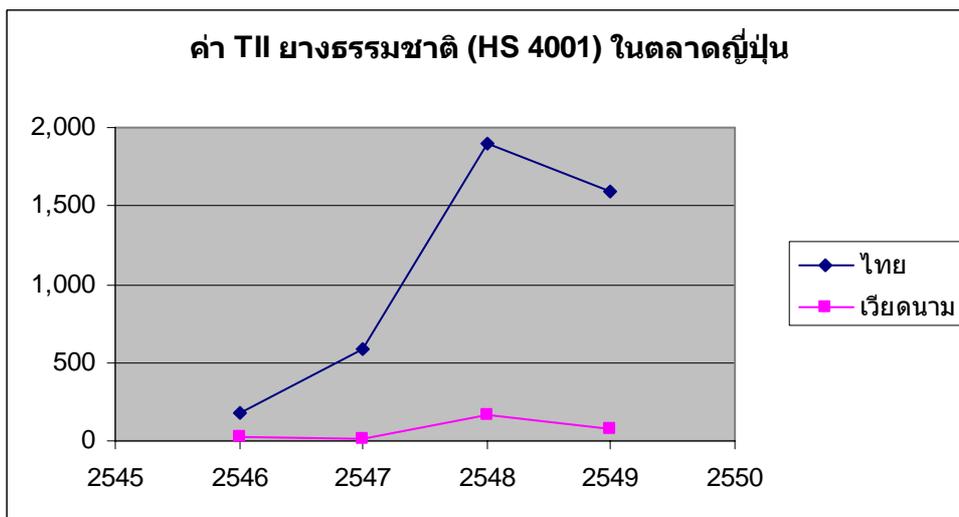
ภาพที่ 4.7 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้ายางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดจีน

ภาพที่ 4.8 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้าทางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดสหรัฐอเมริกา

ภาพที่ 4.9 ดัชนีความเข้มข้นทางการค้าทางธรรมชาติระหว่างไทยและเวียดนามในตลาดสหรัฐญี่ปุ่น

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมยางพารา ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดลำดับ (Ranging) ศักยภาพด้านต่างๆ ไว้ ดังนี้

ตารางที่ 4.17 การจัดลำดับศักยภาพด้านต่างๆในอุตสาหกรรมยาง

ด้าน	ลำดับ
ขีดความสามารถในการแข่งขัน	มาเลเซีย-ไทย-เวียดนาม-อินโดนีเซีย
อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร	มาเลเซีย-เวียดนาม-ไทย
เม็ดเงินลงทุน	ไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย-เวียดนาม
การลงทุนจากต่างชาติ	เวียดนาม-อินโดนีเซีย-ไทย
บุคลากร แรงงาน	มาเลเซีย-เวียดนาม-ไทย-อินโดนีเซีย
การบริหารจัดการ	มาเลเซีย-ไทย-เวียดนาม
อำนาจต่อรอง	อินโดนีเซีย-ไทย-เวียดนาม

ที่มา: การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ตุลาคม 2550

ทั้งนี้หากพิจารณาถึงขีดความสามารถในการแข่งขันโดยภาพรวมของเวียดนามและไทย เวียดนามอาจต้องใช้เวลาในการพัฒนาเนื่องจากเวียดนามมีพื้นที่จำกัดประมาณ 2.8 ล้านไร่ กำลังการผลิตประมาณ 435,500 ตัน/ปี ในขณะที่ไทยมีพื้นที่ปลูกประมาณ 12.6 ล้านไร่ กำลังการผลิต 2.9 ล้านตัน/ปี หากมีการพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปยางพาราขึ้นในเวียดนาม เวียดนามก็ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากไทย และแม้เวียดนามจะได้เปรียบด้านค่าจ้างแรงงานมีราคาถูก แต่เวียดนามก็ยังมีขีดจำกัดด้านเงินลงทุน การประสานงานกับนักลงทุนแปรรูปจากต่างประเทศ และโครงสร้างพื้นฐานในประเทศเพื่อรองรับระบบโลจิสติกส์ยังไม่ดีพอ พิจารณาได้จากถนนที่ค่อนข้างแคบเดินทางด้วยความเร็วสูงไม่ได้ในหลายพื้นที่เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีการแปรรูปยางของไทย ณ ปัจจุบันอาจจะดีกว่าเวียดนาม แต่อนาคตอาจต้องจับตามองเวียดนาม

4.7 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและการประสานประโยชน์ระหว่างไทยและเวียดนาม

จากการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ ตึกบัญชาการทำเนียบรัฐบาล เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2542 มีการเสนอการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนายางพาราครบวงจร ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติยุทธศาสตร์การพัฒนายางพาราครบวงจร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ตามมติคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนายางพาราครบวงจร (2542 - 2546) แบ่งออกเป็น 5 ยุทธศาสตร์ เป็นมาตรการระยะสั้น (2542 - 2543) 15 มาตรการ มาตรการระยะปานกลาง (2542 - 2546) 17 มาตรการ รวม 32 มาตรการ มีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตยาง ประกอบด้วยเร่งพัฒนาให้เกษตรกรชาวสวนยางผลิตยางคุณภาพดีตามความต้องการของตลาดด้วยการผลิตยางแท่ง และนำยางขึ้นเชิงธุรกิจภายใต้การบริหารในรูปของสหกรณ์ สนับสนุนให้เกษตรกรเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อลดระยะเวลายางอ่อนให้เหลือ 5 ½ - 6 ปี ในแหล่งปลูกยางเดิม และ 7 ½ ปี ในแหล่งปลูกยางใหม่

สนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 รวมตัวเป็นสหกรณ์ หรือสถาบันเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล และดำเนินการเชิงธุรกิจได้ด้วยตนเอง สนับสนุนการเสริมรายได้ของเจ้าของสวนยางขนาดเล็กให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม 50,000 บาท/ครอบครัว/ปี เป็น 85,000 บาท/ครอบครัว/ปี ดำเนินการจดทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยาง และสถาบันเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลตามเขตการปลูกยาง (Zoning) ที่ได้กำหนดไว้ การปรับปริมาณการผลิตยางของประเทศให้เหมาะสม และสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า วิจัยด้านพันธุ์ยาง การใช้ปุ๋ยเคมี/ปุ๋ยอินทรีย์ การกรีดยาง และการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง ตลอดจนการเกษตรกรรมยางที่เหมาะสม

2. ยุทธศาสตร์ด้านอุตสาหกรรมยาง ประกอบด้วยการสนับสนุนและช่วยเหลือให้โรงงานแปรรูปยางดิบของเอกชนได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล พัฒนาการแปรรูปยางแผ่นดินของประเทศให้มีสัดส่วนการผลิต

3. ยุทธศาสตร์ด้านอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ประกอบด้วยการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ให้การบริการการขออนุญาตการตั้งโรงงาน และการส่งออกไปยางพารา เป็น One stop service และการปรับปรุงพันธุ์ยางเพื่อพัฒนาคุณภาพไม้ยาง และการปลูกสร้างสวนยาง ทั้งเพื่อผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ และผลิตปริมาณไม้ได้ ไม่น้อยกว่า 55 ลูกบาศก์เมตร/ไร่ จากเดิม 45 ลูกบาศก์เมตร/ไร่

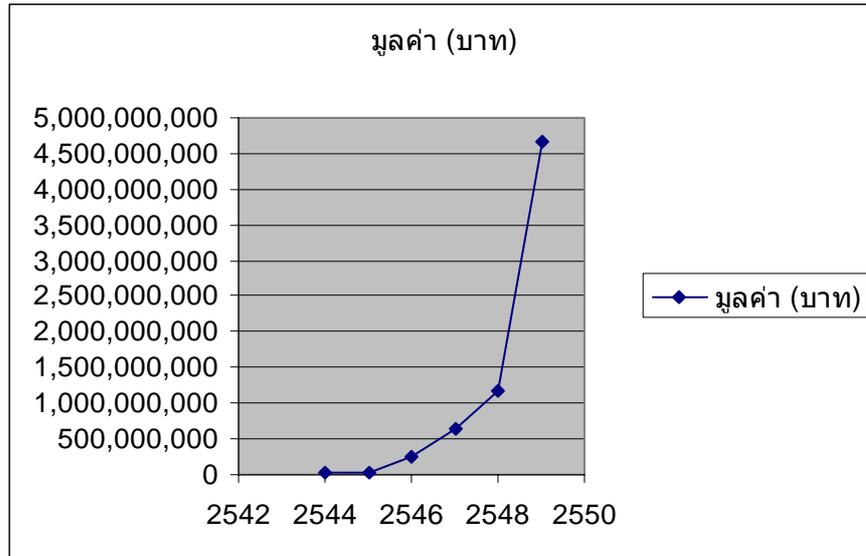
4. ยุทธศาสตร์ด้านการตลาดยาง ประกอบด้วยการพัฒนาการบริการการส่งออกยางเป็นระบบ One stop service ใน 5 จังหวัด ส่งออกหลักของประเทศคือ กรุงเทพฯ ชลบุรี ภูเก็ต ยะลา และสงขลา สนับสนุนการพัฒนาระบบตลาดยางท้องถิ่นโดยการตั้งตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาคจำนวน 5 แห่ง กระจายในภาคใต้ 2 แห่ง ภาคตะวันออก 1 แห่ง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 แห่ง การพัฒนาตลาดกลางยางพารา ให้เป็นตลาดแลกเปลี่ยนยางไทย (Thailand Rubber Exchange) เพื่อซื้อขายยางล่วงหน้า และผลักดันให้ไทยเป็นตลาดยางที่สำคัญของโลก และกำหนดให้ภาครัฐมีคลังสินค้าความจุประมาณ 200,000 ตัน หรือร้อยละ 10 ของปริมาณการผลิตยางของประเทศ และสร้างโกดังเพิ่มอีก 134,800 ตัน จากเดิมที่มีอยู่ 65,200 ตัน และถังเก็บน้ำยางขึ้น (Installation tank) อีก 20,000 ตัน

5. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานภาคยาง ประกอบด้วยการจัดคณะกรรมการยางพาราแห่งประเทศไทย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และกรรมการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคเกษตรกรชาวสวนยางอีก 21 ท่าน (สัดส่วนกรรมการ 7:7:7) เพื่อกำหนดนโยบายยาง และแผนงานยาง รวมองค์การสวนยาง และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นองค์การยางแห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจดำเนินการยางครบวงจร และการปรับภารกิจและหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็นเอกภาพ และลดความซ้ำซ้อนของขั้นตอนการบริหาร/การจัดการยาง และตั้งกองทุนพัฒนายางและผลิตภัณฑ์ยาง เพื่อพัฒนายางของภาคเอกชนและภาคเกษตรกรชาวสวนยางให้การบริหารเป็นองค์กรอิสระ

ยุทธศาสตร์และมาตรการที่กล่าวถึงดังกล่าว ควรได้รับการผลักดันให้มีการดำเนินการเพื่อการพัฒนาศึกษาการผลิตและอุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของยางพาราในเวียดนามและไทย มีดังต่อไปนี้

1. ในแง่ของความสัมพันธ์ทางการค้า ถือได้ว่าเวียดนามเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญประเทศหนึ่งของไทย โดยในปี 2544-2549 ไทยส่งออกรายธรรมชาติให้แก่เวียดนาม ดังนี้

ภาพที่ 4.10 มูลค่าการส่งออกยางธรรมชาติจากไทยไปเวียดนาม

ด้วยเหตุนี้ การประสานประโยชน์ระหว่างไทยและเวียดนามในฐานะคู่ค้า ในด้านการลงทุน และการขยายตลาดจึงเป็นเรื่องที่ควรดำเนินการ เนื่องจากเวียดนามมีจุดแข็งด้านพื้นที่ซึ่งติดต่อกับ ประเทศจีน และส่งสินค้ายางให้แก่ประเทศรัสเซียซึ่งเป็นผู้บริโภคยางสังเคราะห์ที่สำคัญอีกประเทศ หนึ่ง ควรจัดให้มีการศึกษาครั้งต่อไปเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ตลอดจนจัดให้มีการศึกษาดูงานด้าน การลงทุนและการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินอุตสาหกรรมยางพาราเพื่อ เสริมสร้างความรู้และเปิดตลาดให้ผู้ประกอบการและนักวิชาการในประเทศทั้งสอง

- จากการศึกษายังพบอีกว่า หากคาดการณ์ การผลิตยางพาราในอนาคต พบว่า ยางพาราจะล้นตลาดทำให้มีราคาต่ำสุด กิโลกรัมละ 1 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ.2015 โดยในปีนั้น การขยายตัวของพื้นที่การผลิตจะอยู่ที่ 600% ยางพาราจะถูก แปรรูปและใช้ประโยชน์ ในขณะที่ยางใช้แล้วไม่ว่าจะเป็นยางรถยนต์ กุ้งยาง จะ ถูกแปรรูปกลับมาเป็นวัตถุดิบ อัตราการเติบโตของทั้งตลาดสโลปจะอยู่ที่ 5% ต่อ ปี นั่นก็หมายความว่ายางพารากำลังถูกเร่งการผลิตทั้งโลกจนถึงทางตัน เพราะว่าเป็น ภัยคุกคามที่รุนแรงมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมยางรถยนต์ พบว่ามี การแยกทุกส่วนของแก้มยาง หน้ายาง แก้มยางต้องใช้ยางพาราสูงมาก ส่วน หน้ายางใช้ยางสังเคราะห์และยางอย่างอื่นเสริม แต่คณะผู้ศึกษายังพบว่า เทคโนโลยีขณะนี้จากอัตราการขาดเครื่องแปรรูปยางใช้แล้วเป็นวัตถุดิบอยู่ที่ 45 เครื่องต่อเดือนจาก 3 บริษัทใหญ่คือ จีน สเปน อิตาลี แต่ละเครื่องมีกำลังการผลิต อย่างต่ำ 150 ตัน/วัน ด้วยเหตุนี้ การวางแผนการผลิตยางพาราของทั่วโลก การเข้า เป็นสมาชิกผู้ผลิตยางธรรมชาติหรือการรวมกลุ่มเพื่อวางแผนการผลิตยางจึงเป็น เรื่องที่ต้องพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวียดนามซึ่งถือเป็นประเทศผู้ผลิตยางอันดับ 4 ของโลก

บทที่ 5

ภาคผนวก (Appendices)

การดำเนินการศึกษาและสำรวจ

คณะสำรวจได้ทำการเก็บข้อมูลยางพาราในไทยไปแล้วทั้งสิ้น 8 จังหวัด ในภาคเหนือคือ จังหวัดพิษณุโลกและน่าน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือจังหวัดอุดรธานีและหนองคาย ในภาคตะวันออกคือจังหวัดระยองและจันทบุรี ในภาคใต้คือจังหวัดสุราษฎร์ธานีและตรัง โดยศึกษากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารารวมทั้งวิสาหกิจชุมชน โรงงานอุตสาหกรรมผลิตยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้น ยางแท่ง กุ้งมือยาง กุ้งยางอนามัย และยางรัดของ ผู้ค้าส่งค้าปลีกหรือพ่อค้ารวมกองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยางพารา อาทิ หน่วยงานภาครัฐและสหกรณ์ยาง ส่วนในเวียดนามนั้น คณะสำรวจได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การกรอกแบบสอบถามในส่วนของผู้ประกอบการเป็นหลัก เนื่องจากการปลูกยางในเวียดนามส่วนใหญ่เป็นของรัฐบาลซึ่งสนับสนุนการทำสวนยางในระดับอุตสาหกรรมมากกว่าในระดับเกษตรกรรายย่อย จังหวัดในเวียดนามที่เข้าไปดำเนินการศึกษาได้แก่ Hanoi, Ho Chi Minh City ซึ่งเข้าไปศึกษาด้านนโยบายกับหน่วยงานยางพาราหลักของเวียดนามและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมถึงจังหวัด บาเรียหุงเต่า จังหวัดไตนิง จังหวัดดองไน จังหวัดบิ่นดองและจังหวัดบิ่นเฟือก

5.1 สถานการณ์ยางพาราในพื้นที่ศึกษาของไทย

ภาคเหนือของไทย

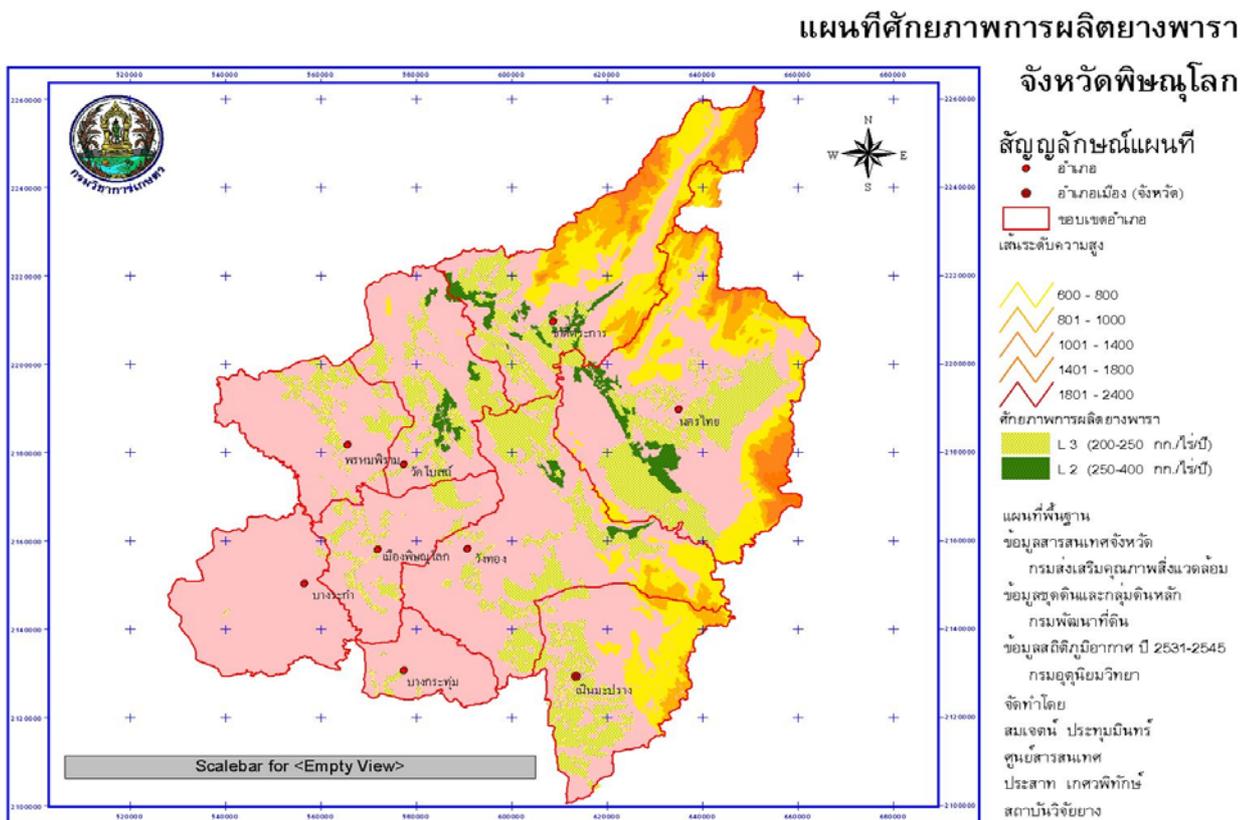
5.1.1 พื้นที่ศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

จากการรวบรวมข้อมูลของกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิษณุโลกพบว่า จังหวัดพิษณุโลกมีพื้นที่ปลูกยางประมาณ 1 แสนไร่ ประกอบด้วยเกษตรกรในโครงการจำนวน 2,000 ราย หรือประมาณ 20,000 ไร่ และเกษตรกรนอกโครงการ จำนวนประมาณ 5,000 รายหรือประมาณ 80,000 ไร่ จังหวัดพิษณุโลกมีเกษตรกรที่ปลูกยางพารานอกโครงการที่สำรวจได้ จำนวน 5,518 รายคิดเป็นพื้นที่ 19,379 ไร่ มีเกษตรกรที่กรีดยางแล้ว จำนวน 25 ราย คิดเป็น 758 ไร่ รวมทั้งหมด 1,112 ราย หรือ 25,679 ไร่ อำเภอต่างๆในจังหวัดพิษณุโลก ที่ปลูกยางมากที่สุดคือ อ.วังทอง บริเวณบ้านกลาง บ้านวังนกแอ่น รองลงมาคืออำเภอนครไทย ที่บ้านแยงและบ้านหนองกะท้าว ต่อมาคือที่อำเภอชาติตระการที่บ้านดงและบ้านป่าแดง มีเกษตรกรที่ปลูกยางพันธุ์ RRIT251 อยู่ที่ อ.บ้านกร่าง จำนวน 3 ราย โดยมีพื้นที่ปลูกยางพันธุ์ดังกล่าวประมาณ 20 ไร่ (กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิษณุโลก, 2550)

จังหวัดพิจิตร โลกมีพื้นที่ที่กรีดยางได้แล้วประมาณ 1,000 ไร่ คิดเป็นผลผลิตไร่ละ 200 กก. (+30 กก.) ต่อไร่ ต่อปี ต้นทุนการผลิตต่อไร่ของยางพาราในจังหวัดพิจิตร โลกคือ 12,000 บาท ต่อไร่ ในระยะเวลาช่วง 6-7 ปี (+2,000 บาท) ขึ้นอยู่กับค่าจ้างแรงงาน ที่ดิน ราคาปุ๋ย ปัญหาของเกษตรกรที่พบคือ ขาดเงินทุน ขาดความรู้ ปัญหาความแห้งแล้ง ปัญหาด้านที่ทำกินเอกสารสิทธิ์ เพราะทำให้เข้าถึงแหล่งทุนไม่ได้ ส่วนปัญหาโรคและแมลงมีไม่มากนัก (กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดพิจิตร โลก, 2550)

จังหวัดพิจิตร โลกถือเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตยางพาราอีกจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือของไทย แม้จะเป็นภูมิภาคที่เพิ่งมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตยางได้ไม่มาก แต่พื้นที่ปลูกยางของจังหวัดและจำนวนรายของเกษตรกรที่ปลูกยางแต่ยังไม่ได้ผลผลิตหรือรอเก็บเกี่ยวผลผลิตยางนั้น มีอยู่จำนวนมาก ซึ่งคาดว่าในอนาคตจะมีปริมาณยางจำนวนมากผลิตจากจังหวัดนี้ โดยถือเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางตามการศึกษาของกรมวิชาการเกษตร (ภาพที่ 5.1 และ ตารางที่ 5.1) อย่างไรก็ตามมีการขยายตัวอย่างมากบนเขตพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ไม่สมบูรณ์

ภาพที่ 5.1 แผนที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดพิจิตร โลก

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ตารางที่ 5.1 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดพิจิตร โลก

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	200-250 กก.	250-400 กก.	พื้นที่ไม่เหมาะสม	รวมทั้งอำเภอ
เนินมะปราง	37,431	-	578,928	616,359
เมือง	58,861	-	359,602	418,463
ชาติตระการ	61,464	33,199	893,859	988,522
นครไทย	113,916	49,828	1,158,820	1,322,564
บางกระทุ่ม	5,517	-	202,032	207,549
บางระกำ	2,217	-	545,507	547,724
พรหมพิราม	61,072	-	435,641	496,713
วังทอง	169,157	8,118	822,726	1,000,001
วัดโบสถ์	77,318	20,573	395,262	493,153
รวมทั้งจังหวัด	586,953	111,718	5,392,377	6,091,048

(กรมวิชาการเกษตร)

ข้อมูลปัจจุบันจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิจิตร โลกพบว่าพื้นที่ปลูกยางของจังหวัดพิจิตร โลกจากปี 2547-2550 มีพื้นที่รวม 11,339 ไร่ โดยมีเกษตรกรผู้ปลูกยางที่สำรวจได้ 1,271 ราย จากตารางที่ 5.1 จะพบว่าพื้นที่ศักยภาพจริงในการปลูกยางพาราของจังหวัดยังมีอยู่มาก จากตารางที่ 5.2-5.5 จะพบว่าในแต่ละปี จังหวัดพิจิตร โลกมีอัตราขยายตัวของพื้นที่ปลูกยางสูงสุดระหว่างปี 2547-2548 เนื่องจากพื้นที่ปลูกยางมีการเพิ่มขึ้นจากปี 2547 จำนวน 1,938 ไร่และลดลงอย่างมากระหว่างปี 2549-2550 โดยพื้นที่ปลูกยางในปี 2550 ลดลงจากปี 2549 จำนวน 3,279 ไร่ ทั้งนี้อันเนื่องมาจากนโยบายของรัฐมีการชะลอตัวจึงทำให้การขยายพื้นที่หรือการสนับสนุนหยุดชะงักลง อย่างไรก็ตามจากการสำรวจในพื้นที่พบว่าแต่เดิมเกษตรกรปลูกพืชไร่ประเภทข้าวโพด มันสำปะหลังและลำไยมาก่อนตัดสินใจปลูกยางเนื่องจากเชื่อว่าการปลูกยางเป็นอาชีพที่เกิตรายได้ยั่งยืนกว่าการปลูกพืชชนิดอื่น

จากการศึกษายังพบอีกว่ายังมีเกษตรกรผู้ปลูกยางพารานอกโครงการ หรือปลูกยางพาราก่อนการสนับสนุนของรัฐบาลหรือกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิจิตร โลกประมาณ 5,518 ราย คิดเป็นพื้นที่ 19,379 ไร่

ปัจจุบันในปี 2550 จังหวัดพิจิตร โลกมีพื้นที่ที่กรีดยางได้แล้ว จำนวน 758 ไร่ จากเกษตรกร 25 ราย ทั้งในและนอกโครงการ โดยให้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละประมาณ 200 กิโลกรัม/ไร่/ปี การขยายยางพาราของเกษตรกรจะจำหน่ายยางในรูปแบบแผ่นดิบและเศษยาง (ขี้ยาง) ให้กับพ่อค้าคนกลางซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากจังหวัดเลยและจังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่เกษตรกรจะนิยมปลูกยาง

พันธุ์ RRIM 600 ส่วนปัญหาที่พบของเกษตรกร คือ ขาดเงินทุน ขาดความรู้ ปัญหาความแห้งแล้ง และปัญหาด้านที่ทำกินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ์

ตาราง 5.2 พื้นที่การปลูกยางพารา จังหวัดพิจิตร โลก ปี 2547

ลำดับที่	อำเภอ	ราย	ไร่
1	เมือง	3	30
2	นครไทย	77	750
3	ชาติตระการ	39	388
4	พรหมพิราม	3	30
5	วัดโบสถ์	7	70
6	วังทอง	54	533
7	เนินมะปราง	4	40
รวม		187	1,841

(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิจิตร โลก, 2550)

ตาราง 5.3 พื้นที่การปลูกยางพารา จังหวัดพิจิตร โลก ปี 2548

ลำดับที่	อำเภอ	ราย	ไร่
1	เมือง	13	125
2	นครไทย	130	1,233
3	ชาติตระการ	104	1,014
4	วัดโบสถ์	1	10
5	วังทอง	130	1,287
6	เนินมะปราง	11	110
รวม		389	3,779

(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิจิตร โลก, 2550)

ตาราง 5.4 พื้นที่การปลูกยางพารา จังหวัดพิจิตร ปี 2549

ลำดับที่	อำเภอ	ราย	ไร่
1	เมือง	11	32
2	นครไทย	199	1,557
3	ชาติตระการ	135	1,210
4	พรหมพิราม	1	16
5	วัดโบสถ์	20	248
6	วังทอง	190	1,369
7	เนินมะปราง	11	67
รวม		567	4,499

(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิจิตร, 2550)

ตาราง 5.5 พื้นที่การปลูกยางพารา จังหวัดพิจิตร ปี 2550

ลำดับที่	อำเภอ	ราย	ไร่
1	นครไทย	52	477
2	ชาติตระการ	53	484
3	วัดโบสถ์	9	104
4	วังทอง	14	155
รวม		128	1,220

(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพิจิตร, 2550)

5.1.2 พื้นที่ศึกษาจังหวัดน่าน

จากการสำรวจพื้นที่ปลูกยางของศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่าน ณ วันที่ 12 ม.ค. 2549 พบว่าจังหวัดน่านมีพื้นที่ปลูกยางทั้งสิ้น 13,184 ไร่ จากเกษตรกรผู้ปลูกยาง 1,465 ราย และในปี 2550 จังหวัดน่านมีพื้นที่ปลูกยางของเกษตรกรนอกโครงการ 7,922 ไร่ จากเกษตรกรผู้ปลูกยาง 843 รายและในโครงการ 13,623 ไร่ (ตารางที่ 5.6-5.7)

พื้นที่ศักยภาพในการปลูกยางของจังหวัดน่านคิดเป็น 7,545,393 ไร่ โดยอำเภอที่เหมาะสมแก่การปลูกยางมากที่สุดคืออำเภอเวียงสา คิดเป็นร้อยละ 17.94 ของพื้นที่ศักยภาพในการปลูกยางทั้งหมด (ภาพที่ 5.2 และตารางที่ 5.8)

ตาราง 5.6 พื้นที่สวนยางจังหวัดน่าน ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่าน

อำเภอ	สวนโครงการปลูกยาง เพื่อยกระดับรายได้ ระยะที่ 1		สวนยางปลูกเอง		สวนยางเปิดกรีด		รวมพื้นที่ทั้งหมด	
	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่
เมือง	74	610	12	1,224	5	80	91	1,914
เวียงสา	74	628	44	696	12	106	130	1,430
บ้านหลวง	35	286	110	419	-	-	145	705
น่าน้อย	172	1,523	67	529	27	239	266	2,291
ท่าวังผา	23	206	10	547	1	30	34	783
ปัว	10	87	8	41	7	38	25	166
ทุ่งช้าง	5	35	3	37	-	-	8	72
เชียงกลาง	10	79	2	15	-	-	12	94
นาหมื่น	2	14	16	38	-	-	18	52
แม่จริม	2	13	114	600	2	7	118	620
สันติสุข	47	385	71	349	-	-	118	734
กิ่งอำเภอภูเพียง	154	1,305	316	2,822	16	105	486	4,232
สองแคว	14	91	-	-	-	-	14	92
รวม	622	5,262	773	7,317	70	605	1,465	13,184

(ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่าน, 2550)

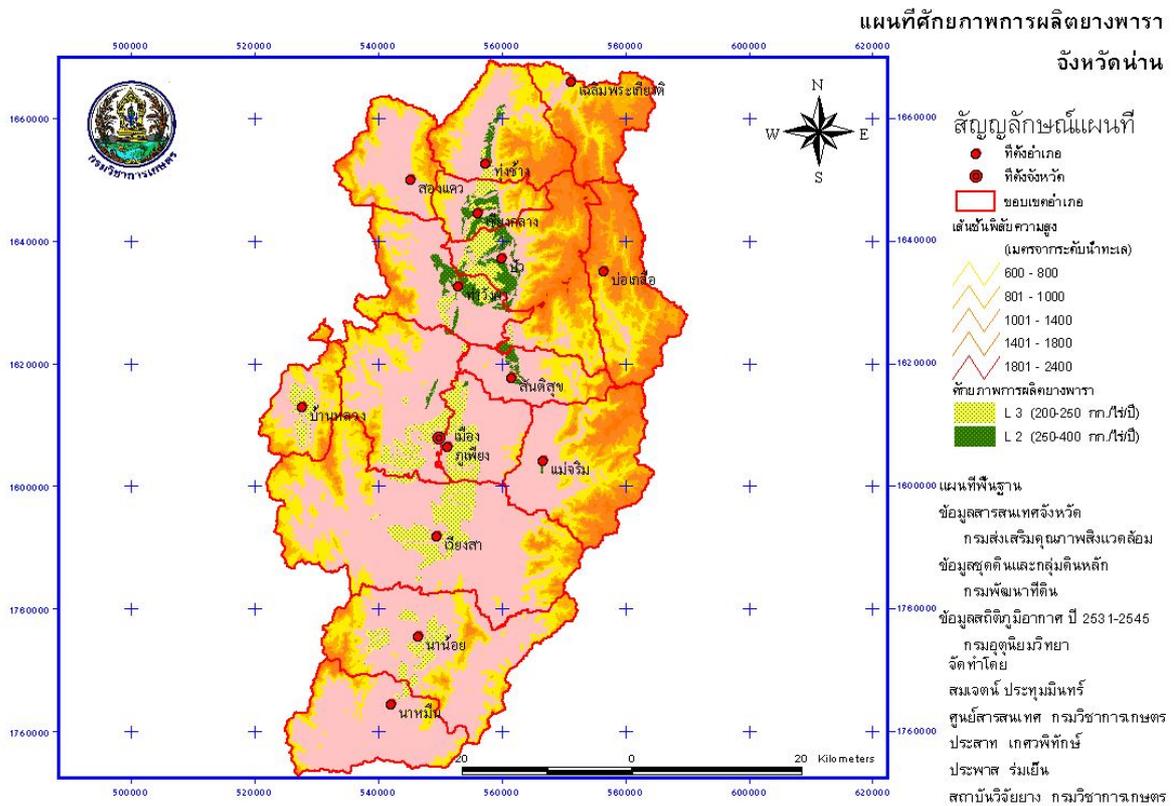
ตาราง 5.7 จำนวนสวนยางที่อยู่นอกโครงการฯ จังหวัดน่าน

อำเภอ	ที่เปิดกรีดแล้ว		ยังไม่เปิดกรีด		รวม	
	จำนวนราย	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวนราย	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวนราย	เนื้อที่ (ไร่)
เวียงสา	12	106	44	696	56	802
น่าน้อย	27	239	67	529	94	768
เมือง	5	80	12	1,224	17	1,304
ปัว	7	38	8	41	15	79
กิ่งอำเภอภูเพียง	16	105	316	2,822	332	2,927
สันติสุข	-	-	71	349	71	349
เชียงกลาง	-	-	2	15	2	15
ท่าวังผา	1	30	10	547	11	577
ทุ่งช้าง	-	-	3	37	3	37
แม่จริม	2	7	114	600	116	607
นาหมื่น	-	-	16	38	16	38
บ้านหลวง	-	-	110	419	110	419
รวม	70	605	773	7,317	843	7,922

(ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่าน, 2550)

รูปแบบตลาดในจังหวัดน่าน คือ ตลาดท้องถิ่น ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยาง จังหวัดน่านกำลังเปิดตลาดโดยสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเป็นเจ้าภาพในการประมูลยาง โดยจะมีการจัดประมูลยางในทุกท้องถิ่นหรือทุกจังหวัดที่รับผิดชอบ ซึ่งมีการกำหนดรูปแบบและข้อตกลงในการประมูลยาง ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่านคาดการณ์ว่าในอนาคตอาจมีการประมูลผ่านโทรสารและโทรศัพท์เหมือนระบบการประมูลในภาคใต้หรือภาคตะวันออก ความต้องการของศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่านในการพัฒนายางพารา คือต้องการพัฒนาความรู้ของเกษตรกรทั้ง 3 มิติ คือ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยให้ปลูกยางพาราและรู้คุณค่าที่แท้จริงของยาง

ภาพ 5.2 พื้นที่การปลูกยางพาราในจังหวัดน่าน

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ตารางที่ 5.8 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดน่าน

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	200-250 กก.	250-400 กก.	พื้นที่ไม่เหมาะสม	รวมทั้งอำเภอ
เฉลิมพระเกียรติ	-	-	333,008	333,008
เขียงกลาง	-	31,184	171,348	202,532
ท่าวังผา	3,834	42,501	416,624	462,959
ทุ่งช้าง	-	12,879	413,200	426,079
น่าน้อย	23,606	-	775,750	799,356
นาหมื่น	3,416	-	511,635	515,051
บ่อเกลือ	-	-	466,044	466,044
บ้านหลวง	33,605	-	223,850	257,455
ปัว	1,944	50,193	587,252	639,389
ภูเพียง	61,313	918	224,807	287,038
เมือง	20,554	4,414	567,363	592,331
แม่จริม	30	1,475	611,141	612,646
เวียงสา	12,940	-	1,341,437	1,354,377
สองแคว	-	-	344,953	344,953
สันติสุข	-	10,983	241,192	252,175
รวมทั้งจังหวัด	161,242	154,547	7,229,604	7,545,393

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

5.1.3 พื้นที่ศึกษาจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ปลูกยางทั้งหมด 602,351.05 ไร่ จากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกยาง 53,921 ราย ซึ่งสำรวจโดยสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดหนองคาย ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2550 โดยแบ่งเป็น สวนดำเนินการตามมาตรฐาน 20 จำนวน 132.25 ไร่ สวนดำเนินการตามมาตรฐาน 21 ทวี ระยะที่ 2 จำนวน 4,841.75 ไร่ สวนดำเนินการในโครงการปลูกยางฯ ระยะที่ 1 จำนวน 20,771 ไร่ 52,442 ไร่ 54,681 ไร่ และ 12,111 ไร่ ในปี 2547, 2548, 2549 และ 2550 ตามลำดับ สวนยางในโครงการตามยุทธศาสตร์ CEO ปี 2548-2549 จำนวน 20,050 ไร่ สวนยางปลูกเองที่ยังไม่ได้กรีด จำนวน 293,608.40 ไร่และที่กรีดแล้ว จำนวน 58,867.25 ไร่ สวนยางที่เปิดกรีดในโครงการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จำนวน 84,846.40 ไร่ โดยจังหวัดหนองคายจัดเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพอีกแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเนื่องจากมีภูมิประเทศ

ตารางที่ 5.9 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดหนองคาย

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	200-250 กก.	250-400 กก.	พื้นที่ไม่เหมาะสม	รวมทั้งอำเภอ
ท่าบ่อ	74,118	6,554	141,391	222,063
สังคม	30,877	43,852	194,723	269,452
โซ่พิสัย	332,295	-	53,591	385,886
ศรีวิไล	131,838	37,469	40,434	209,741
ศรีเชียงใหม่	19,043	56,433	60,762	136,238
สระใคร (กิ่งอ.)	46,463	-	62,101	108,564
เซกา	270,548	93,313	129,601	493,462
รัตนวาปี (กิ่งอ.)	116,870	5,737	42,626	165,233
พรเจริญ	168,500	30,449	38,918	237,867
เฝ้าไร่ (กิ่งอ.)	192,442	362	13,128	205,932
ปากคาด	101,566	-	32,662	134,228
เมือง	81,220	9,844	220,642	311,706
บึงโขงหลง	134,463	55,977	70,419	260,859
บุ่งคล้า	257	29,479	132,211	161,947
บึงกาฬ	317,523	45,995	161,781	525,299
โพนพิสัย	109,763	11,190	250,660	371,613
รวมทั้งจังหวัด	586,953	111,718	5,392,377	6,091,048

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ตารางที่ 5.10 ปริมาณการประมูลยางในอำเภอบึงกาฬ

เดือน	คุณภาพยางแผ่นดิบและปริมาณยาง (กก.)					ปริมาณยาง (กก.)		มูลค่า(บาท)
	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	ชั้น 4	ยางคละ	ยางก้อน ถ้วย	น้ำยางสด	
มกราคม	10,831	77,060	196,489	-	-	190,000	-	24,196,092.82
กุมภาพันธ์	41,079	45,941	146,384	466	-	82,200	-	20,139,282.52
มีนาคม	-	-	27,274	-	-	-	-	1,959,189.42
เมษายน	-	-	-	-	-	15,000	-	608,850.00
พฤษภาคม	-	-	-	-	-	-	-	2,568,039.42
มิถุนายน	-	-	3,633	-	-	124,156	-	4,906,123.00
กรกฎาคม	-	-	9,081	-	-	355,933	-	16,096,046.85
สิงหาคม	-	572	41,903	2,947	-	464,026	-	20,016,248.72

(ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดหนองคาย, 2550)

ตารางที่ 5.11 ปริมาณการประมูลยางในอำเภอเมืองหนองคาย

เดือน	คุณภาพยางแผ่นดิบและปริมาณยาง (กก.)					ปริมาณยาง (กก.)		มูลค่า(บาท)
	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	ชั้น 4	ยางคละ	ยางก้อน ถ้วย	น้ำยางสด	
มกราคม	-	-	-	-	1,116	17,124	23,000	2,076,050.00
กุมภาพันธ์	-	-	-	-	-	-	-	-
มีนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-
เมษายน	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	-	-	-	-	8,086	-	348,943.00
มิถุนายน	-	-	-	-	11,192	48,549	-	2,614,953.69
กรกฎาคม	-	-	-	-	19,572	74,814	-	3,868,366.72
สิงหาคม	-	-	14,987	-	-	63,721	-	3,341,409.51

(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดหนองคาย, 2550)

พื้นที่ศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรม

บริษัทไทยฮั้ว ยางพารา จำกัด (มหาชน) สาขาหนองคาย

บริษัท ไทยฮั้วยางพารา จำกัด (มหาชน) สาขาหนองคาย ก่อตั้งในปี 2549 (ค.ศ.2006) ตั้งอยู่เลขที่ 195 หมู่ 5 ถ.บึงกาฬ-พังโคน ต.โนนสมบูรณ์ อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 90 ไร่ มีพนักงาน 150 คน ปัจจุบันเป็นโรงงานผลิตยางแผ่นรมควันอัดแท่ง สักยภาพการผลิต ประมาณ 2,500 ตันต่อเดือน โดยรับซื้อทั้งน้ำยางสดและยางแผ่น พื้นที่ให้บริการครอบคลุมจังหวัดเลย หนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น และกาฬสินธุ์ บริษัททำหน้าที่รับซื้อยางพาราจากเกษตรกรโดยยางแผ่นจะส่งเข้าโรงงานรมควัน ส่วนน้ำยางสดจะถูกทำให้เป็นน้ำยางข้น (Concentrated Latex) ก่อนส่งไปยังบริษัทต้นสังกัดในกรุงเทพฯ จากนั้นก็จะส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยตลาดใหญ่อยู่ในโซนยุโรปและเอเชียบางส่วน ปัจจุบันเริ่มมีการหาตลาดใหม่ในอินเดียแล้ว ปัญหาที่พบในการดำเนินธุรกิจคือต้นทุนการผลิตยางของไทยยังสูงกว่าต่างประเทศ นโยบายของรัฐบาลที่ช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรมมีเพียงเรื่องเดียวคือ BOI

บริษัทไทยรับเบอร์ ลาทีกซ์ อ.บึงกาฬ (หนองคาย)

ตั้งอยู่เลขที่ 98 หมู่ที่ 2 ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย บริษัทรับซื้อน้ำยางข้นในพื้นที่อีสานตอนบน ผลิตน้ำยางข้นชนิด 60 % สกิมบล็อก สกิมเครพ กำลังการผลิตน้ำยางข้นชนิด 60% จำนวน 10,000 ตัน/ปี สกิมเครพ 600 ตัน/ปี เครพดำ 120 ตัน/ปี บริษัทจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2528 ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 10 ล้านบาท บริษัทประกอบธุรกิจหลักเป็นผู้ผลิตน้ำยางข้นและผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น ดำเนินธุรกิจสวนยาง เป็นนายหน้าในตลาดสินค้า

เกษตรล่วงหน้าและเป็นผู้ให้บริการขนส่งน้ำยางชั้นทางเรือ ซึ่งเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพาราและได้เข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2534 บริษัทมีการขยายการลงทุนอย่างต่อเนื่องในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยางพารา บริษัทย่อยและบริษัทร่วม แบ่งกลุ่มธุรกิจได้เป็น 8 กลุ่ม คือ

- กลุ่มน้ำยางชั้น (ประกอบด้วยบริษัท บริษัทย่อย 8 บริษัท และบริษัทร่วม 1 บริษัท)
 - บมจ.ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ชลบุรี)
 - บจก.ไทยรับเบอร์แอนด์ลาเท็กซ์ (ระยอง)
 - บจก.คิววัน (ระยอง)
 - บจก.เอ็กซ์เซลรับเบอร์(สงขลา)
 - บจก.โอเรียนท์สุราษฎร์รับเบอร์ลาเท็กซ์
 - บจก.ภูเก็ตลาเท็กซ์ (พังงา)
 - บจก.ไทยเท็กซ์มินิ ลาเท็กซ์ แฟคตอรี (จันทบุรี)
 - บจก.ไทยรับเบอร์ ลาเท็กซ์ ชุมพร (ชุมพร)
 - บจก.ไทยรับเบอร์ ลาเท็กซ์ บึงกาฬ (หนองคาย)
 - บจก.รีเวอร์เท็กซ์ (ประเทศไทย) (ชลบุรี ประกอบธุรกิจ ผลิตน้ำยางชั้นกึ่งสำเร็จรูป)
(การผลิตของบริษัทร่วม คือ บจก.รีเวอร์เท็กซ์ (ประเทศไทย) ไม่ถูกรวมในการผลิตของกลุ่มน้ำยางชั้น)
- กลุ่มเส้นด้ายยางยืด (ประกอบด้วยบริษัทย่อย 1 บริษัท)
 - บมจ.เวिल्ด์เฟล็กซ์ (ระยอง)
- กลุ่มถุงมือยาง (ประกอบด้วยบริษัทย่อย 1 บริษัท และบริษัทร่วม 1 บริษัท)
 - บจก.ยูนิเวอร์แซลลาเท็กซ์โปรดักส์ (ชลบุรี)
 - บจก.รอสเนอร์ เม้าท์บี เมดิเทรค (ไทยแลนด์) (สงขลา)
- กลุ่มบริการ (ประกอบด้วยบริษัทย่อย 1 บริษัท ประกอบธุรกิจ จัดเก็บและส่งน้ำยางชั้นไปต่างประเทศ) บจก.ไทยแทงค์อินสตอลเลชั่น (ภูเก็ต)
- กลุ่มเทรดดิ้ง (ประกอบด้วยบริษัทย่อย 2 บริษัท)
 - บจก.เวिल्ด์ไวด์ รีซอร์ซ เทรดดิง (กรุงเทพฯ) ประกอบธุรกิจ นำเข้าและให้บริการชิปปิ้ง
 - บจก.ไทยเท็กซ์ อาร์ชีฟิ เทคโนโลยี (กรุงเทพฯ) ประกอบธุรกิจ นำเข้า
- กลุ่มสวนยางพารา (ประกอบด้วยบริษัท ย่อย 1 บริษัท และบริษัทร่วม 1 บริษัท)
ประกอบธุรกิจ ปลูกสวนยางพารา)
 - บจก.ไทยรับเบอร์ซีดี (น่าน)
 - บจก.สวนยางวังสมบูรณ์ (สระแก้ว)
- กลุ่มวิจัยและพัฒนา (ประกอบด้วยบริษัทย่อย 1 บริษัท)

บจก.ทีอาร์แอลรีเซอร์ชเอนด์ดีเวลอปเม้นท์

- กลุ่มนายหน้า (ประกอบด้วยบริษัทร่วม 1 บริษัท)

บจก.แอโกรเวลท์ (กรุงเทพ) ประกอบธุรกิจ ซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

5.1.4 พื้นที่ศึกษาจังหวัดอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่ปลูกยางทั้งหมด 183,027.55 ไร่ จากการสำรวจโดยสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดอุดรธานี ณ วันที่ 15 มีนาคม 2550 ประกอบไปด้วยพื้นที่ปลูกยางของ 20 อำเภอ โดยแบ่งเป็นส่วนที่กำลังดำเนินการตามมาตรา 20 จำนวน 46.60 ไร่ ส่วนที่กำลังดำเนินการตามมาตรา 21 จำนวน 5,212.90 ไร่ ส่วนในโครงการปลูกยางเพื่อยกระดับรายได้ฯ ระยะที่ 1 จำนวน 43,580 สวนยางปลูกเอง จำนวน 99,139.05 ไร่ สวนยางในโครงการฟื้นฟูระบบนิเวศปี 2548 (CEO) จำนวน 12,730 ไร่ โดยมีสวนยางที่เปิดกรีดแล้วทั้งสิ้น 22,319 ไร่ 2,246 ราย (ตารางที่ 5.14) อย่างไรก็ตามจังหวัดอุดรธานีจัดว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางและเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่ศักยภาพในการผลิตยาง 6,091,048 ไร่ โดยมีอำเภอเมืองและอำเภอบ้านฝางเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการผลิตยางมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.68 และ 11.28 ของพื้นที่ศักยภาพในการผลิตยางทั้งหมดตามลำดับ (ภาพที่ 5.5 และตารางที่ 5.12)

ตารางที่ 5.12 พื้นที่สวนยางจังหวัดอุดรธานี

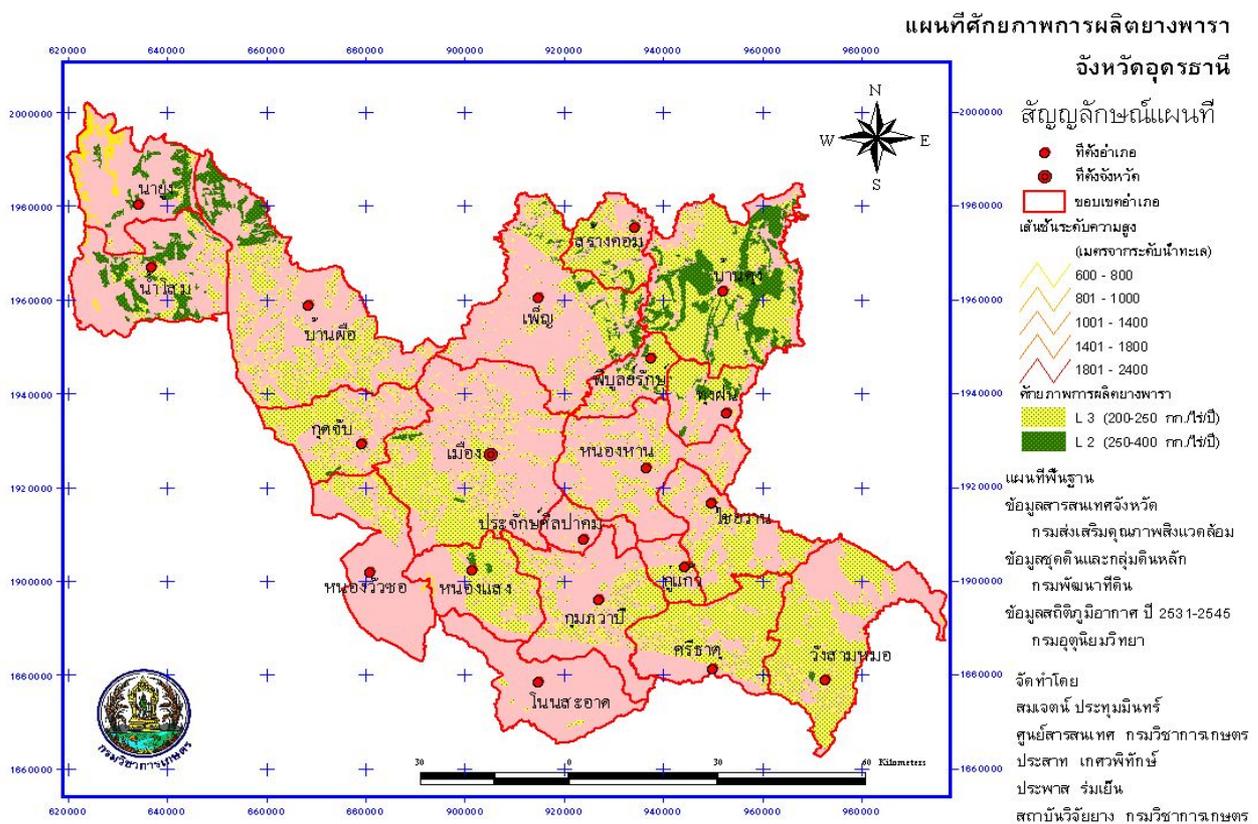
อำเภอ	สวนกำลังดำเนินการ 4 ม.20 (ไร่)	สวนกำลังดำเนินการ ม.21 ทวิ (ไร่)	สวนโครงการปลูกยางเพื่อยกระดับรายได้ฯ ระยะที่ 1 (ไร่)	สวนยางปลูกเอง (ไร่)	โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศ (CEO) ปี 2548 (ไร่)	สวนยางเปิดกรีด (ไร่)	รวมพื้นที่ทั้งหมด (ไร่)
เมือง	0	86.90	597	1,019.75	575	133.55	2,412.20
กุศจับ	9.55	466.65	3,178	8,243.30	805	2,563.90	15,266.40
หนองวัวซอ	0	129.05	2,197	4,076	585	1,894.20	8,881.25
วังสามหมอ	0	492.80	3,115	5,649	935	356.50	10,548.30
บ้านดุง	0	310.60	5,150	6,243	1,350	2,329.70	15,383.30
บ้านฝาง	0	417.55	5,423	4,976	765	2,313.75	13,895.30
น้ำโสม	37.05	1,063.05	8,213	18,164	975	6,543.75	34,995.85
เพ็ญ	0	0	591	779	960	0	2,330
นาูง	0	2,116.35	9,911	32,153	3,100	5,770.70	53,051.05
คูแก้ว	0	129.95	283	478	5	412.95	1,308.90
ไชยวาน	0	0	675	1,096	280	0	2,051

ตารางที่ 5.12 พื้นที่สวนยางจังหวัดอุดรธานี (ต่อ)

กิ่งประจักษ์	0	0	39	70	15	0	124
กุมภวาปี	0	0	430	1,170	325	0	1,925
โนนสะอาด	0	0	532	1,824	225	0	2,581
ทุ่งฝน	0	0	259	922	75	0	1,256
พิบูลย์รักษ์	0	0	262	211	195	0	668
ศรีธาตุ	0	0	1,520	3,585	320	0	5,425
สร้างคอม	0	0	197	170	430	0	797
หนองหาน	0	0	454	853	420	0	1,727
หนองแสง	0	0	554	7,457	390	0	8,401
รวม	46.60	5,212.90	43,580	99,139.05	12,730	22,319.00	183,027.55

(ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดอุดรธานี, 2550)

ภาพที่ 5.4 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดอุดรธานี

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ตารางที่ 5.13 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดอุดรธานี

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	200-250 กก.	250-400 กก.	พื้นที่ไม่เหมาะสม	รวมทั้งอำเภอ
กุดจับ	168,644	1,480	94,650	264,774
กุมภวาปี	157,014	-	206,813	363,827
กู่แก้ว (กิ่งอ.)	43,618	-	31,676	75,294
ไชยวาน	191,100	-	79,491	270,591
ทุ่งฝน	94,624	11,182	37,260	143,066
นาูง	42,052	37,821	223,020	302,893
น้ำโสม	97,016	62,043	220,799	379,858
โนนสะอาด	118,928	-	174,230	293,158
บ้านดุง	295,041	163,546	112,697	571,284
บ้านฝ้อ	366,801	42,342	278,452	687,595
ประจักษ์ศิลปาคม	35,830	-	48,073	83,903
พิบูลย์รักษ์	79,117	6,215	38,863	124,195
เพ็ญ	344,404	26,015	198,541	568,960
เมือง	406,355	4,160	301,388	711,903
วังสามหมอ	277,518	1,204	181,513	460,235
ศรีธาตุ	236,278	-	70,294	306,572
สร้างคอม	89,380	9,582	61,502	160,464
หนองวัวซอ	149,443	-	171,185	320,628
หนองแสง	143,555	3,717	93,671	240,943
หนองหาน	236,731	-	159,810	396,541
รวมทั้งจังหวัด	586,953	111,718	5,392,377	6,091,048

(กรมวิชาการเกษตร, 2550)

รูปแบบตลาดยางของจังหวัดอุดรธานียึดตลาดประมูลในท้องถิ่นเป็นหลัก มีการรวมตัวเป็นสหกรณ์ยางและวิสาหกิจชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม โดยมีตลาดประมูลยางท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานีจำนวน 8 แห่ง ได้แก่

- 1) สหกรณ์ฯ หนองวัวซอ ตั้งอยู่ที่ หมู่ 6 ต.หนองบัวบาน อ.หนองวัวซอ จ.อุดรธานี
- 2) หนองบัวบาน ตั้งอยู่ที่ หมู่ 7 ต.หนองบัวบาน อ.หนองวัวซอ จ.อุดรธานี
- 3) ตลาดอำเภอน้ำโสม ตั้งอยู่ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำโสม อ.น้ำโสม จ.อุดรธานี
- 4) น้ำโสมยางพารา ตั้งอยู่ที่ หมู่ 7 ต.น้ำโสม อ.น้ำโสม จ.อุดรธานี
- 5) ยางดีบ้านม่วง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 11 บ้านม่วง ต.จำปาโมง อ.บ้านฝ้อ จ.อุดรธานี

- 6) คำจวงพัฒนา ตั้งอยู่ที่ หมู่ 6 ต.ผาสุก อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี
- 7) ตลาดอำเภอนายาง ตั้งอยู่ที่สหกรณ์ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางนายาง หมู่ 9 ต.นายาง อ.นายาง จ.อุดรธานี
- 8) ตลาดบ้านโนนทอง ตั้งอยู่ที่ ต.โนนทอง อ.นายาง จ.อุดรธานี

จากการศึกษาข้อมูลจากผู้นำเกษตรกรผู้ปลูกยางและเกษตรกรผู้ปลูกยางในอำเภอนายาง ทำให้ทราบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่ดังกล่าวเริ่มปลูกยางพาราตั้งแต่วางปี พ.ศ. 2533-2534 โดยต้นยางพาราจะมีอายุระหว่าง 16-17 ปี มีการปลูกพืชแซมในสวนยางพาราได้แก่ ข้า มันสำปะหลัง และกล้วย ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามันสำปะหลังเป็นพืชดั้งเดิมที่ปลูกในพื้นที่ก่อนการปลูกยางพารา จึงมีการนำมันสำปะหลังซึ่งเป็นพืชที่ไม่เหมาะสมที่จะปลูกในสวนยางพารามาปลูกแซมในสวนยาง

ภาคตะวันออกของไทย

5.1.5 พื้นที่ศึกษาจังหวัดจันทบุรี

ในปี พ.ศ. 2549 จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ปลูกยาง จำนวน 627,434 ไร่ (ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดจันทบุรี, 2550) ซึ่งคาดว่าในอนาคตจะมีพื้นที่ปลูกยางเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจาก

ก. ราคาของผลไม้ก่อนข้างผันผวน ราคาต่ำ ไม่มีการประกันราคา ผลผลิตไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน ชาวสวนผลไม้จึงโค่นผลไม้แล้วปลูกทดแทนด้วยยางพาราพันธุ์ดี

ข. ยางพารามีราคาสูง ผลผลิตเก็บไว้ได้นาน ชาวสวนจึงหันมาปลูกยางพันธุ์ดีเพิ่มขึ้น

ในปี พ.ศ. 2548-2549 มีเกษตรกรผู้ปลูกยางในจังหวัดจันทบุรีประมาณ 12,920 ครัวเรือน โดยมีการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์จำนวน 18 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์กองทุนสวนยางแสง จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางวังสรรพรส จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางวังพรหม จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางอ่างศิระ จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางวังแฉ่ม, สหกรณ์กองทุนสวนยางปัลลิว จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางสอยดาว จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางสามพี่น้อง จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางสุขใจ จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านแก่ง จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางบ่อไฟไหม้ จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางพารา จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางวังอีแอ่น จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางวังพง จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางวังโตนด จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางหนองแหวน จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางโพธิ์ลังกา จำกัด, และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านสะทอน จำกัด (ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดจันทบุรี, 2550)

พันธุ์ยางที่นิยมปลูกในจังหวัดจันทบุรีได้แก่ RRIM 600 ประมาณ 90% PB 235, BPM 24, RRIT 251 และอื่นๆประมาณ 10% และมีต้นทุนในการผลิตยาง 9,968 บาท/ไร่ (คิดที่ราคาขายแผ่นดิบเฉลี่ย 51.58 บาท/กิโลกรัม) (ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดจันทบุรี)

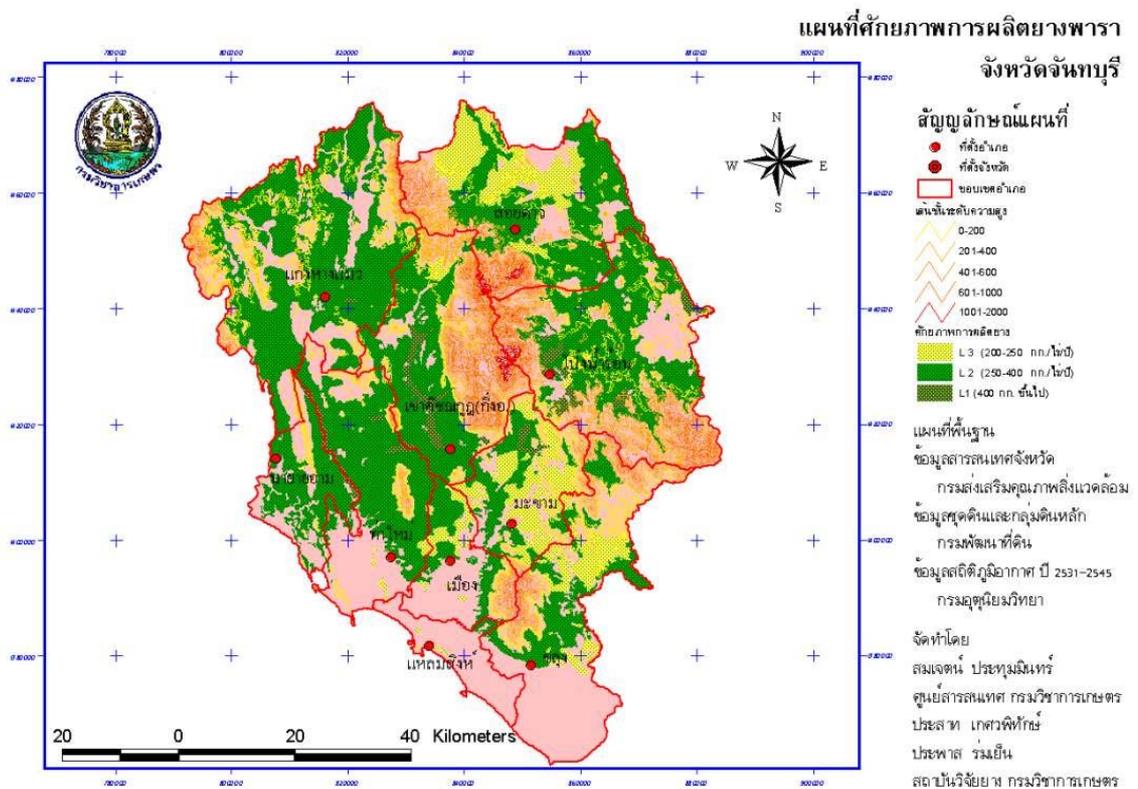
ผลผลิตของจังหวัดจันทบุรีในปี 2549 คิดเป็น 119,375 ตัน โดยมีผลผลิตเฉลี่ย 169 กก./ไร่ จากตารางที่ 5.14 จะเห็นว่าผลผลิตยางของจังหวัดจันทบุรีมีการขึ้นและลงเป็นระยะๆ โดยมีปริมาณการขยายตัวสูงที่สุดระหว่างปี 2546-2547 และลดลงอย่างมากระหว่างปี 2545-2546 (ตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14 การผลิตยางของจังหวัดจันทบุรี

ปี	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
2541	89,475.00	194.00
2542	66,389.00	151.00
2543	73,103.00	159.00
2544	74,746.26	157.00
2545	103,918.43	179.00
2546	77,760.00	169.00
2547/48	119,425.00	200.00
2548/49	119,375.00	218.00

(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดจันทบุรี, 2550)

ภาพที่ 5.5 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดจันทบุรี

รูปแบบตลาดยางในจังหวัดจันทบุรีคือตลาดประมุลยาง โดยมีตลาดประมุลยางท้องถิ่นของ ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดจันทบุรีจำนวน 9 แห่งคือ

- ตลาดประมุลยางบ้านแก่ง ประมุลทุกวันจันทร์
- ตลาดประมุลยางบ้านสะท้อน ประมุลทุกวันจันทร์
- ตลาดประมุลยางสามพี่น้อง ประมุลทุกวันจันทร์
- ตลาดประมุลยางวัดโพธิ์ลังกา ประมุลทุกวันจันทร์
- ตลาดประมุลยางพารา ประมุลทุกวันจันทร์
- ตลาดประมุลยางวังพง ประมุลทุกวันจันทร์
- กลุ่มพัฒนาสวนสงเคราะห์บ้านคลองครก ประมุลทุกวันอังคาร
- ตลาดประมุลยางอ่างศิรี ประมุลทุกวันพฤหัสบดี
- ตลาดประมุลยางสอยดาว ประมุลทุกวันพฤหัสบดี

จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ศักยภาพในการผลิตยางจำนวน 2,347,274 ไร่ โดยอำเภอแก่งหางแมวเป็นอำเภอที่มีศักยภาพสูงสุด คิดเป็น 23.96% ของพื้นที่ศักยภาพทั้งหมด (ตารางที่ 5.15 และ ภาพที่ 5.5) ปัญหาที่เกษตรกรเข้ามาขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับยางคือ เกษตรกรที่ทำสวนยางในเขตป่าสงวนไม่สามารถโค่นยางเก่าซึ่งหมดสภาพเพื่อปลูกยางใหม่ทดแทนได้ เนื่องจากไม่มีเอกสารสิทธิ์

ตารางที่ 5.15 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดจันทบุรี

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	สูงกว่า400กก.	250-400 กก.	200-250 กก.	รวมทั้งอำเภอ
เขาคิชฌกูฏ (กิ่งอ.)	208,433	10,651	23,587	242,671
เมือง	-	53,338	20,282	73,620
แก่งหางแมว	119,234	355,965	87,363	562,562
แหลมสิงห์	-	4,242	2,067	6,309
โป่งน้ำร้อน	214,341	76,690	63,908	354,939
ขลุง	9,648	91,583	63,634	164,865
ท่าใหม่	119,369	105,998	31,446	256,813
นายายอาม	100,583	7,068	26,477	134,128
มะขาม	23,974	51,150	95,880	170,977
สอยดาว	141,673	90,227	148,490	380,390
รวมทั้งจังหวัด	937,228	846,912	563,134	2,347,274

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

โรงงานมีกระบวนการแปรรูป 2 ส่วนคือ

1. การรมควัน
2. การผลิตยางแผ่นดิบ

การจัดชั้นยางพาราของโรงงาน แสดงในรูปที่ 5.7

ภาพที่ 5.7 การจัดชั้นยางพาราของโรงงาน

กระบวนการผลิตยางแผ่นดิบของโรงงานมีกระบวนการ ดังนี้

1. นำน้ำยางปล่อยเข้าสู่บ่อรับน้ำยาง
2. ปล่อยน้ำยางใส่ตะกรงสำเร็จรูปแล้วใส่น้ำเปล่า 15%
3. กวนแล้วใส่กรดฟอร์มิก 2.8 ลิตรแล้วปาดฟอง
4. ปล่อยให้ น้ำยางจับตัวเป็นก้อน
5. เข้าเครื่องรีดเส้น 5 ลูกและรีดลาย 2 ลูก ปรับความบางของแผ่นยางที่ 1.5 ซม. ไม่ให้เกิน 1.8 ซม.
6. นำยางแผ่นไปตาก

กระบวนการผลิตยางแผ่นรมควันของโรงงานมีกระบวนการ ดังนี้

1. ชั่งน้ำหนักยางแผ่นดิบ
2. ล้างยางแผ่นดิบ
3. นำไปตาก
4. นำเข้าสู่โรงรมควัน 4 วัน โดยควบคุมอุณหภูมิที่ 50-55 องศาเซลเซียส
5. นำมาคัดเกรด

6. อัดก้อน 110.7 กก.
7. ทาแป้ง ซึ่งเป็นแคลเซียมคาร์บอเนตผสมน้ำมันก๊าดหรือด่างและกาบ
8. ส่งจำหน่าย ก้อนละ 111.11 กก.

บริษัทของไทยเทคนิคอลรับเบอร์ จำกัด

ตั้งอยู่เลขที่ 28 หมู่ 1 ต.เขาวงกต อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี เป็นโรงงานผลิตยางแท่ง STR20 ดำเนินกิจการมาแล้ว 8 ปี มีคนงานทั้งสิ้น 200 คน โรงงานดังกล่าวรับซื้อยางก้อนถ้วยและเศษยางมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต โดยใช้เครื่องจักรที่เป็นเทคโนโลยีของประเทศอินโดนีเซีย กระบวนการผลิตของโรงงานแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนใหญ่ๆคือ Wet Project และ Dry Project ผู้จัดการฝ่ายผลิตของโรงงานได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตอย่างย่อ ดังนี้

ขั้นตอน Wet Project

1. นำยางก้อนถ้วยและขี้ยางมาชั่งน้ำหนัก
2. นำมาสต็อคในช่องเก็บ จำนวน 7 ช่องใหญ่
3. เข้าเครื่องบดและคัดแยกสิ่งเจือปน จำนวน 4 ขั้นตอน ตามลักษณะของการบดย่อย
4. ล้างด้วยน้ำเปล่า
5. นำมาเข้าเครื่องบดอีกครั้ง
6. นำมาเข้าเครื่องรีด
7. นำไปตาก 9-10 วัน ยางในส่วนนี้เรียกว่า ยางเครปขาว (White Crape)

ขั้นตอน Dry Project

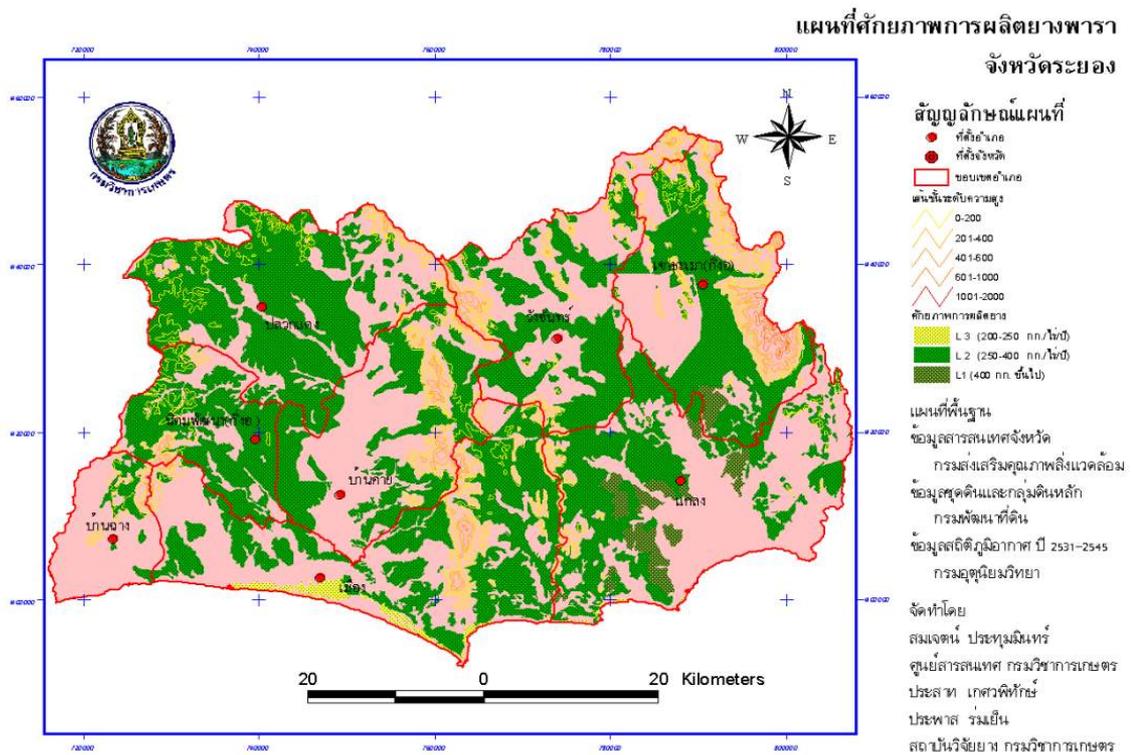
8. นำไปบดและแช่น้ำเปล่า
 9. เข้าเครื่องอบ โดยดึงขึ้นจากท่อ อบเป็นเวลา 45 นาที ที่อุณหภูมิประมาณ 140 องศาเซลเซียส โดยเครื่องทำคาร์บอน 5 ตัว
 10. อบอีกครั้งที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส
 11. ทำให้เย็นด้วย Cooling ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส
 12. ลงมาตามสายพานลำเลียงและให้เข้าสู่ช่องเพื่อชั่งน้ำหนัก จำนวน 2 ช่อง ช่องที่ 1 และ 2 เพื่อตรวจสอบน้ำหนักยางก้อนให้ได้ ช่องละ 17 กก.
 13. นำมาสุ่มชั่ง 2 ก้อนให้ได้ 35 กก.
 14. นำมาอัดก้อน เป็น STR20
 15. ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อตรวจหาสิ่งเจือปน ด้วย Censor เช็ค โลหะ
 16. สุ่มตรวจอีกครั้งโดยการตัดชิ้นงานออก
 17. จากนั้นบรรจุ โดย 1 พาเลทจะมีน้ำหนักยางก้อน 1,260 กก. จำนวน 36 ก้อน
- สินค้าของโรงงานผลิตเพื่อการส่งออก 80% และใช้ในประเทศ 20% ปัญหาที่พบในการ

ผลิตคือระบบไฟฟ้า ศักยภาพการผลิตของโรงงานต่อวันคือ 200 ตัน/วัน หรือ 3,000 ตัน/เดือน วัตถุดิบของโรงงานมีการรับซื้อมาจากพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ทิศทางความต้องการผลผลิตยางแท่ง SATR20 คาดว่าจะมีความต้องการมากขึ้น ผู้จัดการฝ่ายผลิตกล่าว

5.1.6 พื้นที่ศึกษาจังหวัดระยอง

จังหวัดระยองมีพื้นที่ศักยภาพในการผลิตยางราว 1,202,956 ไร่ อำเภอปลวกแดงและอำเภอกแกลงเป็นอำเภอที่เหมาะสมแก่การผลิตยาง โดยมีพื้นที่ศักยภาพคิดเป็นร้อยละ 19.69 และ 19.25 ของพื้นที่ศักยภาพทั้งหมดของจังหวัด พื้นที่ที่คณะสำรวจเข้าทำการศึกษาคือกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอเมืองและอำเภอกแกลงและกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนยางในอำเภอกแกลง ประชากรส่วนใหญ่ในอำเภอกแกลงประกอบอาชีพทางการเกษตร คือ ทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ปศุสัตว์ ลำปะหลังและการทำประมง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ได้แก่การผลิตเครื่องใช้จากไม้ยางพารา การผลิตแป้งมันสำปะหลังและการแปรรูปอาหารทะเล ยางพาราในอำเภอกแกลงในปี 2548 และ 2549 คิดเป็นพื้นที่รวม 226,915 ไร่ โดยตำบลวังห้วเป็นตำบลที่มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุดคิดเป็น 12.6% ของพื้นที่ปลูกยางทั้งหมดในอำเภอกแกลง ตามมาด้วยตำบลกระแสน ตำบลบ้านนาและตำบลกอนดิน ตามลำดับ มีพื้นที่ที่ให้ผลผลิตจำนวน 152,100 ไร่โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 250 กก./ไร่ ให้ผลผลิตรวม 37,328.58 ตันที่ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน 60 บาท/กก. ระหว่างปี 2548-2549

ภาพที่ 5.8 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดระยอง

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ตารางที่ 5.16 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดระยอง

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	สูงกว่า400กก.	250-400 กก.	200-250 กก.	รวมทั้งอำเภอ
เขาชะเมา (กิ่งอ.)	46,452	90,951	1,185	138,588
เมือง	98,308	87,457	33,545	219,310
แกลง	184,687	21,530	25,364	231,581
นิคมพัฒนา (กิ่งอ.)	-	106,350	-	106,350
บ้านค่าย	429	118,433	735	119,597
บ้านฉาง	-	12,764	-	12,764
ปลวกแดง	241	235,892	743	236,876
วังจันทร์	13,029	114,207	10,654	137,890
รวมทั้งจังหวัด	343,146	787,584	72,226	1,202,956

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ตารางที่ 5.17 พื้นที่ปลูกยางพาราของอำเภอแกลง ปี 2548/2549

ตำบล	ยางพารา (ไร่)
กองดิน	25,325
พังราด	830
คลองปูน	5,135
ปากน้ำกระแสด	-
ทุ่งควายกิน	22,650
ทางเกวียน	18,258
บ้านนา	26,729
กระแสบน	27,338
วังห้ว	28,628
เนินซ้อ	8,657
ห้วยยาง	12,235
สองสลึง	19,987
ชากโดน	13,689
ชากพง	15,400
กร่ำ	20,054
รวม	226,915
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	152,100
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	250.00
ผลผลิต (ตัน)	37,328.58
ราคาลเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน (บาท/กก.)	60

(สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, 2550)

พื้นที่ศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรม

บริษัทชั้นไทยอุตสาหกรรมถุงมือยาง จำกัด (มหาชน)

บริษัทชั้นไทยอุตสาหกรรมถุงมือยาง จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 9 หมู่ 4 ถ.หาดใหญ่-จันดี ต.กะเจ็ด อ.เมือง จ.ระยอง เป็นโรงงานผลิตและส่งออกถุงมือยางเพื่อใช้ในการแพทย์และใช้ทั่วไป โรงงานก่อตั้งในปี 2532 (ค.ศ. 1989) มีศักยภาพในการผลิตปัจจุบัน 75 ล้านชิ้นต่อเดือน ผลิตถุงมือยางทั้งแบบมีแป้ง (Powdered) และไม่มีแป้ง (Powder-free) ภายใต้มาตรฐานสากล ISO 9001:2000 และ EN ISO 13485:2003 ตลาดส่งออกหลักของโรงงานคือ ยุโรป อเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น ไต้หวันและลาตินอเมริกา โรงงานมีสายการผลิตขึ้นรูป 2 โรงงาน โดยโรงงานตั้งอยู่ 2 ฝั่งถนน โรงงานแห่งแรกมีสายการผลิต 15 สายและอีกโรงงานมีสายการผลิต 7 สาย โรงงานนี้เป็นบริษัทในเครือไทยอัสว ยางพาราสินค้าประเภทถุงมือยางของโรงงานจำหน่ายภายใต้ชื่อ Royal Guard โดยถุงมือยางแบ่งเป็น 2 ประเภทหลักคือ

1. Latex Exam Gloves มักใช้ในงานวิจัยและการผ่าตัด แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1.1.1 Lightly Powdered มีคุณสมบัติเฉพาะคือ มีโปรตีนผสมอยู่เล็กน้อยโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 200 ไมโครกรัมต่อเดซิเมตรของถุงมือยาง, มีแป้งข้าวโพดผสมอยู่เล็กน้อยเพื่อทำให้สัมผัสนุ่ม, มีขอบถุงมือที่ป้องกันการเลื้อนหรือฉีกขาด

1.2 Powder Free มีคุณสมบัติเฉพาะคือ มีโปรตีนผสมอยู่เล็กน้อยโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 50 ไมโครกรัมต่อตารางเดซิเมตรของถุงมือยาง, ถุงมือไม่มีการผสมแป้งเพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดผื่นจากโปรตีนของยาง, ผิวเรียบ ขอบถุงมือแน่นหนาแม้ในสภาวะเปียกหรือแห้ง, ผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อโรคด้วยคลอรีน, มีขอบป้องกันการเลื้อนและฉีกขาด

1.3 Polymer Coated-Powder Free มีคุณสมบัติเฉพาะคือ มีโปรตีนผสมอยู่เล็กน้อย โดยเฉลี่ยน้อยกว่า 50 ไมโครกรัมต่อเดซิเมตรของถุงมือยาง, ไม่มีแป้งผสมเพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดผื่นจากโปรตีนของยาง, ผิวเรียบ ขอบถุงมือแน่นหนาแม้ในสภาวะเปียกหรือแห้ง, มีส่วนผสมของสารประกอบสังเคราะห์เพื่อให้สวมใส่สบาย, มีขอบป้องกันการเลื้อนและฉีกขาด

2. Latex Disposable Gloves แบ่งออกเป็น

2.1 Black Silk Disposable-Powder Free มีคุณสมบัติเฉพาะคือ เป็นสีดำเงาเพื่อความสวยงามของรูปลักษณะเพื่อความทนทาน, นุ่มและทนด้วยสารประกอบที่ยืดหยุ่นและสวมใส่สบาย, สูตรน้ำยางที่ทำถุงมือมีส่วนผสมของโปรตีนน้อยเพื่อความปลอดภัยในการสวมใส่ กระบวนการผลิตถุงมือยางมีวิธีทำโดยย่อ ดังนี้

1. น้ำยางสด 60% ที่รวบรวมมาจากเกษตรกร โดยน้ำยางสด 60% คือน้ำยางจากสวน (Field latex) ที่เติมแอมโมเนียแล้วผ่านเครื่องเซนติฟิวจ์ (Centrifuge)

2. นำมาบ่ม 3 วันปั่นด้วยใบพัด เติมสารเคมีตามสูตรเฉพาะของโรงงาน เช่น ใส่กำมะถัน
 กดูตามอนหรือสารเคมีตระกูล Zm, Zo เพื่อเพิ่มความเสถียรไม่ให้เกิดเม็ดเล็กๆ ในถุงมือยาง
3. บรรจุลงในแท็งก์สแตนเลส
4. ปล่อน้ำยางไหลตามราง
5. จุ่มแบบลงในแม่พิมพ์ ความยาวของถุงมือตามความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก เช่น 240 cm.
6. เข้าเตาอบ 60-70 องศาเซลเซียส
7. จุ่มลงถึงน้ำ
8. เข้าเตาอบ
9. เป่าลมเพื่อถอดถุงมือยางออกจากแม่พิมพ์

การตรวจสอบคุณภาพของโรงงานมีการสุ่มตรวจจากถุงมือใน 4 ตะกร้า โดยใช้เทคนิค Mill Standard ประเภทเข้มงวด (Tighten) และ ไม่เข้มงวด (Normal) สุ่มตรวจจากถุงมือ 125 ชิ้น (แบบคู่) และ 80 ชิ้น (แบบเดี่ยว) ลักษณะบรรจุภัณฑ์ของโรงงานมี 2 แบบคือใส่กล่องกระดาษและถุง มีการจ้างแรงงานต่างด้าวจำนวน 200 คน จากไควตาเดิม 150 คน มีการเพิ่มขึ้นเป็น 300 คน มีคนงานรวมทั้งสิ้น 805 คน แรงงานต่างด้าวถือเป็นแรงงานที่มีประสิทธิภาพมากกว่าแรงงานคนไทย ค่าแรงงานสัปดาห์ละ 6-7 พันบาท 1 เดือนคิดเป็น 2 สัปดาห์ (week) เวลาทำงาน 08.00-17.00 น. หยุดวันอาทิตย์ ฝ่ายการตลาดของโรงงานมี 4 คน ทำหน้าที่รับผิดชอบคนละทวีป และทำหน้าที่ลาดการณ์ปริมาณการผลิต โดยสั่งการมาที่ฝ่ายผลิตให้ดำเนินการผลิตสินค้า ภายใน 1 เดือนจะมีการสั่งสินค้า (order) จำนวน 40-50 รายการ (order) โดยถุงมือยางแบ่งออกเป็นขนาดต่างๆกัน ได้แก่ X Small รหัส RGL 125 Small (ขนาดเล็ก) รหัส RGL 126 Medium (ขนาดกลาง) รหัส RGL 127 Large (ขนาดใหญ่) รหัส RGL 128 และ X large รหัส RGL 129 เป็นต้น ถุงมือยางประเภทไม่มีแป้งจะมีราคาแพงกว่าเนื่องจากส่วนใหญ่ต้องใช้งานในด้านอิเล็กทรอนิกส์กับทางการแพทย์โดยเฉพาะการตรวจภายใน ส่วนถุงมือสำหรับแม่บ้านมีสีแดง สีเหลืองและสีธรรมชาติ มีลักษณะหนาใช้ในงานโรงแรม เช่นที่ญี่ปุ่น เกาหลี และงานแกะกึ่ง ปลา ถุงมือ Clean Room ใช้ในงานอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์เป็นสีธรรมชาติที่ไม่มีแป้งผสม ถุงมือ Exam มีสีฟ้าและเขียวซึ่งไม่มีแป้งผสมเช่นกัน โรงงานมีการพัฒนาสินค้าโดยการเติมวานหางจรเข้ น้ำหอม เพื่อนำเสนอความแตกต่างสู่ลูกค้าที่ ต้องการสินค้าประเภทนี้ ว่ามีความนุ่ม หอมเหมือนทาครีม มักใช้ในงานทำฟันเด็ก เนื่องจากมีกลิ่นหอม มีกลิ่นหอมฝรั่ง ดอกไม้ป่าหรือลาเวนเดอร์ เป็นต้น

บริษัทมารวยรับเบอร์ จำกัด

บริษัทมารวยรับเบอร์ตั้งอยู่เลขที่ 83/61 หมู่ 6 ถ.หาดใหญ่-จันดี ต.ทะเล อ.เมือง จ.ระยอง เป็นโรงงานผลิตยางรัดของประเภทต่างๆ โดยรับวัตถุดิบมาจากภาคตะวันออกและภาคใต้ โรงงานมีสวนยางจำนวน 700-800 ไร่สินค้าประเภทยางรัดของมีหลายขนาด หลายสี ภายใต้คุณภาพของยางแตกต่างกัน เช่น ยางรัดของ 60%, 80% หรือ 100% โดยมีความหนาและความกว้างไม่เท่ากัน ตามความต้องการของลูกค้า โดยแบ่งเป็นสินค้าประเภทต่างๆ ดังนี้

1. ท่อยางเพื่อการใช้งานหลายรูปแบบ
2. ยางรัดผม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 มม., 15 มม. และ 18 มม. มีหลายสีด้วยกัน เช่น สีเหลือง สีแดง สีฟ้า สีเขียว เป็นต้น
3. ยางรัดของ 100% ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว
4. ยางรัดของสีดำและสีขาว
5. ยางรัดของสีรุ้ง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.6 นิ้ว จากยาง 100%
6. ยางรัดของผสมยางสังเคราะห์สีรุ้ง
7. ยางรัดของแบบบาง ขนาด 0.9 มม.X0.9 มม.
8. ยางตัดพิเศษชนิดหนา กว้าง 3 มม.

ยางรัดของมีกระบวนการผลิตโดยย่อ ดังนี้

1. นำยางแผ่นผึ่งแห้ง (Air Dry Sheet-ADS) และยางskimบล็อก (Skim Block) มาผสมกันโดยเครื่องนวด (Kneader) โดยผสมสาร Anti Oxidant ประเภท Zinc และแคลเซียมคาร์บอเนตเข้าด้วยกัน
2. เข้าสู่เครื่องบดลูกกลิ้ง (Two roll mill)
3. เข้าเครื่อง Extruder โดยกำหนดขนาดและความหนาของยางรัดของที่จุดนี้ ใส่แป้ง talcum เพื่อให้ลอกยางออกจากท่อได้โดยง่าย
4. ขึ้นสายพานแล้วจับยางเข้าแบบ โดยใช้ท่อลูมิเนียมซึ่งมีน้ำหนักเบา ทนความร้อนได้ดี และคงรูปดี
5. เข้าตู้อบ Stream เพื่อให้ได้คุณสมบัติแตกต่างกัน เช่น การต้านทานการดึงและความยืดหยุ่น
6. ยางสุกและคงรูป
7. ล้างน้ำให้สะอาด
8. นำมาเข้าเครื่องตัด
9. อบด้วย Moler Heater เพื่อสลัดยางให้แห้ง
10. บรรจุใส่ลังแล้วเข้าสู่คอนเทนเนอร์

ภาคใต้ของไทย

5.1.7 พื้นที่ศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

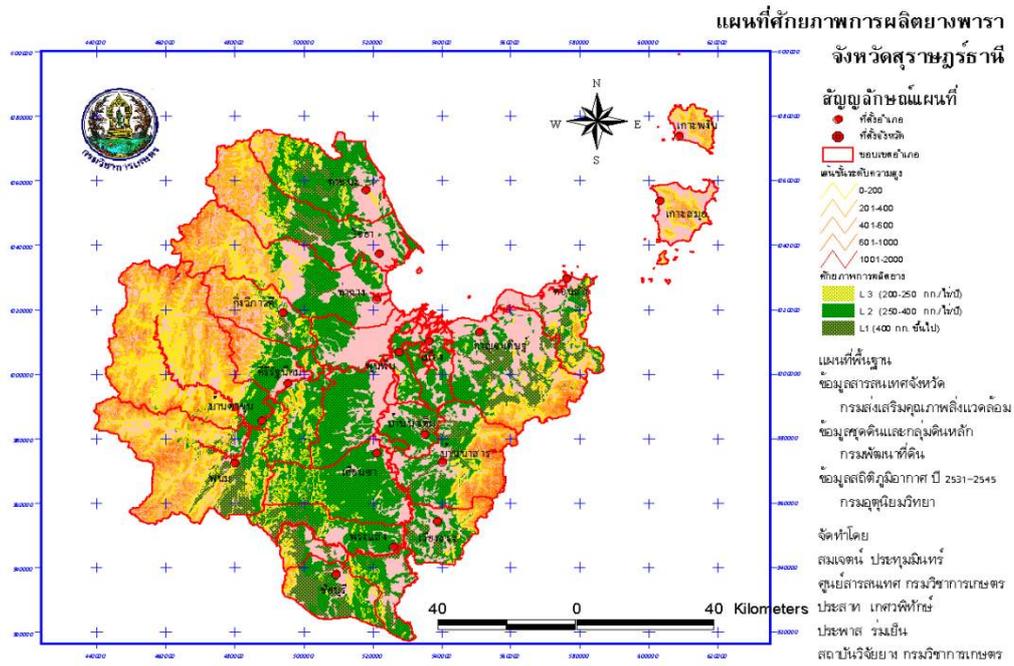
จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีโครงสร้างการผลิตยางพารามูลค่า 19,612 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.62 ในปี 2548 โดยในปี 2549 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีปริมาณการผลิตยางพาราบนเนื้อที่เพาะปลูก 1,807,643 ไร่ มีพื้นที่ให้ผลผลิต 1,574,452 ไร่ ผลผลิตรวม 461,314 ตัน คิดเป็นผลผลิตต่อไร่ 293 กก. ต้นทุนการผลิต 9,179 บาทต่อไร่ โดยมีราคาที่เกษตรกรขายได้ 69.24 บาทต่อกิโลกรัม (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

เครือข่ายในกลุ่มสวนยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย

- สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำนวน 53 สหกรณ์
- กลุ่มโรงเรียน 3 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 97 คน บนเนื้อที่เปิดกรีด 1,825 ไร่
- กลุ่มพัฒนาสวนยาง ใน อ.บ้านนาสาร จำนวน 41 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 2,761 คน บนเนื้อที่เปิดกรีด 55,864 ไร่
- กลุ่มพัฒนาสวนยาง ใน อ.เมือง จำนวน 31 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 1,453 คน บนเนื้อที่เปิดกรีด 53,649 ไร่
- กลุ่มพัฒนาสวนยาง ใน อ.เวียงสระ จำนวน 52 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 1,550 คน บนเนื้อที่เปิดกรีด 26,568 ไร่
- กลุ่มพัฒนาสวนยาง ใน อ.คีรีรัฐนิคม จำนวน 43 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 7,353 คน บนเนื้อที่เปิดกรีด 169,742 ไร่ (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2550)

จังหวัดสุราษฎร์ธานีถือเป็นจังหวัดในภาคใต้ที่มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตยางพารา ตามภาพที่ 5.9 และ ตารางที่ 5.18

ภาพที่ 5.9 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ตารางที่ 5.18 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	สูงกว่า400กก.	250-400 กก.	200-250 กก.	รวมทั้งอำเภอ
เคียนซา	335,617	32,635	7,257	375,509
เมือง	41,887	63,409	6,180	111,476
เวียงสระ	103,135	3,342	4,666	111,143
ไชยา	174,820	47,157	209	222,186
กาญจนดิษฐ์	215,472	36,097	27,298	278,867
คีรีรัฐนิคม	139,771	102,349	22,735	264,855
ชัยบุรี	180,616	16,966	-	197,582
ดอนสัก	91,057	8,832	12,980	112,869
ท่าฉาง	168,616	33,020	2,530	204,166
ท่าชนะ	234,143	62,638	6,922	303,703
บ้านตาขุน	76,761	10,510	3,959	91,230
บ้านนาเดิม	86,476	2,192	4,569	93,237
บ้านนาสาร	183,290	2,221	11,010	196,521
พนม	196,425	8,940	5,779	211,144

ตารางที่ 5.18 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

พระแสง	361,429	18,283	4,631	384,343
พุนพิน	179,415	150,799	43,484	373,698
วิภาวดี (กิ่งอ.)	60,756	20,684	-	81,440
รวมทั้งจังหวัด	2,829,686	620,074	164,209	3,613,969

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

พื้นที่ศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรม

บริษัทยางไทยปักษ์ใต้ จำกัด

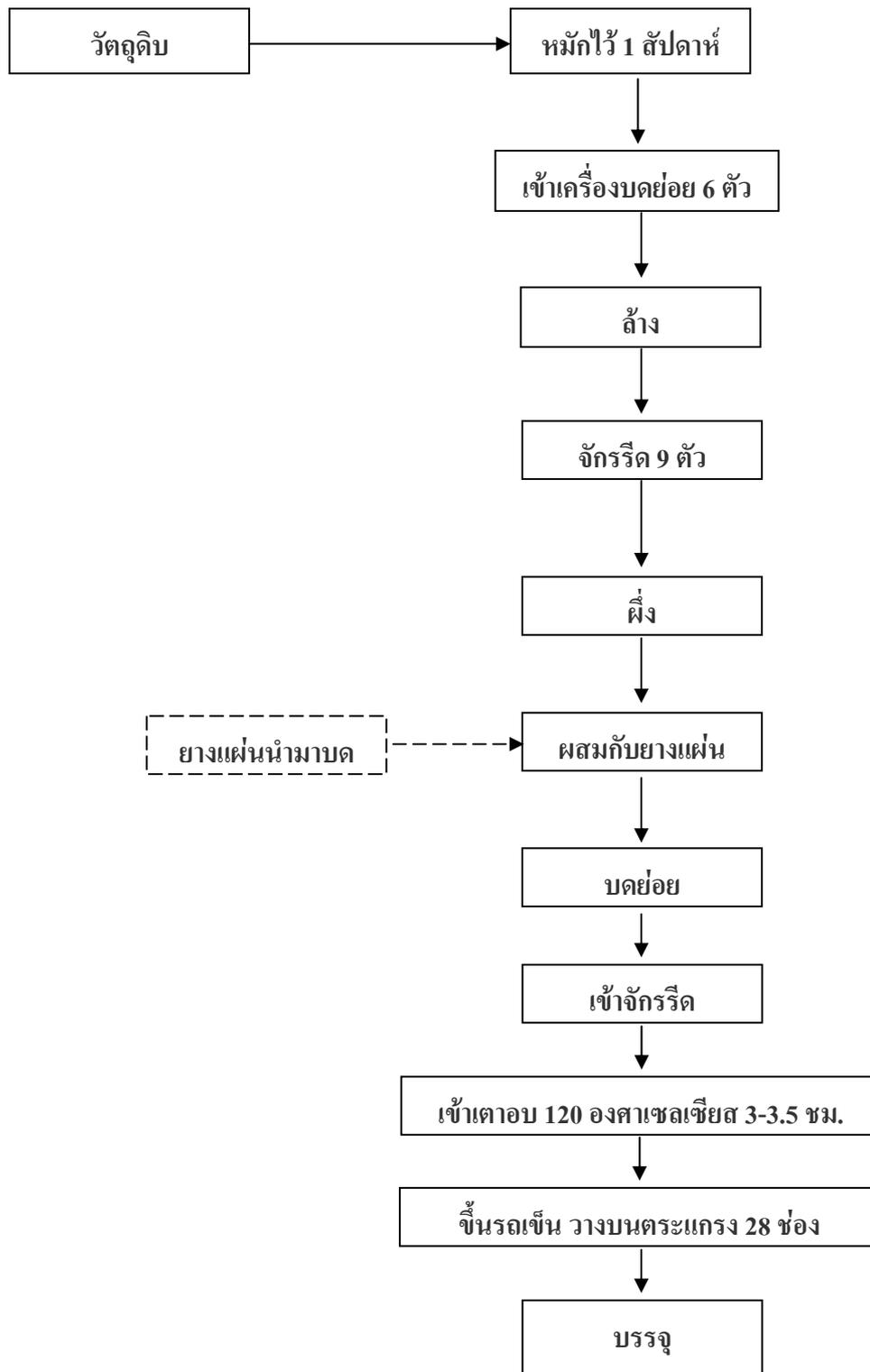
บริษัทยางไทยปักษ์ใต้ จำกัด สาขาสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่เลขที่ 14/4 หมู่ 2 ถ.สุราษฎร์-พุนพิน ต.วัดประดู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี บริษัทยางไทยปักษ์ใต้ จำกัด ทั่วประเทศไทยมีโรงงานจำนวน 5 แห่งและสำนักงานอีก 2 แห่งรวม 7 แห่ง โรงงานมีพื้นที่ทั้งสิ้น 17 ไร่เศษ มีคนงาน 181 คน

บริษัทยางไทยปักษ์ใต้ สาขาสุราษฎร์ธานี เป็นโรงงานผลิตยางแท่ง STR โดยมีวัตถุดิบคือ ยางแผ่นดิบและเศษยางพารา เนื่องจากวัตถุดิบในไทยไม่ได้คุณภาพจึงมีการนำยางแผ่นมาเป็น ส่วนผสมเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต ยางแท่งที่มาจากการปรับปรุงคุณภาพยางที่ไม่มีคุณภาพได้แก่ STR5, STR5L, STR10, STR20L เป็นเกรดยางที่เกี่ยวข้องกับสี (Light) ซึ่งต้องใช้วัตถุดิบอีก ประเภทคือน้ำยางมาผลิต แต่ยางแท่งที่โรงงานนั้น จะใช้เพียงเศษยางและยางแผ่น โรงงานของสาขา สุราษฎร์ธานีมีปริมาณการส่งออก 26,000 ตันต่อปีในปีที่ผ่านมา โดยมีคู่ค้าที่สำคัญคือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อเมริกา สินค้าหลักที่ส่งออกคือ STR20 คิดเป็น 90% และ STR10 ประมาณ 10% ทำเรือที่ใช้ มี 3 ทำคือ ทำเรือคลองเตย ทำเรือปีนัง ปัจจุบันเริ่มใช้ทำเรือในจังหวัดสุราษฎร์ธานีคือ ทำทองซึ่งเป็นทำเรือขนาดเล็ก บรรทุกได้ประมาณ 60 ตันเนื่องจากเป็นทำเรื่อน้ำตื้น เรือลำใหญ่เดินทางได้ยาก หลังจากนั้นจะลงเรือใหญ่ที่แหลมฉบัง ส่วนการใช้ทำเรือปีนังจะต้องขนส่งทางรถยนต์หรือรถไฟ ไปสู่ปากดงเบซาร์ แล้วต่อไปที่ท่าเรือปีนังเนื่องจากค่าใช้จ่ายที่ทำเรือปีนังถูกกว่า ในกรณีที่ใช้รถไฟ จะประสบปัญหาคือแคร่ไม่พอ หัวจักรไม่พอ ทำให้ระยะเวลาในการขนส่งช้า ไม่สามารถคำนวณ เวลาเดินทางได้ การบรรจุผลิตภัณฑ์ทำได้โดยบรรจุในตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 20 ฟุต ซึ่งจะจุได้ 20.16 ตันในส่วนของเนื้อยางไม่รวมไม้พาเลท จะได้ 16 ตัน

ปัญหาที่พบในการผลิตยางมาจากการแทรกแซงของรัฐบาลทำให้กลไกตลาดถูกบิดเบือน วัตถุดิบมีราคาสูงขึ้น ในขณะที่ราคาขายสู่ต่างประเทศเท่าเดิม ทำให้โรงงานต้องซื้อวัตถุดิบซึ่งมี ราคาสูงแต่ราคาขายถูกลง ส่วนปัญหาในการบริหารจัดการ โดยทั่วไปคือปัญหาน้ำมันและค่าขนส่งมี ราคาแพงนั่นเอง นอกจากนี้ยังต้องการแก้ปัญหาเรื่องกลิ่นจากเตาอบยางแท่ง ซึ่งต้องการการศึกษา พัฒนาเพื่อดึงความร้อนจากกระบวนการ ไปใช้ส่วนหนึ่ง ก่อนเข้ามาสู่ระบบขจัดกลิ่น โดยไม่ดึง ความร้อนไปจาก Ex-source มากเกินไป เนื่องจากกระบวนการก่อนเข้าสู่ระบบขจัดกลิ่นต้องใช้น้ำ มาก Media จะจับกลิ่นได้ไม่เต็มที่หากมีความร้อนสูงเกินไป

กระบวนการผลิตยางแท่งเริ่มต้นจากการรับวัตถุดิบ คัดเลือกสิ่งเจือปนด้วยตาเปล่า ทำความสะอาด แยกเศษยางแล้วนำมาผสมกับยางแผ่น โดยเข้าเครื่องบดย่อยในบ่อผสม นำเข้าเตาอบ ชั่งน้ำหนัก อัดก้อน แล้วส่งขาย ตามภาพที่ 5.10

ภาพที่ 5.10 กระบวนการผลิตยางแท่งอย่างย่อ

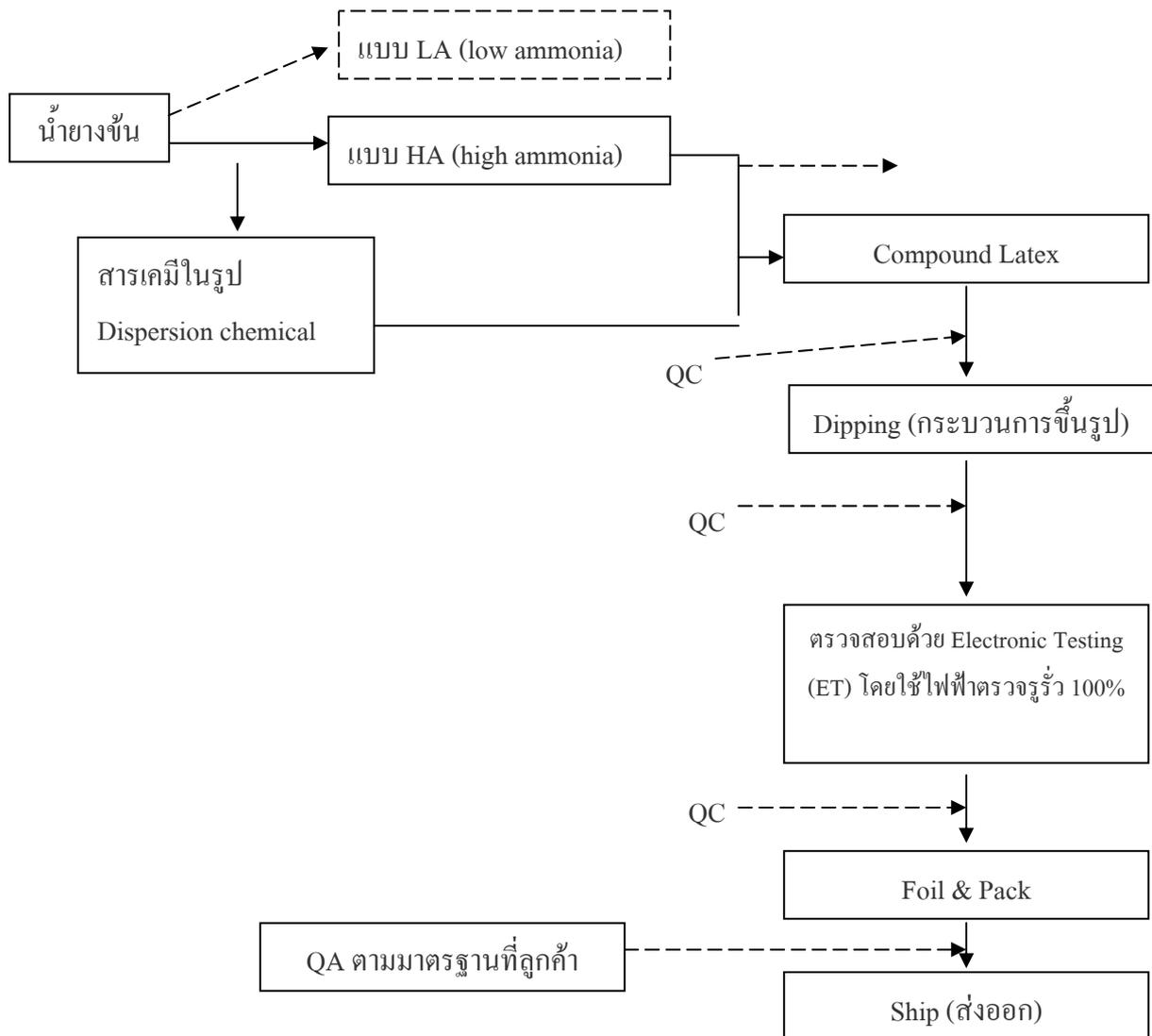
บริษัท ชัวร์เท็กซ์ จำกัด

บริษัท ชัวร์เท็กซ์ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 31/1 หมู่ 4 ต.เขาหัวควาย อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี เป็นบริษัทในเครือ Ansell ซึ่งซื้อกิจการมาจากบริษัท GP Group โรงงานในสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ 51 เอเคอร์ มีพนักงานประมาณ 1,200 คน โดยทำงาน 3 กะ นอกจากนี้บริษัทชัวร์เท็กซ์ จำกัด ยังมีสาขาอยู่ในมาเลเซียจำนวน 3 โรงงาน ผลิตถุงมือและถุงยางอนามัย ในไทยมี 2 โรงงานคือที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและกรุงเทพฯ ผลิตถุงมือและถุงยางอนามัยเช่นเดียวกัน ในศรีลังกาเป็นโรงงานผลิตถุงมือยาง ในอินเดียมี 2 โรงงาน ผลิตถุงยางอนามัย ในสหราชอาณาจักรจะนำถุงยางอนามัยมาบรรจุเพื่อขาย ในเม็กซิโกมี 2 โรงงาน ผลิตถุงมือและถุงยางอนามัย ส่วนในอเมริกาจะรับถุงยางอนามัยไปบรรจุแล้วจำหน่ายในอเมริกา รวมบริษัทในเครือ 15 โรงงานและ 2 packing operations แรงงานของบริษัทในเครือคิดเป็น 83% อยู่ในเอเชีย 14% อยู่ในเม็กซิโก 2% อยู่ในอเมริกาเหนือ และ 1% อยู่ในยุโรป

โรงงานมีวิสัยทัศน์คือ “เราจะมุ่งมั่นเป็นผู้ผลิตถุงยางอนามัยที่ดีที่สุดของโลก” พันธกิจคือ “ผลิตภัณฑ์ของเราต้องมีคุณภาพสูงเกินความคาดหมายของลูกค้า คู่แข่งได้ เราจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งทรัพยากร ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ควบคู่กันไป” ผลิตภัณฑ์ถุงยางอนามัยของบริษัทมี 4 ลักษณะคือ แบ่งตามรูปทรงได้แก่ แบบตรง แบบหัวโป่ง แบบโป่งมาก (extra pressure) และแบบคอคอด (contour) แบ่งตามประเภทพื้นผิว (spec) ได้แก่ แบบเรียบ (smooth) แบบจุด (dot) แบ่งตามสี มี 7 สี ได้แก่ สีแดง สีชมพู สีเหลือง สีเขียว สีฟ้า สีดำ สีม่วง แบ่งตามกลิ่น มี 12 กลิ่น ได้แก่ กลิ่นวนิลา กลิ่นกล้วย กลิ่นสตอเบอร์รี่ กลิ่นมินต์ กลิ่นเลมอน กลิ่นบลูเบอร์รี่ กลิ่นช็อกโกแลต กลิ่นราสเบอร์รี่ กลิ่นกุหลาบ กลิ่นแซนดัลวู้ด กลิ่นมะลิ และกลิ่นเบลนด์ แบ่งตามสารหล่อลื่น (lubricant) ได้แก่ แบบซิลิโคน (silicone oil) แบบฆ่าสเปิร์มหรือ N9 (Nonoxynol 9) แบบดีเฟนไซเซวริงซึ่งเพิ่มระยะเวลาของกิจกรรม และแบบอุ่นหรือออร์มมิง (warming) โดยโรงงานมีศักยภาพในการผลิต 6.7 ล้านโหลต่อปี ตลาดที่สำคัญคือยุโรปและเอเชียแปซิฟิก ซึ่งมีการส่งออก 98% และใช้ในประเทศ 2% อเมริกาเป็นประเทศที่นำเข้ามากที่สุด

จากการสอบถามพบว่าโดยเฉลี่ยต้นทุนในการผลิตถุงยางอนามัยคิดเป็น 0.50 บาทต่อชิ้น ซึ่งจะมีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปีแต่ส่วนใหญ่จะถูกใช้ก่อนหมดอายุ ถุงยางอนามัยจะมีความหนาประมาณ 0.65-0.75 มิลลิเมตร ชื่อสินค้าที่ขายในประเทศไทยคือยี่ห้อเพรสเชอร์ (Pressure) ประเภทถุงยางอนามัยที่ลูกค้านิยมสั่งซื้อมากที่สุดคือแบบเรียบ (fair product) และแบบที่มีเส้นใย (textile) แต่สินค้าที่มีความต้องการมากที่สุดคือแบบเรียบ (smooth) เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขนิยมนำมาเผยแพร่ กระบวนการผลิตถุงยางอนามัยมีกระบวนการโดยย่อตามภาพที่ 5.11

ภาพที่ 5.11 กระบวนการผลิตถุงยางอนามัย

5.1.8 พื้นที่ศึกษาจังหวัดตรัง

ในปี 2549 จังหวัดตรังมีพื้นที่ปลูกยาง 1,752,170 ไร่ ซึ่งมีพื้นที่ให้ผลผลิต 1,374,819 ไร่ ให้ผลผลิตรวม 351,137 ตัน คิดเป็นมูลค่า 24,882 ล้านบาท พื้นที่ปลูกยางส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอย่านตาขาว ปะเหลียน และห้วยยอด ตามลำดับ โดยมีพื้นที่ที่ให้ผลผลิตรวมสูงสุดที่อำเภอปะเหลียน ตามตารางที่ 5.21

ตารางที่ 5.19 แสดงพื้นที่เพาะปลูกยางพาราปี 2549

อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)		ผลผลิต	
	พื้นที่ปลูก	พื้นที่ให้ผล	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
เมืองตรัง	142,517	124,853	32,708	2,420
กันตัง	151,500	90,500	22,625	2,014
ห้วยยอด	264,794	239,051	59,763	5,259
ปะเหลียน	291,345	271,143	67,786	5,220
สิเกา	177,066	141,155	35,995	3,366
ย่านตาขาว	300,120	188,222	24,939	1,870
วังวิเศษ	174,180	164,530	41,297	3,180
นาโยง	134,800	47,800	13,862	1,137
รัชฎา	74,748	67,840	16,960	1,442
กิ่ง อ.หาดสำราญ	41,100	39,725	10,249	974
รวม	1,752,170	1,374,819	351,137	24,882

(ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง)

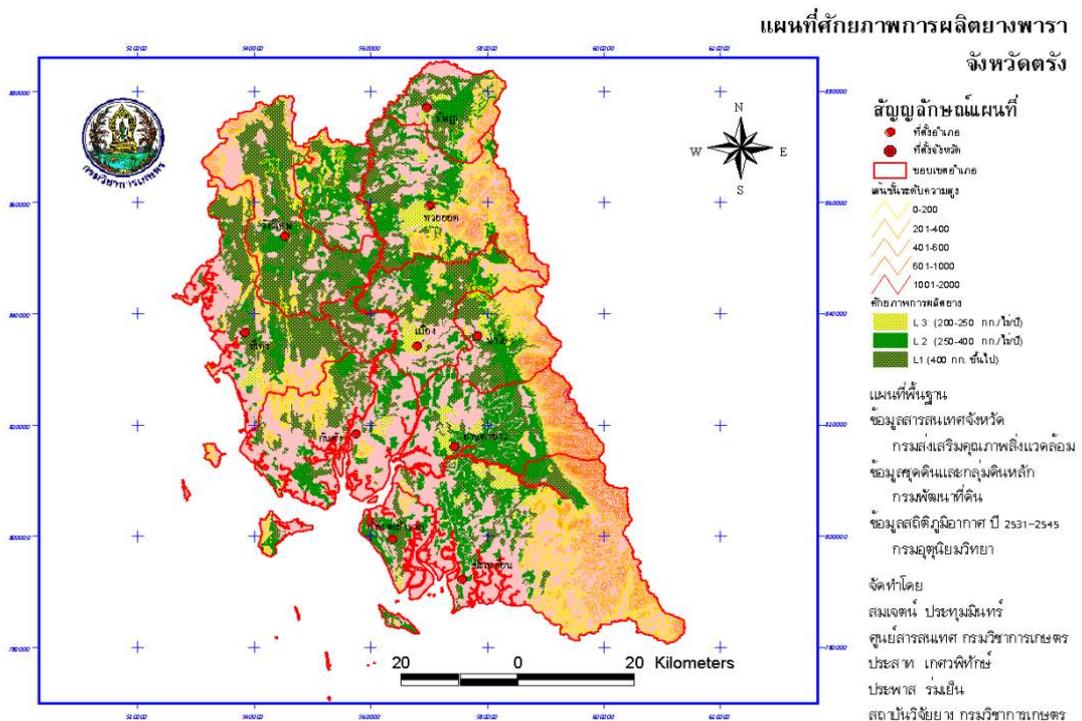
จังหวัดตรังมีกลุ่มสหกรณ์ใน อ.เมืองตรัง จำนวน 11 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 657 คนบนเนื้อที่ 26,480 ไร่ ใน อ.ห้วยยอด จำนวน 15 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 1,687 คน บนเนื้อที่ 21,379 ไร่ ใน อ.สิเกา จำนวน 11 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 1,000 คน บนเนื้อที่ 30,156 ไร่ ใน อ.กันตัง จำนวน 6 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 311 คน บนเนื้อที่ 4,284 ไร่ ใน อ.ย่านตาขาว จำนวน 8 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 628 คน บนเนื้อที่ 15,200 ไร่ ใน อ.ปะเหลียน จำนวน 10 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 877 คน บนเนื้อที่ 24,737 ไร่

ตารางที่ 5.20 ศักยภาพการผลิตยางของจังหวัดตรัง

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่) ของพื้นที่จำแนกตามศักยภาพการผลิตยาง (กก./ไร่/ปี)			
	สูงกว่า400กก.	250-400 กก.	200-250 กก.	รวมทั้งอำเภอ
เมือง	133,698	16,229	52,654	202,581
กันตัง	77,288	27,140	26,392	130,820
นาโยง	66,376	1,123	15,419	82,918
ปะเหลียน	123,355	10,111	51,628	185,094
ย่านตาขาว	104,704	11,292	27,471	143,467
รัษฎา	70,242	1,105	9,578	80,925
วังวิเศษ	194,829	14,028	23,507	232,364
สิเกา	129,297	16,186	32,529	178,012
ห้วยยอด	200,492	9,470	38,723	248,685
หาดสำราญ (กิ่งอ.)	18,504	13,815	5,013	37,332
รวมทั้งจังหวัด	1,118,785	120,499	282,914	1,522,198

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

ภาพที่ 5.12 พื้นที่ศักยภาพการผลิตยางพาราจังหวัดตรัง

(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

พื้นที่ศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรม

บริษัท ศรีตรัง แอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)

ตั้งอยู่เลขที่ 13/1 ถ.จริงจิตร ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง ผู้ก่อตั้งคือคุณสมหวัง ศรีเจริญกุล สินค้าของบริษัทคือยางแผ่นรมควันและยางแท่ง (Block rubber) เพื่อส่งขายให้โรงงานผลิตยางรถยนต์ ส่วนน้ำยางส่งขายให้โรงงานทำถุงมือ ตลาดที่สำคัญคือ อเมริกา จีน สิงคโปร์ อินโดนีเซีย บริษัทมีพื้นที่ 92 ไร่ ประกอบด้วยโรงงาน 3 โรงงานคือ โรงงานทำยางแผ่น โรงงานน้ำยางข้น และบริษัทร่วมขนส่ง นอกจากนี้โรงงานยังมีส่วนยาง 200-300 ไร่ ซึ่งเป็นสวนยางเดิมจากการซื้อที่ดินเพื่อจัดตั้งบริษัท

ศักยภาพการผลิตของโรงงานคือ 10,000 ตันต่อเดือน โดยส่งออกต่างประเทศ 90% ใช้ในประเทศ 10% ทั้งนี้การผลิตของบริษัทคิดเป็น 22% ของการส่งออกทั้งประเทศ ทำเรือที่ใช้คือทำเรือที่ปางเบซาร์ สงขลา ภูเก็ต กันตัง ส่วนใหญ่จะใช้ที่กันตังเนื่องจากห่างจากโรงงานเพียง 20 กิโลเมตร จากนั้นจะส่งออกไปต่างประเทศอีกทอดหนึ่ง บริษัทมีคนงานจำนวน 550 คนซึ่งเป็นคนในชุมชน 100% และมีโรงงานรมควัน 58 ห้อง โดยเตาขนาดใหญ่ 48-50 ตัน เตาขนาดเล็ก 30 ตัน ซึ่งกระบวนการทำยางแผ่นรมควันต้องใช้น้ำประมาณ 700 กิโลต่อวัน บริษัทมีรถขนส่งรวมกว่า 100 คัน ได้แก่ รถเทลเลอร์ รถเบาะและรถพื้นเรียบ

5.2 สถานการณ์ยางพาราในพื้นที่ศึกษาของเวียดนาม

5.2.1 จังหวัด Tay Ninh

ข้อมูลทางภูมิศาสตร์

จังหวัดไตนิง (Tay Ninh) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม บนเส้นละติจูดที่ $10^{\circ}57'08''$ ถึง $11^{\circ}46'36''$ เหนือและ $105^{\circ}48'43''$ ถึง $106^{\circ}22'46''$ ตะวันออก ชายแดนทิศเหนือและทิศตะวันตกของจังหวัดติดกับกัมพูชา ชายแดนทิศตะวันออกติดกับจังหวัดบิ่งเยว็อง (Binh Duong) และจังหวัดบิ่งเฟือก (Binh Phuoc) ชายแดนทิศใต้ติดกับนครโฮจิมินห์และจังหวัด Long An จังหวัดไตนิงมีพื้นที่ธรรมชาติ 4,027.829 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยประชากร 937,000 คนบนความหนาแน่น 232 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรในจังหวัดกระจายตัวไม่สม่ำเสมอ ส่วนใหญ่กระจุกตัวในเมืองไตนิง Go Dau และ Trang Bang ทางตอนเหนือของหลายอำเภอ เช่น Tan Chau, Tan Bien ประชากรอาศัยอยู่ไม่หนาแน่น 50% ของประชากรนับถือศาสนาต่างกัน โดย 37.8% นับถือศาสนา Caodaist 10.2% นับถือศาสนาพุทธ และ 2.6% นับถือศาสนาคริสต์

การปกครอง

จังหวัดไตนิงมีเทศบาลเมือง 1 แห่ง ประกอบไปด้วย 8 อำเภอ ได้แก่ Tran bang, Go Dau, Ben Cau, Hoa Thanh, Duong Minh Chau, Tan Bien, Tan Chau, และ Chau Thanh เมือง Tay Ninh เป็นจังหวัดเศรษฐกิจและศูนย์กลางวัฒนธรรมโดยอยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์ 99 กิโลเมตรทางทิศตะวันตกบนถนนสาย 22 และอยู่ห่างจากฮานอย 1,809 กิโลเมตรบนถนนหลวงสาย 1

ภูมิอากาศและฤดูกาล

เนื่องจากอยู่ภายใต้อิทธิพลลมมรสุมเขตร้อนที่สม่ำเสมอ จังหวัดไตนิงมีฤดูร้อนช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน ฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ภูมิอากาศค่อนข้างไม่หนาวจัดและคงที่ ไม่ค่อยมีลมมรสุมและน้ำท่วม อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 27.1°C แดดจัดตลอดปีเฉลี่ย 6 ชั่วโมงต่อวันและสูงสุด 12 ชั่วโมง ผลต่างของอุณหภูมิไม่เกิน 3°C อย่างไรก็ตามความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างกลางวันและกลางคืนค่อนข้างสูงประมาณ $10-13^{\circ}\text{C}$ ในฤดูร้อนและประมาณ 7°C ในฤดูฝน ปริมาณน้ำฝนต่อปี 1,800-2,200 มิลลิเมตร โดย 80-90% ของปริมาณน้ำฝนมีมากในฤดูฝน ความชื้นเฉลี่ยต่อปีสูงถึง 70-80% ในฤดูฝน ความเร็วลม 1.7 เมตรต่อวินาที จังหวัดไตนิงได้รับอิทธิพลจากลม 2 ชนิดคือ ทิศตะวันตกได้รับอิทธิพลจากลมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝนและทิศเหนือได้รับอิทธิพลจากลมแรงในฤดูแล้ง

การเพาะปลูกไม้ยืนต้น

โดยทั่วไปจังหวัดไตนิงเป็นเขตพื้นที่ที่มีการปลูกพืชพันธุ์เพื่อส่งให้โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง การผลิตอ้อย ถั่วและยางพารา ถูกส่งไปขายทั่วโลก พื้นที่ปลูกยางในจังหวัดมีประมาณ 27,200 เฮกตาร์ โดยพื้นที่ 12,500 เฮกตาร์อยู่ภายใต้การบุกเบิกให้ผลผลิต 11,000 ตัน ยางพาราจัดว่าเป็นพืชเศรษฐกิจเพื่อการส่งออกที่สำคัญ โดยในปี 2543มีการปลูกและพัฒนาพื้นที่ปลูกยางถึง 40,000 เฮกตาร์ มีศักยภาพการผลิตน้ำยางสำหรับยางแห้ง 25,000 ตันในอำเภอ Tan Chau และอำเภอ Tan Bien

การค้าและอุตสาหกรรม

ปริมาณการส่งออกของจังหวัดต่อปีคิดเป็น 40-45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นำเข้า 45-50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกของจังหวัดไตนิงเป็นสินค้าเกษตรเช่น ยางพารา เมล็ดถั่ว เมล็ดมะม่วงหิมพาน เป็นต้น สินค้าที่ส่งออกไปตลาดกัมพูชาได้แก่ สินค้าพลาสติก เส้นใยและผ้า อาหารจำพวกข้าว การส่งออกไปตลาดกัมพูชาได้แก่ สินค้าเกษตร เช่น ถั่วเขียว งา ยางพารา ไม้ยางพารา เป็นต้น

ทรัพยากรต่างๆของจังหวัดมุ่งเน้นการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม ผู้โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ค่อยๆพัฒนาไปพร้อมกับความหนาแน่นของอุตสาหกรรมที่กำลังเกิดขึ้น การก่อสร้าง การค้าและการบริการที่พัฒนาขึ้น โดยมีการมุ่งเป้าว่า GDP ของอุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรม การก่อสร้าง การค้าและบริการจะสูงถึง 32% 30% และ 38% ตามลำดับ และ GDP per Capita 600 ดอลลาร์สหรัฐ

อุตสาหกรรมยางพารา: ในปี 2541 จังหวัดไต๋นิงมีพื้นที่ปลูกยาง 12,500 เฮกตาร์ซึ่งกำลังเก็บผลผลิต จนในปี 2543 มีพื้นที่ปลูกยาง 30,000 เฮกตาร์ โดย 17,000 เฮกตาร์กำลังเก็บผลผลิต มีผลผลิต 22,100 ตันของยางธรรมชาติ มีการประมาณการว่าศักยภาพในกระบวนการผลิตจากน้ำยางยางก้อน (caked rubber) ของรัฐจะเพิ่มเป็น 27,500 ตัน ผลิตภัณฑ์ยางในจังหวัดไต๋นิง ได้แก่ CSV rubber, ยางเครพ (rubber sheet-crepe, น้ำยาง (latex cream rubber) และ ท่อยาง ยางรถจักรยานและมอเตอร์ไซค์ (tube and tyre for bike and motorbike) ลักษณะการลงทุนที่จังหวัดไต๋นิงต้องการได้แก่

- การปลูกต้นยางเพื่อพัฒนาพื้นที่ปลูกยางในอำเภอตอนเหนือของจังหวัด เช่น Tan Bien และ Tan Chau
- ผู้ผลิตยางพารา ประเภทยางสำหรับอุตสาหกรรมพาหนะทางการเกษตรและมอเตอร์ไซค์ ยางหล่อ ผลิตภัณฑ์ประเภทจุ่ม (Latex dipped products) และ สายยางลำเลียง (rubber conveyor) เข็มขัดและยางรัด (strand)

พื้นที่ศึกษา

บริษัท Tay Ninh Rubber Joint Stock Company (TANIRUCO) เป็นโรงงานผลิตยางของรัฐบาล ตั้งอยู่เลขที่ 22 Highway-Hiep Thanh Village, Go Dau District, Tay Ninh Province บริษัท TANIRUCO พบว่าโรงงานแห่งนี้มีพื้นที่ปลูกยาง 8,500 เฮกตาร์ ให้ผลผลิตต่อปี 12,000 ตัน มีโรงงานทำยางก้อน 2 แห่งและโรงงานผลิตน้ำยางข้น 2 แห่งซึ่งใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยภายใต้ ISO 9001:2000 สินค้าที่ส่งออกของบริษัทได้แก่ SVR 5, SVRR CV50, SVRR CV60, SVR 10, SVR 3L และ SVR 20

จากการสัมภาษณ์ Mr. Le Ba Tho หัวหน้าฝ่ายธุรกิจของบริษัท ทำให้ทราบว่าบริษัทมีพื้นที่ปลูกยางที่รวมกับหุ้นส่วน 7,200 เฮกตาร์ โดยพื้นที่ 6,100 เฮกตาร์กำลังกรีดยาง มีพนักงาน 2,500 คน ผลผลิตยางที่ได้ต่อเฮกตาร์เฉลี่ยประมาณ 2,235 กิโลกรัมต่อ 1 เฮกตาร์ ค่าแรงงานที่จ่ายให้พนักงานประมาณ 7 ล้านดอลลาร์ต่อเดือนต่อคน พันธุ์ยางที่ปลูกเดิมเป็นพันธุ์ที่มาจากแอฟริกาและฝรั่งเศส พันธุ์เก่าเช่น GT1, PRIV4 และ PB235 มีพันธุ์ใหม่ที่ปลูกคือ RIW4 และ RIW6 โดยหัวหน้าแผนกธุรกิจกล่าวว่าปริมาณน้ำยางของบริษัทจัดว่ามีปริมาณมากที่สุดเนื่องจากมีพันธุ์ดีและบำรุงรักษาดี อายุต้นยางโดยเฉลี่ย 23-27 ปี ปัจจุบันบริษัทมีสัญญาระยะยาวในการส่งสินค้า โดยมีปริมาณการผลิตที่ 10,230 ตันต่อปี 60% เป็นน้ำยางและ 40% เป็นยางก้อน ปริมาณการส่งออกของบริษัทคิดเป็น 60% ของปริมาณทั้งหมดซึ่งส่งออกไปยุโรป อเมริกา เกาหลีใต้ ฮ่องกง และจีน ซึ่ง 40-50% ส่งไปที่จีนเป็นส่วนใหญ่ ราคายางพาราที่ส่งออกประมาณ 1,400 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ที่ FOB โฮจิมินห์ ศักยภาพการผลิตสูงสุดต่อวันของบริษัทอยู่ที่ 60-80 ตัน/วัน 1 ปีผลิตได้สูงสุดประมาณ 18,000 ตัน ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ยางจำนวน 4,000 ตันขายให้ประเทศอินโดนีเซียในการผลิตถุงมือของบริษัท Arista ทางบริษัทได้กล่าวว่า ทุนในการดำเนินงานไม่เป็นปัญหาในการขยายตัวแต่คนเวียดนามขาดแคลน

ที่ดิน ฉะนั้นรัฐบาลเวียดนามจึงมีนโยบายขยายที่ดินไปปลูกยางในประเทศเพื่อนบ้าน รัฐบาลเวียดนามและรัฐบาลกัมพูชาจะร่วมลงทุนขยายพื้นที่ปลูกยาง 1,000 เฮกตาร์ ด้านแรงงานได้กล่าวว่าประเทศเวียดนามไม่ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานเพราะประชาชนว่างงานกันมาก ค่าแรงขั้นต่ำประมาณ 2 เหรียญขึ้นไป แต่ถ้าเป็นแรงงานที่มีความชำนาญหรือพูดภาษาอังกฤษได้จะประมาณ 150-200 เหรียญต่อเดือน ผลผลิตยางพาราของบริษัทจำนวน 12,000 ต้นจะส่งออกไปที่ญี่ปุ่น อินเดีย เกาหลี ส่วนไม้ยางพาราจะขายเป็นลูกบาศก์เมตรละประมาณ 40 เหรียญ โดยบริษัทมีโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ที่บิ่นเพือก ข้อจำกัดในการลงทุนในเวียดนามคืออย่าข้องเกี่ยวกับการเมืองและดำเนินการอย่างถูกกฎหมาย ราคาของเวียดนามจะตั้งราคาตามประเทศมาเลเซียเพราะราคาของไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ธุรกิจแปรรูปยางในเวียดนามในตอนนี้ได้แก่ ยางล้อรถยนต์ ยางในเป็นของเกาหลี ได้หัววัน ญี่ปุ่นและเวียดนามเอง อายุยางพาราที่สามารถกรี๊ดได้เฉลี่ย 4-6 ปี หากดูแลดีจะสามารถกรี๊ดได้ที่อายุ 4 ปี โดยการบำรุงรักษาดังกล่าวต้องมีการอบรมและเรียนรู้ ระยะเวลาปลูกยาง 1 เฮกตาร์ 480-560 ต้น ใน 1 เฮกตาร์ ระยะเวลาปลูก 6X3 หรือ 6X2.56 เมตร ขนาดลำต้นที่เหมาะสมในการกรี๊ดมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 เซนติเมตร กรี๊ด 3 วันเว้น 1 วันแบ่งเป็น 3 แปลง การกรี๊ดยางจะกรี๊ดประมาณกลางเดือนเมษายนถึงมกราคม กุมภาพันธ์ของปีต่อไป หนึ่งปีจะกรี๊ดประมาณ 120 ครั้ง ผลผลิตต่อเฮกตาร์คิดเป็น 2 ต้นต่อปี ระบบการทำงานของบริษัทคือทำงานทุกวัน ไม่มีวันหยุด ค่าขนส่งสินค้าเป็นเงินประมาณ 11 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แต่เดิมพื้นที่บริเวณดังกล่าวในสมัยสงครามเวียดนามมีทหารฝรั่งเศสปลูกยางอยู่ก่อนแล้วราว 3,000 เฮกตาร์ต่อมามีการขยายพื้นที่ปลูกจนมาถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ได้แนะนำให้ไปพบอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดไตนิ่ง Mr. Nguyen Quang Hop โดยมีสำนักงานอยู่ที่ จังหวัดไตนิ่งเช่นเดียวกัน

ซึ่งจากการสัมภาษณ์ Mr. Nguyen Quang Hop พบว่า โรงงานผลิตยางพารานี้เป็นโรงงานผลิตยางพาราของเอกชน ภายใต้ชื่อ Hung Think Co., Ltd. มีพื้นที่ปลูกยางทั้งสิ้น 100 เฮกตาร์ พื้นที่ปลูกยางในจังหวัดไตนิ่งมีประมาณ 50,000 เฮกตาร์ โรงงานมีศักยภาพการผลิตสูงสุด 100 ต้น/วัน ถ้าผู้ซื้อต้องการ 300 ต้น/วัน จะต้องจ่ายประมาณ 2,000 กว่าเหรียญ/ตัน โดยตัดสินใจปลูกยางเนื่องจากเป็นพืชที่มีรายได้ดี ท่านเป็นสมาชิกของสมาคมยางพาราเวียดนาม (Vietnam Rubber Association) ปลูกยางพันธุ์ PB255 บนที่ไร่ ปัจจุบันต้นยางมีอายุ 12 ปี และปลูกยางเป็นอาชีพหลัก มีรายได้ต่อปีจากการจำหน่ายยาง 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเภทยางพาราที่จำหน่ายได้แก่ SVR 3L และ SVR 10L โดย SVR 3L ขายในราคาประมาณ 2,200 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน SVR 10L ราคาประมาณ 1,900 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน และน้ำยาง 1,500 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ต้นทุนการผลิตหลักมาจากปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ประมาณ 5 ล้านดองต่อเฮกตาร์ มีคนงาน 70 คน จ้างวันละ 50,000-70,000 ดองหรือประมาณ 3-4 ดอลลาร์สหรัฐ ราคาของมีการอ้างอิงจากตลาดจีนที่เชียงใหม่ ศักยภาพการผลิตต่อวันสูงสุด 10 ต้น/วัน นอกจากนี้ท่านยังเสนอแนะอีกว่ามีความต้องการเทคโนโลยีในการผลิตยางพาราและอุตสาหกรรมยางยานยนต์ จากการสอบถามเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกรรายย่อยพบว่า

เกษตรกรแต่ละครอบครัวจะมีพื้นที่ปลูกยางขนาดเล็กที่สุด 3 เฮกตาร์และสูงสุดประมาณ 100 เฮกตาร์ เกษตรกรรายย่อยเหล่านี้ปลูกยางตามอศยาคัยคือปลูกช่วงที่ยางมีราคาแพง หากยางมีราคาต่ำลงมาก เกษตรกรเหล่านี้ก็พร้อมที่จะโค่นต้นยางเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจประเภทอื่นได้ทันที การขายน้ำยางของเกษตรกรมี 2 กรณีคือ เกษตรกรนำน้ำยางมาส่งขายเอง และโรงงานไปรับซื้อ ในกรณีที่โรงงานไปรับซื้อที่สวนจะได้ราคาต่ำกว่าเกษตรกรนำมาส่งเอง กล่าวคือหากเกษตรกรนำมาขายให้โรงงานเองจะได้เพิ่ม 5 ดอง ค่าแรงในการกรีดยางประมาณ 2,000-3,000 ดอง/กิโลกรัมยางแห้ง (Dry Rubber Content) สำหรับจุดคุ้มทุนในการปลูกยางมองได้ 2 กรณี คือกรณีเป็นนายทุนควรปลูกที่ 30,000 เฮกตาร์ ส่วนเกษตรกรรายย่อยควรปลูกที่ 3 เฮกตาร์ โดยมีรายได้คิดเป็นวันละ 1,000,000 ดอง หรือ 60 US โดยคิดจากที่ดิน 1 เฮกตาร์ สร้างรายได้ 200,000 ล้านดองต่อ เฮกตาร์ หาก 3 เฮกตาร์คิดเป็น 600,000 ล้านดอง ระบบการกรีดยางคือกรีดยางได้ 10 เดือน อีก 2 เดือนพักหน้ายาง การปลูกพืชแซมของเกษตรกรมีบ้างเช่น ปลูกมันสำปะหลัง ถั่วลิสงและเผือก

บริษัท 30/4 Tay Ninh ตั้งอยู่ที่ Long yen, Long Thanh Village, Go Dau Commune จังหวัดไตนิง เป็นโรงงานผลิตยางของรัฐบาลเวียดนาม โดยได้ทำการสัมภาษณ์ Mr.Nguyen Van That ซึ่งเป็นบริษัทที่ 3 ที่ทางคณะสำรวจเข้าไปสัมภาษณ์ ทำให้ทราบว่าบริษัทเริ่มปลูกยางในปี 2527 เป็นการลงทุนของรัฐบาล 100 เปอร์เซ็นต์ มีคนงานจำนวน 1,500 คน 1,352 คนเป็น พนักงานกรีดยาง และ 43 คนเป็นพนักงานออฟฟิศ ปัจจุบันบริษัทมีพื้นที่ปลูกยาง 3,200 เฮกตาร์ ผลผลิตต่อเฮกตาร์ประมาณ 2.5 ตัน ผลิตได้สูงสุด 3.5 ตัน/เฮกตาร์ ผลผลิตที่ได้คือ SVR 3L ราคาประมาณ 2,042 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันมีกำไรจากการขาย 7 แสนดอง/ตัน ราคาขายมีการอ้างอิงจากสมาคมยางพาราของเวียดนามและตลาดญี่ปุ่น ปริมาณการผลิตต่อวันสูงสุด 20 ตัน ตลาดส่งออกของบริษัทได้แก่ เกาหลีฮ่องกง สิงคโปร์ อเมริกา ภายใต้เงื่อนไข FOB โฮจิมินห์ ราคาประมาณ 2,600 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน พันธุ์ยางที่ปลูกคือ RIV4 ของ Vietnam Rubber Association เนื่องจากกรีดยางได้เร็วเพียง 5 ปีหากดูแลดีก็สามารถกรีดยางได้ใน 3 ปีครึ่ง ปริมาณยางที่ได้รับถึง 25ปี แต่มีข้อเสียคือไม้เปราะหักง่าย ปริมาณการผลิตต่อเดือน 400-500 ตัน ปีที่ได้กำไรมากที่สุดคือปี 2546 มีระบบการกรีดยางกรีดยางปีละ 10 เดือน กรีดยางไม่ได้ 2 เดือนจ้างแรงงานประมาณคนละ 150 เหรียญต่อเดือน ยางเกรด SVR 3L ราคาประมาณ 2,060 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ในปี 2549 ราคาพุ่งสูงถึงเกือบ 45 ล้านดอง ต่ำสุด 24.8 ล้านดอง ปลูกยางมา 14 ปีแล้ว ค่าขนส่ง 130,000 ดอง/ตันหรือประมาณ 8 ดอลลาร์สหรัฐ

5.2.2 จังหวัด Dong Nai

จังหวัดดองไนมีพื้นที่ 5,903.9 ตารางกิโลเมตรมีประชากร 2,214.8 ล้านคนในปี 2549 เมืองหลวงของจังหวัดคือเมือง Bien Hoa City ประกอบด้วย 9 อำเภอคือ Tan Phu, Dinh Quan, Vinh Cuu, Thong Nhat, Xuan Loc, Long Thanh, Nhon Trach, Cam My และ Trang Bom จังหวัดดองไนตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเวียดนาม ล้อมรอบด้วยจังหวัด Lam Dong ทางทิศเหนือ จังหวัด Binh Thuan

ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จังหวัด Ba Ria-Vung Tau ทางทิศใต้ จังหวัด Binh Duong, Binh Phuoc และโฮจิมินห์ทางทิศตะวันตก สภาพภูมิศาสตร์แบบหุบเขา พื้นที่ลุ่มและเนินเขา สภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกพืชอุตสาหกรรม เช่น ยางพารา กาแฟ และกล้วยไม้

พื้นที่ศึกษา

บริษัท Dong Nai Rubber Company (DONARUCO) เป็นโรงงานผลิตยางของรัฐบาล ตั้งอยู่ที่ Xuan lap Village, Long Khanh Town จังหวัดดองไน จากการสัมภาษณ์ Mr.Nguyen Thanh Chau ผู้อำนวยการของ DONARUCO ท่านได้กล่าวว่าบริษัทมีพื้นที่ปลูกยาง 37,800 เฮกตาร์ แบ่งออกเป็นสวนที่ผลิตเพื่อการค้า 32,400 เฮกตาร์ และยางที่ยังกรีดไม่ได้อีก 5,400 เฮกตาร์ ผลผลิตโดยประมาณ 45,000-50,000 ตันต่อปี ลักษณะธุรกิจครอบคลุมกิจกรรมดังต่อไปนี้

- ก. การปลูกและการใช้ประโยชน์จากยางธรรมชาติ
- ข. การค้า
- ค. การผลิตสินค้าจากเม็ด PE
- ง. ผลิตสินค้าจากยางพาราเพื่อเป็นวัตถุดิบ
- จ. การก่อสร้างและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
- ฉ. อุตสาหกรรมและการสร้างถนน
- ช. การก่อสร้างงานชลประทาน
- ซ. เหมืองหิน
- ฅ. ผลิตบรรจุภัณฑ์และงานไม้
- ฉ. บริการขนส่ง
- ฎ. การผลิต การติดตั้งและการซ่อมบำรุงเครื่องจักร
- ฏ. ออกแบบและระบบวิศวกรรมอุตสาหกรรมและไฟฟ้า

สินค้าจากยางพาราของบริษัทได้แก่ SVR CV50, CV60, SVR L, SVR 3L, SVR5, SVR 10, 20, 10CV, 20CV และ น้ำยางข้นชนิด HA และ LA ศักยภาพการผลิตสูงสุดต่อวัน 300 ตัน พันธุ์ยางที่ปลูกคือพันธุ์ SIV4 ซึ่งปลูกทางภาคใต้ของเวียดนามจะดีที่สุด ปีแรกของการกรีดให้ผลผลิตถึง 1 ตันกว่า กรีดได้เมื่ออายุ 6 ปีหากดินมีสภาพดีอุดมสมบูรณ์จะสามารถกรีดได้ภายใน 5 ปี กรีด 1 วัน เว้น 2 วัน กรีด 10 เดือนต่อปี ระยะปลูก 6X3.5 เมตร ปีที่ผ่านมามีการผลิตยางพาราถึง 1,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีผู้แทนอยู่ในหลายประเทศได้แก่ กัมพูชา รัสเซีย อเมริกา สิงคโปร์ ธุรกิจยางพาราคิดเป็น 80% ของธุรกิจทั้งหมด นอกจากนี้ยังเสนอความคิดเห็นถึงแนวโน้มยางพาราของโลกอีกว่า ยางพาราในอนาคตจะขาดตลาด ตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงปี ค.ศ.2015 ทั่วโลกจะใช้ยางพาราไม่น้อยกว่า 38 ล้านตัน รวมยางสังเคราะห์และยางธรรมชาติ บริษัทสามารถผลิตยางได้สูงสุด 55,000 ตัน/ปี หรือคิดเป็น 2 ตัน/เฮกตาร์ ด้านแรงงานไม่ขาดแคลน ค่าแรงงานคิดเป็น 200-300 กว่าดอลลาร์/เดือน/คน โดย 1 เดือนจะชำระ 2 ช่วงคือ ช่วงแรกจ่าย 15% ต่อมาจ่าย 85% ที่ต้องจ่าย 2 ช่วง

เพราะคนงานมีความจำเป็นต้องใช้เงิน ปัจจุบันประเทศเวียดนามปลูกยางพารา 250,000 เฮกตาร์ ภายใต้อำนาจของรัฐบาลและ 270,000 เฮกตาร์ในพื้นที่ของเอกชน ในปี ค.ศ. 2015 รัฐบาลจะขยาย การผลิตให้ได้ 1 ล้านเฮกตาร์โดยเอาแรงงานของเอกชนมาช่วยเหลือ ราคาของยางพาราอ้างอิงจาก ตลาดสิงคโปร์ มาเลเซีย บริษัทส่งออกยางพาราไปยังประเทศจีน อเมริกา มาเลเซีย เกาหลี ญี่ปุ่น อังกฤษและไทย กว่า 20 ประเทศ ปรัชญาในการทำธุรกิจคือสามัคคีคือชีวิต ระบบการปลูกยางของ รัฐบาลเน้นเทคโนโลยีแต่การปลูกยางของเอกชนเน้นการขยายพื้นที่เป็นหลัก ปัญหาที่พบใน โรงงานคือการกำจัดน้ำเสีย

5.2.3 จังหวัด Ba Ria-Vung Tau

จังหวัดบาไรหุงเต่า (Ba Ria-Vung Tau) มีพื้นที่ 1,956 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย ประชากร 657,100 คน เมืองหลวงในจังหวัดคือเมือง Vung Tau City ประกอบด้วย 5 อำเภอคือ Chau Duc, Tan Thanh, Xuyen Moc, Long Dat และ Con Dao จังหวัดบาไรหุงเต่าตั้งอยู่บริเวณ เวียดนามตอนใต้ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับ Mekong Delta มีเขตแดนติดกับจังหวัด Dong Nai ทางทิศเหนือและจังหวัด Binh Thuan ทางทิศตะวันออก นครโฮจิมินห์ทางทิศตะวันตกและ ตะวันออกติดกับทะเล จังหวัดบาไรหุงเต่ามี 2 ฤดูคือ ฤดูร้อนระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเมษายน และฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงธันวาคม อุณหภูมิเฉลี่ย 27°C

พื้นที่ศึกษา

บริษัท Baria Rubber Company เป็นโรงงานผลิตยางของรัฐบาล ตั้งอยู่ที่ 56 Highway, Binh Ba Village, Chau Duc District จังหวัด Ba Ria – Vung Tau บริษัทเป็นสมาชิกภายใต้ The Vietnam Rubber Association (VRA) และ Vietnam General Rubber Corporation (GERUCO) บริษัทมี โรงงานผลิตยาง 3 แห่ง และผลิตน้ำยาง 1 แห่ง เพื่อผลิตยางธรรมชาติเป็นยางแท่งภายใต้มาตรฐาน ของเวียดนาม หรือ TCVN 3769:2004 ซึ่งมีรายการสินค้าคือ SVR CV 50, SVR CV 60, SVR 3L, SVR 5, SVR 10, และ SVR 20 โดยบริษัทนี้เป็น Stock Founder ของ 7 บริษัทคือ

- Hoa Binh Rubber Joint-Stock Co. (HORUCO)
- Viet Lao Rubber Joint-Stock Co. (VLRJSC)
- Thuan An Wood Processing Joint-Stock Co. (TAC)
- Dong Nai Wood Processing Joint-Stock Co. (DONAWOCO)
- An Phu-Binh Duong Radiation Joint-Stock Co. (ABC)
- Long Khanh Industrial Zone Joint-Stock Co. (LOKIZ)
- An Phu Seafood Joint-Stock Company (APC)

5.2.4 จังหวัด Binh Duong

พื้นที่ศึกษา

บริษัท Minh Tan Rubber Company Limited เป็นโรงงานผลิตยางของเอกชน ตั้งอยู่ที่ Hamlet 6 Mimh Tan Commune อำเภอ Dau Tieng จังหวัดบิ่นดอง จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการบริษัท Mr. Bui Dinh Hung พบว่าโรงงานนี้ผลิตยางแท่ง SVR 3L ซึ่งนำไปผลิตพื้นรองเท้าและยางรัดของ ยางแท่ง SVR 3L 1 แท่งมีน้ำหนัก 33.3 กก. ราคาก้อนละประมาณ 100 ดอลลาร์ โรงงานมีพื้นที่ 50 เฮกตาร์ให้ผลผลิต 75 ตัน/ปี มีการรับซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกรรายย่อยเพิ่มด้วย โรงงานแห่งนี้เปิดกิจการมา 12 ปี มีคนงาน 50 คน พันธุ์ยางที่ปลูกได้แก่ PP26, VN515, RE4 โดยพันธุ์ VN515 ให้ผลผลิตมากที่สุดคือ 2,500 กก./เฮกตาร์ คิดเป็นผลผลิต 70% ของยางทั้งหมดที่กรี๊ดได้ อายุยางโดยเฉลี่ยในสวนยาง 12 ปี ตัดสินใจปลูกยางเพราะในอดีตเป็นพ่อค้ารับซื้อยางมาก่อนแล้วเปลี่ยนมาปลูกยางเอง สินค้ามีการส่งออกในประเทศจีน ได้ทุกวัน โดยมีศักยภาพในการผลิตยางสูงสุด 2.5 ตัน/เฮกตาร์ ต้นทุนการผลิตคิดเป็น 1 เฮกตาร์ 25 ล้านดอง ค่าแรงงานประมาณ 100 ดอลลาร์ต่อเดือนต่อคน รูปแบบการค้าเพื่อการส่งออกใช้เงื่อนไขแบบ FOB แต่จ่ายเงินสด 100% ก่อนการส่งมอบทุกครั้ง ราคาที่ดินที่เช่าซื้อคือ 28,000 ดอลลาร์/เฮกตาร์ ซึ่งถือว่ามียางราคาสูง โรงงานจึงยังไม่ขยายพื้นที่ปลูกมากนัก อนาคตคาดว่าจะซื้อที่ดินในจังหวัดบิ่นเพื่อกราว 150 เฮกตาร์

5.2.5 จังหวัด Binh Phuoc

พื้นที่ศึกษา

บริษัท Binh Long Rubber Company เป็นโรงงานผลิตยางของรัฐบาล ตั้งอยู่ที่เมือง An Loc Town อำเภอบิ่นลอง จังหวัดบิ่นเฟือก จากการสัมภาษณ์ Mr. Do Anh Tuan หัวหน้าฝ่ายวางแผนและการค้าและ Mr. Phan Manh Hung รองผู้อำนวยการ พบว่าโรงงานแห่งนี้ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ.1975 โดยแต่เดิมเป็นสวนยางของฝรั่งเศส บริษัทมีพื้นที่ปลูกยาง 16,000 เฮกตาร์ พันธุ์ยางที่ปลูกได้แก่ PB235, TG1, VFI, GT1 โดยมีอายุระหว่าง 15 ปี 20-30 ปีและ บางต้นอายุราว 50 ปี ผลผลิตยางในเวียดนามคิดเป็น 1.5 ตัน/เฮกตาร์ โดยในอำเภอบิ่นลองสามารถผลิตได้ 2 ตัน/เฮกตาร์ เนื่องจากดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกยางมากกว่า สินค้าของโรงงานมี 2 แบบคือ น้ำยางและไม้ยาง ส่วนยางแท่งที่ผลิตมีหลายเกรดด้วยกันคือ SVR CV ผลิตราว 10%, SVR L และ SVR 3L ผลิตราว 50-60%, SVR 5L SVR 10L และ SVR 20L ผลิตราว 10%, และ น้ำยาง (latex Concentrate) ผลิตราว 20-25% ประเทศที่ส่งสินค้าไปขายได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส ตุรกี เยอรมนี สิงคโปร์ เกาหลี มาเลเซีย อินโดนีเซียและไทย โรงงานมีคนงาน 6,000 คน ในกรณีของการร่วมทุน โรงงานจะมีหุ้นได้ต่ำสุด 51% ระบบการกรีดยางแบ่งเป็น 3 ระยะ หรือที่เรียกว่าระบบ A B C กล่าวคือ วันแรกกรี๊ดแปลงที่ 1 วันต่อมากรี๊ดแปลงที่ 2 วันสุดท้ายกรี๊ดแปลงที่ 3 สลับกันไปเพื่อให้ต้นยางได้พัก การขโมยกรีดยางในสวนยางมีอัตราน้อยมากเนื่องจากลักษณะการจ้างงานเป็นแบบเหมา ดังนั้นผู้รับเหมาจะดูแล

คนงานกรีดยางเป็นอย่างดี โรงงานมีศักยภาพในการผลิตต่อเดือนสูงสุดคิดเป็น 10,000 ตันต่อปี โดยคิดเป็นน้ำยาง 1 เซนติฟิวส์ (centrifuge) จะผลิตได้ 500 ตัน โรงงานมี 14 centrifuge เงื่อนไขการส่งออกส่วนใหญ่ที่ใช้คือ Free On Board (FOB) โดยใช้ท่าเรือที่โฮจิมินห์ ค่าขนส่งยางไปท่าเรือคือ 8 ดอลลาร์/ตัน สินค้าที่ส่งออก คิดเป็น 30% ส่วน 60-70% ขายให้บริษัททำยางยานยนต์ ต้นทุนการผลิตของโรงงานคิดเป็น 1,400-1,500 ดอลลาร์ต่อตันหรือ 350 ดอลลาร์ต่อเดือน ปัจจุบันโรงงานแห่งนี้ส่งผลิตภัณฑ์ยางขายให้บริษัทยางรถยนต์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก

5.2.6 จังหวัด Ho Chi Minh City

พื้นที่ศึกษา

บริษัท AnSon Engineering Corporation ตั้งอยู่เลขที่ 75 Highway 1A-Thanh Xuan Ward District 12 โฮจิมินห์ซิตี เป็นโรงงานประดิษฐ์ ออกแบบและจำหน่ายเครื่องจักรขนาดใหญ่เกี่ยวกับยางพารา โดยออกแบบเครื่องจักรที่มีความสามารถในการผลิต ตั้งแต่ 1,500-15,000 ตัน/ปี บริษัทได้ร่วมทุนกับประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลียและสิงคโปร์ในภาคอุตสาหกรรม เครื่องจักรที่ทำการออกแบบสำหรับอุตสาหกรรมยาง เช่น เครื่องบด (Shredder) เครื่องตัด (Cropper) เครื่องจักรสำหรับการผลิต RSS, น้ำยาง (Latex) และ SVR 3L จากการสัมภาษณ์ Mr. Dinh Van Minh ผู้บริหารของบริษัทได้เสนอแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับยางพาราว่า ขณะนี้การแปรรูปยางในประเทศเวียดนามยังไม่เจริญเติบโตแต่มีความคาดหวังว่าในอนาคตจะดีขึ้น การผลิต SVR 10-20 มีเพียงร้อยละ 15 ทำให้ยางมีคุณภาพไม่ดี คุณภาพยางที่ดีคือ SVR 3L มีมากกว่าร้อยละ 70 จึงต้องมีการผสมน้ำยางกับ SVR 3L เข้าไปด้วย หากมีการนำเข้า SVR 10-20 จากไทยในปริมาณ 3,000 ตัน/เดือนจะไม่เสียหายจากแต่เดิมเสียร้อยละ 3 ผู้ลงทุนในเวียดนามจะได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลคือ สามารถเช่าที่ดินได้ 30-50 ปี ภาษีรายได้ต่ำ แล้วแต่ประเภทอุตสาหกรรม มีการปลดภาษี 13 ปี นอกจากนี้เวียดนามไปลงทุนปลูกยางที่ลาวและกัมพูชา โดยใช้แรงงานจากเวียดนาม โดยลงทุนในจำปาศักดิ์และแปรรูปเอง 100% จุดอ่อนและขีดจำกัดคือเวียดนามยังขาดเงินทุน อุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีศักยภาพต่ำเนื่องจากมีพื้นที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับไทย ประสิทธิภาพ ต้น/ชั่วโมงคิดเป็น 3 ตัน/ชั่วโมง ส่วนไทย 8 ตัน/ชั่วโมง

บริษัท Duc Thanh Wood Processing Joint Stock Company ก่อตั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม 2534 เป็นบริษัทผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ขนาดเล็ก โดยเน้นเครื่องใช้ในครัวเรือน มีคนงานประมาณ 900 คน โรงงานตั้งอยู่ชานเมืองโฮจิมินห์ซิตี บริษัทมีวิสัยทัศน์คือผลิตเพื่อปกป้องและอนุรักษ์สภาพแวดล้อม มีเป้าหมายการผลิตเพื่อสวรรค์ในบ้าน ทั้งนี้บริษัทเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ในครัวจากไม้ยางพารา ไม้คาเซียและวัสดุอื่น ๆ จากอเมริกา ยุโรป เช่น ไม้เมเปิล บีช เป็นต้น บริษัทยังมีการขยายโรงงานอีก 1 แห่งในเมืองโกลัม (Go vап) ปัจจุบันมีโรงงานที่มีศักยภาพการผลิต 3 เท่าของปัจจุบัน มีความเข้มแข็งในการแปรรูปไม้ซึ่งสวนทางกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ บริษัทมีการส่งออก

สินค้าไปกว่า 40 ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อิตาลี เยอรมนี ออสเตรเลีย แอฟริกาใต้ บริษัทยังส่งสินค้าในตลาดภายในประเทศในกลุ่มเครือข่าย ในซุเปอร์มาเก็ตใหญ่ เช่น บิ๊กซี เมโทร ที่ฮานอย ดานัง เป็นต้น นอกจากการผลิตแล้วบริษัทยังมีการออกแบบที่บ่อบรรจุภัณฑ์เพื่อสะดวกแก่การขนส่ง มีการควบคุมคุณภาพด้วยการอบไม้ให้ความชื้นเหลือ 8-10% มีมาตรฐานความปลอดภัยจากสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา แมลง โดยการควบคุมของ VRA ขณะนี้ทางบริษัทยังไม่มีปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบแต่อย่างใด

บริษัท Minh Anh Express Company เป็นบริษัทเอกชนในเครือ Minh Anh Group (MAG) ให้บริการการขนส่งทางอากาศ ทะเลไปทั่วโลก เป็นชิปปิ้งและตัวแทนบริการ การเปลี่ยนผ่านการขนส่ง การประสานงานกับศุลกากร ประกอบการค้าส่งออก-นำเข้า บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีสำนักงาน 5 สาขาในโฮจิมินห์ ไฮฟอง ดานัง นาตรัง เหวินเตา ทั้งนี้บริษัทเป็นสมาชิกของ VIFFAS IFLN FIATA VISABA VCCI อีกด้วย

บริษัท AA & Logistics ก่อตั้งในปี 2542 เป็นบริษัทเอกชนที่ให้บริการและเป็นที่ปรึกษา ระบบการขนส่งทุกประเภท บริษัทมีจุดเด่นที่น่าสนใจคือเป็นผู้นำด้านการส่งออกติดอันดับ 1 ใน 5 ของบริษัทขนส่งในเวียดนาม มีการบริการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) โดยเฉพาะการขนส่งทางทะเล มีพนักงาน 100 คนปฏิบัติหน้าที่ใน 4 สาขา ในโฮจิมินห์ ฮานอย ไฮฟองและสนามบินในโฮจิมินห์ บริษัทเป็นสมาชิกของ FIATA IATA APLN WCA และ VIFAS จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า ในด้านการลงทุนของไทยในเวียดนาม ควรมีสำนักงานอยู่ใกล้กับท่าเรือดีกว่าใกล้กับพื้นที่ปลูกยาง เนื่องจากประเทศไทยหากขนส่งทางทะเลแล้วมาที่ท่าเรือราคาจะถูกกว่าต้นทุนทางบกจะสูงกว่าทางน้ำ 3 เท่า เมืองเหวินเตาเป็นเมืองที่น่าลงทุนเพราะมีโรงงานอุตสาหกรรม มีถนนเชื่อมต่อโดยมีทางด่วนพิเศษจากโฮจิมินห์ไปถึงมินห์หัวและอีก 3 จังหวัดมาถึงทางตอนใต้ของเวียดนาม สำหรับที่ดินมินห์ซึ่งอยู่ใกล้โฮจิมินห์ที่ดีจะลำบากเพราะมีการจราจรที่คับคั่ง นอกจากนี้บริษัทมีแผนที่จะสร้างบริษัทในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมโดยจะมีการบำบัดของเหลือใช้เพื่อการรีไซเคิลด้วย

บริษัท Globelink Vietnam Company ก่อตั้งในปี 2543 ต่อมาในปี 2549 มีการเปิดดำเนินการในรูปแบบของความร่วมมือกับบริษัท M&P International Company Limited (MPI) และบริษัท CWT Globelink Pte. Ltd. จุดเด่นของบริษัทคือเป็นบริษัทแรกที่ได้รับรางวัลมาตรฐานการจัดการคุณภาพ ISO9001:2000 ในด้านการขนส่งของเวียดนาม มีการให้บริการส่งออกทางทะเล ทางบกและทางอากาศทั้งในและต่างประเทศ การจัดการด้านศุลกากรและการส่งผ่าน การเป็นนายหน้าในการส่งออก การค้าเพื่อนำเข้าและส่งออก

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมพัฒนาที่ดิน. 2548. เอกสารวิชาการยางพารา:

www.ddd.go.th/Lddwebsite/web_ord/Technical/pdf/P_Technical06020.pdf

กรมส่งเสริมการส่งออก. 2550. สรุปภาวะการค้าระหว่างประเทศของ

จีน:<http://www.depthai.go.th/DEP/DOC/51/51014051.doc> (1/04/51)

กรมส่งเสริมการส่งออก. 2550. สรุปภาวะการค้าระหว่างประเทศของญี่ปุ่น:

www.thaiechamber.com/cms/documentstorage/com. (1/04/51)

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. ศักยภาพการเปิดเสรีการค้าสินค้าเกษตรในระดับภูมิภาค: <http://www.moc.go.th/thai/dbe>

(3/04/51)

วารสารยางพารา สถาบันวิจัยยาง ปีที่ 22-27 ฉบับที่ 3 ก.ย.-ธ.ค. 2545. การผลิตและการใช้ยางของ

โลก กรมวิชาการเกษตร

วารสารยางพารา สถาบันวิจัยยาง ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 พ.ค.-ส.ค. 2550. ต้นทุนการผลิตยางระดับ

ชาวสวน กรมวิชาการเกษตร

จิรากร โกศัยเสวี, 2548-2549. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ยางพาราไทย กรมวิชาการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เดอะรับเบอร์ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ฉบับที่ 9 วันที่ 5 พ.ค. 2550. ศักยภาพของยางพาราไทย

เยี่ยม ถาวโรฤทธิ์. การผลิตและกลไกการตลาดของสินค้า “ยางพารา” บริษัทร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ

จำกัด. มปป.

เอกสารวิชาการ ลำดับที่ 4/2546. แผนที่ศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อการขยายพื้นที่ปลูกยาง ปี

พ.ศ. 2547-2549 ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมวิชาการเกษตร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระบบลอจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2550-2554

ศักดิ์ ศรีนิเวศน์. การพัฒนาการปลูกยางพาราของประเทศเวียดนาม. มปป.

ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการศึกษาผลกระทบและการกำหนดทำที่ไทยต่อ

การจัดตั้งเขตการค้าเสรีเอเชียนตะวันออก: <http://www.thaifita.com>

ภาษาอังกฤษ

Le Quang Thung, **Investing in Vietnam's Rubber Industry Growth: Opportunities and**

Challenges, Asean Rubber Conference 2007

General information: http://www.dongnai.gov.vn/gioi_thieu_chung?set_language=en